

AKATEEMINEN TYÖ JA OPIKSELU PANDEMIAN JÄLKEISESSÄ AJASSA – TOSI-TILAT-hankkeen loppuraportti

Jenni Poutanen & Verna Hahtola

TOSI
TILAT

SYK SUOMEN
YLIOPISTO-
KIIINTEISTÖT OY

AKATEEMINEN TYÖ JA OPISKELU PANDEMIAN JÄLKEISESSÄ AJASSA

TOSI-TILAT-hankkeen loppuraportti 12.12.2022

Raportin laatijat:

Jenni Poutanen ja Verna Hahtola

Tutkimuksen tekijät:

Jenni Poutanen, arkkitehtuurin yksikkö

Verna Hahtola, arkkitehtuurin yksikkö

Jukka Puhto, rakennustekniikan yksikkö

Saara Asikainen, rakennetun ympäristön tiedekunta

Miikka Palvalin, tietojohdamisen yksikkö (kyselytutkimus)

Hankkeen ohjausryhmä:

Jessica Örn, Johtaja, asiakkuudet ja vuokraus, Suomen Yliopistokiinteistöt oy

Antti Lönnqvist, dekaani, rakennetun ympäristön tiedekunta

Satu Hyökki, johtaja, kampuskehitys

Saara Asikainen, johdon erityisavustaja, rakennetun ympäristön tiedekunta

Joel Auranen, johdon erityisavustaja, johtamisen ja talouden tiedekunta

Jukka Puhto, tutkijatohtori, rakennustekniikan yksikkö

ISBN 978-952-03-2726-2 (verkkojulkaisu)

Sisällys

1)	HANKKEEN ESITTELY JA TAUSTA	s. 5
	Hankkeen esittely, tavoitteet ja toteutus Hankkeen tausta ja konteksti	
2)	HANKKEEN YLEISTULOKSET	s. 36
	Pandemian vaikutukset yliopistoyhteisöön Akateemisen työn ja opiskelun luonne Tulevaisuuden akateeminen työ ja opiskelu	
3)	AKATEEMISEN YHTEISÖN KÄYTTÄJÄMATRIISIT JA –PROFIILIT	s. 79
	Käyttäjämatriisit Käyttäjäprofiilit	
4)	TILAPREFERENSSIT AKATEEMISTEN TYÖYMPÄRISTÖJEN SUHTEEN	s. 108
	Akateemiseen työhön liittyvät tilapreferenssit	
5)	TILATYYPIT JA TILAKOKONAISUUS	s. 125
	Tilatyyppit Tilakokonaisuus Tilankäyttötavat	
6)	KAMPUSTEN TILANKÄYTÖN TULEVAISUUS	s. 163
	Joustavat ja muunneltavat tilat Varauskäytännöt Jaetut tilat	
7)	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	s. 186
8)	LÄHTEET	s. 229

Sisälllys

1

**HANKKEEN
ESITTELY &
TAUSTA**

2

**YLEIS-
TULOKSET:
PANDEMIAN
VAIKUTUKSET
& YLIOPISTO-
YHTEISÖN
TARPEET**

3

**KÄYTTÄJÄ-
MATRIISIT &
-PROFIILIT**

4

**TILA-
PREFERENSSIT**

5

**TILATYYPIT &
TILA-
KOKONAISUUS**

6

**TILANKÄYTÖN
TULEVAISUUS**

1

Hankkeen esittely ja tausta

Tässä osiossa esitellään hankekokonaisuus tavoitteineen ja toteutustapoineen. Lisäksi osiossa käsitellään hankkeen taustaa ja kontekstia ajankohtaisten tutkimusten ja muiden julkaisujen kautta.

HANKKEEN ESITTELY

Hanke pähkinänkuoressa: toteutus ja tavoitteet
Tausta ja konteksti

Hankkeen esittely ja tausta

1

Hankkeen esittely, tavoitteet & toteutus

2

Hankkeen tausta ja konteksti

TOSI-tilat pähkinäkuoressa

- TOSI-tilat-tutkimus- ja kehityshanke toteutettiin vuoden 2022 aikana. Sen päätavoitteena oli kartoittaa yliopistoyhteisön työ- ja opiskelutapoja COVID19-pandemian jälkeisessä ajassa sekä luoda yhteisön tarpeisiin perustuvia tilaratkaisuja ja tilankäyttötapoja. Vuoden 2022 alkupuolella kohdeyliopistossa siirryttiin hiljalleen koronarajoituksista kampuksien vapaampaan käyttöön, mutta vasta syksyn 2022 periodit olivat ensimmäiset täysin rajoituksista vapaat.
- Hankkeen rahoittajatahoina toimivat Suomen yliopistokiinteistöt Oy, Tampereen yliopiston rakennetun ympäristön tiedekunta sekä Tampereen yliopiston kampuskehitys. Hankkeen vastuullisena tutkijana toimi yliopisto-opettaja Jenni Poutanen (arkkitehtuurin yksikkö). Lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuivat tutkija Verna Hahtola (arkkitehtuurin yksikkö), tutkijatohtori Jukka Puhto (rakennustekniikan yksikkö), johdon erityisavustaja Saara Asikainen (rakennetun ympäristön tiedekunta) sekä arkkitehtiylioppilas Emilia Utti (arkkitehtuurin yksikkö).
- Hankkeen tiedonkeruu kohdistui Tampereen yliopiston kahteen tiedekuntaan, rakennetun ympäristön tiedekuntaan (BEN) sekä johtamisen ja talouden tiedekuntaan (MAB).
- Tutkimus toteutettiin haastattelemalla ja järjestämällä osallistavia työpajoja tiedekuntien henkilökunnan jäsenille sekä opiskelijoille. Lisäksi osana hanketta toteutettiin yhteistyössä Tampereen yliopiston kampuskehityksen kanssa Työtavat ja tilakehitys –kysely, joka suunnattiin Tampereen yliopiston koko tutkimus- ja opetushenkilöstölle. Kysely laadittiin yhteistyössä tutkijatohtori Miikka Palvalinin (tietojohdamisen yksikkö) kanssa ja vastuualueet on kuvattu tutkimuksen toteutus -osassa.
- Tutkimuksen loppuraportti käsittää kuusi osiota, jotka kattavat tutkimuksen taustan, sen keskeiset tulokset sekä toteutusmuodot. Loppuraportin ovat laatineet Jenni Poutanen ja Verna Hahtola ja kuvat ovat tekijöiden, ellei toisin mainita. Jukka Puhto on tuottanut sisältöä luvun 1 State-of-art katsauksen aiempaan versioon ja Miikka Palvalin on laatinut osan kyselyn kuvaajista.

TOSI-tilat -hankkeen päätavoite

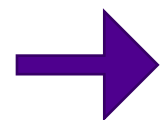
KARTOITTA A KÄYTTÄJIEN NÄKÖKULMASTA:

YLIOPISTOYHTEISÖN KÄYTTÄJIEN TOIMINNAN TARPEIDEN ja TOIVEIDEN MUUTOS PANDEMIAN JÄLKEISESSÄ AJASSA

- *Miten toiminta ja toiveet ovat muuttuneet pandemian aikana ja mikä on muutoksen vaikutus tilatarpeille ja yhteisölle?*

& IDEOIDA UUSIA TOIMINTA- JA TILANKÄYTTÖTAPOJA

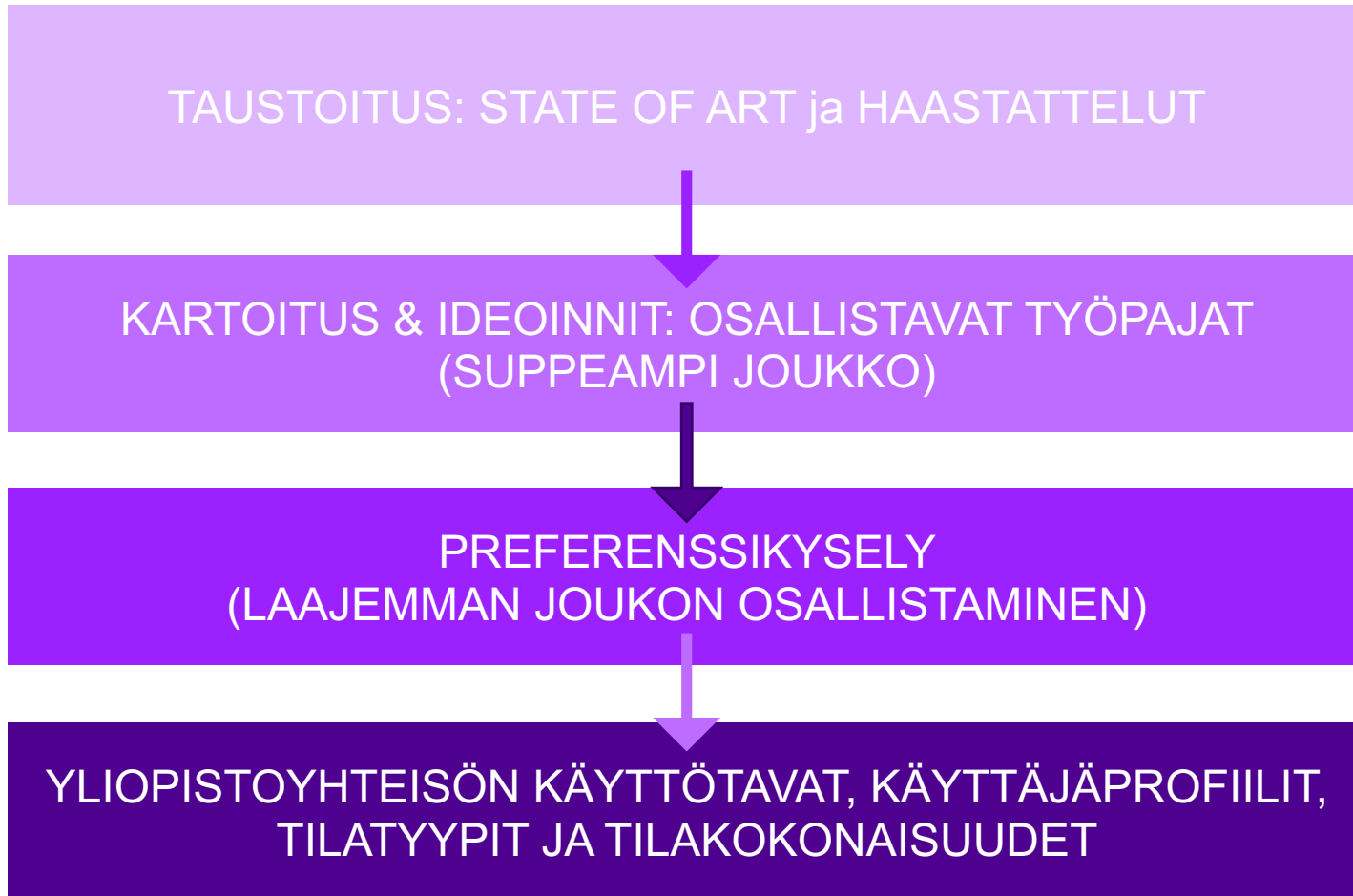
- *Mitä yhteinen tilojen käyttö on tulevaisuudessa? Miten uusiin toimintapoihin sitoudutaan?*

YKSILÖIDEN JA YHTEISÖIDEN ÄÄNI

Tutkimuksen osakokonaisuudet

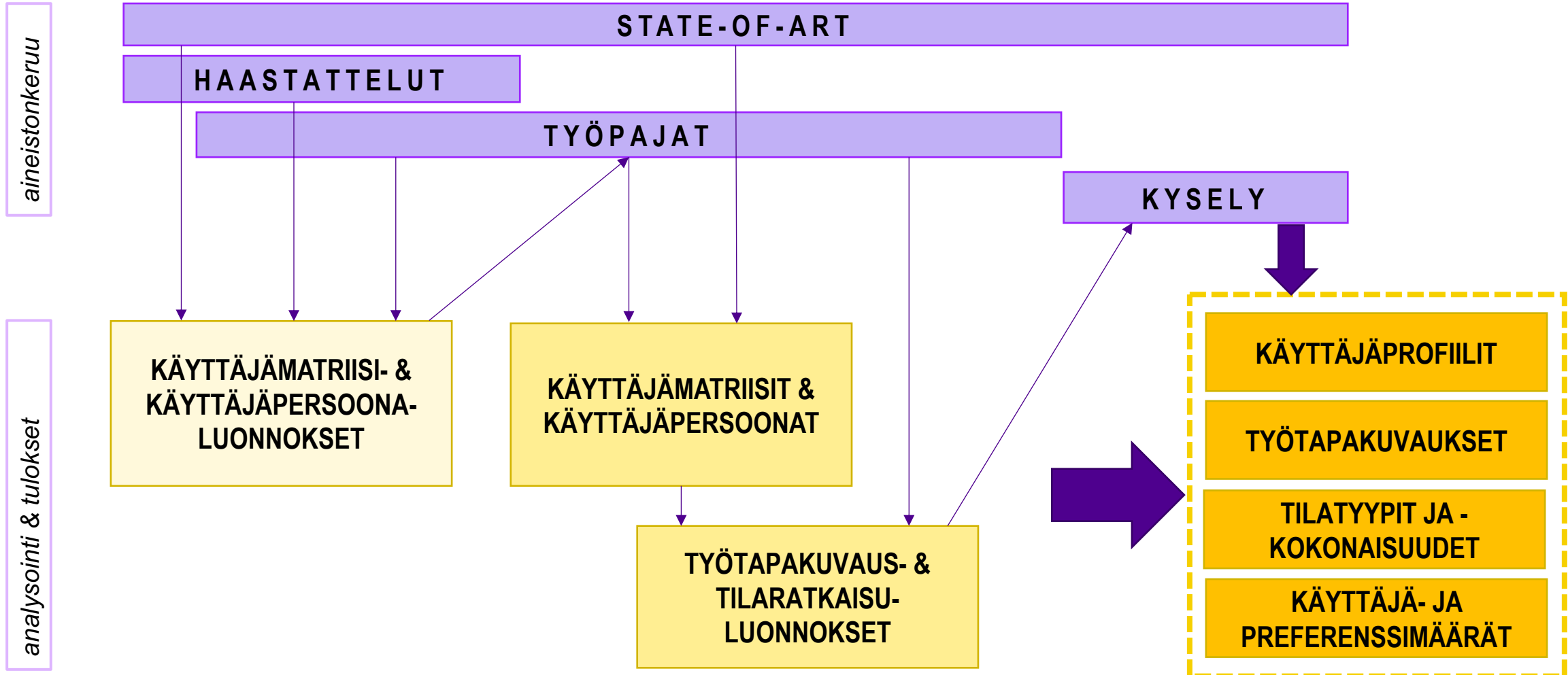
Hanke koostui neljästä osakokonaisuudesta ja käynnistyi alkukevällä 2022 haastattelujen, työpajojen ja state-of-art-katsauksen muodossa.

Kukin osakokonaisuus tuotti tietoa seuraavaa vaihetta varten. Hankkeessa kerätty aineisto sekä siitä johdetut tulokset ovat läpi hankkeen olleet vuoropuhelussa toistensa kanssa siten, että edellisissä vaiheissa kerättyä tietoa hyödynnettiin ja jatkojalostettiin seuraavissa vaiheissa (ks. seuraava sivu).

Alustavia havaintoja jatkokehitettiin muun muassa työpajaosallistujien kanssa: esimerkiksi luvussa 3 (s. 79) esiteltyjä käyttäjämatriisia ja –profiileja testautettiin ja kehitettiin työpajoissa yhdessä osallistujien kanssa. Lisäksi yhdessä tutkijatohtori Miikka Palvalinin kanssa toteutettuun kyselyyn heijastettiin aiemmista vaiheista kerätyn aineiston tuloksia. Kyselyn osana ollut työtapakuvauus ja –preferenssiosion yhdeksän vaihtoehtoa on johdettu haastattelujen ja työpajojen kautta, joita esitellään luvussa 4 (s. 108).

Hankkeen aineistonkeruun ja tulosten vaiheet

maalis 2022   huhti 2022   touko 2022   kesä-heinä 2022   elo 2022   syys 2022   loka 2022   marras 2022

Hankkeen tausta ja konteksti

TOSI-tilat hankkeeseen liittyy olennaisesti tutkimus tietotyön muuttuvasta luonteesta, akateemisen yhteisön ja kampusten muutoksista sekä pandemian vaikutuksista työn ja opiskelun luonteelle ja tilatarpeille.

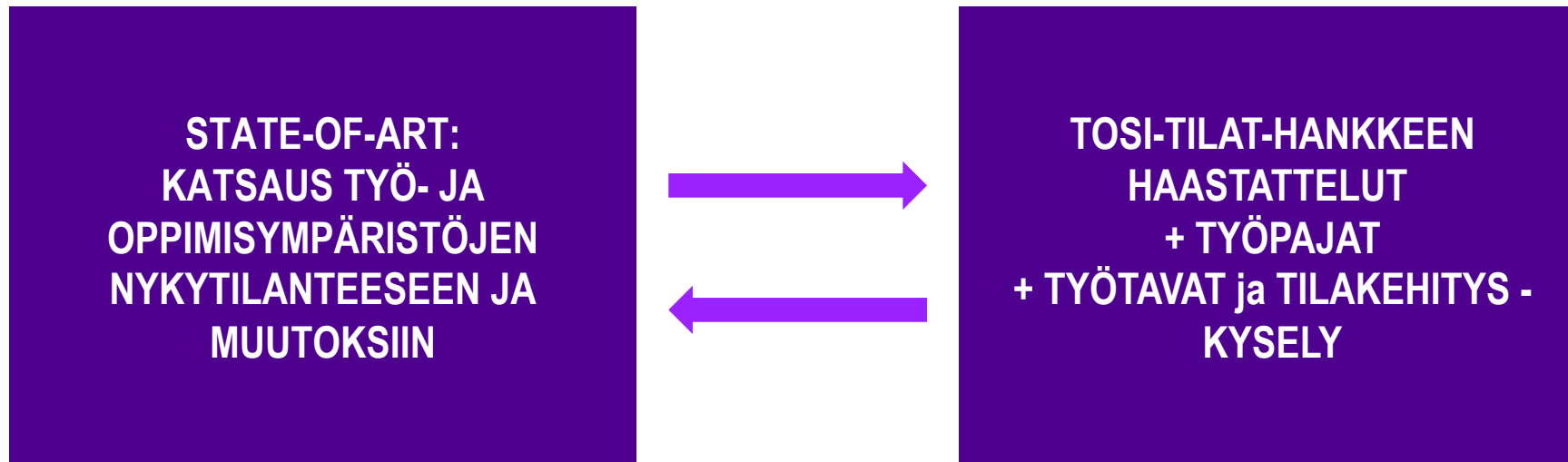
Seuraavaksi esitellään hankkeen taustatutkimuksia sekä tilannekatsausta pandemian vaikutuksia käsitteleviin tutkimuksiin.

Kuva: vectorjuice / Freepik

Hankkeen tausta ja suhde muihin tutkimuksiin

TOSI-tilat-hankkeen aineistonkeruusta johdettuja tuloksia peilataan state-of-art-katsauksessa selvitettyihin työ- ja oppimisympäristöjen nykytilaa ja muutostrendejä koskeviin havaintoihin.

Trendit ennen ja jälkeen pandemian: katsaus ajankohtaisiin tutkimuksiin

aika ennen pandemiaa

aika jälkeen pandemian

TIETOTYÖYMPÄRISTÖJEN MUUTTUVA LUONNE ENNEN PANDEMIAA

TIETOTYÖ
MUUTTUNUT MONI-
PAIKKAISEMMAKSI
JA
HAJAUTUNEEKSI

TYÖN TIETOINTENSIIVISYYS JA TEKNOLOGIAN KEHITYS OVAT MUUTTANEET TYÖN LUONNETTA ja sitä luonnehtii työn monimutkaisuus, projektityö, verkottuneisuus ja vuorovaikutteisuus.

TIETOTYÖN KESKEISIÄ TRENDEJÄ OVAT JOUSTAVUUS, LIIKKUVUUS JA MONIPAIKKAISUUS. Työ ei ole paikka, johon mennään – se on jotain mitä tehdään.

TARVE TOIMINTALÄHTÖISILLE TYÖYMPÄRISTÖILLE JA UUDENLAISELLE JOHTAMISELLE KOROSTUU. Nämä tukevat uudenlaisia työtapoja ja huomioivat eri työtehtäviin liittyvät tarpeet.

TYÖYMPÄRISTÖT MUUTTUVAT ALUSTOIKSI, jotka tarjoavat joustavasti tilaa, teknologiaa, palveluja ja tukea, sosiaalisia aktiviteetteja, rentoutumista, keskittymistä, liikkumista, kohtaamisia...

LÄHTEET: Vuolle (2016), Aaltonen et al. (2012); van der Voordt (2004); Peters et al. (2014); Ruostela et al. (2014)

JO ENNEN PANDEMIAA MUUTOS AKATEEMISESSA TYÖKULTTUURISSA

TIETOTYÖ
MUUTTUNUT MONI-
PAIKKAISEMMAKSI
JA
HAJAUTUNEESI

Korkeakoulujen kansainväliset trendeissä näyttäytyvät yliopisto-organisaatioiden fuusiot ja tiiviimpi oppilaitosten välinen yhteistyö (SFC, 2006).

Yliopistot muodostavat verkostoja ja yliopistojen käytössä olevia tiloja sijaitsee useissa eri paikoissa kaupungin sisällä (den Heijer & Tzovlas, 2014).

Niin kutsutut uudet työnteon tavat ja tietotyöntekijöiden liikkuvuus ovat muuttaneet myös akateemisen yhteisön jäsenten työtottumuksia ja työpaikkatarpeita (Harrison & Hutton, 2014).

LÄHTEET: den Heijer & Tzovlas (2014), Harrison & Hutton (2014), Poutanen et al. (2021), SFC (2006)

Kuva: rawpixel.com / Freepik

MONIPAIKKAISUUS

TIETOTYÖ
MUUTTUNUT MONI-
PAIKKAISEMMAKSI
JA
HAJAUTUNEEKSI

OPISKELU & TYÖSKENTELY MONIPAIKKAISTA & AJASTA RIIPPUMATONTA
Pandemian jälkeisessä ajassa, opiskelun ja työskentelyn monipaikkaisuuden ja ajasta riippumattomuuden trendi jatkuu ja on osin voimistunut ja tullut aiempaa näkyvämmäksi.

MERKITYKSELLISET LIIKKUMISET

Liikkumisesta on tullut merkityksellistä ja sen arvo ajankäytön näkökulmasta korostuu.

”KAKSIPAIKKAISUUS” KODIN JA TYÖN VÄLILLÄ

Monipaikkaisuus on ennemminkin kaksipaikkaisuutta aiemman globaalin monipaikkaisuuden rinnalla.

Monelle kampukselle jakautuneen yliopisto-organisaation kohdalla monipaikkaisuus on ennen kaikkea ns. sisäistä liikkumista kampuksien välillä. Tämän kaltaisessa tilanteessa korostuu *tiimien merkitys yhteen kokoavana voimana*.

LÄHTEET: Poutanen et al. (2021)

OPPIMISYMPÄRISTÖJEN MUUTTUVA LUONNE JA KAMPUSKEHITYKSEN TRENDIT ENNEN PANDEMIAA

KAMPUSTEN
TILOJEN
VAJAAKÄYTTÖ &
TILANKÄYTÖN
TEHOSTAMINEN

TILOJEN KEHITYS RAAHAA TEKNOLOGIASTA JÄLJESSÄ

KESTÄVÄ TILOJEN KÄYTTÖ JA KUSTANNUSSÄÄSTÖT

Tilojen tehokas käyttö ja kehittäminen

Tilojen joustava ja jakamiseen perustuva käyttö

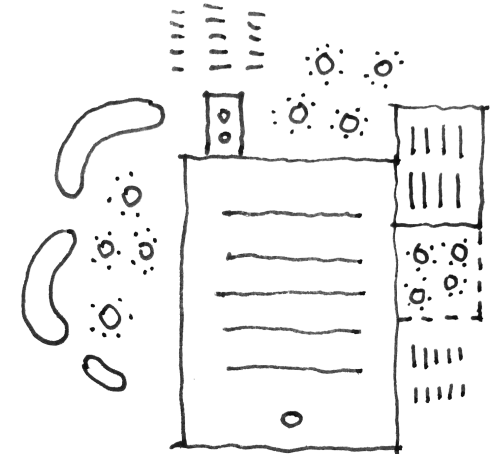
TOIMINNALLISUUDEN JA VIIHTYISYYDEN LISÄÄMINEN

UUDET TILANKÄYTTÖTAVAT JA MONIKÄYTTÖISYYS

VUOROVAIKUTUS LISÄÄMINEN VERSUS HILJAINEN LÄSNÄOLO JA TILAT KESKITTÄMISELLE

VUOROVAIKUTUS ERI TOIMIJOIDEN KESKEN

YHTEISÖN JA IDENTITEETIN RAKENTUMINEN

LÄHTEET: Haapamäki et al. (2011), den Heijer (2011), Poutanen (2018), Syvänen (2012)

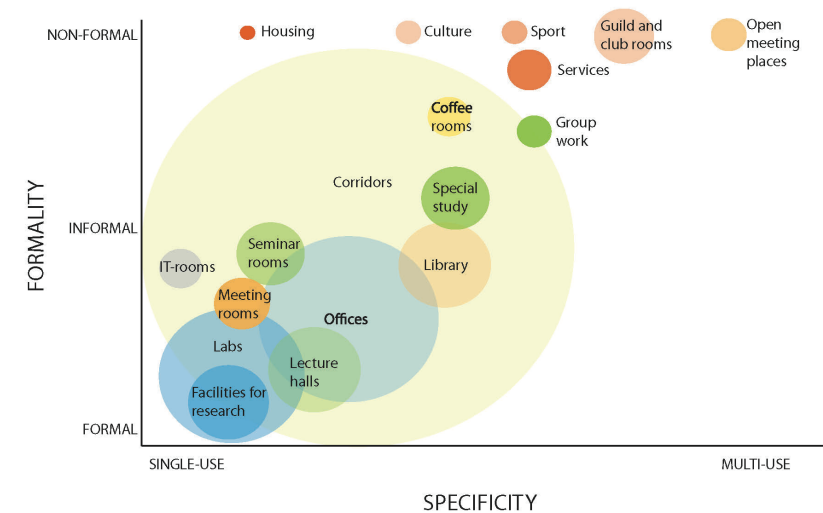
kuva: Jenni Poutanen

TILAT VAJAAKÄYTÖLLÄ (JO) ENNEN PANDEMIAA KANSALLISESTI JA KANSAINVÄLISESTI

KAMPUSTEN TILOJEN VAJAAKÄYTTÖ & TILANKÄYTÖN TEHOSTAMINEN

Hervannan kampuksella suurin tilatyyppejä on **käytävät** (n. 22 % kokonaispinta-alasta) johtuen tilarakenteesta, jossa kutakin toimintoa varten on allokoitu oma tilansa. Lähes 65% pääkäyttötiloista ovat 'muodollisissa' työn ja oppimisen tiloissa, kuten luokka- ja seminaaritilat sekä toimistot (Poutanen et al. 2015).

Euroopan laajuisesti valtaosassa kampuksia (opetus)tilojen varausaste eroaa tilojen todellisesta käytöstä: **tilat voivat olla täysin varattuina, mutta eivät juurikaan käytössä.** (Den Heijer and Tzovlas, 2014: 162.)

Kuva: Tilanne Hervannan kampuksella vuonna 2014 (Keskinen, 2014)

TOIMINNOILTAAN SEKOITTUNUT INNOVAATIOALUE & KAUPUNKI

KAMPUSTEN TILOJEN VAJAAKÄYTTÖ & TILANKÄYTÖN TEHOSTAMINEN

TOIMINTOJEN SEKOITTUMINEN & MONIMUOTOISUUS

Eryisesti kiinteistökehittäjät pitävät tärkeänä sekoittunutta kaupunkirakennetta alue- ja rakennustasolla, sekä toimintojen ja käyttäjäkunnan monimuotoisuutta.

Asiantuntijat eivät kuitenkaan näe organisaation omien tilojen sekoittumista toisen organisaation tilojen kanssa tai laajaa tilojen jakamista esim. yrityssalaisuuksien vuoksi.

VUOROVAIKUTUS

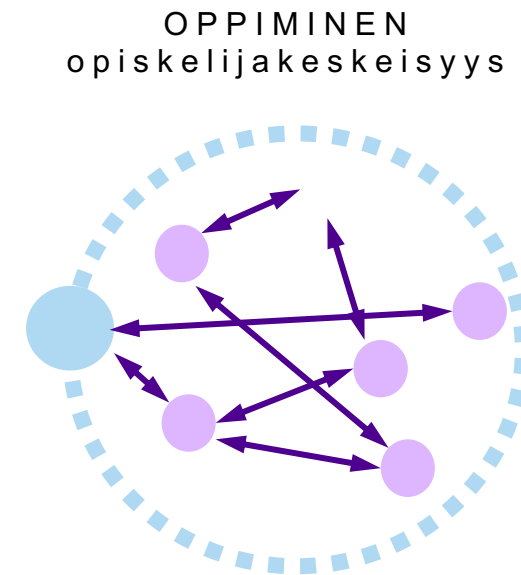
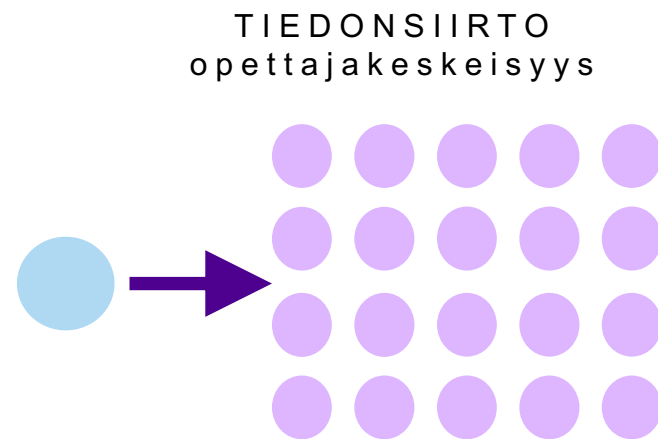
Uudet käyttäjäkuntien rooli innovaatioalueiden vetovoimassa jakaa asiantuntijoiden mielipiteitä. Tutkimukseen osallistuneet taiteilijat ilmaisivat tarpeen ja toiveen yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa tieteen ja liiketoiminnan piirissä.

LÄHTEET: ARTWorks Turun tiedepuisto luovien kohtaamisten alustana 2019-21. Julkaisemattomat tutkimustulokset.

ENNEN PANDEMIAA ALKANUT OPPIMISPARADIGMAN MUUTOS NÄKY Y EDELLEEN

MUUTOS OPPIMISPARADIGMAAN

MOBIILI- JA DIGITEKNOLOGIAN VAIKUTUKSET

OPPIMISMAISEMA

OPPIMISTA TAPAHTUU VIRALLISTEN
OPPIMISTILANTEIDEN & KAMPUSTEN ULKOPUOLELLA

PEDAGOGIIKAN
MUUTOKSET

LÄHTEET: Dugdale (2009), Harrison & Hutton (2014), Sandström (2020), Laing (2013)

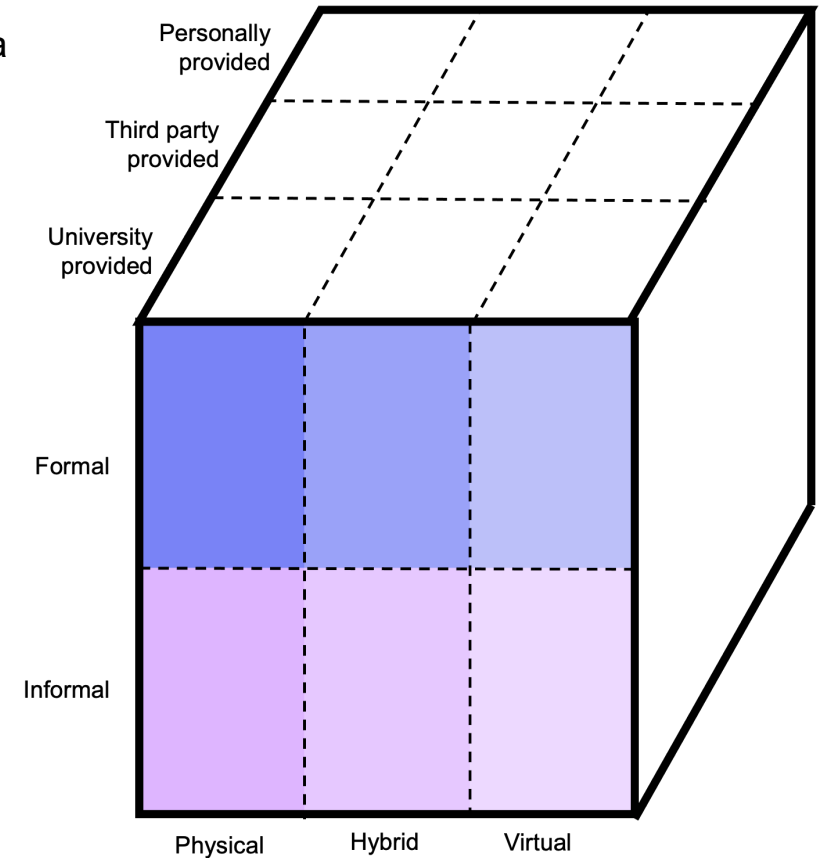
YLIOPISTOJEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN DIMENSIOT

Jo ennen pandemiaa on tunnistettu, että oppimista tapahtuu yliopiston, yksilön tai kolmannen tahon tarjoamassa fyysisessä paikassa.

Tämän lisäksi oppimista voi tapahtua paitsi formaalisti myös informaalisti. Samoin oppimista tapahtuu fyysisesti, virtuaalisesti sekä hybridimuodoissa.

LÄHTEET: Ellis & Goodyear (2016)

kuva: mukaellen Ellis & Goodyear (2016)

TYÖPAIKALLE MENEMINEN NÄHDÄÄN YKSILÖN VALINTANA

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

TYÖYMPÄRISTÖN LAATU & VETOVOIMATEKIJÄT

Pandemia on tehnyt pitkään jatkuneen tietotyön hybridisoitumisen ja monipaikkaisuuden trendin tosiasialliseksi.

Työpaikalle ei mennä vain itse työn takia, vaan myös laadullisen kokemuksen takia. Pandemian jälkeisessä ajassa korostuu *vuorovaikutus ja läsnäolo kollegoiden kanssa. Asiantuntijat näkevät työpaikan tarjoamat tilat alustoina kohtaamisille. Työympäristöjen tulisi tarjota myös erilaisia variaatioita vastapainona kodin yksipuolisuudelle.*

Lisäksi asiantuntijat arvelevat nopeamman syklin vuokrauksessa ja jonkin verran tilatarpeen vähentymistä.

LÄHTEET: ARTWorks Turun tiedepuisto luovien kohtaamisten alustana 2019-21. Julkaisemattomat tutkimustulokset.

PALUU TYÖPAIKOILLE PANDEMIAN JÄLKEEN

PANDEMIAN
VAIKUTUKSET

“While the target shouldn’t necessarily be getting employees back to the office 100% of the time, this report indicates the sweet spot is really a hybrid mode of work where people are back 60 to 80% of the time.”

Daniel Davis, Senior Researcher and author of the report,
The Magnetic Workplace.

LÄHTEET: HASSELL STUDIO (2022)

YHTEISÖÖN KUULUMINEN VS. OMAN ELÄMÄN JOUSTAVUUS

PANDEMIAN
VAIKUTUKSET

ENEMMÄN AIKAA TOIMISTOLLA
= TYYTYVÄISEMMÄT
TYÖNTEKIJÄT & VÄHEMMÄN
IRTISANOUTUMISIA

JOUSTAVUUS JA AUTONOMIA
OVAT EHDOTTOMIA
= TYÖNTEKIJÖILLÄ OLTAVA
VAPAAUS VALITA

TYÖNTEKIJÄT OVAT
SITOUTUNEEMPIA, HEILLÄ ON
VAHVEMPI TUNNE
KUULUMISESTA YHTEISÖÖN JA
LUOTTAMUS

HYBRIDITYÖ ON UUSI
NORMAALI
= AIKA JAKAUTUU KODIN JA
TOIMISTON VÄLILLÄ

LÄHTEET: HASSELL STUDIO (2022)

YLIOPISTOYHTEISÖN TARPEIDEN MONINAISUUS

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

ÄÄRIMMÄINEN VAIHTELU OLOSUHTEISSA JA KOETUSSA TUOTTAVUUDESSA. Akateemiset työntekijät ovat kokeneet pandemia-ajan hyvin eri tavoin kodin tarjoaman työympäristön, työn mielekkyyden ja koetun tuottavuuden suhteen.

YKSILÖLLISET EROT, TOIVEET & TARPEET

Vastauksissa korostuu yksilöiden erot, kotitilanteiden erot ja niistä kumpuavat toiveet ja tarpeet muun muassa tuottavalle työympäristölle, sosiaalisille kohtaamisille, keskittymiselle ja hyvinvoinnille.

ERILAISET PREFERENSSIT

Pandemian aikana, vastaajilla oli äärimmäisen erilaiset preferenssit esimerkiksi tarpeista ja toiveista palata kampuksille.

*“en palaa enää koskaan
kampukselle”*

*“koen yksinäisyyttä ja
motivaation puutetta”*

LÄHTEET: Tagliaro et al. (2022)

KOTI TYÖYMPÄRISTÖNÄ

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

Kodin ja työn välinen rajapinta tarvitsee selkeytystä. Vastaajat kaipasivat mahdollisuutta erottaa työnteon ympäristö muusta elämästä joko kodin sisällä, tai mahdollisuudella työskennellä työnantajan tiloissa tai kolmansissa paikoissa työn ja kodin ulkopuolella riippuen vastaajan pandemian aikaisesta tilanteesta.

Resurssien ja kotiolojen erot. Ihmisillä on hyvin erilaiset mahdollisuudet järjestää työskentelyolosuhteet kotonaan. Vastauksissa korostui erityisesti tilan mutta myös varusteiden puute, sekä yksityisyyden ja keskittymisen puute kotona. Toisaalta osalla vastaajia tilanne oli kotona erittäin optimaalinen ja parempi kuin työnantajan tarjoamissa tiloissa. Vastauksissa korostuu siten epätasa-arvoiset tilanteet.

LÄHTEET: Tagliaro et al. (2022)

NOPEA JA ENNAKOIMATON SIIRTYMINEN LAAJAAN ETÄOPETUKSEEN

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

Pandemian myötä lähes koko koulutusjärjestelmä siirtyi verkkoon: pandemian seurauksena vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla oppilaitokset investoivat maailmanlaajuisesti opetusteknologiaan 3,8 miljardia euroa, mikä on eniten yli 10 vuoteen (Wasik 2020).

Pandemian aikainen etäopetus oli kuitenkin pikemminkin **hätäopetusta** tosiasiallisen verkko-opetukseen verrattuna (Hodge et al. 2020), eikä tuloksia pandemia-aikaisesta etäopetuksesta suoraan voida verrata hyvin suunniteltuun verkko-opetukseen. Opettajat joutuivat omaksumaan nopeasti viestinnän ja opetuksen sähköiset kanavat (Pandya et al. 2021; Jackman et al. 2021).

Osin hallitsematon siirtymä etäopetukseen aiheutti myös **erilaisia ongelmia** esimerkiksi verkkoyhteyksien laadun tai tekniikan ja laitteiston saatavuuden suhteen (Gillis & Krull 2020). Suomessa Karvin (2020) arviointitulosten mukaan siirtyminen etäopetukseen sujui korkeakouluissa kuitenkin pääosin hyvin, ja kaksi kolmasosaa vastaajista oli sitä mieltä, että **etäopetuksen tulisi säilyä mahdollisuutena myös tulevaisuudessa** (Kosunen 2021).

ETÄOSALLISTUMINEN JOUSTAVUUDEN LUOJANA

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

Etäaika on lisännyt **aika- ja paikkariippumattomuutta**: työskentelynsä aikaan ja paikkaan voi itse vaikuttaa (Smith 2021).

Suomessa tärkeimmiksi etäopetuksen mukanaan tuomiksi puoliksi arvioidaan **joustavuuden** lisääntyminen opinnoissa sekä **opintojen ja muun elämän yhteensovittamisen** helpottuminen (Kosunen 2021). Joustavuus tukee erilaisten opiskelijoiden tarpeita ja monimuotoisuutta: tarjoamalla valinnanvaraa voidaan luoda lähestyttävämpiä ja **saavutettavampia** korkeakouluympäristöjä (HLM 2021).

Yliopiston johdon piirissä etätyöskentely tehosti ja lyhensi kokouksia, nopeutti päätöksentekoa ja helpotti delegoimista, vaikka työmäärä toisaalta kasvoi esimerkiksi runsaan sähköisen viestinnän vuoksi (Pekkola et al. 2021).

HYVINVOINNIN JA MIELENTERVEYDEN ONGELMAT

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

OECD havaitsi 48 maassa tehdyssä tutkimuksessa, että nuoret olivat paljon huolestuneempia mielenterveydestään, tuloistaan ja työllisyydestään kuin fyysisestä terveydestään (ICEF 2022).

Suomessa suurimmalla osalla korkeakouluopiskelijoista mielenterveydelliset voimavarat ovat olleet ennen pandemia-aikaa kohtalaisella tasolla, mutta opiskelijoista on erottunut pitkään kasvava ryhmä, jonka psyykinen pahoinvointi on ollut huolestuttavalla tasolla. Monilla ei ole myöskään riittävästi keskustelutukea. (Otus 2019; Kunttu et al. 2016.)

Sekä yliopisto-opiskelijat että työntekijät arvioivat **mielenterveytensä laskeneen** pandemian johdosta (Jackman et al. 2021; Gillis & Krull 2020). Opiskelijat kärsivät esimerkiksi uniongelmista, ahdistuneisuudesta ja motivation puutteesta (Gillis & Krull 2020).

HYVINVOINNIN JA MIELENTERVEYDEN ONGELMAT

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

40 % suomalaisista korkeakouluopiskelijoista koki pandemiasta aiheutuvaa **akateemista stressiä** esimerkiksi kasvaneen työmäärän, muuttuneiden opetusmenetelmien ja heihin kohdistuvien odotusten epämääräisyyden vuoksi (Sarajärvi et al. 2022).

Yliopiston työntekijät kokivat **verkkovuorovaikutuksen formaalimmaksi**, eivätkä aina ottaneet yhteyttä kollegoihinsa apua pyytääkseen, jotteivat kuormittaisi näitä (Watermeyer et al. 2022). Jatko-opiskelijat ja uransa alussa olevat tutkijat kokivat työajan ja vapaa-ajan rajan hämärtyneen: he työskentelivät pitkiä päiviä mutta kokivat silti riittämättömyyttä (Jackman et al. 2021).

YHTEISÖLLISYYDEN KOKEMUSTA VAIKEA LUODA VERKOSSA

PANDEMIAN VAIKUTUKSET

Yliopistokokemus on esimerkki yhteisöllisyyden merkityksestä, jolloin nuoret aikuiset rakentavat itsenäistä elämäänsä sekä elinikäisiä ystävyyssuhteita (Deshmukh 2020). Verkko-opetus on suunniteltu keskittymään yksilöihin yhteisöllisyyden sijaan: **yhteenkuuluvuuden ja ystävyyden tunnetta on vaikea luoda ei-perinteisessä oppimisympäristössä**, jossa kollektiivinen ilmapiiri voi olla olematon tai heikko (Xie et al. 2020).

EIU:n tutkimuksen mukaan lähes puolet kyselyyn vastanneista opiskelijoista kertoi suurimman haasteen pandemian aikaisessa oppimiskokemuksessaan olleen **rajalliset mahdollisuudet olla yhteydessä opiskelutovereihinsa**. (Wasik 2021).

Virtuaaliopetuksessa kasvokkain käytyjen keskustelujen puute on merkittävä puute oppimisessa (Marcut 2020). Yli kolmannes henkilökunnasta piti myös rajallista sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyttä keskeisenä esteenä hyvälle opetuskokemukselle pandemian aikana (Wasik 2021).

PANDEMIAN JÄLKEISEN AJAN HAASTEET

OSALLISTUMINEN
TYÖ- JA OPPIMIS-
YMPÄRISTÖJEN
MUUTOKSIIN

MONIPAIKKAISUUS

YKSILÖIDEN JA YHTEISÖJEN TARPEET JA NIIDEN VÄLISET RISTIRIIDAT

SEURAUKSET TYÖYMPÄRISTÖJEN KÄYTÖLLE

Kuinka tukea yksilön tarpeita, mutta myös yhteisöjen ylläpitämistä ja muodostumista yhä monimuotoisemmassa kontekstissa?

Kuva: vectorjuice / Freepik

LÄHTEET: Poutanen et al. (2021)

PANDEMIAN JÄLKEISEN AJAN HAASTEET

OSALLISTUMINEN
TYÖ- JA OPPIMIS-
YMPÄRISTÖJEN
MUUTOKSIIN

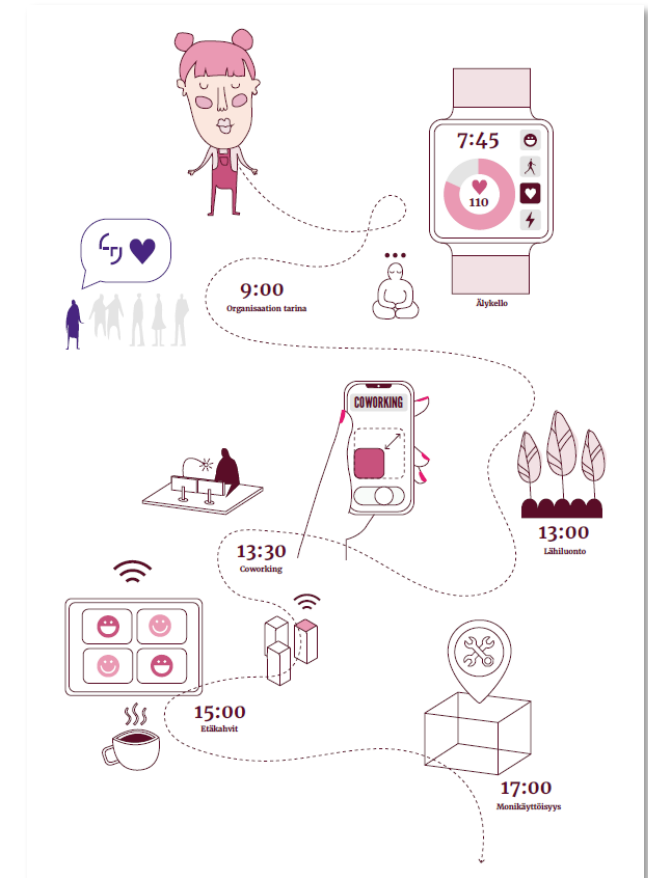
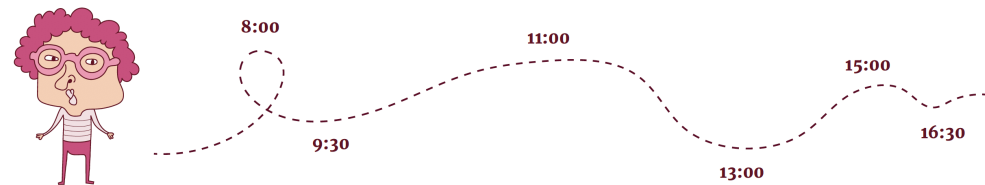
TYÖSKENTELYN KANAVAT OVAT MUUTTUNEET,

- Mutta tarve keskittymiselle ja vuorovaikutukselle edelleen vahvasti läsnä

OPETUKSEN KANAVAT OVAT MUUTTUNEET,

- Mutta oppimisen syvä ydin ei niinkään

TUNNISTETTAVA VUOROVAIKUTUSTASOT JA MITKÄ TASOISTA MERKITYKSELLISIÄ KULLEKIN YKSILÖLLE

Kuvat: Marianna Kotilainen (2020)

TYÖHYVINVOINTI: RATKAISUNA OSALLISTAMINEN

OSALLISTUMINEN
TYÖ- JA OPPIMIS-
YMPÄRISTÖJEN
MUUTOKSIIN

Terveellinen työympäristö riippuu työntekijöiden tavoista ja käyttäjien mieltymyksistä.

Tyytyväisyys työpaikkaan / työntekijöiden paikkaan (workplace), riippuu erityisesti käyttäjien mieltymyksistä suhteessa yksityisyyteen vrs. sosiaaliseen kontaktiin.

Työympäristön vaikutus tuottavuuteen riippuu erityisesti kustakin työtavasta ja siitä, kuinka hyvin työpaikka / työntekijöiden paikka tukee toimintaa.

Käyttäjien osallistuminen suunnitteluprosessiin ja muutosten hallintaan toteutuksen aikana on ratkaisevan tärkeää.

LÄHTEET: Van der Voordt & Jensen (2021)

2 Hankkeen yleistulokset

Tässä osiossa esitellään hankkeen yleistulokset keskittyen erityisesti pandemian vaikutuksiin yliopistoyhteisön keskuudessa.

HANKKEEN YLEISTULOKSET

***Pandemian vaikutukset yliopistoyhteisöön
Akateemisen työn ja opiskelun luonne
Tulevaisuuden akateeminen työ ja opiskelu***

Hankkeen yleistulokset

1

**MITEN PANDEMIA VAIKUTTI
YLIOPISTOYHTEISÖÖN?**

2

**MITÄ PANDEMIA PALJASTI
AKATEEMISEN TYÖN JA
OPIKSELUN LUONTEESTA?**

3

**MITKÄ OVAT
TULEVAISUUDEN KESKEISET
TEKIJÄT AKATEEMISESSA
OPIKSELUSSA JA TYÖSSÄ?**

Pandemianaikainen akateeminen työ ja opiskelu

MITEN PANDEMIA VAIKUTTI YLIOPISTOYHTEISÖÖN?

Vuoden 2020 maaliskuussa Suomen korkeakoulut siirtyivät etäopetukseen. Opiskelijat sekä valtaosa työntekijöistä siirtyivät työskentelemään kampuksen ulkopuolella.

Pandemia siirsi työt ja opiskelut ihmisten koteihin, johon ihmiset suhtautuivat ja sopeutuivat hyvin eri tavoin. Osalle työskentely kotoa käsin sopi hyvin esimerkiksi keskittymisen ja kotiolosuhteiden puolesta, kun taas osa kärsi yksinäisyydestä, heikoista työskentelyolosuhteista tai työskentelyrauhasta.

PANDEMIAN VAIKUTUKSET AKATEEMISELLE TYÖLLE JA OPIKSELULLE

Kuten state-of-katsauksestakin ilmenee, pandemia näyttäytyi eri tavoin eri ihmisille: osa kärsi pandemian aikaisesta pakotetusta eristäytymisestä osan taas nauttiessa esimerkiksi siirtymien vähenemisestä ja ajansäästöstä.

- **Keskittyminen ja tehokkuus:** Osa tutkimukseen osallistuneista henkilökunnan jäsenistä koki, että he olivat tehokkaampia työskennellessään etänä. Esimerkiksi keskeytyksiä ei tullut samoissa määrin kuin kampuksella, eikä aikaa kulunut esimerkiksi kokousten välisiin siirtymiin. Myös osa opiskelijoista koki tehokkuutensa parantuneen ja pystyneensä suorittamaan enemmän opintopisteitä verrattuna pandemiaa edeltäneisiin vuosiin, joskin näiden opiskelijoiden määrä oli suhteellisen vähäinen. Useimmat opiskelijat kokivat opiskeluidensa hankaloituneen ja opintopisteiden määrät jäivät vähäisemmäksi suhteessa aikaan ennen pandemiaa.
- **Joustavuus:** erityisesti opiskelijat kokivat etäopiskelujakson luoneen kaivattua joustavuutta esimerkiksi työn ja opintojen yhteensovittamiseen. Opiskelijat saattoivat tehdä osan päivästä palkkatöitä ja osan opiskella esimerkiksi osallistumalla etäoppimistapahtumiin. Lisäksi osa opiskelijoista asuu toisella paikkakunnalla suhteessa kampuksen sijaintiin, ja etäopetus ja matkustamisen väheneminen helpotti arjen sujuvuutta.
- **Joustavuus & paikkariippumattomuus:** yhdeksi etätyö- ja opiskelun jakson keskeiseksi positiiviseksi piirteeksi mainitaan ajansäästäminen siirtymien vähentyessä. Työntekijät kertovat säästäneensä aikaa, kun kampuksille ei tarvinnut erikseen siirtyä. Opiskelijat kertovat voineensa suorittaa joustavammin opintopisteitä esimerkiksi muista korkeakouluista ja hyödyntäneensä luentotallenteiden luomaa aikajoustavuutta.

PANDEMIAN VAIKUTUKSET AKATEEMISELLE TYÖLLE JA OPISKELULLE

- **Kotiolosuhteet:** Pandemia toi opiskelun ja työn ihmisten koteihin, ja erilaiset kotiolosuhteet vaikuttivat voimakkaasti ihmisten työskentely- ja opiskelukokemukseen. Osalla työntekijöistä on huomattavan hyvät työskentelyolosuhteet, kuten erillinen, häiriötön työhuone. Kaikilla ei kuitenkaan ole etätyöhön soveltuvia olosuhteita, ja ergonomia voi olla kotona puutteellinen. Samoin osalla työntekijöistä asuntokoko ja huonemäärä voivat hankaloittaa työskentelyä erityisesti silloin, kun muut asuinkumppanit ovat samaan aikaan kotona. Esimerkiksi koronarajoitusten ollessa tiukimmillaan päiväkotijäsenien ja kouluikäisten lasten vanhemmat joutuivat jakamaan aikaansa työpäivän aikana myös muihin kuin työhönsä liittyviin tehtäviin huolehtiakseen lapsistaan.
- **Yhteisöllisyys:** Pandemian leviämistä estäneet rajoitustoimenpiteet vaikuttivat erityisesti opiskelijoiden vapaa-ajan viettoon ja kohtaamisiin. Esimerkiksi uudet opiskelijat eivät päässeet samalla tavalla tutustumaan uusiin opiskelijakollegoihinsa ja saattoivat olla yksin uudessa kotikaupungissaan. Useat opiskelijat palasivatkin asumaan vanhempiansa luokse välttääkseen yksinäisyyttä. Myös työntekijät kertovat kaivanneensa pandemian aikana juuri kollegoitaan ja kokemusta yhteisöön kuulumisesta.
- **Kasvokkaisen vuorovaikutuksen merkitys ja tiedonkulku:** Pandemia korosti kampusten merkitystä myös satunnaisten kohtaamisten, ihmisten tavoitettavuuden ja helpon tiedonkulun suhteen. Pandemia on aiheuttanut myös työyhteisöissä epäluottamuksen kasvua, kun kasvokkainen vuorovaikutus on puuttunut ja etävuorovaikutus on hankaloittanut tiedonkulun sujuvuutta. Sekä työntekijät että opiskelijat kaipasivat lähiyhteisöään, jonka kannalta kasvokkainen vuorovaikutus on ensiarvoisen tärkeää.

PANDEMIAN KESKEISIÄ VAIKUTUKSIA

ERILAISET TARPEET & TOIVEET

Ihmisillä on erilaiset resurssit järjestää työ- ja opiskeluolojaan kotiin (sopivat tilat, ergonomia)

Ihmisillä on erilaiset kotiolot

- Perhetilanteet ja asumiskumppanit voivat vaikuttaa keskittymisrauhaan, ja/tai oma etätö voi aiheuttaa muille häiriötä

Ihmisillä on erilaiset preferenssit työskennellä tai opiskella kotona

- Osa nauttii vuorovaikutuksesta, osa kaipaa yksinoloa, osa kokee yksinäisyyttä ja ahdistusta kotona

VUOROVAIKUTUS & YHTEISÖLLISYYS vrs TEHOKKUUS

Vuorovaikutus koetaan paremmaksi ja välittömämmäksi kasvotusten verkkovälitteiseen vuorovaikutukseen verrattuna.

- Ideointi ja uudet ajatukset
- Tiedonkulku epäformaalisti
- Spontaanit ja vapaamuotoiset kohtaamiset
- Ryhmytyminen ja ystävystyminen
- Yhteisöllisyys
- Verkostoituminen

Toisaalta etämuoto mahdollistaa tehokkaan tiedonsiirron ja kokoukset sekä ajansäästön.

YLIOPISTOIDENTITEETTI & PAIKAN MERKITYS

Yliopisto-opiskelun ja akateemisen työnteon kannalta kampukset ja jaetut kokemukset koetaan välttämättömiksi identiteetin muodostumisessa.

Virallisempien opetustilanteiden ja kokousten lisäksi myös epäviralliset kohtaamiset muualla kampuksella ja erityisesti järjestötiloissa ovat keskeisiä ja edesauttavat yhteisön kokemuksen syntyä.

Jaettujen kokemusten puuttuessa ymmärrys yliopisto-opetuksen luonteesta ja opiskelijaidentiteetistä uhkaa kadota.

PANDEMIAN KESKEISIÄ VAIKUTUKSIA

JOUSTAVUUS

Etätyön mahdollistama aika- ja paikkariippumattomuus: työskennellä ja opiskella voi milloin ja missä tahansa, esim.

- Kokousten järjestäminen on helpottunut, kokouksiin ja luennoille voidaan osallistua mistä tahansa
- Opiskelijan näkökulmasta opiskeluja helpompaa sovittaa yhteen mm. töiden ja perhe-elämän kanssa
- Työlle ja opiskelulle parhaimmassa paikassa työskentely

MIELENTERVEYS

Erityisesti opiskelijoiden piirissä koetaan valtavaa mielenterveyskriisiä, jonka pandemian aiheuttama eristäytyminen on aiheuttanut.

- Yksinäisyys ja yksin jääminen
- Ahdistuneisuus, masennus
- Opintojen viivästyminen ja keskeyttäminen
- Kokemus syyllistämisestä
- (Opiskelija)yhteisön romuttuminen

- Kuormitus ja olemattomat tautot
- Vaikeus erottaa vapaa-aika
- Epäluottamuksen kasvu

PANDEMIAN KESKEISIÄ VAIKUTUKSIA

Hankkeen keskeiset löydökset ovat linjassa muiden pandemia-aikaan liittyvien tutkimusten sekä yleisten kehitystrendien kanssa.

YLIOPISTO- YHTEISÖN TARPEIDEN MONINAISUUS

Yliopistoyhteisön tarpeiden moninaisuus on käynyt ilmeiseksi, ja pandemian aika on vaikuttanut ihmisiin hyvin eri tavoin. Osa yliopistoyhteisön jäsenistä on kärsinyt pandemian tuomasta etätyön ja –opiskelun ajanjaksosta paljon, osa ei haluaisi palata takaisin kampuksille lainkaan.

YLIOPISTO- YHTEISÖN YHTENEVÄT TARPEET

Vaikka toisaalta yksilöiden kokemukset pandemian aikana ovat eronneet toisistaan huomattavan paljon, tutkimuksessa korostuu akateemisen työn ja opiskelun peruselementtien säilyminen: tarve keskittymiselle sekä vuorovaikutukselle sekä etämahdollisuuksien tarjoaman joustavuuden säilyttäminen myös tulevaisuudessa.

PANDEMIAN KESKEISIÄ VAIKUTUKSIA

VUOROVAIKUTUS & KOHTAAMISET

Vuorovaikutuksen luonne ja merkitys korostuvat erityisesti suhteutettuna laajaan etätyöskentelyaikaan. Kasvokkaisen vuorovaikutuksen tarve korostuu paitsi yhteisöllisyyden myös tiedonkulun suhteen. Toisaalta etänä tapahtuva vuorovaikutus on tarjonnut mahdollisuuksia myös kansainväliseen vuorovaikutukseen ilman matkustamista.

PAIKAN MERKITYS, IDENTITEETTI & IMAGO

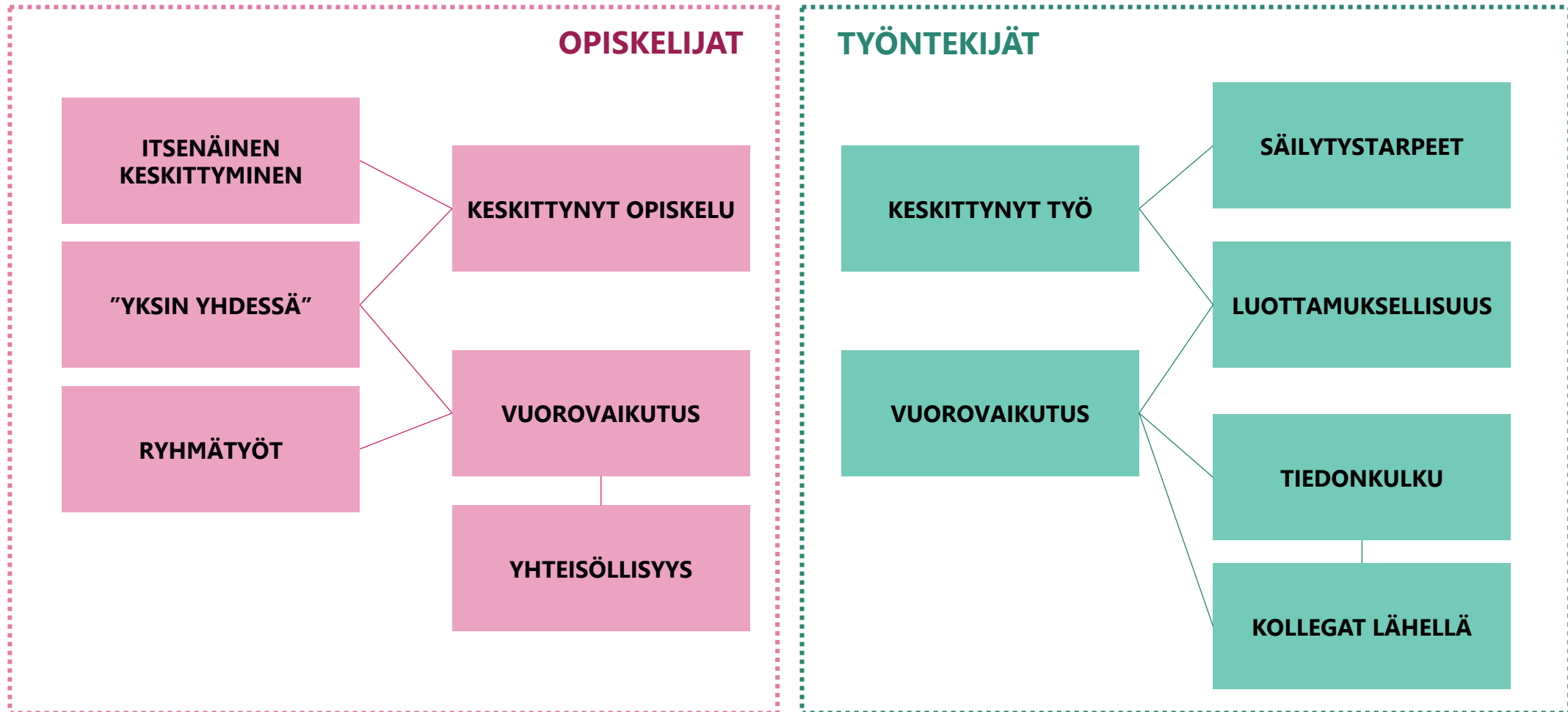
Työskentelyn muuttui pandemian myötä yhä riippumattommaksi paikasta tarjoten joustavuutta sekä työntekijöille että opiskelijoille. Kuitenkin kampusten merkitys samaan aikaan korostui: kampusten koettiin olevan merkityksellisiä yliopistoyhteisön identiteetin muodostumiselle ja luovan edellytyksiä yhteisöllisyyden syntymiselle.

Akateemisen työn ja opiskelun luonne

***MITÄ PANDEMIA PALJASTI
AKATEEMISEN TYÖN JA
OPISKELUN LUONTEESTA?***

Pandemia toi uudella tavalla esiin paitsi kampusten merkityksen työn ja opiskelun keskeisenä paikkana sekä joustavuuden merkityksen nykyisessä työ- ja opiskeluelämässä.

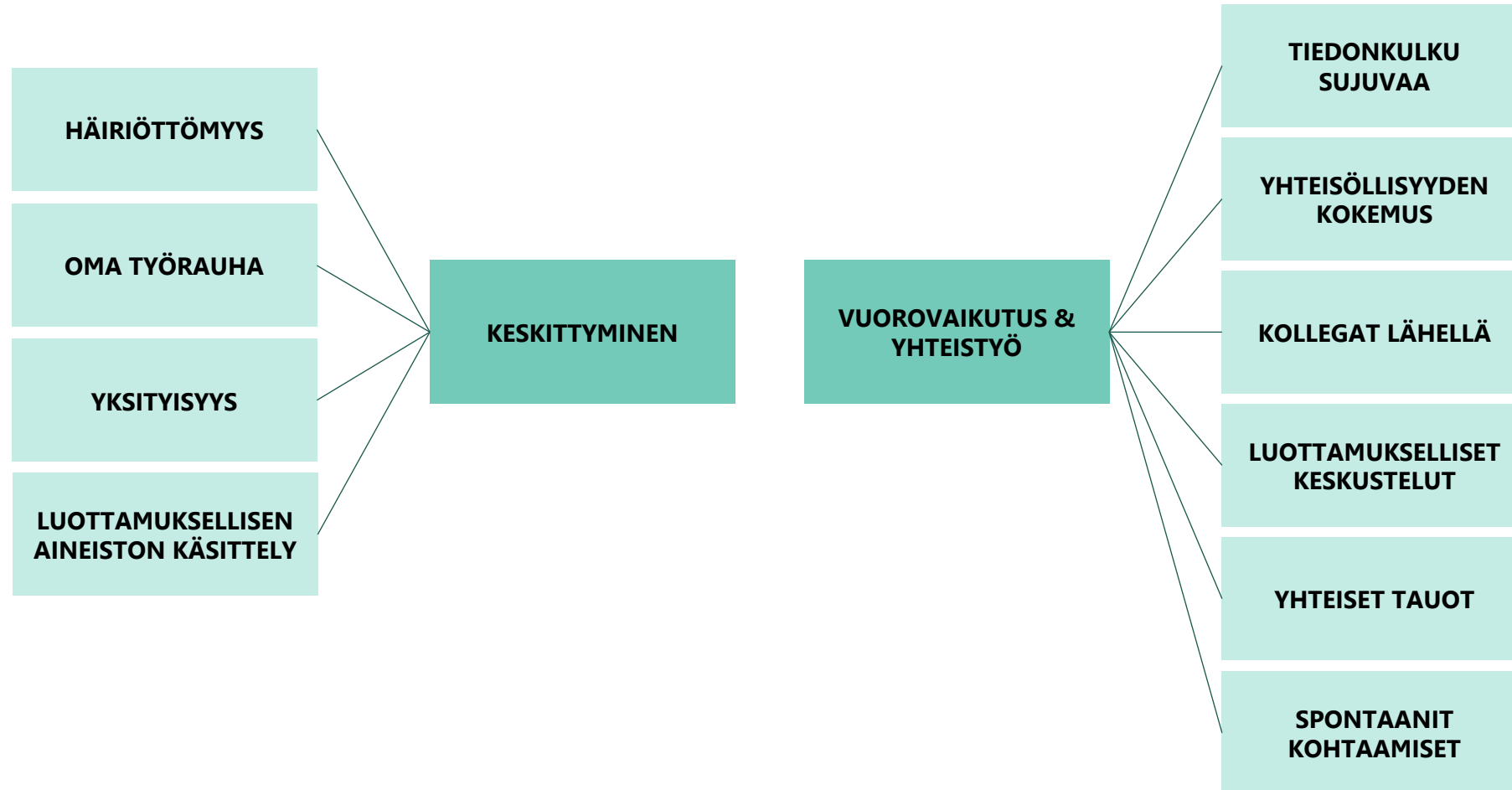
AKATEEMISEN TYÖN JA OPIKSELUN KESKEISET TARPEET

AKATEEMISEN TYÖN KESKEISET TARPEET JA EDELLYTYKSET

- Akateemisessa työssä keskeistä on kaksi asiaa: **keskittyminen** vaativaan ajatustyöhön sekä **vuorovaikutus** sekä kollegoiden, opiskelijoiden että muiden sidosryhmien kanssa. Työntekijät kokevat tarvitsevansa keskittymiseen rauhallisen ja häiriöttömän työympäristön, jossa keskittyä pitkäjaksoisestikin erilaisiin työtehtäviin.
- Lisäksi akateemisessa työssä korostuu vuorovaikutus: työntekijät kaipaavat kohtaamisia erityisesti lähikollegoidensa kanssa. Virallisten kokousten lisäksi satunnaisilla kohtaamisilla, jossa tieto vaihtuu formaalien tapaamisten ulkopuolellakin nähdään olevan suuri merkitys työn sujuvuuden kannalta. Lisäksi työn mielekkyyttä lisää kokemus yhteisöön kuulumisesta, jota rakentavat erityisesti yhteiset tauot lähikollegoiden kesken.
- Pandemia kasvatti etätapaamisten määrää, mikä tulee säilymään osittain jatkossakin. Ihmiset toivovat etätyöskentelyn mahdollistaman joustavuuden säilyvän, minkä vuoksi monipaikkaisesti työskentelevä yhteisö myös käyttää etävuorovaikutuksen kanavia suhteessa enemmän verrattuna pandemiaa edeltäneeseen aikaan.

AKATEEMISEN TYÖN KESKEISET TARPEET JA EDELLYTYKSET

AKATEEMISEN TYÖN KESKEISET TARPEET JA EDELLYTYKSET

KESKITTÄMINEN

**TYÖN TUOTTAVUUS &
TILOJEN TUOMA TURVA**

LUOTTAMUKSELLISUUS

SÄILYTSTARPEET

VUOROVAIKUTUS

TIEDONKULKU

YHTEISÖLLISYYS

TAVOITETTAVUUS

AKATEEMISEN TYÖN KESKEISET TARPEET JA EDELLYTYKSET

KESKITTÄMINEN

Akateemisessa työssä keskeistä on keskittymistarve, johon useimmat kokevat tarvitsevansa hiljaisen, rauhallisen ja häiriöttömän työympäristön.

TYÖN TUOTTAVUUS & TILOJEN TUOMA TURVA

Tiloilla koetaan olevan merkitystä myös työn tuottavuuden kannalta.

Rauhallisen työympäristössä työskentely ja varmuus sellaisen helposta saatavuudesta koetaan työtehoa lisääväksi tekijäksi. Epävarmuus tilojen saatavuudesta ja sopivuudesta vuorostaan koetaan kuormittavana ja tuottavuutta laskevana tekijänä.

LUOTTAMUKSELLISUUS

Luottamuksellisuus liittyy paitsi keskusteluihin kollegoiden ja opiskelijoiden kanssa, myös opetus- ja tutkimusmateriaalien käsittelemiseen. Tämä vaikuttaa myös tila- ja säilytystarpeisiin.

SÄILYTSTARPEET

Ihmisillä on erilaisia säilytystarpeita liittyen opetus- ja tutkimusvälineistöön, aineistoon sekä kirjallisuuteen.

Osa materiaalista on tietosuojattua, mikä vaatii lukittavan säilytysratkaisun.

AKATEEMISEN TYÖN KESKEISET TARPEET JA EDELLYTYKSET

VUOROVAIKUTUS

Keskittymistarpeen lisäksi ihmisillä on voimakas tarve olla vuorovaikutuksessa ja kontaktissa erityisesti lähikollegoidensa kanssa.

Vuorovaikutusta pidetään tärkeänä, mutta sen toivotaan tapahtuvan omasta valinnasta, esimerkiksi hakeutumalla taukuhuoneeseen kollegoiden seuraan.

TIEDONKULKU

Tiedonkulku kampuksella koetaan helpommaksi ja vähemmän kuormittavaksi verrattuna verkossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Osa pandemia-ajan kuormittavuutta johtuu tiedonkulun haasteista, sillä kynnys kysyä sähköisissä kanavissa nopeaa neuvoa kollegoilta koetaan suuremmaksi verrattuna kampuksella työskentelyyn.

YHTEISÖLLISYYS

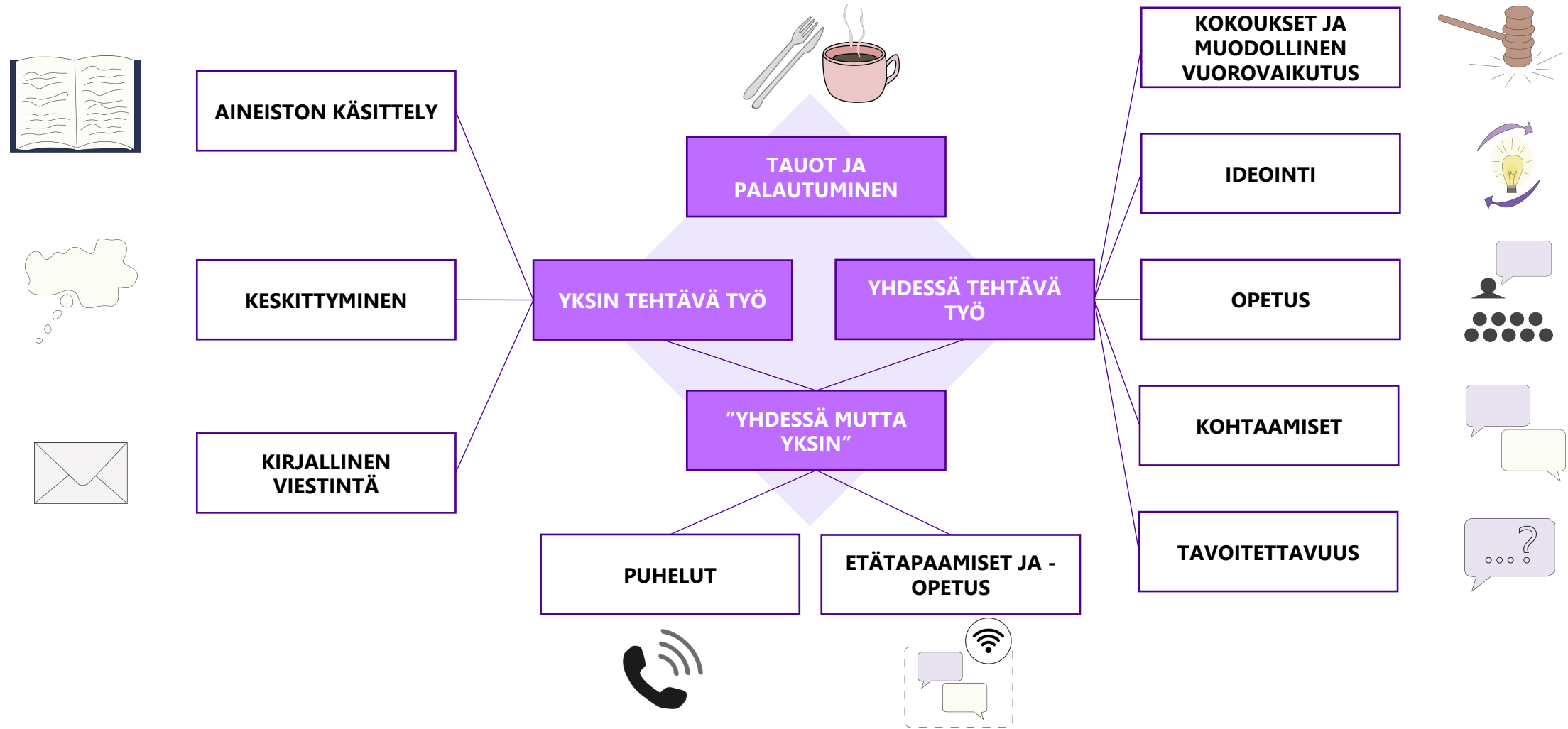
Vastaajat kokevat kollegansa tärkeiksi ja yhteisöllisyyden merkittäväksi osaksi työtään.

Kampuksella työskentely mahdollistaa työyhteisöön kuulumisen kokemuksen etätyöskentelyä paremmin. Oman tiimin, tutkimusryhmän tai muiden lähikollegoiden läsnäolo koetaan tärkeäksi. Ihmiset haluavat oman työpisteensä sijaitsevan lähellä lähikollegoitaan.

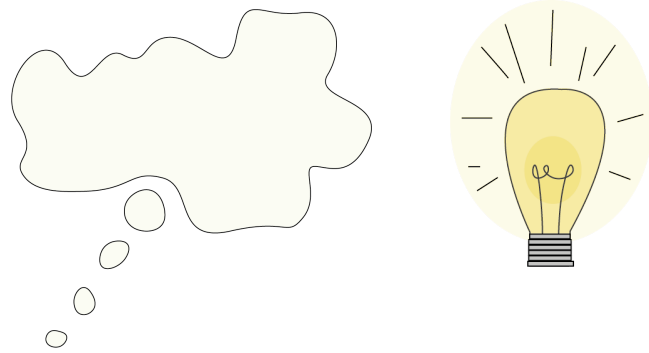
TAVOITETTAVUUS

Vastaajat kokevat tavoitettavuuden tärkeäksi: kun ihmiset tietävät, mistä toiset löytää, muuttuu vuorovaikutus ja asioiden hoitaminenkin sujuvammaksi.

AKATEEMISEN TYÖN TEHTÄVÄTYYPPEJÄ

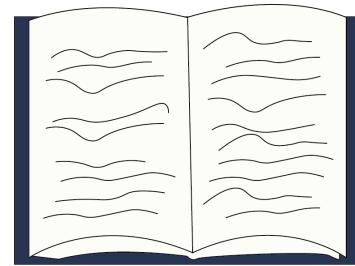

YKSIN TEHTÄVÄ TYÖ

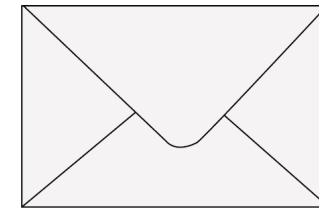
Ajattelutyö

Akateemisessa työskentelyssä korostuu ajattelutyön vaatima keskittymistarve.

Aineiston käsitleminen

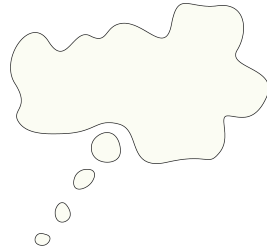
Akateemisen työn erityispiirre on tutkimukseen ja opetukseen liittyvän, usein luottamuksellisen materiaalin käsitleminen.

Sähköinen yhteydenpito

Muun tietotyön tapaan akateemiseen työhön liittyy paljon pieniä tehtäviä, kuten sähköposteihin vastaamista tai opetukseen liittyvää yhteydenpitoa. Akateeminen työ onkin vaativan ajatustyön ja lyhytkestoisempien tehtävien vuorottelua.

KESKITTYMINEN

Akateemisessa työssä tärkeää on keskittymistarve, johon useimmat kokevat tarvitsevansa hiljaisen, rauhallisen ja häiriöttömän työympäristön. Kyselyn vastauksissa korostuvat työrauhan mahdollistavat työympäristöratkaisut, kuten hiljaiset tiimihuoneet tai henkilökohtaiset työtilat. Joissain tapauksissa ihmiset pystyvät keskittymään kotonaan paremmin kuin kampuksella.

*"Hiljaisuus, jossa voi olla **pitkiä aikoja flow-tilassa.**"*

(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

*"Se, että on helppo tulla tilaan. Tärkeää on vaihtelevat mahdollisuudet **hiljaiseen työskentelyyn** sekä vuorovaikutukseen"*

(Vastaaaja MAB-tiedekunnasta)

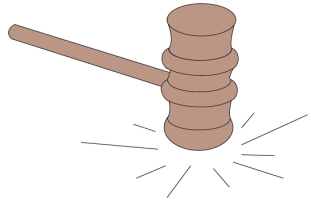
"Keskittymistä vaativaa työtä voi tehdä kotona ehkä paremmin. Mukavammat oleskeluolosuhteet (nojatuoli)."

(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

"Hiljaisuus on kaikkein tärkein elementti. Kotona on hiljaista, kampuksella ei juuri koskaan. Kaikki kollegat on kuitenkin kampuksella, joten käytännön syistä en voi työskennellä täysin etänä. Kotona on myös huomattavasti parempi työergonomia [...]."

(Vastaaaja MAB-tiedekunnasta)

YHDESSÄ TEHTÄVÄ TYÖ

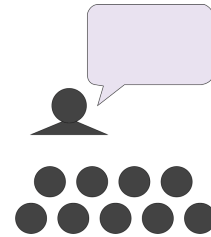
Kokoukset ja muodollinen vuorovaikutus

Akateemisessa työssä korostuvat sovitut vuorovaikutustilanteet sekä yhteisön sisäisten tahojen että ulkoisten sidosryhmien kanssa.

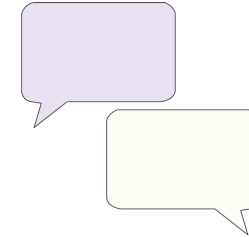
Ideointi yhdessä

Muodollisten tilaisuuksien lisäksi akateemiset työntekijät kaipaavat rennompaa, yhteisen ideoinnin ja ajatustenvaihdon mahdollistavia kokoontumisia.

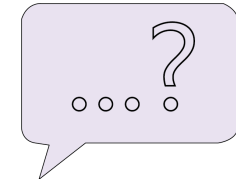
Lähiopetus

Akateemiset työntekijät toimivat usein eri rooleissa, ja yksi keskeinen tehtäväkuva on opettaminen ja opiskelijoiden ohjaaminen erilaisissa oppimistilanteissa.

Kohtaamiset

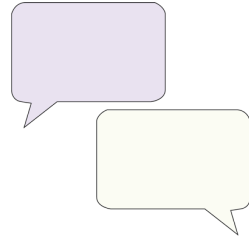
Työntekijät kaipaavat sovittujen vuorovaikutustilanteiden lisäksi myös satunnaisia kohtaamisia työkavereidensa kanssa esimerkiksi käytävillä ja taukotiloissa.

Tavoitettavuus ja neuvon kysyminen

Erityisesti kampuksilla työskenneltäessä työntekijät pystyvät matalalla kynnyksellä keskustelemaan spontaanisti ja kysymään esimerkiksi neuvoa toisiltaan.

VUOROVAIKUTUS

Akateeminen työ vaatii myös vuorovaikutusta: sekä muodollista vuorovaikutusta esimerkiksi kokouksissa että epämuodollisia, spontaaneja kohtaamisia, jotka usein tapahtuvat luonnollisimmin kampuksella.

*"**Haluan olla lähellä niitä ihmisiä, joiden kanssa teen töitä** (kollegat, opetushenkilöstö, opiskelijat), mikä mahdollistaa kohtaamiset."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Yhteisöllisyys. On oma tiivis porukka jonka kanssa työskennellään samoissa tiloissa. Tällöin **oppii tuntemaan ihmiset, syntyy yhteisö ja tieto liikkuu parhaiten.**"*

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

*"Mahdollisuus työskennellä keskittyneesti, tavata ja keskustella luottamuksellisesti sekä **kokea kuulumista työyhteisöön.**"*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"**Tutkimusryhmän kohtaaminen** kahvi- ja ruokatunnin aikana on todella tärkeää kehityksen kannalta, se pitää mahdollistaa!"*

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

*"Nautin myös kollegoiden kanssa lounastelusta ym. **vapaammasta seurustelusta**, joka oikeastaan mahdollistuu vain tulemalla kampukselle."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

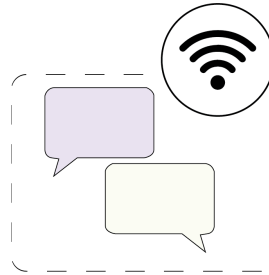

”YHDESSÄ MUTTA YKSIN” - ETÄVUOROVAIKUTUS

Puhelut

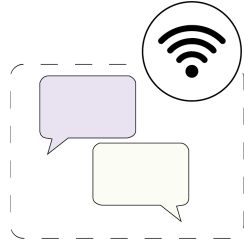
Akateemisessa työssä puhelujen hoitaminen häiriöttömässä ja luottamuksellisessa tilassa on ollut jo ennen pandemiaa osa työtehtäviä.

Etätapaamiset ja -opetus

Vaikka ennen pandemiaakin etäosallistumista ja luentojen tallentamista on käytetty, vasta pandemia on tuonut osaksi arkea laajat käytännöt etätapaamisten ja etäopetuksen järjestämiseen. Pandemian jälkeisessä ajassa keskeisimpiä haasteita on sovittaa yhteen läsnä- ja etätyöskentelyn sekä näitä yhdistävän hybridin toivutuimpia piirteitä.

ETÄVUOROVAIKUTUS

Hybridityöskentelyn uusi aika aiheuttaa myös tiloille spesifejä vaatimuksia: jos kampuksen tilat eivät takaa etävuorovaikutukselle helppokäyttöisiä tila- ja toimintataparatkaisuja, yhä useammat voivat jäädä etätöihin, jos se on heille olosuhteidensa puolesta mahdollista.

*"Jos yliopistolla olisi useampia frameryn-koppeja, uskaltaisin tulla useammin yliopistolle. **Nyt Ylävitosen puhelinkopit ovat usein varattuja.**"*

(Vastaaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Ihannetilanteessa olisin paljon enemmän yliopistolla, mutta koronan vuoksi edelleen kotona etätöissä. Oman työni kannalta on erittäin tärkeää, että on **työtilaa, jossa voi tehdä keskittymistä** vaativia tehtäviä. Myös **lisääntyneet etäopetus ja -palaverit vaativat omanlaistaan tilaa** (ei onnistu esim. nykyisissä tiloissa)."*

(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

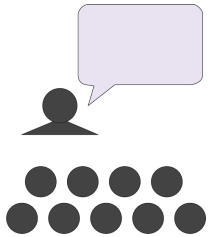
*"Ongelmia syntyy, jos **työtilassa monella on samaan aikaan etäpalaveri**. Varsinkin mikäli asiaa ei ole ennakoitu. Varsinkin spontaanit pikapalaverit välillä vaikeita, kun ei halua häiritä työkavereita."*

(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

AKATEEMISEN OPISKELUN TARPEITA

- Opiskelijoiden kannalta kampusten merkitys **yhteisöllisyyden** sydämenä on pandemian myötä korostunut. Opiskelijat kiinnittyvät paitsi opiskelijayhteisöön myös laajempaan akateemiseen yhteisöön kampuksella tapahtuvien kohtaamisten ja tutustumisen myötä. Kampuksien merkitys opiskelijaidentiteetin syntymisessä on myös merkittävä.
- Opiskelijat käyttävät kampuksia paitsi virallisissa, järjestetyissä oppimistilaisuuksissa, kuten luennoissa ja harjoitustyön ohjauksissa, myös itsenäisessä opiskelussa sekä yksin että yhdessä opiskelijakollegoidensa kanssa. Lisäksi opiskelijat viettävät tutkimuksen kohteena olleessa Tampereen yliopistossa myös paljon vapaa-aikaansa esimerkiksi järjestötoiminnan merkeissä. Opetus- ja opiskelutilojen lisäksi keskeistä merkitystä opiskelijoille on myös kampuksen kirjastoilla, ainejärjestö- ja harrastekerhotiloilla sekä kampusravintoloilla, jotka tarjoavat ateriatuettua opiskelijaruokaa.

AKATEEMISEN OPISKELUN TARPEITA

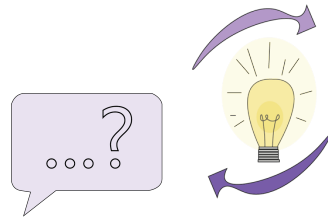
Järjestetyt oppimistapahtumat

Opiskelijoiden kannalta merkittäviä ovat järjestetyt oppimistapahtumat, joiden vuoksi esimerkiksi saavutaan kampukselle.

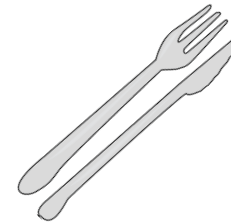
Yhteisöllisyys ja opiskelukaverit

Monille opiskelijoille tutustuminen opiskelijakavereihin ja yhteisöllisyyden rakentaminen on yksi avaintekijä opiskelijaelämän ja hyvinvoinnin kannalta.

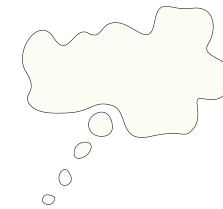
Ryhmätyöt, yhdessä tekeminen ja vertaisoppiminen

Formaalien oppimistilanteiden lisäksi opiskelijat käyttävät aikaansa tehtäviin, joista monia tehdään yhdessä. Yhdessä tekeminen koskee paitsi ryhmitöitä myös opiskelua muiden seurassa keskittyen omaan tehtäviin.

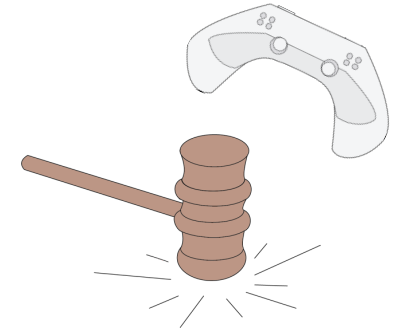
Opiskelijaruoka

Kampuksilla ateriatuettu ruoka on yksi keskeinen hyvinvointitekijä, jolla on myös taloudellista merkitystä opiskelijoille.

Keskittyminen

Opiskelijat kaipaavat myös keskittymisrauhaa, jotta he voivat syventyä itsenäiseen työskentelyyn.

Järjestötoiminta ja vapaa-ajan vietto

Monet opiskelijat viettävät myös vapaa-aikaansa kampuksella käyden esimerkiksi kuntosalilla, järjestöjen tiloissa tai erilaisissa tapahtumissa.

AKATEEMISEN OPISKELUN TARPEITA

Opiskelijoilla korostuu formaalien oppimistilanteiden lisäksi keskittymistarve sekä erityisesti vuorovaikutuksen merkitys muiden opiskelijoiden kanssa. Yhteisöllisyys ja vertaisoppiminen koetaan erityisen tärkeäksi ja pandemian vaikutukset erityisen merkittäviksi erityisesti näiden heikentämisessä.

*” [-] se että sinne kampukselle pääsee itse, **yliopisto on joku semmoinen niinku fyysinen paikka, missä sä käyt** ja missä on muita ihmisiä ja. Ja tota. Se, että siitä tulee niinku tavallaan semmonen normaali juttu tai että koska mulle se niinku tiedeyhteisö on niinku semmonen niinku sosiaalinen juttu, et et ku sä mun mielestä kaikki syntyy niinku siinä vuorovaikutuksessa [-]”*
(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

*”No ainakin miten tässä meidän opiskelussa on tosi tärkeitä ainakin kuullut, että on tosi tärkeitä tää niinku **vertaisoppiminen**. Itsellä justiinsa se on nyt sitten aika nolliassa, että niin kuin se on vaan se et mitä on nyt niinku itse oppinut tai mitä on sitten opettajilta saanut jossain ohjauksissa.”*
(Opiskelija BEN-tiedekunnasta)

”Opiskelijat haluavat opiskella yksin ja tehdä ryhmätöitä yliopistolla. Nyt sellaisia tiloja ei ole tarpeeksi / opiskelijat eivät pysty hyödyntämään opetustiloja esim ryhmätöiden tekemiseen.”
(Henkilökunnan vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*” [-] toivon, että **hybridiopetus** säilyy. Että tota luennot voi olla etänä, harkkaohjaukset läsnä, tosi hyvä, tosi hyvä konsepti. Hybridiluentoja en, ne on, ne on kans vähän silleen inhottavaa vissiin luennoitsijoille järjestää. Se ei jotenkin, jotenkin onnistu se, että puhuu sekä saliin että Teamsiin samaan aikaan.”*
(Opiskelija BEN-tiedekunnasta)

AKATEEMISEN OPISKELUN TARPEITA

*”Mä luulen, että nyt on niin vahva diskurssi niinku siitä, että pitäisi olla sitä joustavuutta loppuvaiheen opiskelijoille. Niin mä luulen että se niin kun meillä alkaa kääntyä siihen, että sitä **vuorovaikutteisuutta siirrettäisiin sinne kandiopintojen puolelle ja sitten maisteriopintojen puolelle enemmän semmoisia joustavia tapoja.**”*

(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

*”[-]semmoinen pienryhmä, johon kuuluu vaikka 15 henkeä ja sitten siellä käydään sitä samaa asiaa läpi, mutta sitten se on ollut Zoomissa esimerkiksi se tapaaminen versus, että se olisi jossain harjoitustilassa, mutta se on ehkä semmoinen isoin asia mitä kaipasin te pandemian aikana, että **voi kunpa pääsisi edes noissa harkoissa käymään koululla**, että ne on aina itsellä tukenut parhaiten oppimista.”*

(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

*”Tästä on ollut puhetta muutaman kaverin kanssa ja tuota aika lailla kaikki sanoi, että pitäisi olla enemmän vaan just sellaisia **varattavia tai vapaasti sisään käveltäviä ryhmätiloja** tai semmoisia pienempiä huoneita, missä voi tehdä juuri ryhmätöitä, koska tuntuu et nykyiselläänkin niitä on on liian vähän. Ja. Sitten, ja myös vähän, vähän tähän kuuluu ehkä se niiden **varaussysteemi**, että se Outlookin kalenteri ei eipä oikein skulaa, että sen pitäisi, sen varmaan mun mielestä se vois niinku ihan varmasti löytyisi opiskelijoidenkin keskuudessa tai yliopiston sisältä kapasiteettia tehdä joku aika paljon parempi systeemi.”*

(Opiskelija BEN-tiedekunnasta)

Akateeminen työ ja opiskelu pandemian jälkeisessä ajassa

**MITKÄ OVAT
TULEVAISUUDEN KESKEISET
TEKIJÄT AKATEEMISESSA
OPISKELUSSA JA TYÖSSÄ?**

Jo ennen pandemiaa tunnistetut tekijät vaikuttavat pandemian jälkeenkin: kampusten tilankäyttöä pyritään tehostamaan, ja toisaalta akateemisen työn sekä opiskelun monipaikkaisuus näyttäytyy pandemian myötä yhä suurempana.

Tässä osiossa nostetaan esiin keskeiset haasteet pandemian jälkeisen ajan kannalta, joihin vaikuttavat yksilön preferenssien lisäksi laajemmat käytännöt ja resurssit yliopiston taholta.

TULEVAISUUDEN AKATEEMINEN TYÖ JA OPISKELU: ETÄNÄ JA KAMPUKSELLA?

- Vaikka pandemia vaikutti merkittävästi akateemisen työn ja opiskelun tapoihin, on niiden syvä ydin pysynyt suhteellisen muuttumattomina. Sekä akateemisessa työssä että opiskelussa vuorottelevat keskittymistarve ja tarve olla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa.
- Pandemian jälkeisessä ajassa keskeinen dilemma on etänä ja kampuksella tapahtuvan työn tai opiskelun suhde. Moninaisten tarpeiden vuoksi osa työntekijöistä toivoo voivansa työskennellä miltei kokonaan etänä käyden vain harvoin kampuksella. Osa työntekijöistä saapuu kampukselle esimerkiksi aineiston tai laitteiston vuoksi, tai koska eivät halua tai voi työskennellä kotona.
- Opiskelijoiden osalta paikkariippumattomuus ei ole yhtä suurta verrattuna työntekijöihin, sillä opetuksen järjestämistavat vaikuttavat suoraan opiskelijoihin. Erityisesti kandidivaiheen opiskelijoilla on suuri tarve palata kampuksille opintojen alkuvaiheessa. Kuitenkin etäosallistumisen mahdollistaman joustavuuden toivotaan säilyvän opintojen suorittamisessa myös tulevaisuudessa. Tämä voi opiskelujen osalta tarkoittaa esimerkiksi etäosallistumismahdollisuuksia maisterivaiheen opintojaksoille tai kahdenkeskisiin opinnäytetyön ohjaustapaamisiin.
- Haasteeksi nousee opiskelussa usein se, että kandidivaiheen opintojaksot, joilla alasta riippuen opintojaksojen osallistujamäärät voivat olla suuria, voitaisiin toteuttaa etäluentoina ja luentotalenteina, joita opiskelijat toivovat. Samaan aikaan kuitenkin opiskelujen alkuvaiheessa tarve kasvokkaisille kohtaamisille on suurin. Sen sijaan maisterivaiheessa suuntautumisvalintojen jälkeen opintojaksokohtaiset osallistujamäärät usein pienenevät mahdollistaen vuorovaikutteisemmän opiskelun, mutta samaan aikaan opiskelijoiden tarve joustavuudelle esimerkiksi töiden tai perhetilanteen vuoksi usein kasvaa.

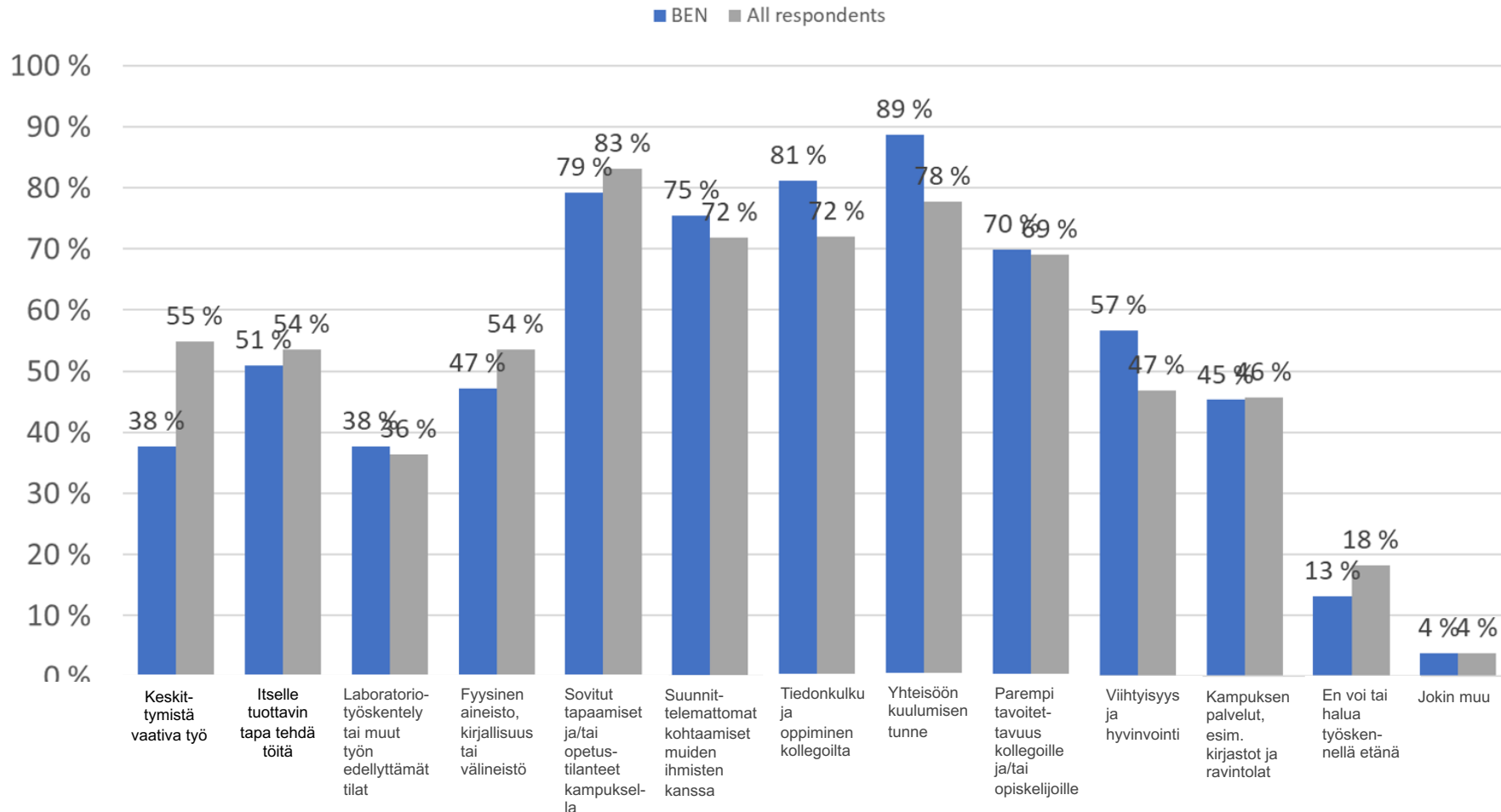

TULEVAISUUDEN AKATEEMINEN TYÖ JA OPISKELU: ETÄNÄ JA KAMPUKSELLA?

- Kyselyn perusteella akateemiset työntekijät tulevat kampuksille kohdatakseen muita ihmisiä ja tunteakseen olevansa osa yhteisöä. Sekä sovitut tapaamiset että satunnaiset kohtaamiset vetävät ihmisiä kampuksille. Tiedonkulku ja kollegoilta oppiminen valitaan myös keskeiseksi syyksi työskennellä kampuksella.
- Etätyötä suositaan ajansäästön vuoksi, kun aikaa ei kulu esimerkiksi kodin ja kampuksen välillä kulkemiseen. Lisäksi etätyö mahdollistaa vapauden ja joustavuuden esimerkiksi valita itse työskentelypaikkansa ja –aikansa omien tarpeidensa mukaan. Vastajat myös kertovat etätyöskentelyn valitsemissyiksi keskittymistä vaativan työn tekemisen.

SYYT TYÖSKENNELLÄ KAMPUKSELLA

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

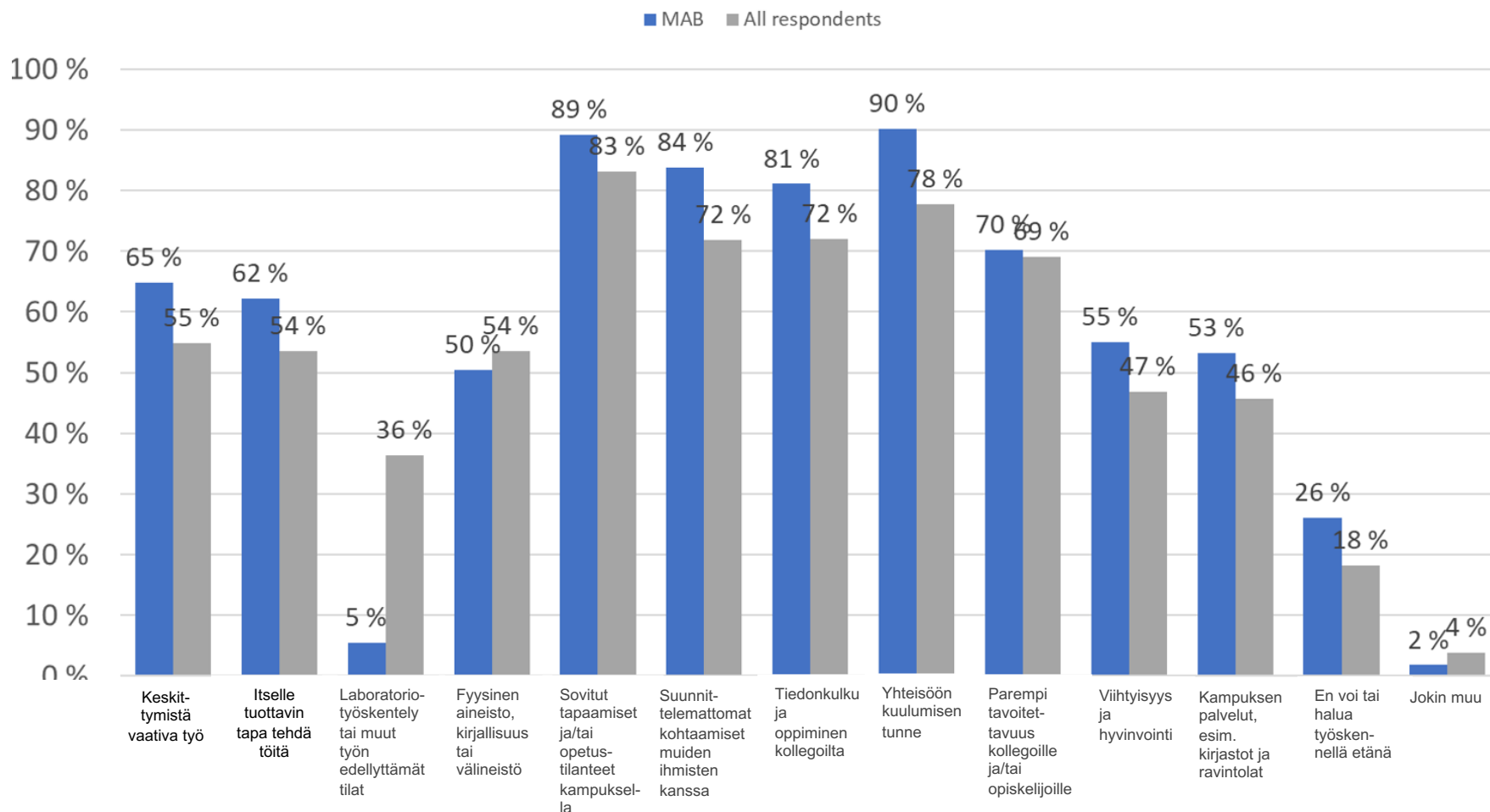

Kyselyyn vastanneet työntekijät BEN-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi syiksi kampuksella työskentelyyn yhteisöön kuulumisen tunteen, tiedonkulun ja kollegoilta oppimisen sekä sovitut lähitapaamiset ja –opetuksen. Samoin suunnittelemattomat kohtaamiset muiden ihmisten kanssa koetaan tärkeiksi tekijöiksi kampuksella työskenneltäessä.

Kuvaaja: M. Palvalin

SYYT TYÖSKENNELLÄ KAMPUKSELLA

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

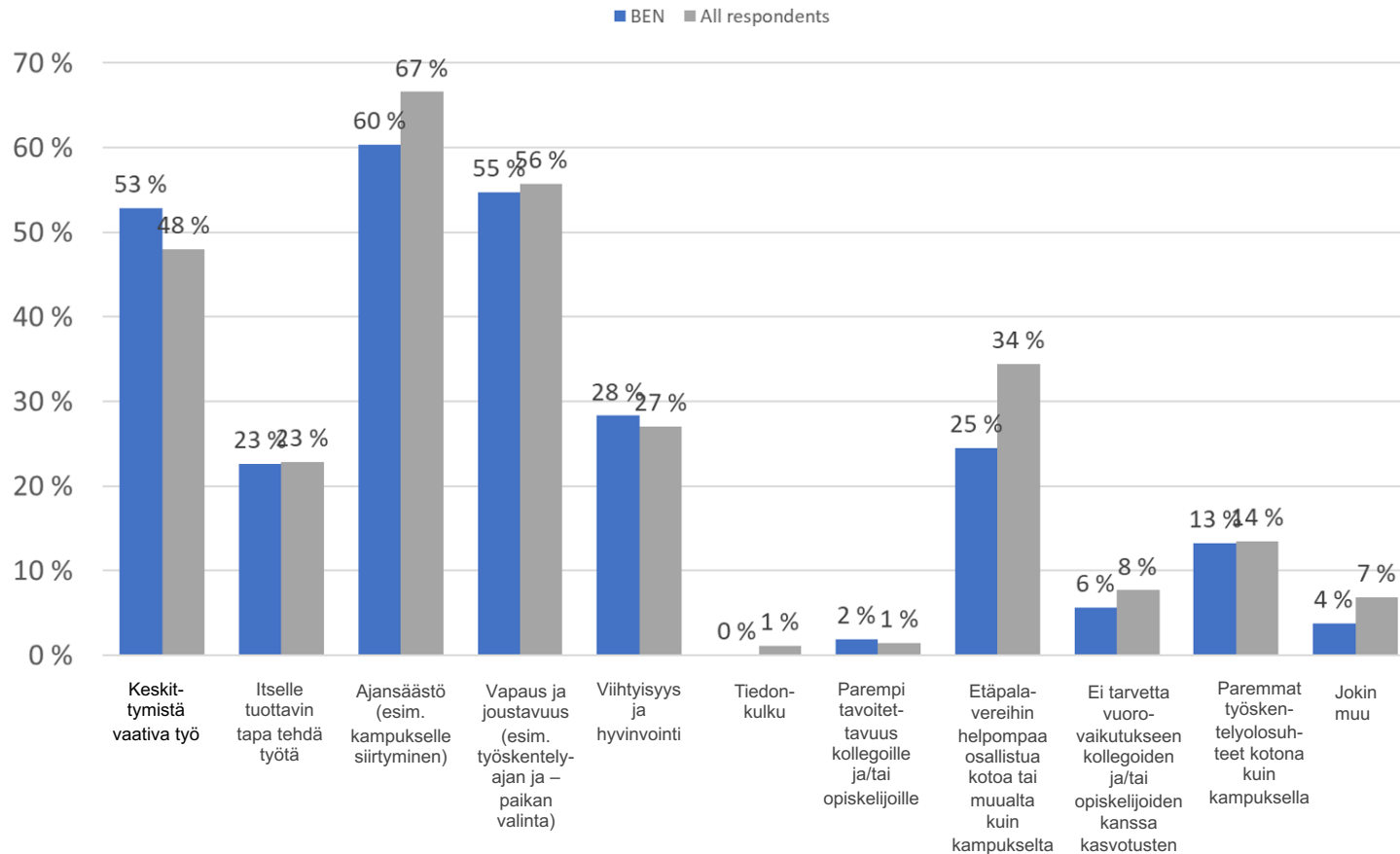

Kyselyyn vastanneet työntekijät MAB-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi syiksi kampuksella työskentelyyn yhteisöön kuulumisen tunteen, sovitut lähitapaamiset ja –opetuksen sekä suunnittele mattomat kohtaamiset muiden ihmisten kanssa. Myös tiedonkulku ja oppiminen kollegoilta valitaan keskeisiksi syiksi saapua kampukselle. Suhteessa koko vastaajajoukkoon ja BEN-tiedekuntaan, MAB-tiedekunnassa korostuu keskittymistä vaativa työ syynä työskennellä kampuksella.

Kuvaaja: M. Palvalin

SYYT TYÖSKENNELLÄ ETÄNÄ

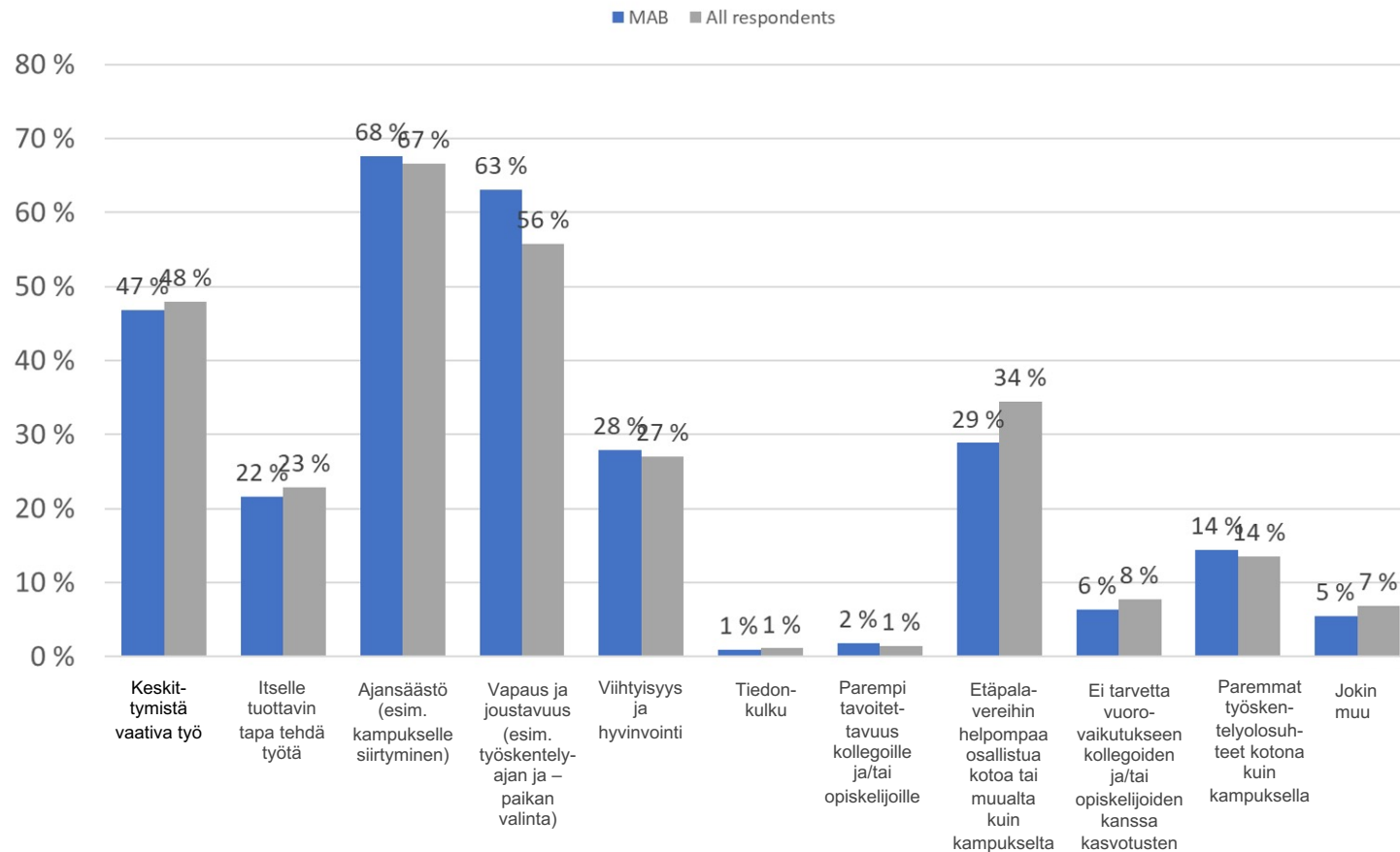
rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Kyselyyn vastanneet työntekijät BEN-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi syiksi etätyöskentelyyn ajansäästön esimerkiksi kampuksille siirtymisestä johtuen sekä vapauden ja joustavuuden oman työskentelyajan ja -paikan valinnan suhteen. Samoin noin puolet vastaajista valitsi yhdeksi keskeiseksi syyksi keskittymistä vaativan työskentelyn.

Kuvaaja: M. Palvalin

SYYT TYÖSKENNELLÄ ETÄNÄ johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

BEN-tiedekunnan vastaajien tavoin myös MAB-tiedekunnan vastaajat arvioivat suurimmiksi syiksi etätyöskentelyyn ajansäästön sekä vapauden ja joustavuuden oman työskentelyajan ja -paikan valinnan suhteen. Samoin noin puolet vastaajista valitsi yhdeksi keskeiseksi syyksi keskittymistä vaativan työskentelyn.

Kuvaaja: M. Palvalin

VUOROVAIKUTUS TUO KAMPUKSELLE

*"Hiljaisuus on kaikkein tärkein elementti. Kotona on hiljaista, kampuksella ei juuri koskaan. **Kaikki kollegat on kuitenkin kampuksella**, joten käytännön syistä en voi työskennellä täysin etänä."*

(Vastaaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Jos koen erityistä tarvetta keskittyä/vetäytyä, jättydyn kotiin. Tätä tapahtuu kuitenkin harvemmin, sillä **keskittymisen vastapainoksi haluan olla yhdessä työyhteisöni kanssa**, ja tämä ei kotona onnistu."*

(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

Pandemian jälkeen etätyöskentely on vakiintunut työnteon tavaksi, eikä kaikilta osin kampuksille vielä olla palattu täysin. Käytännöt ovat siis osin vakiintumattomat.

Kollegat ja vuorovaikutus tuovat ihmiset kampukselle: osa keskittyy paremmin etänä, mutta kampusten mahdollistamat kohtaamiset sekä sovitut tapaamiset tuovat heidätkin kampuksille.

Toisin sanoen, tilat eivät yksinään riitä. Mikäli yhteisistä käytännöistä, esimerkiksi yhteisistä kampuapäivistä, ei ole sovittu, ei vuorostaan toivottuja kohtaamisia kollegoiden kanssa välttämättä enää synny luonnostaan pandemian jälkeisessä ajassa. Vastauksissa nousee myös huoli kollegoiden työskentelystä etänä, jolloin tilat eivät houkuttele niiden ollessa tyhjillään.

KAMPUSTEN TILOJEN HOUKUTTELEVUUS JA TOIMIVUUS NYT

*"Ihannetilanteessa olisin paljon enemmän yliopistolla, mutta koronan vuoksi edelleen kotona etätöissä. Oman työni kannalta on erittäin tärkeää, että on **työtilaa, jossa voi tehdä keskittymistä** vaativia tehtäviä. Myös **lisääntyneet etäopetus ja -palaverit vaativat omanlaistaan tilaa** (ei onnistu esim. nykyisissä tiloissa)."*

(Vastaja BEN-tiedekunnasta)

*"esim. **jos pyritään luopumaan omista työtiloista, se voi johtaa siihen että täällä ei ole enää juuri ketään**. Esim. tutkimustyön tekeminen hankaloituu merkittävästi."*

(Vastaja MAB-tiedekunnasta)

Pandemian myötä ihmiset jäävät etätöihin, jos kampusten tilat eivät vastaa työnteon tapoja. Kotitoimisto ja kampus kilpailevat keskenään: ne työntekijät, joilla on mahdollisuus valita kotona työskentely, voivat jäädä etätöihin. Kaikki eivät voi tai halua kuitenkaan näin tehdä.

Kampuksille myös tullaan tapaamaan muita ihmisiä: jos kampuksilla käy vain osa ihmisistä, ne, jotka käyvät, jäävät paitsi vuorovaikutuksesta etätöitä tekevien kanssa.

KAMPUSTEN TILOJEN HOUKUTTELEVUUDEN JA TOIMIVUUDEN TAKAAMINEN TULEVAISUUDESSA

*"oma yksityinen ja hiljainen työtila (huone) on välttämätön jotta työt on mahdollista hoitaa. **Jos yliopistolla ei ole omaa työtilaa, on siirryttävä etätöihin.** Silloinkin työnteko kärsii koska yliopistolle on joka tapauksessa tultava opettamaan, ja mitään keskustelua kollegoiden kanssa ei enää synny. - Eli oma työhuone välttämätön."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"**Moni myös pelkää etätöihin siirtymisen tapahtuvan puoliksi väkisin:** jos olosuhteet tehdään kampuksella niin huonoiksi, ettei juuri kukaan hakua enää työskennellä kampuksella, niin syntyyhän siinä säästöä tilakustannuksissa. Pidän kyseenalaisena, että työtilakustannukset siirtyvät käytännössä työnantajalta työntekijälle — pelkkä sähköpöytä ja työtuoli eivät vastaa niitä kustannuksia, jotka syntyvät isomman asunnon hankkimisesta kotona sijaitsevan työhuoneen/-pisteen myötä. [...]"*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

Vastauksissa nousee kokemus epävarmuudesta omia työnteon tapoja tukevien puitteiden jatkumisesta. Vastaajat esittivät huolenaiheen, että luomalla kampukselle akateemiselle työlle sopimattomat olosuhteet heidät pakotetaan etätöihin. Mittavaan etätyöskentelyyn siirtymisen koetaan heikentävän akateemisen työn vuorovaikutukseen perustuvaa luonnetta sekä yhteisöllisyyden kokemusta, joka kyselyn perusteella koetaan merkittäväksi kampuksella työskentelyn eduksi.

Lisäksi vastauksissa nousee ilmi huoli työtilakustannuksien siirtymisestä työnantajalta työntekijälle. Hankkeen tuloksien ja aiempien tutkimuksien perusteella kotiolot eivät kaikilla tue riittäviä työskentelyolosuhteita esim. tilanpuutteen vuoksi.

Tulevaisuuden tilamuutoksien suhteen käyttäjien huolenaiheiden huomioiminen ja käsittely on keskeistä.

KUKA VALITSEE TYÖN TEKEMISEN PAIKAN?

PANDEMIAN JÄLKEISEN AJAN KESKEISET HAASTEET JA RATKAISTAVAT ASIAT AKATEEMISEN TYÖN JA OPIKSELUN KANNALTA

MONIPAIKKAISUUS
JA HYBRIDIAJAN
HAASTEET

Onko työnteon paikka puhtaasti yksilön valinta?

Kuinka sovittaa yhteen erilaisista yksilöistä koostuvien tiimien ja yhteisöjen osin ristiriitaiset tarpeet ja toiveet?

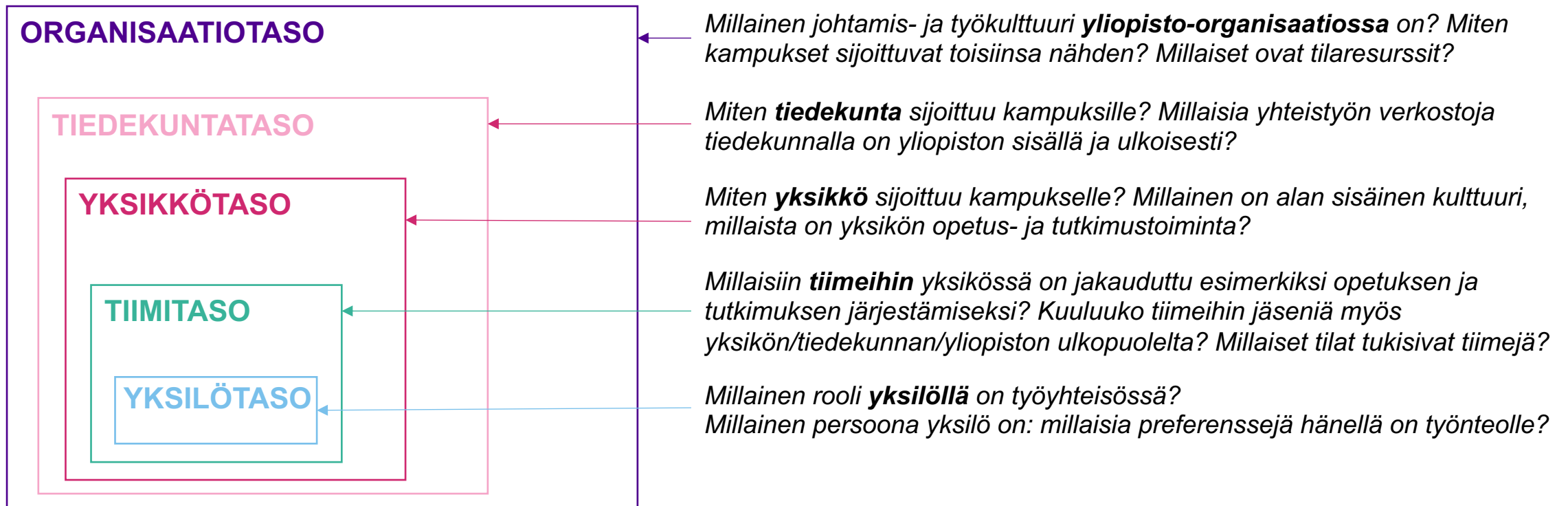
Miten hyödyntää etämahdollisuuksien luomaa joustavuutta mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla huomioiden ihmisten erilaiset kotiolosuhteet ja halun etätyöskentelyyn ja -opiskeluun?

Miten kampusten työskentelyolosuhteiden muuttaminen suhteutuu etätyön tekemiseen tilasäästötavoitteiden näkökulmasta?

TILARESURSSIT JA
TYÖ- JA OPPIMIS-
YMPÄRISTÖJEN
TRENDIT

AKATEEMISEN TYÖN JA OPIKSELUN TASOT

Tutkimuksessa tunnistettiin akateemisen työn ja opiskelun kannalta keskeiset tasot, jotka vaikuttavat toinen toisiinsa: työ- ja oppimisympäristöjen kannalta tasojen tarkasteltava kokonaisuudessaan.

AKATEEMISEN TYÖN JA OPIKSELUN NELJÄ NÄKÖKULMAA

Tutkimuksessa tunnistettiin aineiston perusteella neljä näkökulmaa työ- ja oppimisympäristöjen määrittelyyn:

1. TYÖPROFIILI- / TYÖTAPAKUVAUSLÄHTÖISET YMPÄRISTÖT

➤ *yksilö & aikaperustaisuus: tapoihin ja työprofiiliin keskittyvät työympäristöt*

2. YHTEISÖ-TIIMILÄHTÖISET YMPÄRISTÖT

➤ *Ryhmäperustaisuus: tiimin työskentelyä tukevat työympäristöt*

3. RAJAPINTALÄHTÖISET YMPÄRISTÖT

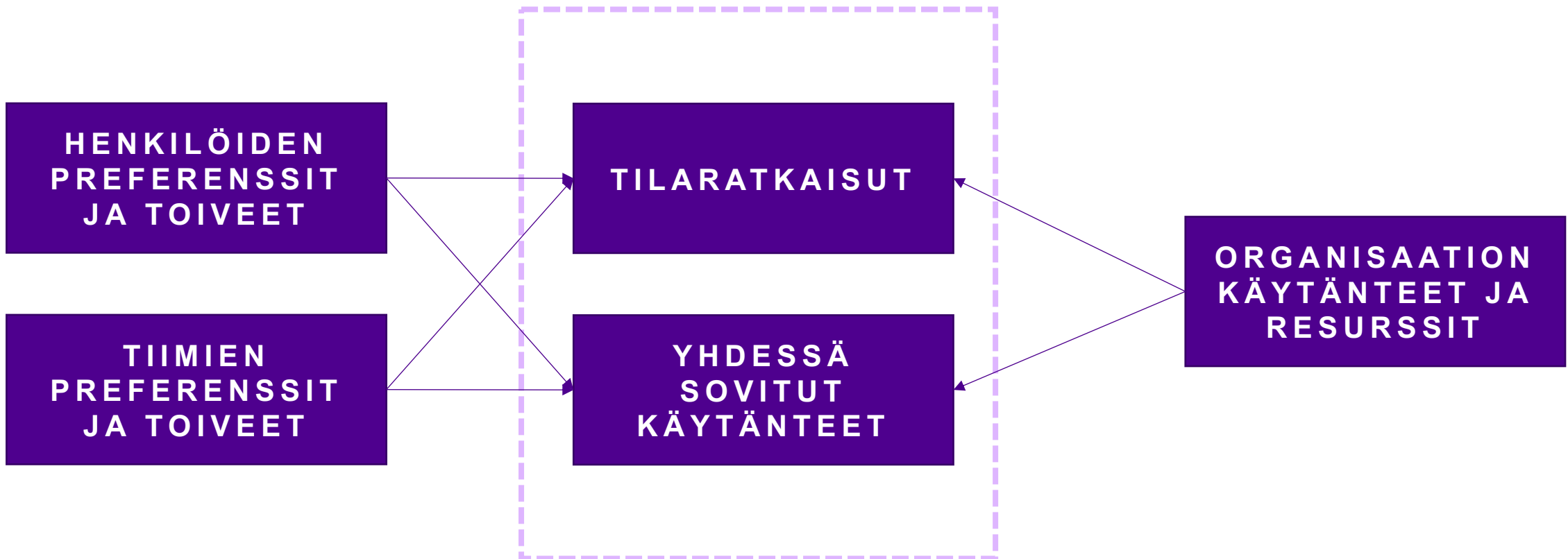
➤ *yksilöiden ja ryhmien välillä: henkilökunnan ja opiskelijoiden / tutkijoiden ja opettajien kohtaamisia tukevat tilat*

4. YLIOPISTO-ORGANISAATIOLÄHTÖISET YMPÄRISTÖT

➤ *yhteisesti jaetut: yksiköiden, tiedekuntien tai näiden välistä vuorovaikutusta tukevat tilat*

YKSILÖIDEN, RYHMIEN JA ORGANISAATION TARPEIDEN YHTEENSOVITTAMINEN

Hankkeessa syvennyttiin käyttäjien ja käyttäjäryhmien tarpeisiin ja toiveisiin. Tilaratkaisuiden lisäksi merkittäväksi nousevat myös yhdessä sovitut käytänteet tilojen käyttöä koskien. Tilaratkaisuissa ja käytänteissä yhteensovitetään keskeisesti myös muun muassa organisaatiotason linjavedot, käytänteet ja resurssit.

KAMPUSTEN MUUTOSPROSESSIT VAATIVAT LÄPINÄKYVYYTTÄ JA TUKEA

Hankkeen tutkimusaineistosta nousi esiin käyttäjien tarpeiden ja toiveiden kartoituksen lisäksi myös työympäristöjen muutosprosessien merkityksellisyys.

*"Miksi tehdään nimettömiä kyselyitä, jossa etsiään "kaikkia" palvelivia ratkaisuja? **Jos tilan säästämiseen on tarve, eikö tämä asia voi ratketa tiimien/yksiköiden kesken**, joilla lienee näkemyksensä siitä, miten ja kenen kanssa olisi järkevä sijoittua ja tiivistää. Jos tämä tehdään liian korkealta, on vaarana, että lopputuloksena samalla käytävällä on ihmiset, joilla ei ole mitään tekemistä toistensa kanssa, ja kaikki mahdollisuudet synergiaetuihin on menetty."*

(Vastaja BEN-tiedekunnasta)

*"[...] **Tilojen kehittämisen tulisi lähteä liikkeelle henkilöstön tarpeista.** Nyt on menty päinvastoin ja päätetty ilman muita kuin taloudellisia perusteita, että tiloja tulee vähentää miettimättä ja ymmärtämättä, mitä se tarkoittaa työn tekemisen edellytysten ja työntekijöiden jaksamisen näkökulmasta. Tarvetta olisi yksilölliselle tarvekartoitukselle, jonka pohjalta päätökset siirtymisistä mahdollisiin uusiin tiloihin tehtäisiin."*

(Vastaja MAB-tiedekunnasta)

Työympäristöjen muutosprosessiin osallistuminen korostui kyselyn vastauksissa. Vastaajat peräänkuuluttivat työympäristömuutosten taustasyiden avointa ja läpinäkyvää esille tuomista. Vastaajien mukaan on tärkeää, että yliopistoyhteisölle kerrotaan realiteettien ja esimerkiksi tilasäästötavoitteiden tarpeet.

Vastauksissa esitetään myös huoli päätöksenteon oikeasta mittakaavasta käyttäjien näkökulmasta. Ratkaisuehdotuksena nousee mahdollisuus käsitellä hankkeiden reunaehdoja ja tavoitteita yksikkö- ja tiimitasolla tarvelähtöisesti sovittaen yhteen henkilöiden tarpeet ja ulkoa-asetetut realiteetit.

TOSI-tilat –hankkeessa muodostetut käyttäjäprofiilit voivat toimia neuvottelun välineenä tarpeiden yhteensovittamisessa. Lisäksi raportin luvussa 6 esitetään näkökulmia tilankäytön tulevaisuuteen ja esimerkiksi tilojen jakamisen mahdollisuuksiin.

3 Akateemisen yhteisön käyttämatriisit ja käyttäjäprofiilit

Tässä osiossa esitellään hankkeen tuloksina johdetut käyttämatriisit ja niiden avulla luodut käyttäjäprofiilit.

KÄYTTÄJÄMATRIISIT

Tarve-vaade-matriisi

Nelikenttämatriisi

KÄYTTÄJÄPROFIILIT

Akateemisen yhteisön käyttämatriisit ja käyttäjäprofiilit

1

Käyttämatriisit

2

Käyttäjäprofiilit

Käyttäjämatriisit ja -profiilit

Käyttäjämatriisit esittelevät yliopistoyhteisön käyttäjien, työntekijöiden sekä opiskelijoiden tarpeita, jotka liittyvät yhtäältä työnkuvaan tai opiskelun luonteeseen ja toisaalta henkilön omiin preferensseihin ja ominaisuuksiin.

Käyttäjäprofiilit tuovat esiin käyttäjien moninaisuuden: niiden kautta esitellään erilaisia piirteitä, jotka vaikuttavat henkilön tapaan työskennellä ja opiskella, ja täten myös heidän tarvitsemiinsa tilaratkaisuihin ja työtapoihin.

Kuva: vectorjuice / Freepik

KÄYTTÄJÄMATRIISIT: ERILAISTEN TARPEIDEN KARTOITTAMINEN

Laadullisen aineistoanalyysin perusteella on muodostettu käyttäjämatriisi, jonka avulla voidaan hahmottaa akateemisiin työympäristöihin liittyviä erilaisia toiveita. Matriisien luomisessa hyödynnettiin haastattelu- ja työpaja-aineistojen löydöksiä ja niitä päivitettiin kyselyaineiston perusteella.

Tarve-vaade-matriisi kuvaa yhtäältä työnkuvaan liittyviä piirteitä ja toisaalta henkilön omiin preferensseihin ja toiveisiin liittyviä ominaisuuksia. Tarkastelemalla näitä piirteitä voidaan hahmottaa henkilön tarpeita myös työtapojen ja tilaratkaisujen osalta.

Nelikenttämatriisi kuvaa henkilön halua työskennellä kampuksella pystyakselilla ja kampuksen nykyisten tilaratkaisujen ja työskentelykulttuurin toimivuutta henkilön kannalta vaaka-akselilla. Matriisin avulla voidaan hahmottaa tyypillisiä haasteita, joita liittyy kampus- ja etätyön suhteeseen sekä kampusten ja työkulttuurien toimivuuteen.

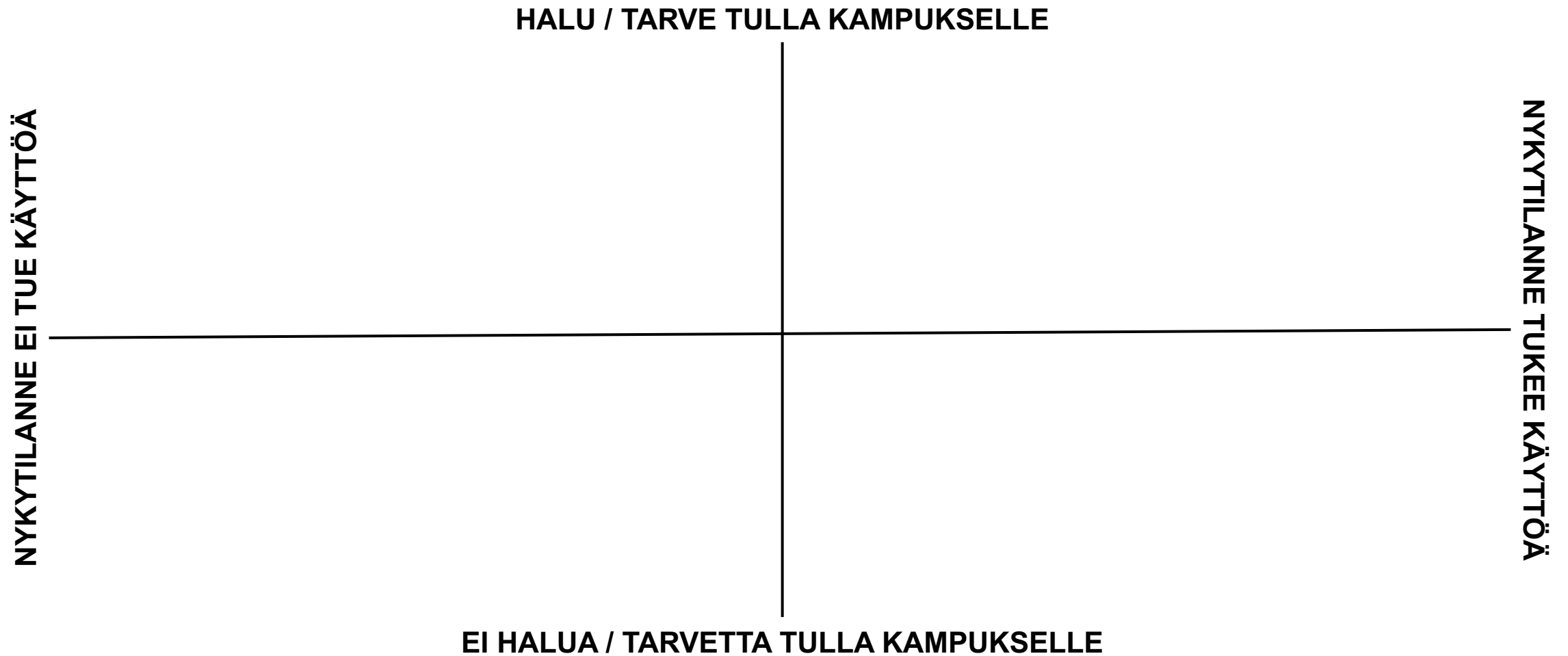
ROOLIIN JA TYÖNKUVAAN LIITTYVÄT	PERSOONAAN JA PREFERENSSEIHIN LIITTYVÄT
UUROVAIKUTUSVAADE Vaatisiko työ paljon vuorovaikutusta muiden kanssa?	UUROVAIKUTUSTOIVE Kuninka paljon henkilö kaipaa vuorovaikutusta muiden kanssa?
ROOLI YHTEISÖSSÄ Vaatisiko työnsuova läsnäoloa?	KOETTU ROOLI YHTEISÖSSÄ Kokeeko henkilö tarvetta näilyä yhteisössä?
TYÖNKUVAN TIETOSUOJATURVA / LUOTTAMUKSELLISUUS Suuttääkö tyd tietosuoja turvaa vaativala toimintaa?	
TYÖNKUVAN LIIKKUVUUS Vaatisiko työnsuova liikkumista?	SIIRTYMISEN KUORMITTAVUUS Henkilön kokemus työpaikalle siirtymisestä
PAIKKASIDONNAISUUS (AINESTON/ VÄLINEISTÖN LIIKUTETTAVUUS) Ovatko työvälineet, kuten tietokoneet ja aineistot liikuteltavissa vai staattisesti yhdessä paikassa?	PALAUTUMINEN Henkilön tarve palautua työpäivän aikana
TYÖNKUVAN PYSYVYYS (luonne) Onko henkilön työ jatkuvasti samankaltaista vai koko ajan muuttokassa?	TYÖSKENTELYPAIKAN PREFEROINTI Haluaako henkilö tehdä töitä kampuksella vai muualla?
AIKATAULUSÄÄTELYMAHDOLLISUUS Voiko henkilö määrittellä itse omat aikataulunsa vai asetetaanko ne ulkopuolelta?	KOTILOLOT Sovellettaako henkilö kotilojat työnteonon esimerkiksi tilojen ja työvälineiden osalta?

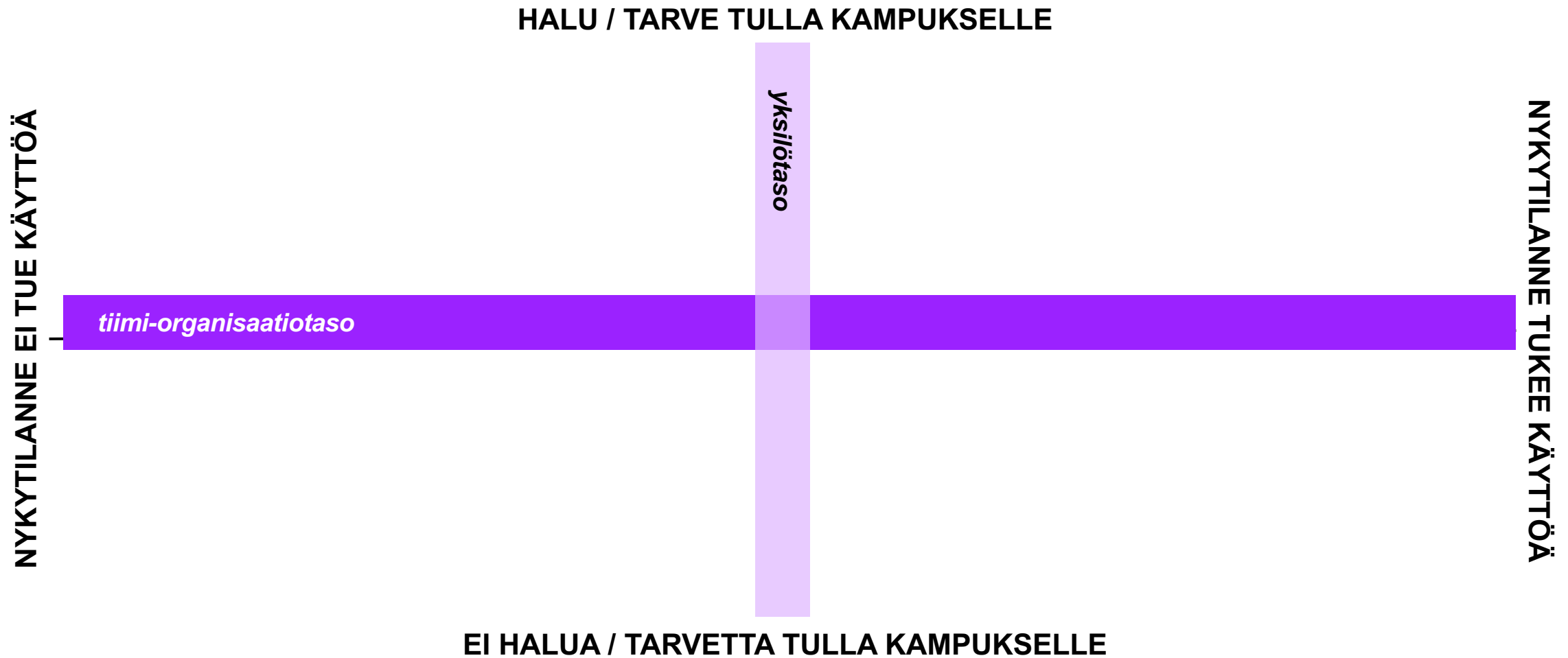
TARVE-VAADE-MATRIISI

ROOLIIN JA TYÖNKUVAAN LIITTYVÄT	PERSOONAAN JA PREFERENSSEIHIN LIITTYVÄT
<p>VUOROVAIKUTUSVAADE <i>Vaatiiko työ paljon vuorovaikutusta muiden kanssa?</i></p>	<p>VUOROVAIKUTUSTOIVE <i>Kuinka paljon henkilö kaipaa vuorovaikutusta muiden kanssa?</i></p>
<p>LUOTTAMUKSELLISUUSVAADE <i>Sisältääkö työ tietosuojatun materiaalin käsittelyä ja/tai luottamuksellisia keskusteluja?</i></p>	
<p>NÄKYVYYSVAADE <i>Vaatiiko työnkuva tavoitettavuutta ja näkyvyyttä kampuksella?</i></p>	<p>NÄKYVYYSTARVE <i>Kokeeko henkilö tarvetta näkyä yhteisössä?</i></p>
<p>KESKITTYMISVAADE <i>Vaatiiko työ paljon keskittymistä?</i></p>	<p>KESKITTYMISTOIVE <i>Minkälaiset olosuhteet tukevat henkilön keskittymistä?</i></p>
<p>PAIKKASIDONNAISUUSVAADE <i>Sisältyykö työhön staattisesti yhdessä paikassa sijaitsevien aineistojen tai välineistön käyttöä?</i></p>	<p>PAIKKASIDONNAISUUSTARVE <i>Tarvitseeko henkilö stabiilin työympäristön vai haluaako henkilö liikkua päivän aikana?</i></p>
<p>MUUNTUVUUS-/STABIILIUSVAADE <i>Onko henkilön työ toistuvaa vai jatkuvasti muutoksessa?</i></p>	<p>MUUNTUVUUS-/STABIILIUSTARVE <i>Kuinka pysyvän tai muuttuvan työympäristön henkilö tarvitsee?</i></p>
<p>LIKKUMISVAADE <i>Vaatiiko työnkuva liikkumista paikasta toiseen?</i></p>	<p>LIKKUMISTARVE <i>Millaiseksi henkilö kokee päiväkohtaiset siirtymät (työpaikalle ja kampuksen sisällä)?</i></p>
<p>AIKATAULUTUSVAADE <i>Minkä verran aikatauluja asetetaan ulkopuolelta?</i></p>	<p>PALAUTUMISTARVE <i>Millaista palautumista henkilö tarvitsee työpäivän aikana?</i></p>

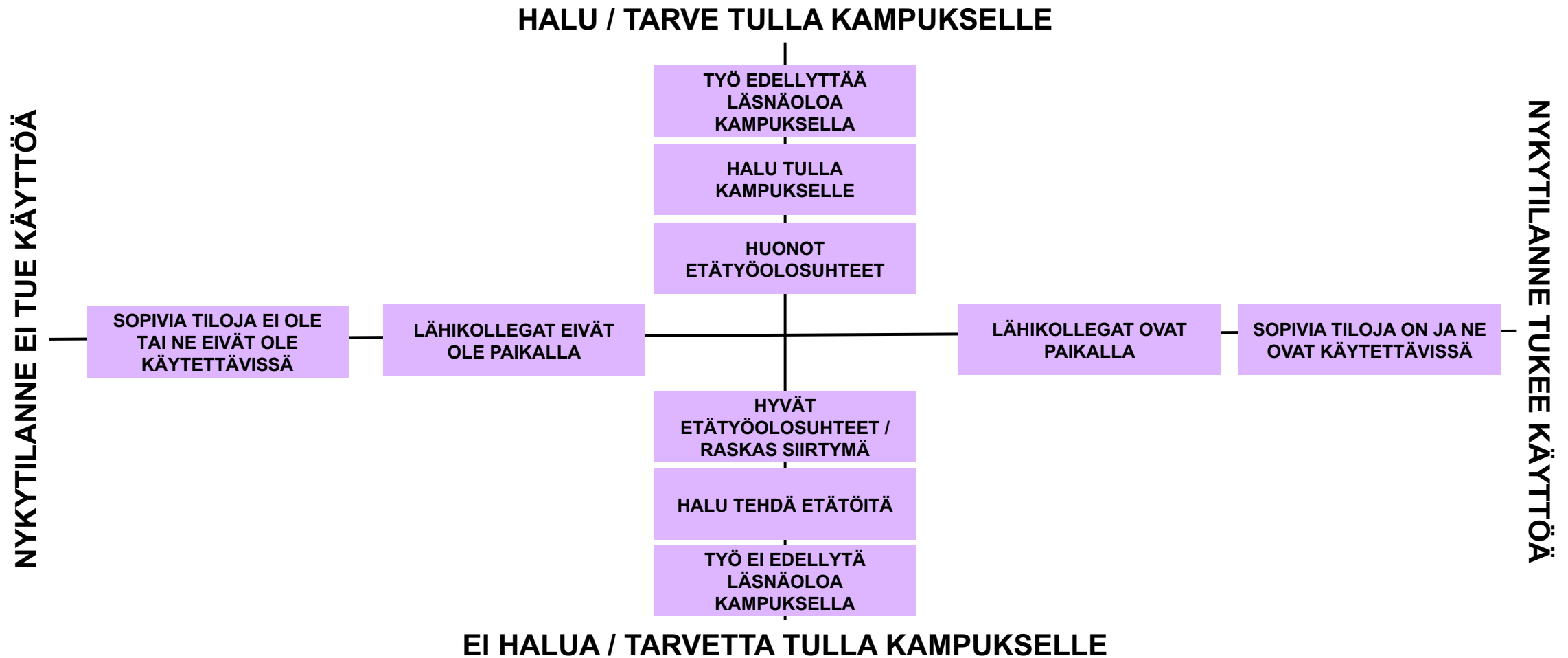
NELIKENTTÄMATRIISI

NELIKENTTÄMATRIISIN ERI TASOT

NELIKENTTÄMATRIISIN ESIMERKKEJÄ

NELIKENTTÄMATRIISIN ESIMERKKEJÄ

	HALU / TARVE TULLA KAMPUKSELLE	EI HALUA / TARVETTA TULLA KAMPUKSELLE
VUOROVAIKUTUS	<p><i>Rooli:</i> työnkuva tai opiskelut edellyttävät vuorovaikutusta <i>Persoona:</i> halu olla ihmisten kanssa tekemisissä</p>	<p><i>Rooli:</i> työnkuva tai opiskelut eivät edellytä vuorovaikutusta vaan ovat itsenäisiä <i>Persoona:</i> ei halua olla ihmisten kanssa juuri tekemisissä</p>
TILA- TAI VÄLINEISTÖ-SIDONNAISUUS	<p><i>Rooli:</i> työnkuva tai opiskelut edellyttävät tiettyjen tilojen, aineistojen, laitteiden tai välineiden käyttöä</p>	<p><i>Rooli:</i> työnkuva tai opiskelut eivät edellytä tiettyjen tilojen, aineistojen / välineiden käyttöä tai ne ovat siirrettävissä</p>
ETÄTYÖOLO-SUHTEET JA SIIRTYMÄT	<p><i>Persoona:</i> esim. siirtymä helpottaa työn rajaamista, tai siirtymä on lyhyt tai se ei tunnu raskaalta</p>	<p><i>Persoona:</i> halu tehdä etätöitä, olosuhteet kotona suotuisat etätöiden kannalta; ei koe tarvetta työn rajaamiselle siirtymän kautta tai siirtymä on pitkä tai tuntuu raskaalta</p>

NELIKENTTÄMATRIISIN ERI TASOT

KAMPUS TUKEE KÄYTTÖÄ

KAMPUS EI TUE KÄYTTÖÄ

TILAT

Rooli: Työtehtävien kannalta sopivia tiloja on olemassa ja niitä on helppoa käyttää
Persoona: Henkilön kannalta sopivia tiloja on olemassa ja niitä on helppoa käyttää

Rooli: Työtehtävien kannalta sopivia tiloja ei ole / niitä on vaikeaa käyttää
Persoona: Henkilön kannalta sopivia tiloja ei ole / niitä on vaikeaa käyttää

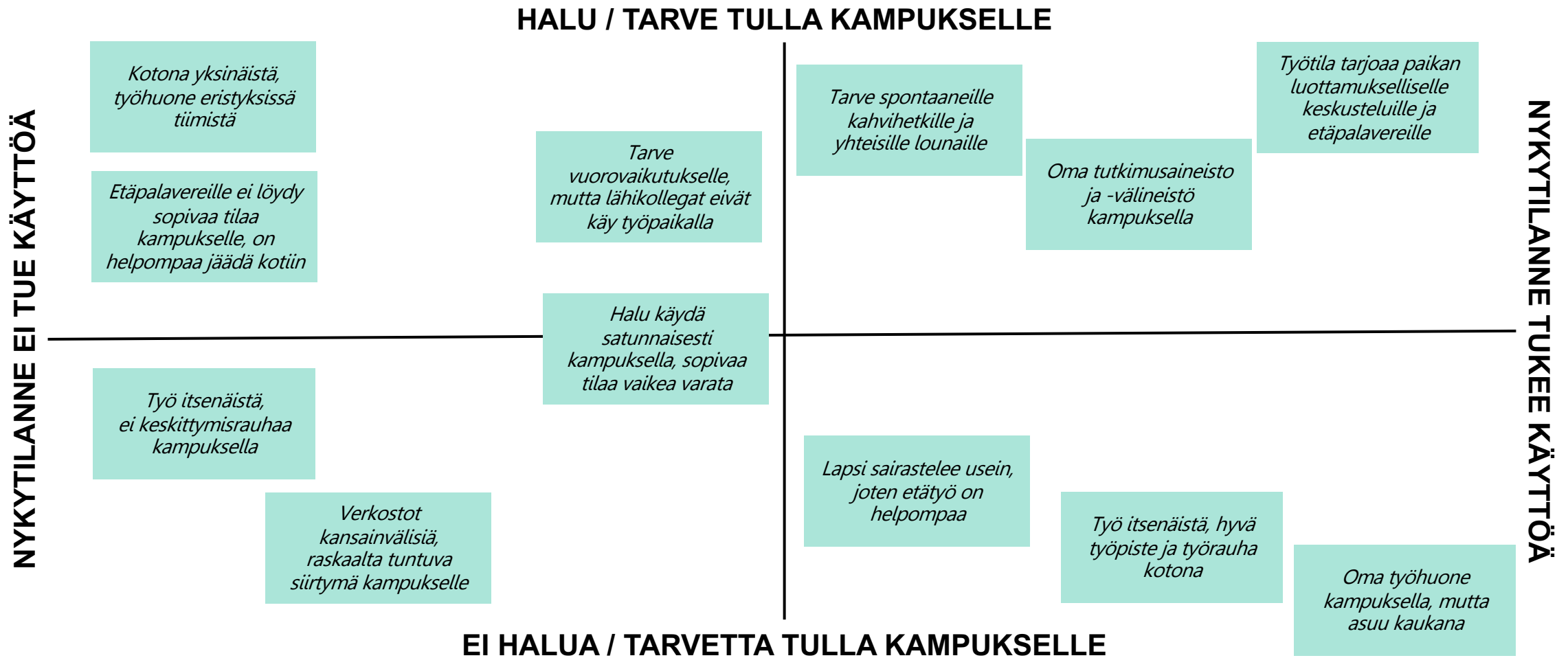
KULTTUURI

Rooli: työnkuva tai opiskelut edellyttävät tiettyjen tilojen, aineistojen, laitteiden tai välineiden käyttöä

Rooli: Tilankäyttökulttuuri ei tue henkilön työtä
Persoona: Tilankäyttökulttuuri ei tue henkilökohtaisia tarpeita ja toiveita

NELIKENTTÄMÄTRIISIN ERI TASOT

Käyttäjäprofiilit

- Käyttäjäpersoonat pohjautuvat laadullisen aineistoanalyysin tuloksiin ja niiden luomisessa on hyödynnetty edellä esiteltyjä matriiseja. Käyttäjäpersoonat perustuvat tutkimukseen ilmentäen esiin nousseita piirteitä, toiveita ja tapoja.
- Käyttäjäpersoonat pohjautuvat Design Thinking –teoriaan. Kyseisenkaltaista työkalua on hyödynnetty esimerkiksi työntekijöiden paikkasidonnaisuuden kuvaamiseen (Greene & Myerson 2011).
- Käyttäjäpersoonien avulla esitellään käyttäjien moninaisuutta: käyttäjät eivät ole yhtenäinen ryhmä, ja keskiarvot ovat vanhentunut lähtökohta tilasuunnittelulle. Käyttäjien ryhmittely stereotyyppien ja yleistyksien perusteella ei myöskään synnytä hyvää suunnittelua. Käyttäjäpersoonien kautta voidaan tavoittaa yhteisön moninaisuus ja erilaiset tilankäyttötavat ja –toiveet.
- Nelikenttämatriisin avulla esitellään viisi erilaista työntekijäprofiilia, joista yksi edustaa ”peruskäyttäjää” ja neljä ”äärikäyttäjää” sekä kolme erilaista opiskelijaprofiilia.

KÄYTTÄJÄPROFIILIN TAUSTAA

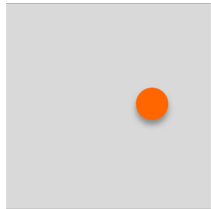
“No longer is it enough to provide knowledge workers with open plan space, ergonomic furniture and the latest technology, the standard formula of the past decade.

With all four typologies found in a single organisation, this wide range of needs requires a far more innovative and integrated approach.

We must instead start to consider the office as a complete service – a landscape of workplaces, both physical and virtual.”

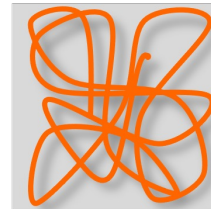
(Greene & Myerson 2011)

KÄYTTÄJÄPROFIILIN ESIMERKKI: GREENE & MYERSON (2011)

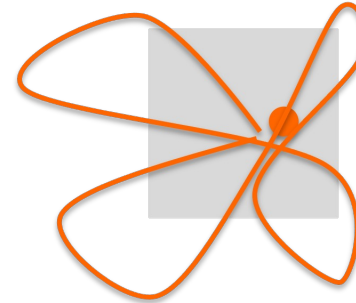
**”ANKKURI”
(anchor)**

- Hänet tavoittaa pääsääntöisesti työpöytänsä äärestä
- Useimmat työtehtävät hoidettavissa omalta työpisteeltä
- Hän voi käyttää muita tiloja, kuten ravintoloita ja kokoustiloja
- Usein tärkeä rooli tiedonkulussa
- Hänen työnsä vaatii keskittymistä ja hän häiriintyy äänekkäässä ympäristössä

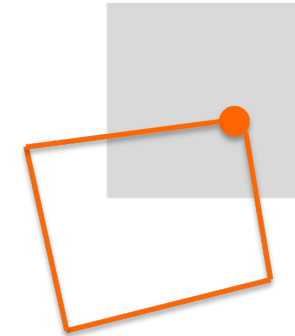
**”LIITIN”
(connector)**

- Hän viettää puolet ajastaan eri puolilla rakennusta: kokoushuoneissa, kahviloissa ja kollegoiden työpisteillä
- Paljon vuorovaikutusta ”talon sisällä” kollegoiden kanssa
- Hän kaipaa erilaisia tiloja
- Ei vain tietokoneella tehtävää työtä: tarve käyttää paperia ideoiden jakamiseen

**”POIMIJA”
(gatherer)**

- Hän viettää noin puolet viikosta erilaisissa tapaamisissa toimiston ulkopuolella
- Hän matkustaa pikemminkin alueellisesti kuin kansainvälisesti, sillä työpaikka on edelleen tärkeä viikottainen kiintopiste
- Hän tuo tietoa toimiston ulkopuolelta toimistolle
- Ei nimettyä paikkaa toimistolla – kuitenkin huonosti suunnitellut jaetut työpisteet tarkoittavat, että hän vie työt kotiinsa

**”SUUNNISTAJA”
(navigator)**

- Hän tekee paljon töitä toimiston ulkopuolella ja on kuin vierailija omassa toimistossaan
- Ei istu saneltuihin hierarkioihin, tilojen kehittäminen heidän kannaltaan vaikeaa
- Hänellä on paljon työkokemusta ja osaamista ja usein kansainvälisesti tärkeä rooli
- Hän viettää vain vähän aikaa toimistolla, mutta tärkeää luoda tilat myös hänen kannaltaan kutsuviksi

ROOLIN JA PERSONAN ERO KÄYTTÄJÄPROFIILEISSA

ROOLI

Rooli liittyy esimerkiksi työnkuvaan: se on tapa olla ja käyttäytyä sekä tavoitella jotakin tietyssä kontekstissa.

- Rooli määrittää tyypillisiä tarpeita, kiinnostuksenkohteita, odotuksia ja käyttäytymistä
- Statuksia
- Ulkoapäin annettu toiminta
- Tilannesidonnaisuus
- *Esimerkiksi opettaja, professori, tutkija, opiskelija...*

PERSOONA

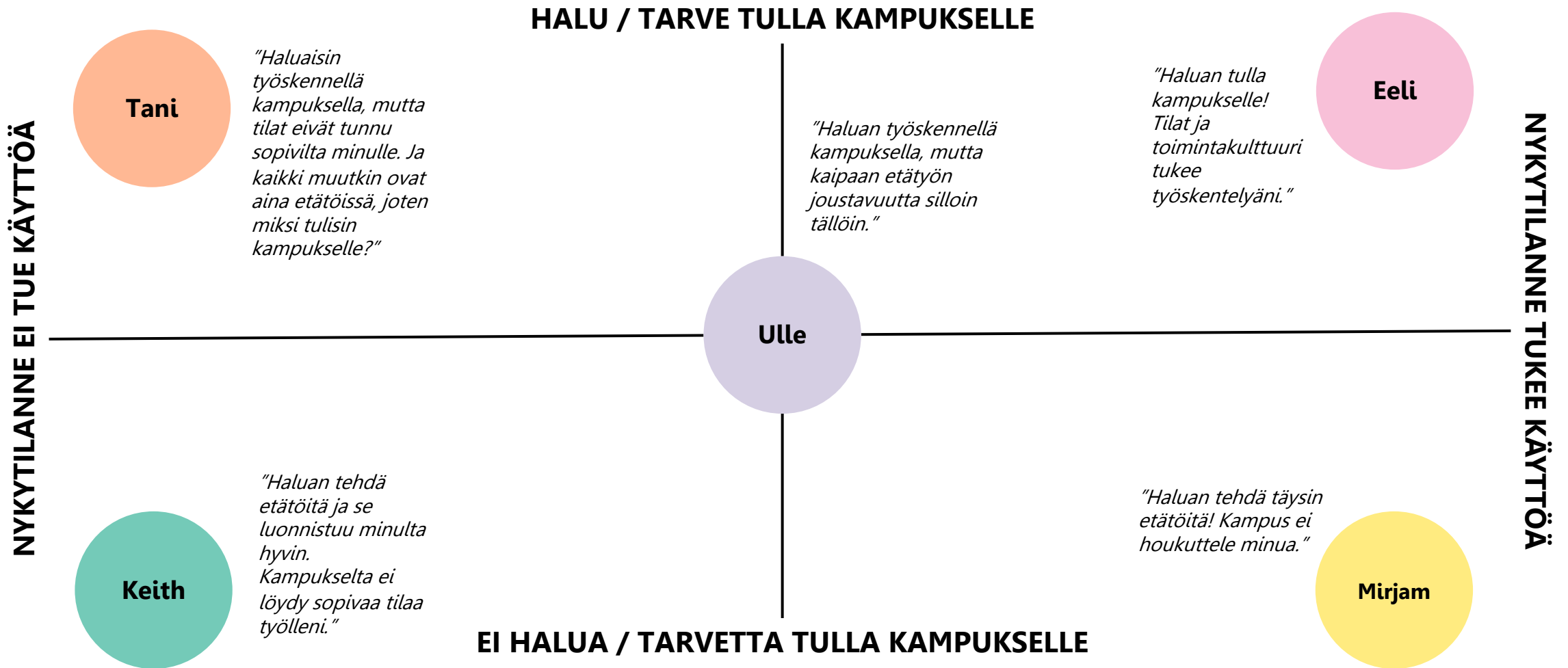
Persoonat ovat tyypillisiä käyttäjiä, jotka edustavat suuren joukon tarpeita, tavoitteita ja mieltymyksiä.

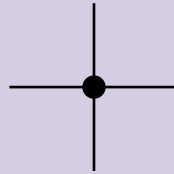
- Persoonat ovat tapa vahvistaa empatiaa käyttäjiä kohtaan: persoona kiteyttää suuren määrän dataa ymmärrettäväksi ja lähestyttävämmäksi. Persoona voi toimia rakennuksessa eri rooleissa eri tilanteissa, mutta tällä on aina uniikki näkökulma.
- Ominaisuuksia ja arvostuksia
- Sisältä kumpuava motivaatio
- Pysyvähkö taipumus
- *Esimerkiksi utelias, ulospäinsuuntautunut, pessimistinen, ujo...*

HANKKEEN KÄYTTÄJÄPROFIILIT

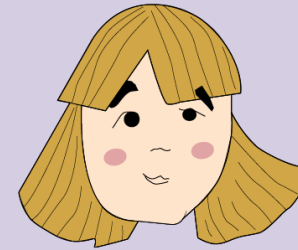
- TOSI-tilat-hankkeen käyttäjäprofiilit on laadittu nelikenttämatriisiin perustuen siten, että matriisiin on sijoitettu niin sanottu ”peruskäyttäjä” sekä neljä ”äärikäyttäjää” työntekijöiden erilaisia profiileja kuvaamaan.
- Peruskäyttäjä *Ulle* sijoittuu matriisin keskivaiheille, äärikäyttäjät *Tani*, *Keith*, *Eeli* ja *Mirjam* matriisin eri reunoille. Kyseisenkaltainen luokittelu auttaa hahmottamaan ääripäiden väliin jäävää kirjoa.

PERUS- JA ÄÄRIPROFIILIT

Ulle
tutkija-opettaja
 45-vuotias

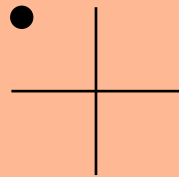
ROOLI JA TYÖNKUVA

- Keskittymisen tarve tutkimuksessa ja opetuksen valmistelussa
- Työnkuva vaatii opiskelijoiden tapaamista ja luottamuksellisia keskusteluja
- Työnkuva ei vaadi liikkumista kampuksien välillä, opetus ja tutkimus samalla kampuksella
- Työ liikkuvaa kampuksen sisällä
- Pääasiallisena työvälineenä kannettava tietokone
- Opetuspäivien aikataulut ennalta annettuja, mutta opetukseen lukeutuu osin ennakoimattomia tehtäviä, kuten yhteydenpitoa opiskelijoiden kanssa

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Tykkää olla ihmisten kanssa tekemisissä, tulee kampukselle tapaamaan kollegoita ja opiskelijoita
- Keskittyneeseen työhön tarvitsee ajoittain täysin hiljaisen tilan, joskus haluaisi irrottaa kokonaisia päiviä tutkimuksen tekemiseen
- Työpiste tutkimustiimin huoneessa, joka toimii hyvin tutkimuksen tekemiseen. Opiskelijat tavoittavat hänet sieltä, luottamuksellisille keskusteluille pitää etsiä erillinen tila.
- Etäpalaverit hoitaa joskus kotoa, joskus vetäytymistilasta
- Ei halua tehdä 100 % etätyötä eikä 100 % kampuksellakaan: kaipaa etätyön tarjoamaa joustoa

T a n i

väitöskirjatutkija

28-vuotias

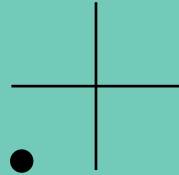

ROOLI JA TYÖNKUVA

- Oma väitöskirjatyö osana tutkimusryhmän toimintaa
- Tutkimuksen lähdekirjallisuus sähköisessä muodossa
- Tutkimusaineistojen keruu kenttätyönä

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Tykkää olla vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa
- Tutkimustiimin kollegat työskentelevät pääosin etänä
- Etätyöskentelyolosuhteet kotona heikot

Keith

post-doc-tutkija

33-vuotias

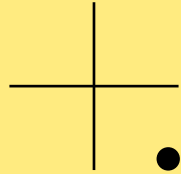

ROOLI JA TYÖNKUVA

- Verkostot kansainvälisiä.
- Ei ole osa tutkimusryhmää.
- Työ itsenäistä ja paikkariippumatonta.
- Tutkimusaineisto pääosin fyysisinä kirjoina ja dokumentteina, jotka eivät ole helposti liikuteltavissa.

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Introvertti, työskentelee mieluiten yksin.
- Puoliso tekee vuorotyötä ja toivoo, että koti olisi työstä vapaa alue.
- Työmatka tuntuu pitkältä. Sen avulla kuitenkin pystyy irrottautumaan työstä.
- Keskittyy parhaiten hiljaisuudessa ja häiriöttömässä tilassa.
- Toivoo omaa työhuonetta, jossa säilyttää tutkimusaineistoaan ja kirjojaan sekä järjestää etäpalavereita.

M i r j a m

tukipalvelutiimin esimies

52-vuotias

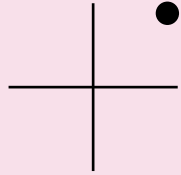

ROOLI JA TYÖNKUVA

- Paljon kokouksia ja vuorovaikutusta yli tiedekuntarajojen
- Työ sisältää salassa pidettävää aineistoa
- Luottamuksellisia keskusteluja

PERSOONA JA PREFERENSSIT

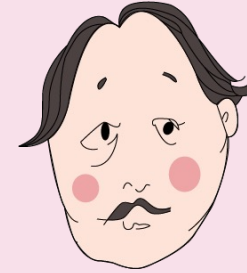
- Nauttii itsenäisestä työskentelystä
- Keskittyy parhaiten yksin
- Kampuksella jatkuvasti keskeytyksiä
- Hyvä työhuone kotona
- Etäpalaverit tehokkaita
- Oma työhuone kampuksella, joka vähällä käytöllä

Eeli

professori & varadekaani

58-vuotias

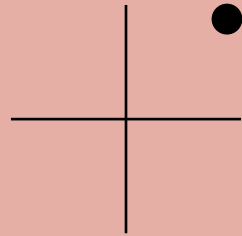

ROOLI JA TYÖNKUVA

- Työnkuva vaatii lähes jatkuvaa läsnäoloa kampuksilla
- Muutaman kurssin opetusta
- Paljon kokouksia
- Tutkimustehtäviä
- Liikkumista kampusten välillä
- Työvälineet liikuteltavissa, paljon alansa kirjallisuutta kotonaan

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Puhelias ja näkyvä hahmo yhteisössä
- Työmatka tuntuu kohtuulliselta
- Oma työhuone turvasatama kiireisten päivien keskellä

M i k k e
kandivaiheen opiskelija
& järjestöaktiivi
24-vuotias

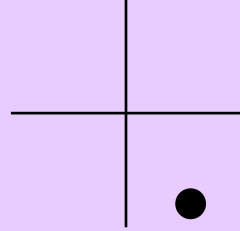

ROOLI

- Viimeisiä kandivaiheen kursseja ennen kandityön aloittamista
- Ainejärjestönsä tapahtumavastaava
- Ylioppilaskunnan edustajiston jäsen
- Opinnoissa paljon ryhmitöitä, joiden aikataulutuksessa haasteita
- Opetus yhdellä kampuksella
- Käyntejä järjestötoiminnan kokouksissa muilla kampuksilla

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Opiskelut vaativat raskaiden ohjelmistojen käyttöä
- Työskentelee pääasiassa yliopiston tietokoneluokassa
- Kurssikavereita tapaa luennoilla ja ryhmätöiden tekemisen parissa
- Viettää paljon aikaa ainejärjestötilassa
- Nauttii yhteisöllisestä opiskelusta ja vertaisoppimisen kulttuurista, saa neuvoja ja vinkkejä muilta opiskelijoilta yli vuosikurssirajojen
- Asuu kolmen kämppiksen kanssa
- Joskus kutsuu kurssikavereita luokseen tekemään ryhmitöitä

Isla
maisterivaiheen opiskelija
25-vuotias

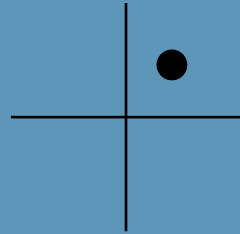

ROOLI

- Osa-aikaisesti työssä
- Asuu eri paikkakunnalla kuin missä opiskelee
- Muutamia kursseja, joista suurimman osan voi suorittaa etänä
- Seminaaritoteutuksiin saapuu paikan päälle kampukselle

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Ei koe olevansa erityisen ekstrovertti tai introvertti
- Tunnollinen puurtaja, kärsinyt uupumuksesta ja ahdistuneisuudesta
- Opiskelee pääosin kotonaan
- Osallistuu luennoille joskus työpaikkansa kokoushuoneesta
- Haluaa kuitenkin tulla kampukselle silloin tällöin tapaamaan ohjaajaansa ja kurssikavereitaan

K a i s a
ensimmäisen vuoden opiskelija
20-vuotias

ROOLI

- Opiskelu itsenäistä, paljon massaluentoja ja oppimispäiväkirjoja
- Kaikki opetustapahtumat läsnä kampuksella
- Käyttää paljon kirjaston opiskelutiloja
- Yksi päivä viikosta, jolloin ei ole lähiopetusta – voi lähteä vanhemmilleen tai kumppaninsa luokse jo tällöin

PERSOONA JA PREFERENSSIT

- Muuttanut opiskelukaupunkiin toiselta paikkakunnalta
- Ujo, mutta haluaa tutustua uusiin ihmisiin
- Asuu lähellä kampukselta
- Haluaa rajata opiskelut kodin ulkopuolelle
- Ainejärjestötila ei tunnu kutsuvalta
- Löytänyt järjestötarjonnasta mieleisen kerhon ja harrastusaktiviteetin

YKSILÖISTÄ TIIMEIHIN: TUNNISTETUT RYHMÄTASOT

Tutkimuksessa tunnistettiin akateemisen työyhteisön kirjo myös ryhmätasaolla. Aineistossa näkyy merkittäviä alakohtaisia eroja esimerkiksi tutkimusryhmien roolista.

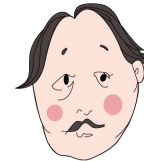
**ei ryhmää /
ryhmä muualla**

Työ oman yliopiston sisällä itsenäistä, verkostot kansallisia tai kansainvälisiä

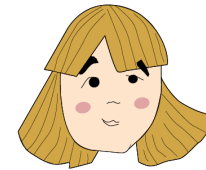
**löyhä /
muuttuva
ryhmä**

Ryhmä esimerkiksi oman yksikön tai aineryhmän sisäinen, johon kuuluu paljon eri tavoin työskenteleviä ihmisiä

tiivis ryhmä

Ryhmä tekee tiivistä yhteistyötä esimerkiksi tutkimuksessa, henkilö kaipaa vuorovaikutusta lähikollegoidensa kanssa myös työtehtävien osalta

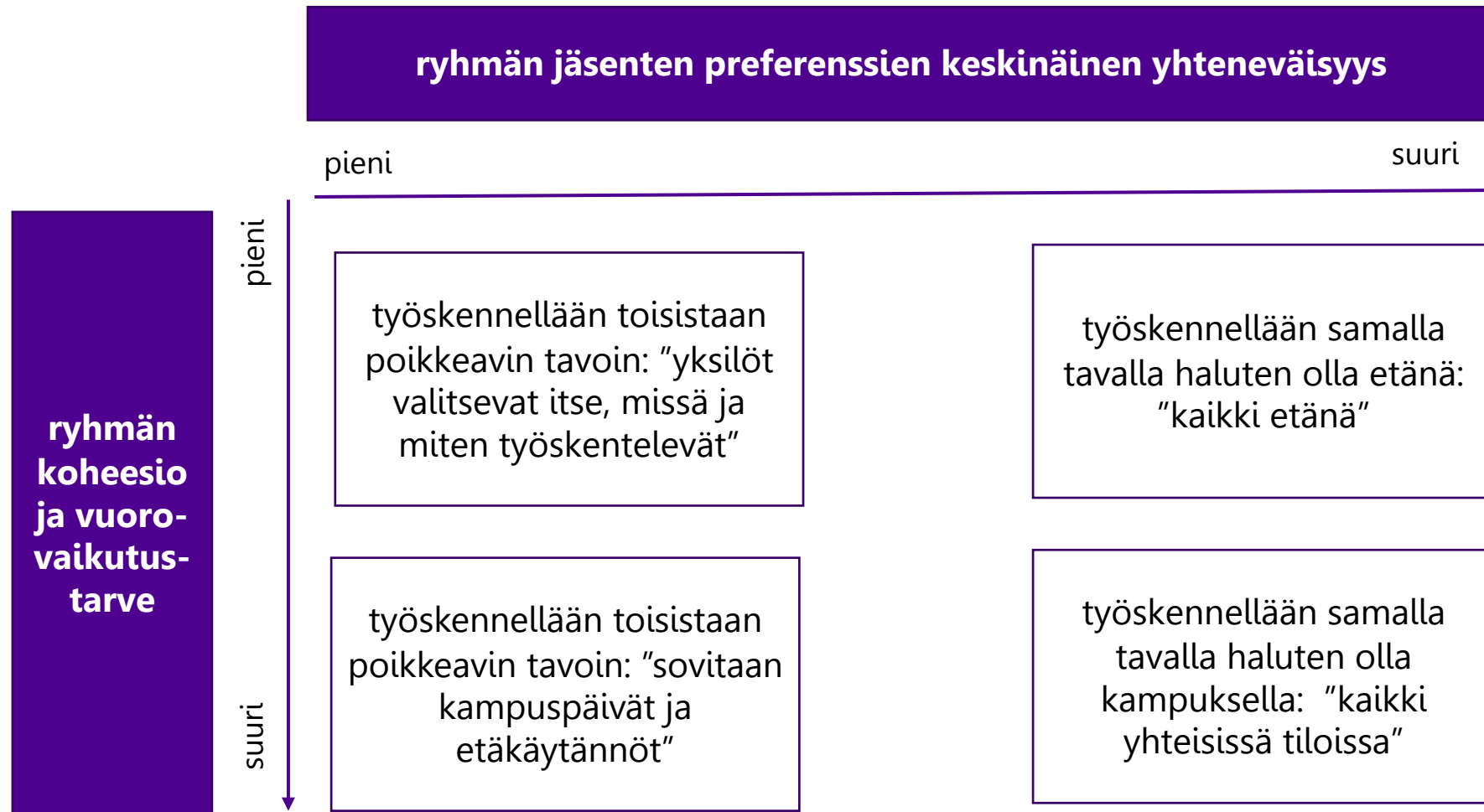
**moni-
paikkainen
ryhmä**

Ryhmän jäsenet ovat sijoittuneet eri kampuksille tai osa tekee etätöitä toisten ollessa paljon kampuksella.

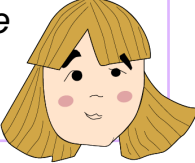

YKSILÖN JA TIIMIN TARPEIDEN YHTEENSOVITTAMINEN

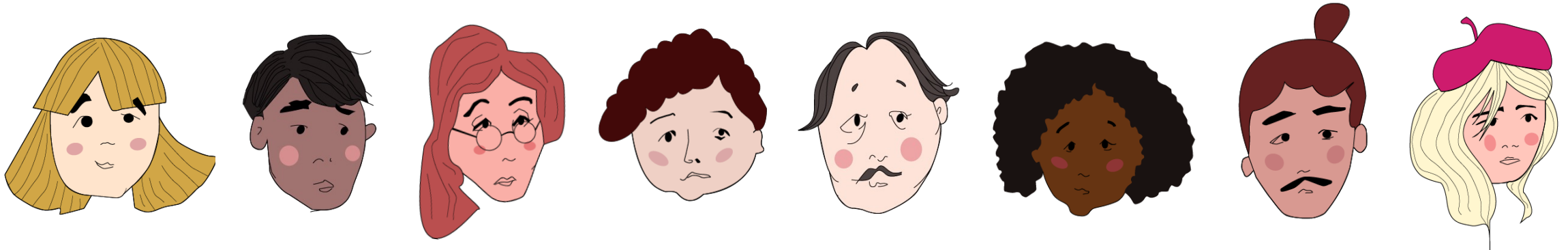
YKSILÖ- JA TIIMITASON YHTEENSOVITTAMINEN

	paikka- riippumaton		paikka- orientoitunut
ei ryhmää / ryhmä muualla	100 % etänä 100 % toimintalähtöinen tilakokonaisuus	80-20 % oma huone – etä 50-50 % toimintalähtöinen tilakokonaisuus - etä	100 % oma huone 100 % toimintalähtöinen tilakokonaisuus
löyhä / muuttuva ryhmä	80-20% etä – tiimihuone / toimintalähtöinen tilakokonaisuus	80-20 % oma huone – etä 50-50 % toimintalähtöinen tilakokonaisuus - etä	100 % oma huone 80-20 % toimintalähtöinen tilakokonaisuus - etä
tiivis ryhmä	50-50 % tiimihuone – etä	80-20% tiimihuone – etä 	100 % tiimihuone 100 % oma huone tiimin lähellä
moni- paikkainen ryhmä	80-20% etä – tiimihuone / toimintalähtöinen tilakokonaisuus 100 % etä 	50-50% tiimihuone / toimintalähtöinen tilakokonaisuus / oma huone - etä	100% oma huone 100 % tiimihuone

TILOJEN KÄYTTÄJÄT EIVÄT OLE YHTENÄINEN RYHMÄ...

... JA SILTI YKSILÖN TARPEET
OVAT KYTKÖKSISSÄ YHTEISÖÖN

4 Tilapreferenssit akateemisten työympäristöjen suhteen

Tässä osiossa esitellään tutkimuksessa tunnistettuja työympäristötyyppejä sekä akateemisten työntekijöiden preferenssejä työympäristöjen suhteen.

Työympäristöihin liittyvät tilapreferenssit

- Haastattelujen ja työpajavaiheen aikana tunnistettiin akateemiseen työhön liittyviä tarpeita ja niitä vastaavia tilaratkaisuja. Kyselyvaiheeseen laadittiin tilamatriisi, jonka avulla hahmoteltiin työtilaratkaisuihin sidottuja työtapakuvauksia.
- Tilamatriisin avulla muodostetut yhdeksän kuvausta liitettiin osaksi kyselyä. Vastaajaa pyydettiin valitsemaan yhdeksän tilatyyppin kategoriasta kolme mieluisinta vaihtoehtoa ja asettamaan ne keskinäiseen mieleisyysjärjestykseen.
- Kuvauksissa yhdistyy kaksi asiaa: tilaratkaisu sekä työtavan kuvaus suhteessa kampuksella ja etänä vietettyihin päiviin viikkotasolla. Kuvausten lähtökohtana oli liittää kampuksella tiiviisti työskentely osaksi tilaratkaisua: mikäli henkilö työskentelisi aktiivisesti kampuksella, kuvauksessa esitettiin henkilökohtaisen työhuoneen jakamatonta käyttöä. Jos henkilö oli harvakseltaan kampuksella, vaihtoehtoissa esitettiin kollegoiden käyttävän tiloja poissaoloaikana. Näin ollen vaihtoehtona ei ollut henkilökohtainen työhuone, jota kuitenkaan ei käyttäisi itse tai kukaan muukaan. Kuvauksiin liitettiin siis ehdollisuus.
- Vastaajat pääsivät avovastausten muodossa kertomaan myös preferensseistään, ja vaihtoehtona oli vastata myös, millainen työskentelytapa heille parhaiten soveltuisi, jos mikään yhdeksästä vaihtoehdosta ei vastannut heidän tarpeitaan.
- Tilaratkaisuihin liittyen tehtiin myös kuvituskuvat, joiden avulla tilojen käyttötapoja myös ideoitiin. Kyseisiä kuvia ei kuitenkaan liitetty kyselyyn, ja ne toimivat osana raporttia kuvittamassa mahdollisia ratkaisuvaihtoehtoja.

TILAMATRIISI: TYÖTAPOJEN JA TILOJEN KOMBINAATIO

aikamuuttuja

**JOKA PÄIVÄ
KAMPUKSELLA**

**NOIN KOLMENA
PÄIVÄNÄ
KAMPUKSELLA**

**NOIN KERRAN
VIIKOSSA
KAMPUKSELLA**

HENKILÖKOHTAINEN HUONE

TIIMIHUONE

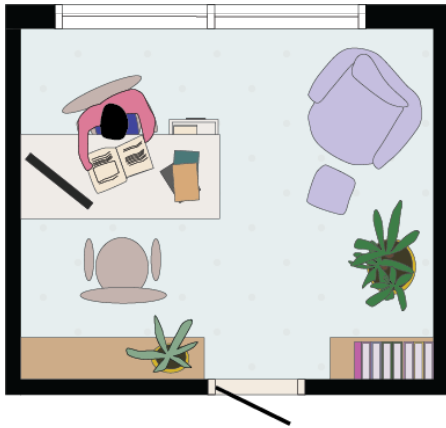
**TOIMINTALÄHTÖINEN
TILAKOKONAISUUS**

tilamuuttuja

TILAMATRIISI: TYÖTAPOJEN JA TILOJEN KOMBINAATIOT

1	JOKA PÄIVÄ	HENKILÖKOHTAINEN TYÖHUONE	> Henkilön omassa käytössä oleva työhuone
2		TIIMIHUONE	> Tiimin käytössä oleva huone, jossa henkilöllä on oma nimetty työpiste
3		TOIMINTALÄHTÖINEN TILAKOKONAISUUS	> Henkilölle nimetty työpiste lähikollegoiden jakamassa monitilakokonaisuudessa
4	NOIN KOLME PÄIVÄÄ VIIKOSSA	HENKILÖKOHTAINEN TYÖHUONE	> Henkilön käytössä oleva työhuone, jota joku kollegoista voi myös käyttää
5		TIIMIHUONE	> Tiimin käytössä oleva huone, jossa henkilöllä nimetty työpiste
6		TOIMINTALÄHTÖINEN TILAKOKONAISUUS	> Lähikollegoiden kesken jaettu työpiste monitilakokonaisuudessa
7	KERRAN VIIKOSSA TAI HARVEMMIN	HENKILÖKOHTAINEN TYÖHUONE	> Henkilön käytössä oleva työhuone, jota kollegat käyttävät henkilön ollessa poissa
8		TIIMIHUONE	> Tiimin käytössä oleva huone, jossa henkilöllä on "hotdesk" eli allokoimaton työpiste
9		TOIMINTALÄHTÖINEN TILAKOKONAISUUS	> Työpisteen valitseminen kuhunkin työtehtävään sopien monitilakokonaisuudesta

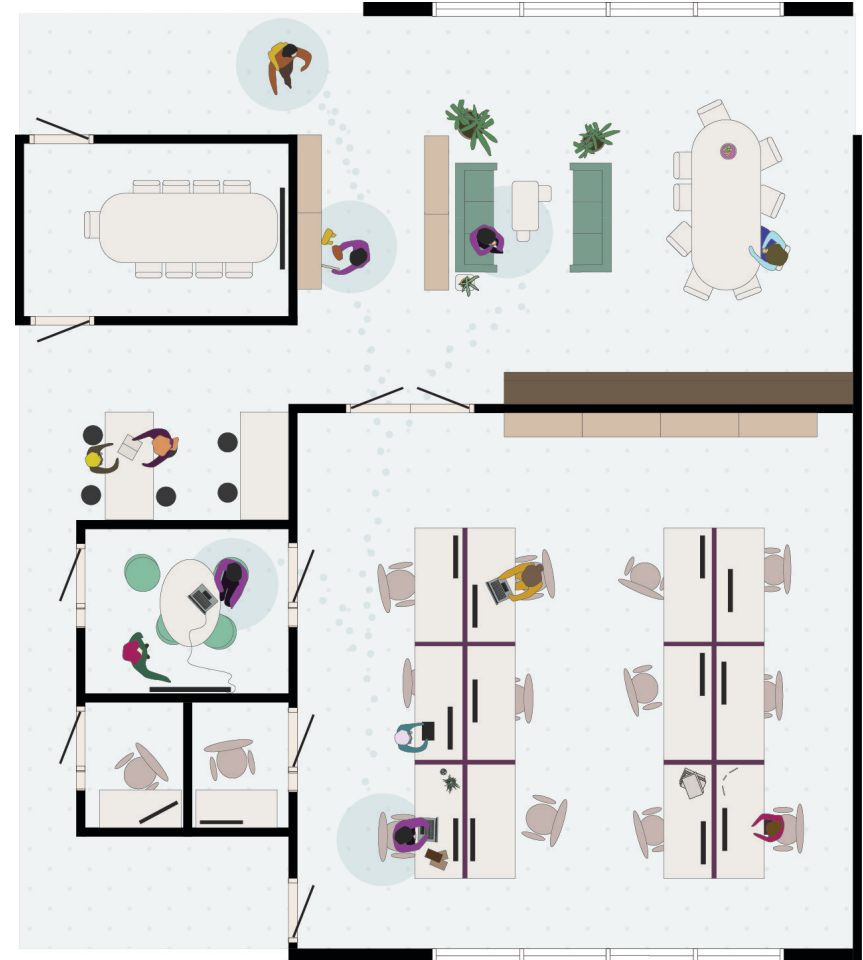
TILAMATRIISI: ESIMERKIT TYÖTILARATKAISUISTA

Esimerkki henkilökohtaisesta työhuoneesta

Esimerkki tiimihuoneesta ja sen lähellä sijaitsevasta vetäytymistilasta

Esimerkki monitilaratkaisusta työpisteineen, vetäytymis- ja neuvottelutiloineen

YHDEKSÄN TYÖTAPAKUVAUSTA

1. Minulla on tarve työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Sen vuoksi käytössäni on henkilökohtainen työhuone, jossa hoidan pääasiassa kaikki itsenäistä työskentelyä vaativat tehtäväni. Tarvittaessa tapaan muita ihmisiä kampuksen eri tiloissa.

2. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Minulla on henkilökohtainen työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävien vuoksi teemme paljon yhteistyötä keskenämme. Keskitymme työtilassamme myös omiin tehtäviimme.

3. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Työhöni kuuluu monenlaisia tehtäviä, sekä keskittymistä vaativia että aktiivista vuorovaikutusta. Voin valita vapaasti minulle sopivan työpisteen ja vaihtaa sitä tarvittaessa työtehtävieni mukaan.

4. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Keskittymistä vaativat tehtävät suoritan kotonani, kampuksella haluan tavata muita ihmisiä. Käytössäni on henkilökohtainen huone, jota kollegani käyttävät ollessani etätöissä.

5. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Minulla on työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme ovat samankaltaisia. Osalla meistä on omat työpisteet, mutta harvoin kampuksella työskentelevät jakavat työpisteen. Työni on vaihtelevaa ja liikun paljon eri tilojen välillä. Oma työpisteeni toimii "tukikohtana".

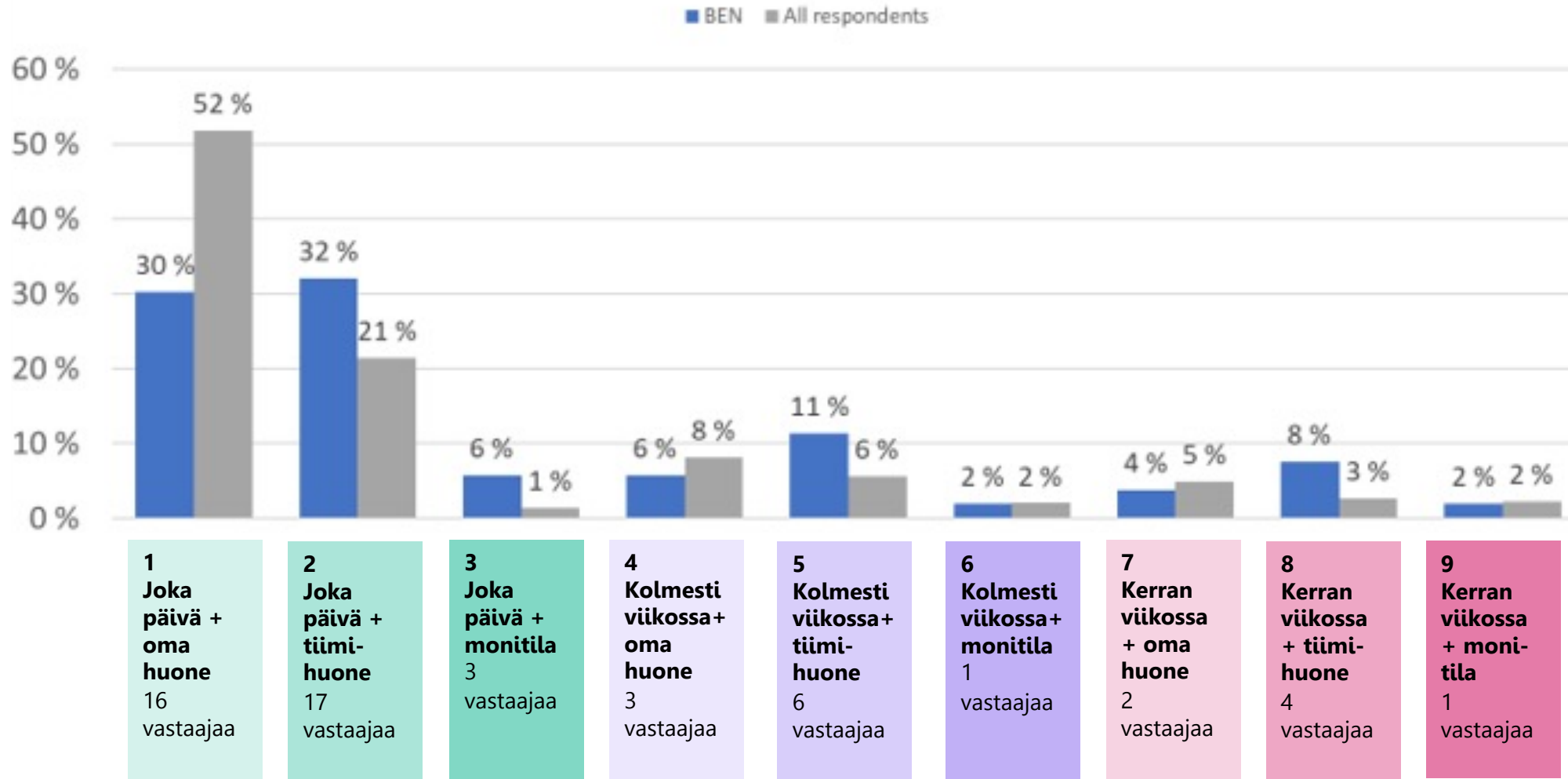
6. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Työni on liikkuvaa ja valitsen kulloiseenkin tehtävään sopivan tilan kampuksen tilatarjonnasta. Usein haluan työskennellä lähikollegoideni kesken jaetussa tilakokonaisuudessa, jossa voin hoitaa sekä keskittymistä että vuorovaikutusta edellyttävät tehtävät.

7. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Minulla on käytössäni työhuone, jota käytämme kollegoideni kanssa vuorotellen. Säilytän huoneessa aineistojani.

8. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Työskentelen tiimihuoneessa, jossa osalla tiimistämme on omat työpisteet. Me harvoin kampuksella työskentelevät jaamme vapaana olevat työpisteet kampuksella työskennellessämme.

9. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Saapuessani kampukselle valitsen monipuolisesta tilatarjonnasta omalle työtilanteelleni sopivimman paikan riippuen siitä, haluan keskustella muiden kanssa vai enemmän keskittyä omiin tehtäviini.

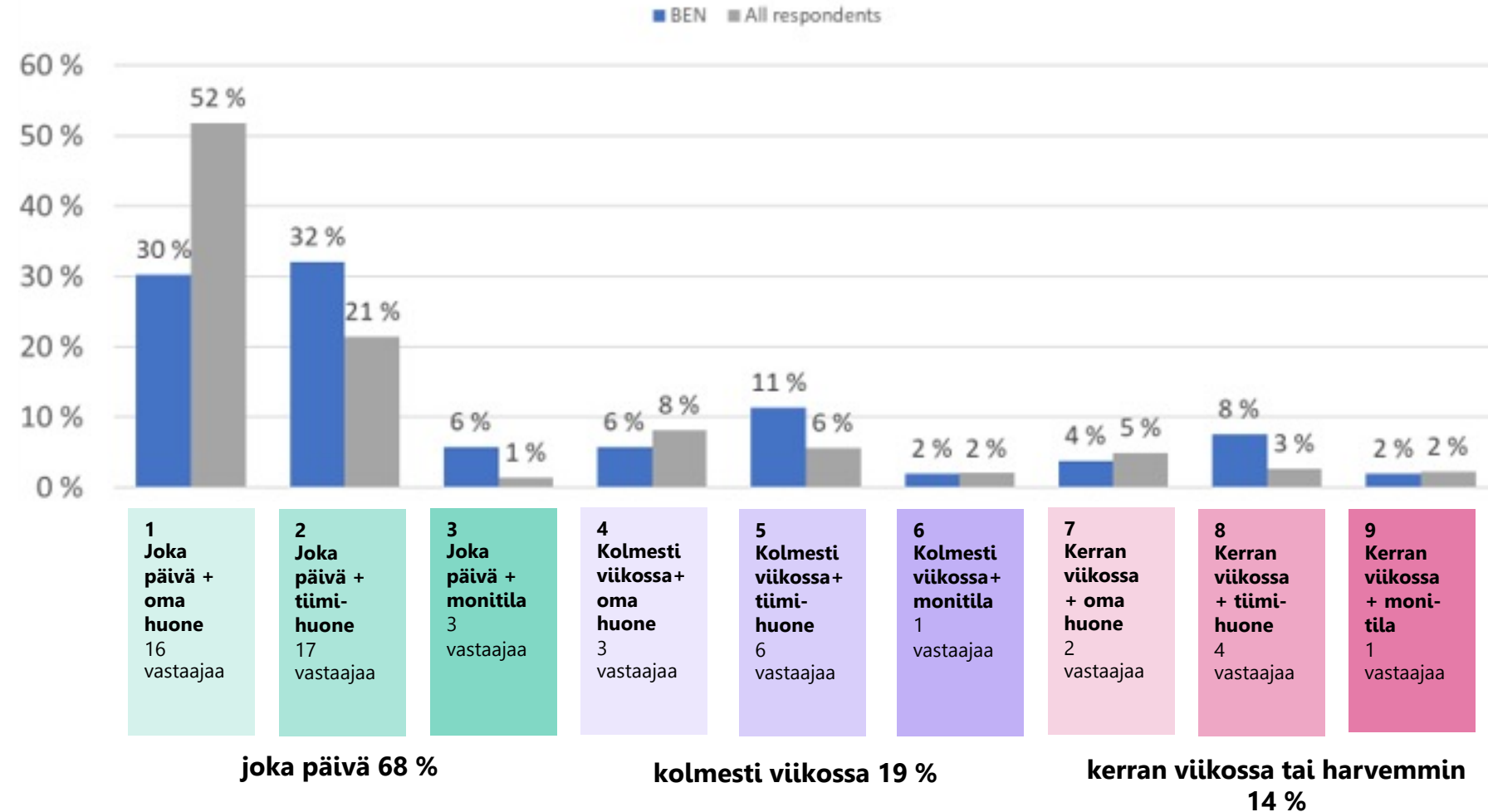
KYSELYN TULOKSET: SUOSITUIMMAT TYÖTAPAKUVAUKSET & TILARATKAISUT rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

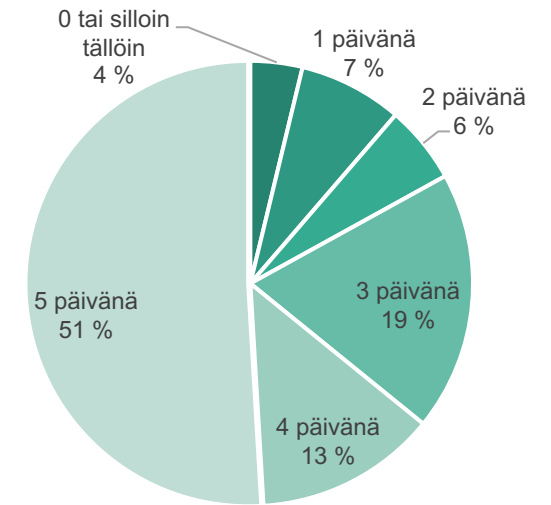
Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN TULOKSET: ETÄ- JA LÄHITYÖN SUHDE

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

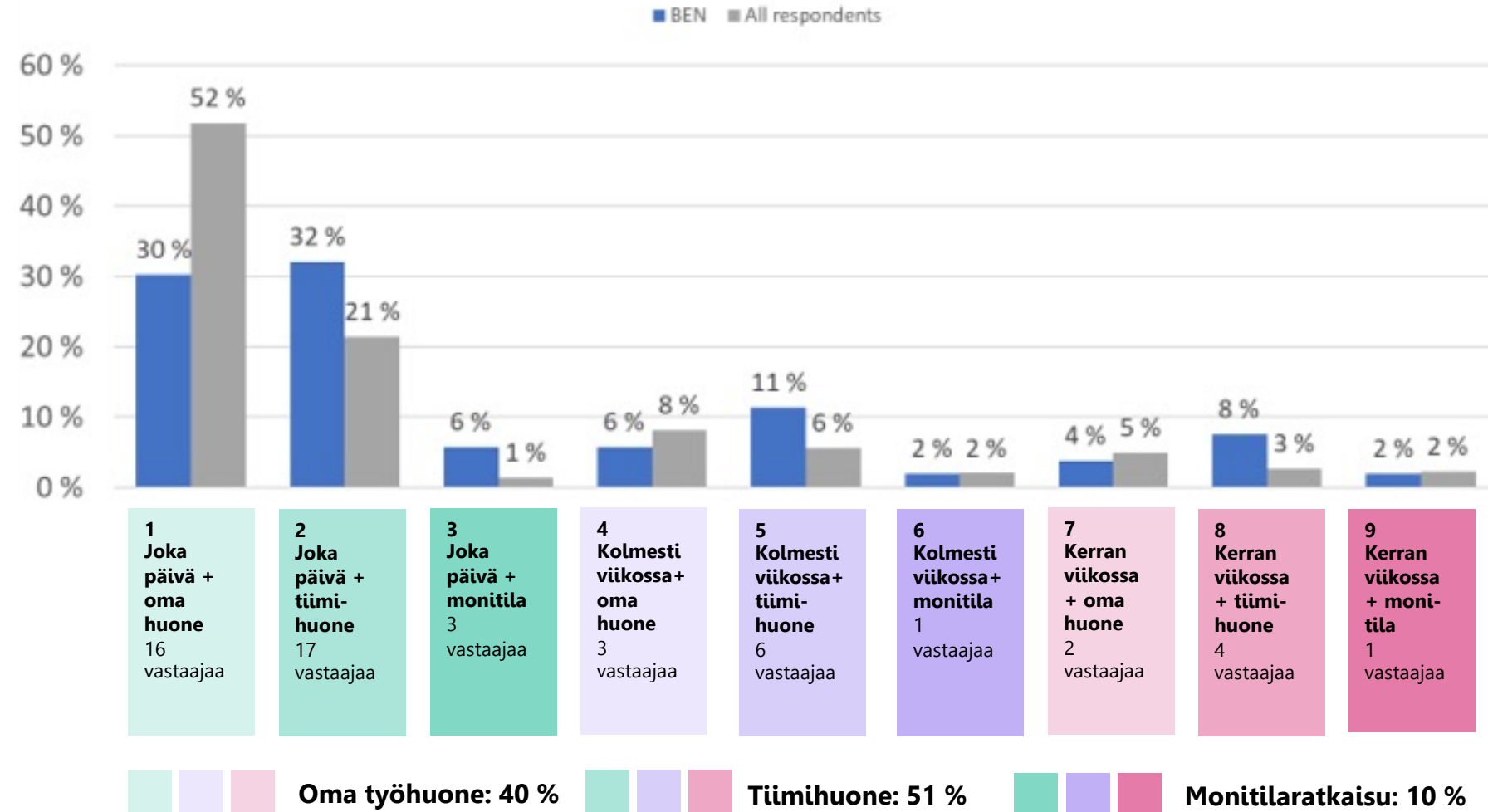
Kuinka monena päivänä haluaisit työskennellä kampuksella?

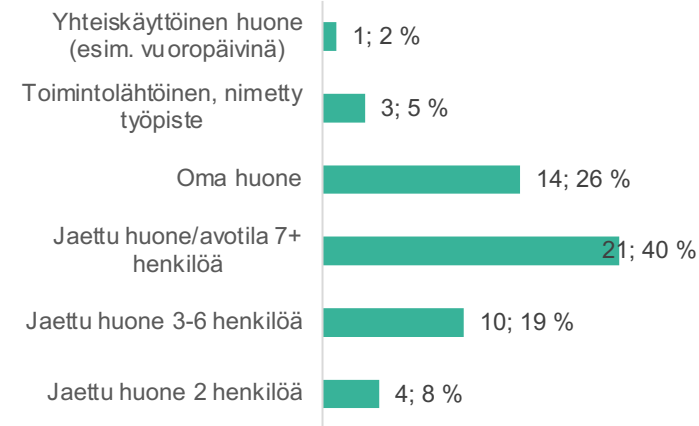
Vasen kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN TULOKSET: TILARATKAISUT

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

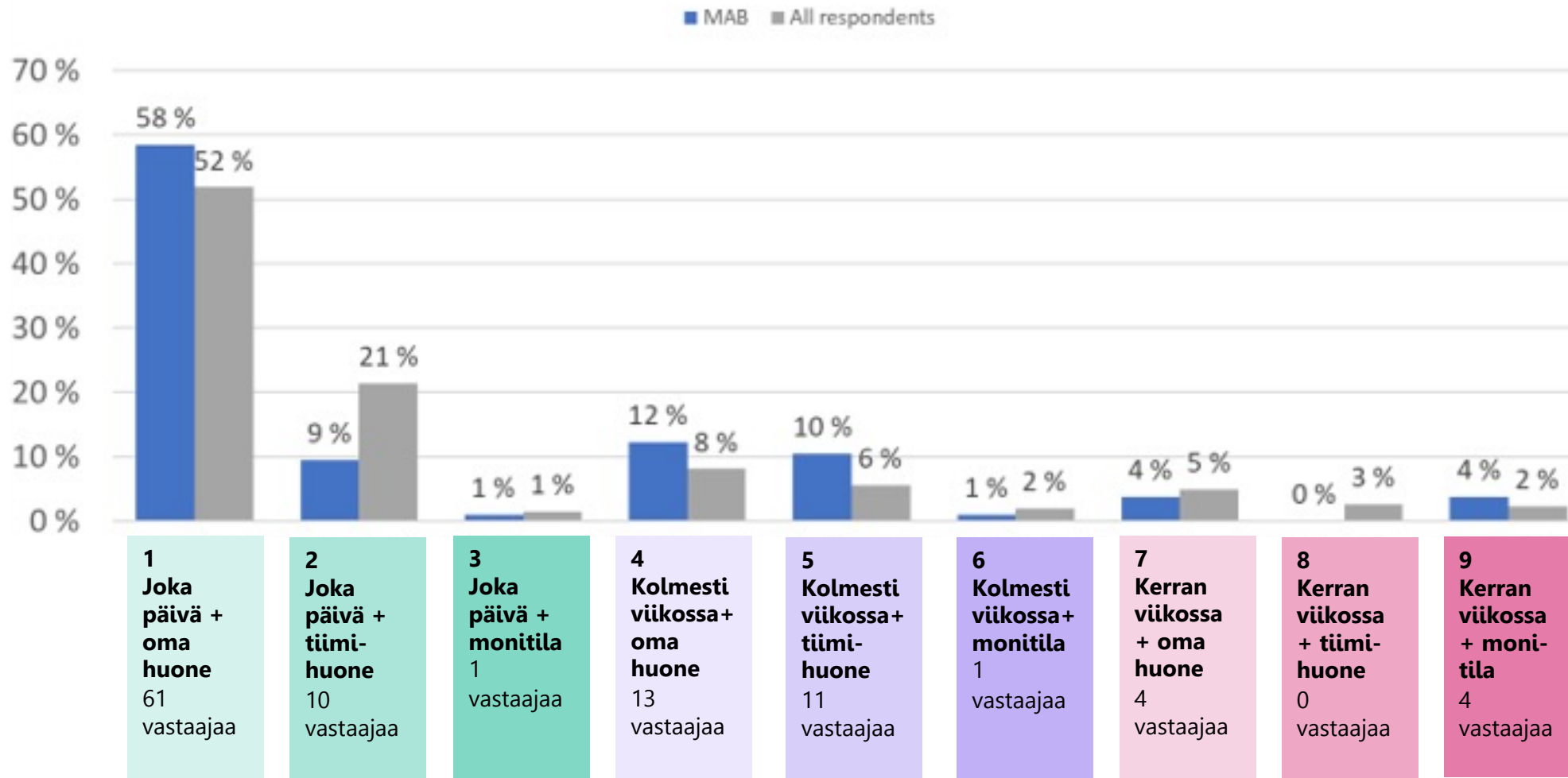

Nykyinen työtilaratkaisu

Vasen kuvaaja: M. Palvalin

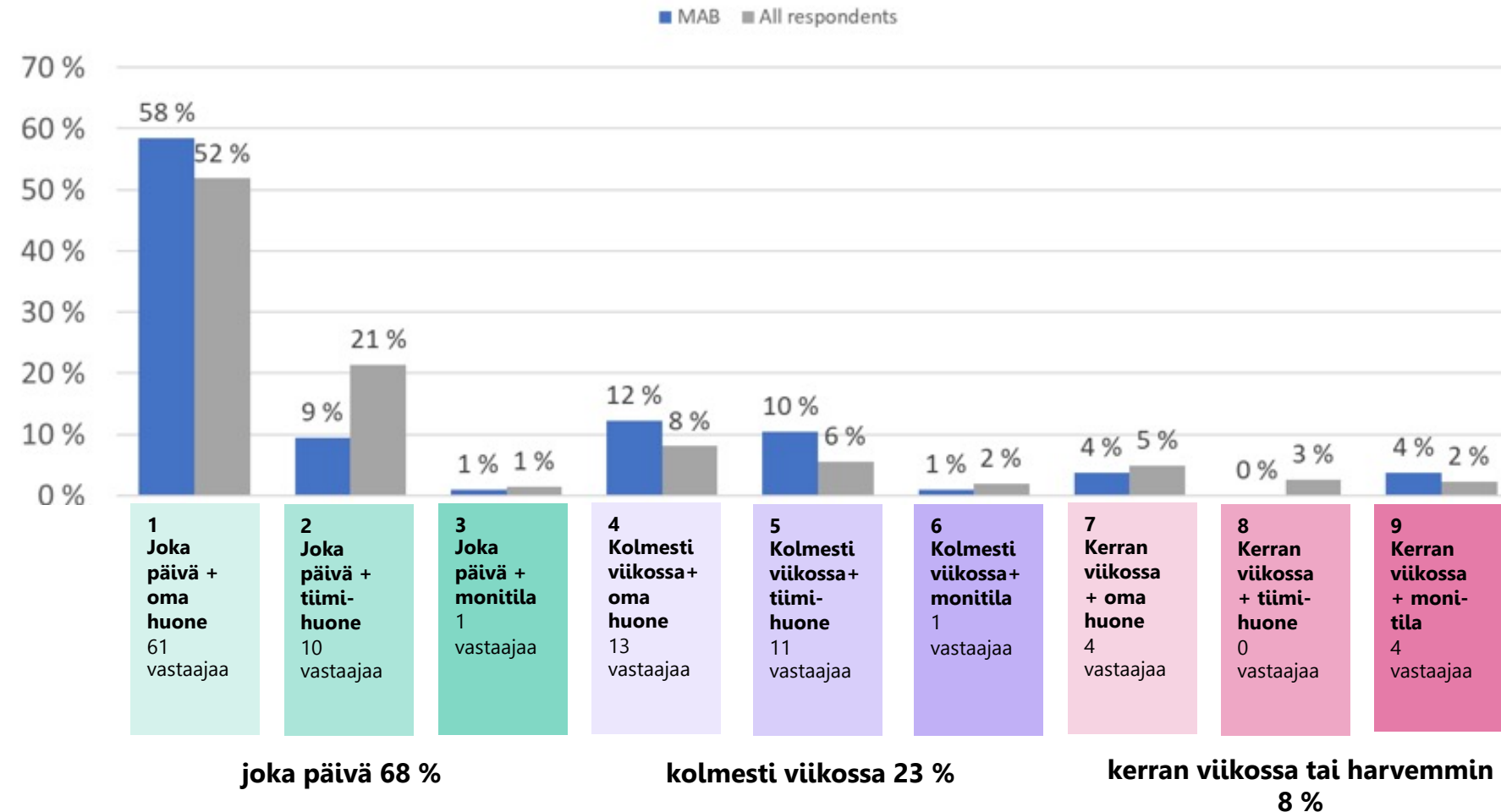
KYSELYN TULOKSET: SUOSITUIMMAT TYÖTAPAKUVAUKSET & TILARATKAISUT johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

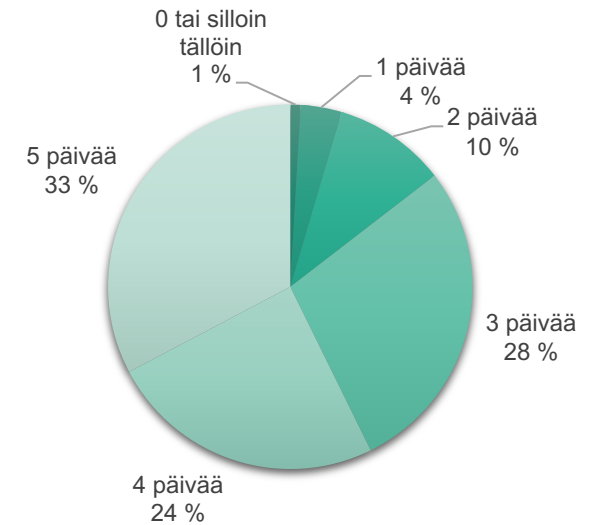
Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN TULOKSET: ETÄ- JA LÄHITYÖN SUHDE

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

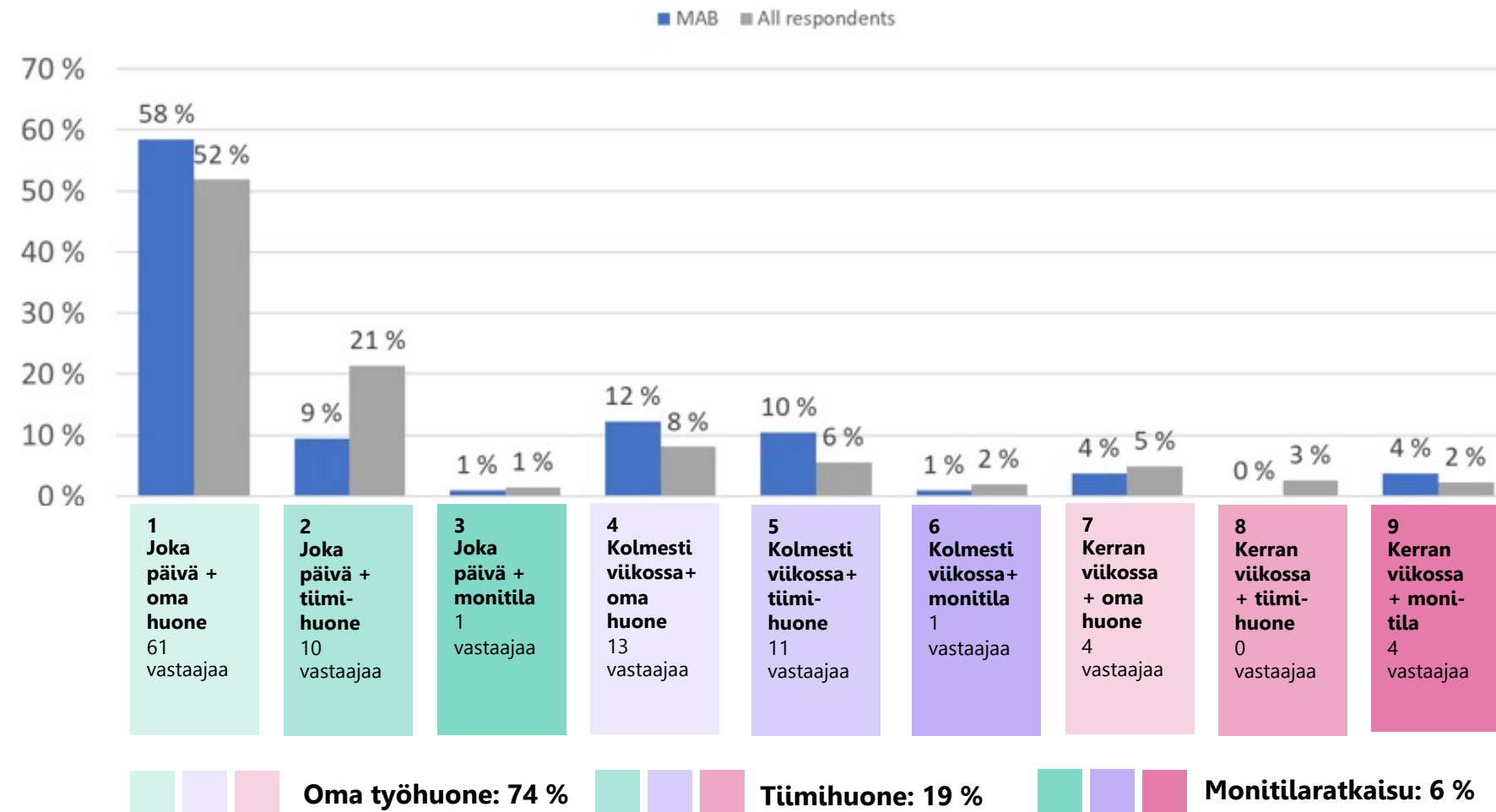
Kuinka monena päivänä haluaisit työskennellä kampuksella?

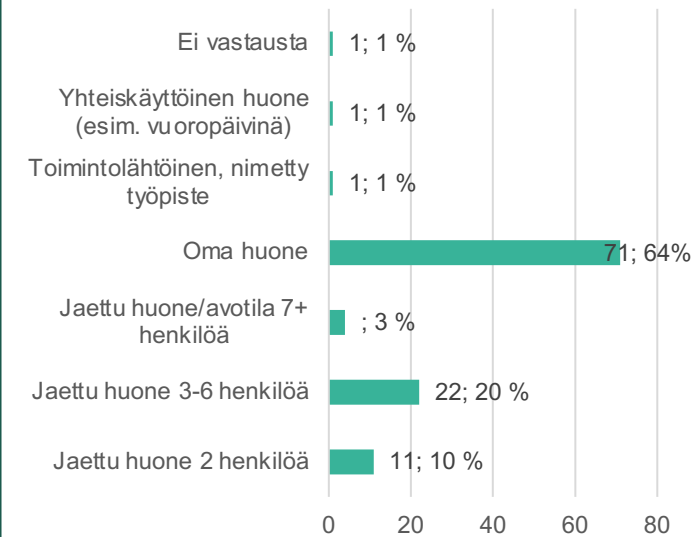
Vasen kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN TULOKSET: TILARATKAISUT

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Nykyinen työtilaratkaisu

Vasen kuvaaja: M. Palvalin

PREFERENSSIOSION TULOKSET: YHTEENVETOA

- Kyselyn tila- ja työtapapreferenssiosion perusteella **BEN-tiedekunnassa suosituimmaksi tilaratkaisuiksi nousee tiimihuone**, joskin hyvin pienellä erolla henkilökohtaiseen työhuoneeseen. **MAB-tiedekunnassa henkilökohtaista työhuonetta** suositaan selkeästi ohi muiden vaihtoehtojen.
- Molemmissa tiedekunnissa vastaajajoukko preferoi työskentelyä kampuksella. Sekä BEN- että MAB-tiedekunnissa mieluisammaksi koettiin kampuksella työskentely 68%, kun kampuksella työskentely oli suhteutettu tilaratkaisuun (preferenssiosio). Vastaavat luvut erillisellä kysymyksessä, jossa vastaajan pyydettiin arvioimaan halukkuuttaan työskennellä kampuksella, olivat suhteellisen samanlaiset mutta hieman matalammat. BEN-tiedekunnassa 51 % eli noin puolet ilmoitti haluavansa työskennellä viitenä päivänä viikossa kampuksella ja 13% neljänä päivänä viikossa (yhteensä 63%). MAB:ssa vastaavat luvut olivat viiden päivän osalta 33 % ja neljän päivän osalta 24% (yhteensä 57%). Kysymyksenasettelusta johtuen luvut eivät ole aukottomasti vertailukelpoiset.
- Nykytilannetta tarkasteltaessa, MAB-tiedekunnassa selkeästi suurimmalla osalla vastaajista oli oma henkilökohtainen työhuone, kun taas BEN:ssä useimmat vastaajista työskentelivät muutaman henkilön kesken jaetussa tilassa. Tämä voi vaikuttaa myös tilapreferensseihin ja mieltymyksiin. Lisäksi vastauksien voi nähdä noudattelevan tieteenalakohtaisia eroja. Työnteon tavat ovat kyseisissä tiedekunnissa erilaiset: MAB:ssa painottuu selkeästi enemmän yhteiskuntatieteellinen tapa tehdä tutkimusta itsenäisesti tai oman yliopiston ulkopuolisten sidosryhmien kanssa, kun taas BEN:ssä oman yksikön sisäiset tiimit ja tutkimusryhmissä työskentely painottuvat enemmän, joita myös nykyisien tilaratkaisujen voi nähdä noudattelevan jossain määrin.

TILAPREFERENSSIT AVOVASTAUKSISSA

Avovastausten perusteella aineistosta nousee selkeästi kaksi työympäristöratkaisua: henkilökohtainen työhuone tai omien lähikollegoiden kanssa jaettu tiimihuone, jossa on esimerkiksi 3-8 henkilöä. Vastaukset täsmäävät edellä esitetyn preferenssiosion vastauksiin.

*"Työskentelyni koostuu valtaosin tutkimuksesta, tutkimukseen perustuvan opetuksen valmistelusta, opetuksesta ja ohjauksesta, erinäisistä hallinnollisista tehtävistä ja vastuista sekä näihin liittyvästä yhteydenpidosta. Opetustiloissa tapahtuvaa opetusta ja joitain hallinnollisia palavereita lukuun ottamatta kaikki tämä vaatii omaa huonetta, joka takaa: 1) välttämättömän keskittymisrauhan tutkimuksen tekemiselle, 2) yksityisille t(monesti aikaa varaamatta tapahtuville) ohjauskeskusteluille, sekä 3) tilan laajojen fyysisten tutkimus- ja opetusmateriaalien säilyttämiselle, joista osaa tulee säilyttää luottamuksellisina lukkojen takana. **Työ ei ole tässä mielessä monitilatyöskentelyä, vaan monotilatyöskentelyä, jota ei voi harjoittaa avokonttorissa.**"*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"**Tiimi samassa tilassa** niin tulee sosiaalista elämää ja spontaaneja kohtaamisia ihmisten kanssa. Helppo kysyä ja keskustella asioista."*

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

KYSELYN AVOVASTAUKSET: SUOSITUIMMAT TILARATKAISUT

*KESKEISIMMÄT
AKATEEMISEN TYÖN
TARPEET*

*PREFEROIDUIMMAT
TILARATKAISUT*

**OMA
KESKITTÄMISRAUHA**

**OMA TYÖHUONE
+ KOLLEGAT SAMALLA
KÄYTÄVÄLLÄ**

*Ovi kiinni -> keskittyminen &
etäkokoukset ja -opetus
Kohtaamiset taukotiloissa + ovien
ollessa auki*

**HELPPO
VUOROVAIKUTUS**

**TIIMIHUONE (~ 3 hlö) +
VETÄYTYMISTILAT LÄHELLÄ**

*Keskittyminen hiljaisessa tilassa
Vuorovaikutus ja etäkokoukset erillisissä
tiloissa*

ETÄOSALLISTUMINEN

**TUTKIMUSRYHMÄN TILA (~ 8
hlö) + VETÄYTYMISTILAT
LÄHELLÄ**

*Keskittyminen hiljaisessa tilassa
Vuorovaikutus ja etäkokoukset erillisissä
tiloissa*

**PYSYVÄN
TYÖPISTEEN /
TYÖHUONEEN
MERKITYS**

KESKITTYNYT TYÖ

"Hiljaisuus, jossa voi olla pitkiä aikoja flow-tilassa." (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

AJANSÄÄSTÖ

"Jos joutuisin vielä tehtävien vaihtelevuuden lisäksi etsimään pöytää, ei työskentelystäni tulisi mitään." (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

**LUOVAN TYÖN
TUKEMINEN**

"Käytännön tilatarvetta leimaa mahdollisuus jättää esimerkiksi tutkimusartikkelin kirjoittamiseen tai opetuksen valmisteluun liittyvä laaja materiaali useamman päivän ajaksi pöytätasolle" (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

**STABIILI
TYÖYMPÄRISTÖ**

"Akateemisen työn monitahoisuus ja jatkuvat siirtymiset tehtävätyypistä toiseen, joiden vuoksi oma työtila on tärkeä työn joustavuuden ja työtehon turvaamiseksi." (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

**KIRJALLISUUDEN
SÄILYTYS**

"Oma työpiste (vaikka olisikin laajemmassa tilassa), että tietää kaikki tarvittava on siinä, ja omat asiat voi jättää siihen." (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

**AINEISTOJEN
SÄILYTYS**

"Tarvitsen lukittavaa tilaa tutkimus- ja mittausvälineille sekä yleistä kirjahyllytilaa ammattikirjallisuudelle." (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

TIETOTURVA

"Oma työhuone on oleellinen keskittymisen ja opetuksen tietoturvallisuuden kannalta." (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

**VALITTU
VUOROVAIKUTUS**

"Itse voi keskittyä, kun vain panee oven käytävään kiinni." (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

**SPONTAANIT
KESKUSTELUT**

"Kollegat työskentelevät lähellä, jolloin spontaania keskustelua ja ideointia voi syntyä. Mahdollisuus pitää yhdessä kahvitaukoja." (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

**ETÄKOKOUKSET JA -
OPETUS**

"Kolmen hengen huoneessa on mahdotonta järjestää esim. ohjaustapaamisia tai pitää etäopetusta." (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

LUOTTAMUKSELLISUUS

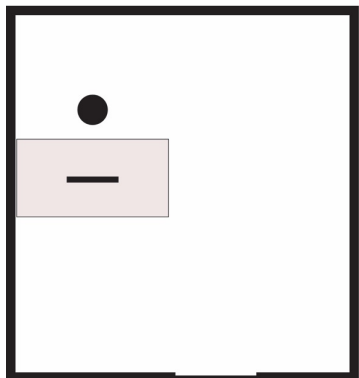
"Että huoneeseeni voi tulla luottamuksellisesti keskustelemaan." (Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

TAVOITETTAVUUS

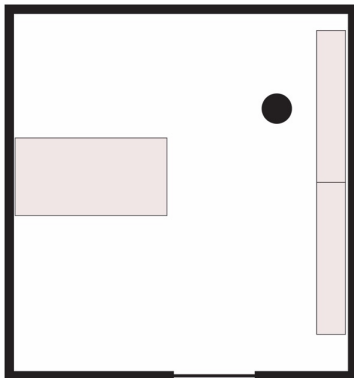
"On mukavaa kun tietää, mistä ihmiset todennäköisesti löytää" (Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

OMAN TYÖHUONEEN MERKITYS JA KÄYTTÖTAVAT

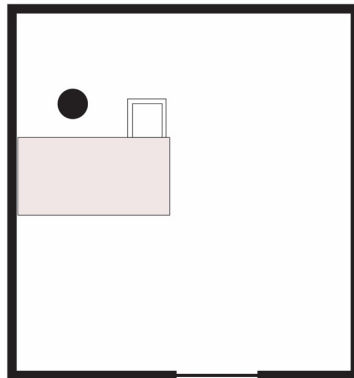
KESKITTYMINEN JA
OMA RAUHA

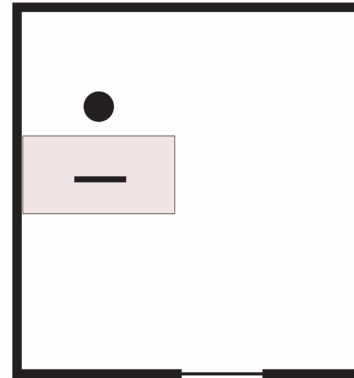
KIRJALLISUUDEN JA
AINEISTON
SÄILYTTÄMINEN JA
KÄYTTÄMINEN

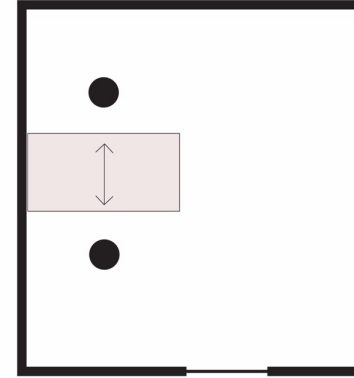
TIETOSUOJATUN
AINEISTON
SÄILYTTÄMINEN JA
KÄYTTÄMINEN

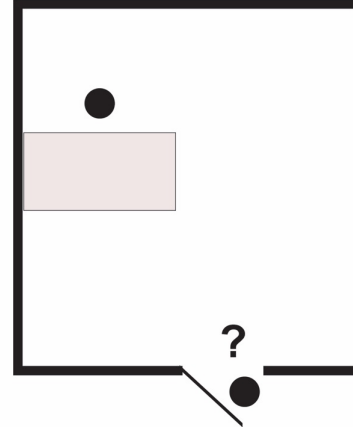
PUHELUT,
ETÄKOKOUKSET JA
ETÄOPETUS

LUOTTAMUKSELLISET
KESKUSTELUT

TAVOITETTAVUUS,
VALITTU
VUOROVAIKUTUS JA
AVUN PYYTÄMINEN

5 Tilakokonaisuus

Tässä osiossa esitellään tutkimusaineistosta johdettua tilakokonaisuutta.

AKATEEMISEN TYÖN JA OPISKELUN TILAKOKONAISUUS

TILANKÄYTTÖESIMERKIT

Tilakokonaisuus

1

TILAKOKONAISUUS

2

TILANKÄYTTÖESIMERKIT

TYÖ- JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN ERILAISET TILAT

YKSILÖLÄHTÖISET TYÖYMPÄRISTÖT

työtapoihin ja työprofiiliin keskittyvät työympäristöt

Henkilökohtainen työhuone

Pysyvä työpiste

Allokoimaton työpiste (hot desk)

Vetäytymistilat

TIIMILÄHTÖISET TYÖYMPÄRISTÖT

tiimin työskentelyä tukevat työympäristöt

Tiimihuone

Tutkimusryhmän huone

Vetäytymistilat

RAJAPINTALÄHTÖISET TYÖ- JA OPPIMISYMPÄRISTÖT

henkilökunnan ja opiskelijoiden / tutkijoiden ja opettajien kohtaamisia tukevat tilat

Taukotilat

Ryhmätyötilat

Kokoustilat

ORGANISAATIO- LÄHTÖISET TYÖ- JA OPPIMISYMPÄRISTÖT

yksiköiden, tiedekuntien tai näiden välistä vuorovaikutusta tukevat tilat

Kirjastot

Laboratoriot

Järjestötilat

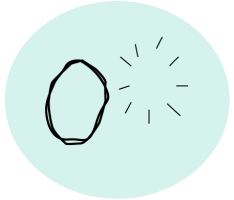
Henkilökuntaruokala

Opiskelutilat

Tiedekuntakahvila /-palvelupiste

TYÖ- JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN LAATUTEKIJÄT

Mitä tilaratkaisuissa tulisi huomioida?

Häiriöttömyys

Akateemisessa työssä keskittyminen on keskeistä: tilojen tulisi tarjota häiriötön ympäristö sekä auditiivisesti että visuaalisesti.

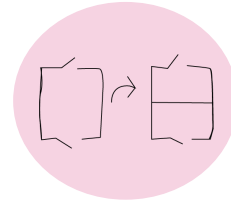
Luottamuksellisuus

Sekä keskustelujen että aineistojen luottamuksellisuus tulee huomioida tiloja suunniteltaessa: vuorovaikutuksen tulee olla tarjolla hyvin ääntä eristäviä tiloja sekä aineiston käsittelyyn ja säilyttämiseen toimivat ratkaisut.

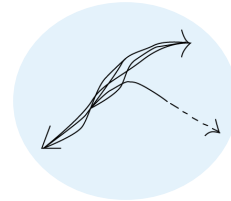
Helppokäyttöisyys ja toimivat varauskäytännöt

Tilojen helppokäyttöisyyteen liittyy toimiva tilavarausjärjestelmä, jota on helppo käyttää. Lisäksi tarvitaan tiloja, joita voidaan hyödyntää ilman tilan varaamista, tarpeen mukaan nopeastikin.

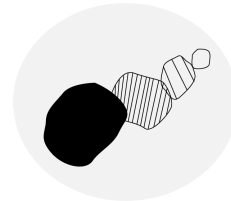
Muunneltavuus ja tilojen joustava käyttö

Tilojen tulisi olla joustavasti muunneltavia erilaisiin käyttötarkoituksiin, jolloin samaa tilaa voidaan hyödyntää eri tavoin eri aikoina.

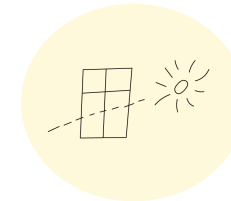
Kulkureittien ohjaaminen

Tilojen suunnittelussa on huomioitava kulkureitit, jotta esimerkiksi suurimpia ihmisvirtoja ei ohjata suoraan keskittymiseen varattujen tilojen vierestä.

Vyöhykkeistäminen

Tilojen yksityisyyden ja rauhallisuuden ja toisaalta vuorovaikutuksen ja kohtaamisen takaamiseksi tilojen sijoittelussa tulee huomioida erilaiset vyöhykkeet esimerkiksi hiljaisuuden kannalta.

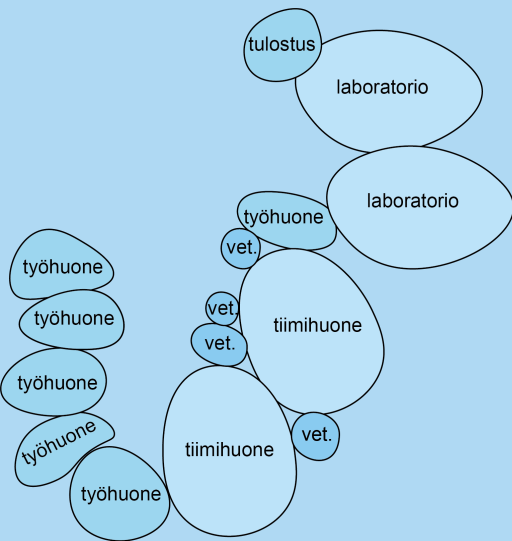
Viihtyisyys

Tilojen viihtyisyydessä tulee huomioida esimerkiksi luonnonvalo, näkymät ulos, ilmanvaihto, sopiva lämpötila sekä kalustus ja viherkasvit.

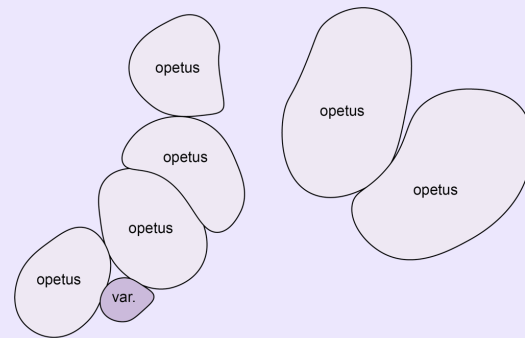

Tilatyypit

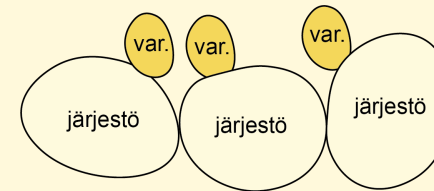
Henkilökunnan työtilat

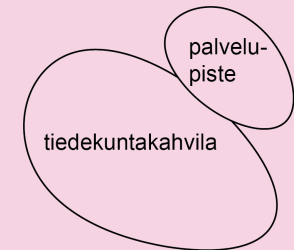
Opetuksen ja opiskelun tilat

Järjestötilat

Muut tilat

HENKILÖKUNNAN TYÖTILAT

Moni akateemisesta henkilökunnasta työskentelee mieluiten omasta työhuoneestaan käsin, koska se takaa keskittymisrauhan sekä mahdollistaa myös pienimuotoiset tapaamiset kasvokkain sekä etänä.

*"Omat työhuoneet mahdollistavat sekä **vetäytymisen** omaan rauhaan että **matalan kynnyksen keskusteluyhteyden**, kun ollaan kuitenkin samalla käytävällä."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Oma työhuone on oleellinen **keskittymisen ja opetuksen tietoturvallisuuden kannalta. Paljon kokouksia ja tilaisuuksia etänä.**"*

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

*"my office acts as **meeting room, office space, teaching space too**"*

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

HENKILÖKUNNAN TYÖTILAT

Akateemiset työntekijät arvostavat pysyvän työpisteen luomaa turvaa. Ihmiset haluaisivat pääsääntöisesti hoitaa tehtävänsä yhdestä pisteestä käsin.

*"Rauhallinen, häiriötön työtila, jossa on valmiina ne aineistot ja välineet, joita käytän. **Se, ettei minun tarvitse siirtyä paikasta toiseen "suorittamaan" erilaisia työtehtäviä."***

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Lisäksi omat työpisteet on oleellisia, koska kaikilla on **henkilökohtaisiin tarpeisiin hankitut laitteet ja jaetut työpisteet ovat haastavia esimerkiksi telakoiden vuoksi."***

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

*"Joustavat tilat ei tarkoita pelkästään avokonttoreita. Jos ei ole omia huoneita, **pitää olla riittävästi puhelinkoppeja/muita tiloja joihin voi siirtyä puhumaan puheluita tai tekemään opetusvideoita muita häiritsemättä"***

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Jos oma huone ei missään nimessä ole mahdollinen, on **vapaana olevia hiljaisia ja ovella suljettavia työtiloja** oltava riittävästi, jotta niihin voi mennä yllättävissäkin tilanteissa ja aina tarvittaessa eikä niitä tarvitse varata viikkoa etukäteen. Tällöin en näe suurta eroa siihen, että ihmisillä olisi omat toimistot."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

HENKILÖKUNNAN TYÖTILAT

Joillakin aloilla laboratoriot ovat keskeinen osa tutkimusta, joten niiden sijainti lähellä muita työtiloja koetaan keskeiseksi. Tässä painottuvat alakohtaiset erot huomattavan paljon.

"Tutkimustyössä laboratoriotila välttämätön, työpiste laboratoriotilojen läheisyydessä, työpisteellä /toimistohuoneessa runsaasti aineistoa ja kirjallisuutta."
(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

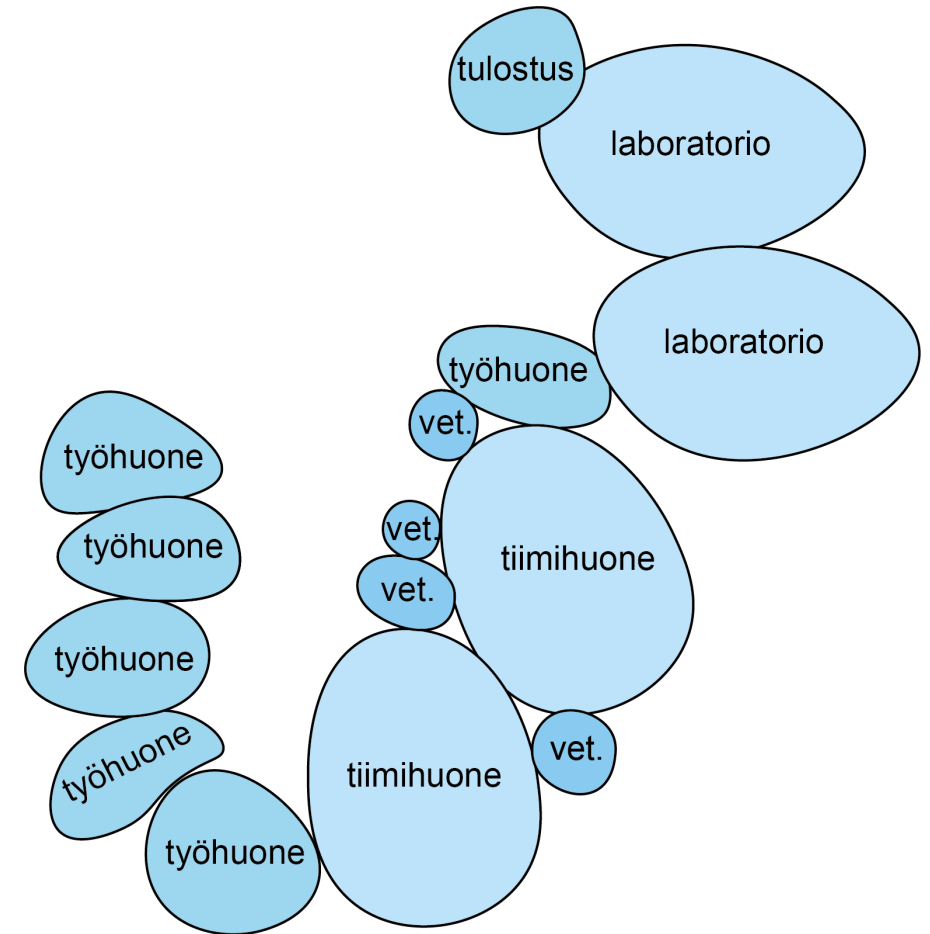
HENKILÖKUNNAN TYÖTILAT

Tiimihuoneet: osa akateemisista työntekijöistä toivoo voivansa työskennellä tiimensä tai tutkimusryhmänsä kanssa samassa tilassa. Tällöin sopivia vetäytymistiloja tulee olla lähellä riittävästi.

Laboratoriotilat: laboratorioden tulisi sijaita mahdollisimman lähellä työtiloja, samoin laboratoriohenkilöiden työpisteiden.

Akateeminen henkilöstö ei toivo monitilaratkaisua laajemman yhteisön kesken jaettuna: ihmiset toivovat voivansa työskennellä lähellä omia kollegoitaan, mieluiten pysyvistä työpisteistä käsin.

Omat huoneet: riippuen tiedekunta- ja alakohtaisista painotuksista, merkittävä osa akateemisista työntekijöistä työskentelisi mieluiten omasta työhuoneestaan käsin.

MUUT TILAT LÄHELLÄ HENKILÖKUNNAN TYÖPISTEITÄ

Henkilökunta toivoo taukotiloja, joissa kohdata erityisesti omia kollegoitaan. Lisäksi työpisteiden lähellä tulisi sijaita kohtaamisen mahdollistavia neuvottelutiloja. Erityisesti työpajoissa ja haastatteluissa korostuivat lähellä sijaitsevien tukipalveluiden merkitys. Työpajoissa myös ideoitiin tiedekunnan yhteistä kahvitilaa, joka kokoaisi sekä henkilökunnan että opiskelijat yhteen. Toisaalta tunnistettiin myös tarve erillisille taukotiloille ja opiskelijoiden järjestötiloille. Samoin sosiaalitilat koettiin tärkeiksi.

"Varattavat neuvotteluhuoneet ja taukotilat, jotka mahdollistavat epävirallisemmankin kuulumistenvaihdon."

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Tauoilla on tärkeää voida **valita mennä ihmisten pariin** ja kohdata kollegoja."*

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

*"Se, että **tukipalvelut** sijoittuvat tiedekunnan akateemista henkilökunnan tilojen yhteyteen.*

Tällä on iso vaikutus palveluiden tavoitettavuuteen, laatuun, yhteishenkeen ja yhteisöllisyyteen sekä luottamuksen säilymiseen."

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

MUUT TILAT LÄHELLÄ HENKILÖKUNNAN TYÖPISTEITÄ

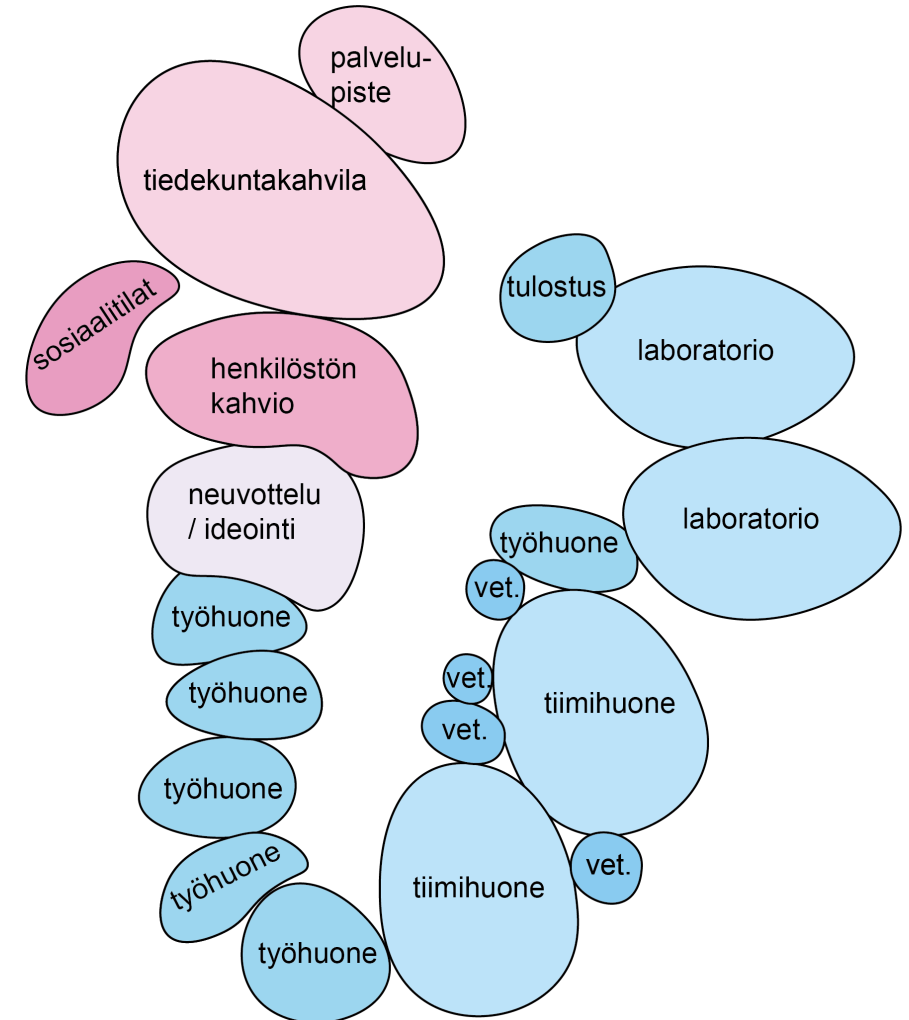
Työympäristöissä vyöhykkeistäminen on tärkeää: tilojen yksityisyyttä ja rauhallisuutta pyritään lisäämään sijoittamalla äänekkäämmän toiminnan tilat kauemmas työtiloista.

Henkilökunta toivoo **taukotiloja**, joissa kohdata erityisesti omat lähikollegat omasta tutkimusryhmästä tai yksiköstä.

Henkilökunta kokee tärkeäksi **lähipalveluiden** sijainnin, jotta neuvoa esimerkiksi IT-ongelmiin tai matkalaskuihin olisi nopeasti saatavilla.

Työpisteiden lähellä tulisi sijaita helposti varattavia **neuvotteluhuoneita**, jotka mahdollistavat myös epäformaalimman ideoinnin.

Henkilökunta toivoo **sosiaalitiloja**, jotka mahdollistavat esimerkiksi työmatkapyöräilyn ja siistiytymisen.

OPETUKSEN TILAT

Opetustilojen suhteen keskeisenä tarpeena nousee nykymuotoista pedagogiikkaa vastaavat tilaratkaisut. Tilojen tulisi olla muunneltavia sekä mahdollistaa muukin kuin kateederiluentotyypin opetus.

"Opetustilojen mitoituksessa voisi paremmin huomioida tyypilliset ryhmäkoot ja tilat voisivat olla jaettavissa tarpeen mukaan osiin."

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

"Jatkuvasti kasvavat opiskelijamäärät, tarve rauhallisen työskentelyn tiloille, monipuoliset opetustilat (mahdollisuus esim. huonekalujen siirtelyyn)."

(Vastaaja MAB-tiedekunnasta)

"Opetuksessa on tärkeää, että tila on tuttu ja sen kalusteet ja varusteet mahdollistavat muuntelun ja esimerkiksi erilaiset työpajatilanteet, esimerkiksi että pöydät voi järjestää pienryhmiin ja piirustuksia tai printtejä voi asettaa esille."

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

"Lisäksi opetustiloissa olisi hyvä pitää pysyvyys: sama kurssi aina samassa salissa, niin jotain aineistoja voisi jättää myös luokkaan."

(Vastaaja BEN-tiedekunnasta)

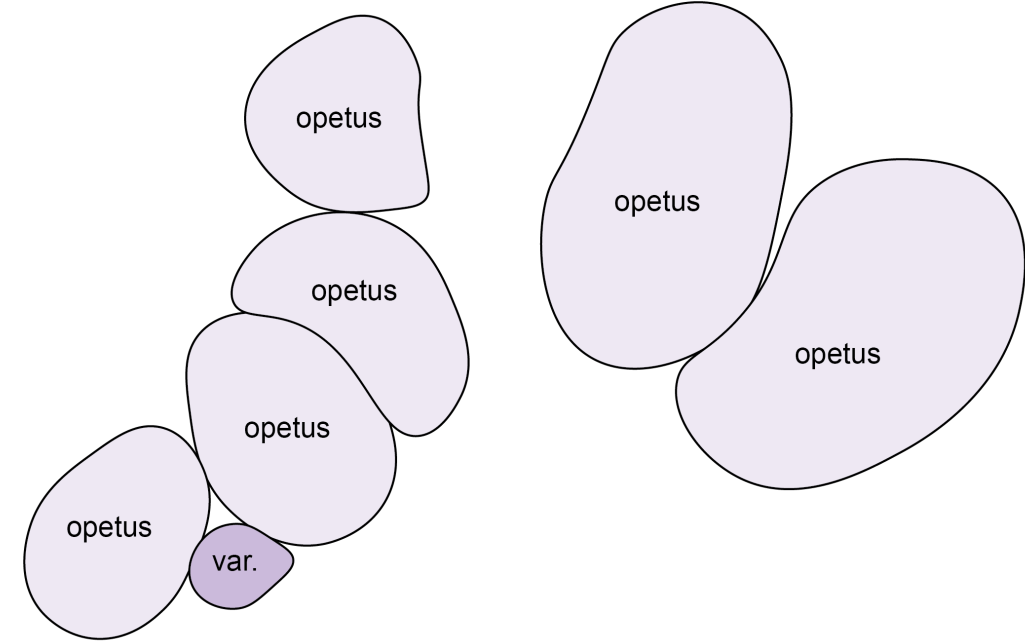
OPETUKSEN TILAT

Opetustilojen toivotaan mahdollistavan **nykyaikainen pedagogiikka**: esimerkiksi kalustusta muuttamalla tiloja voidaan hyödyntää erilaisiin opetustilanteisiin.

Opetustiloja voidaan jakaa esimerkiksi oman tiedekunnan tai koko yliopiston kesken, kunhan alakohtaiset erilliskäytöt huomioidaan.

Suuret massaluennot jakavat mielipiteitä: osa näkee, että pandemian jälkeen yhden-suuntaiseen vuorovaikutukseen perustuvat luennot järjestettäisiin etänä; osa kokee, että ne vetävät opiskelijoita kampukselle ja toimivat näin yhteisön rakentajina.

Opetustilojen yhtenä suurimpana puutteena opiskelijoiden mielestä on vanhentunut **tekniikka**, esimerkiksi luentosaleissa ei ole riittävästi pistorasioita kannettavan tietokoneen lataamiseen.

NEUVOTTELUJEN JA TAPAAMISTEN TILAT

Työpisteiden lähellä sijaitsevien neuvottelutilojen ohella tarvitaan erilaisten tapaamisten mahdollistavia tiloja. Näissä korostuu hybridiajan haasteet ja toimivat tekniset ratkaisut. Myös opiskelijat toivovat voivansa käyttää neuvottelutiloja esimerkiksi järjestöjen kokouksiin.

*"kokoushuoneet, joissa **tarvittava tekniikka yhteiskehittämiseen ja yhteistyöhön**"*
(Vastaaaja BEN-tiedekunnasta)

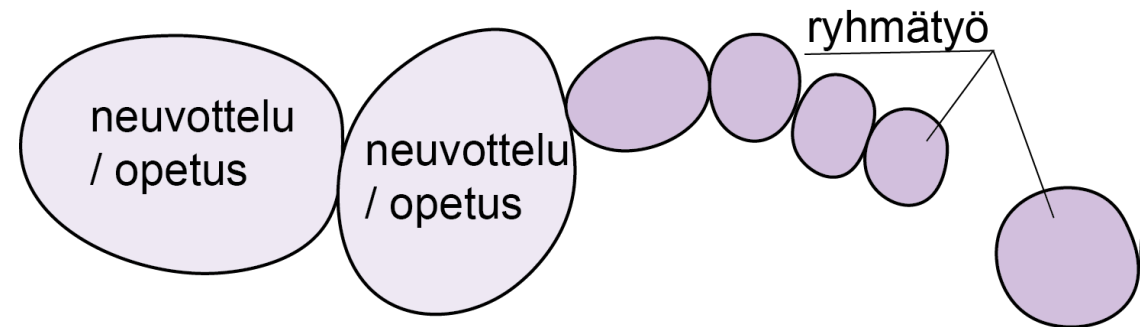
*"Kokouksia ja tapaamisia varten tulisi saada helposti varattua **näytöllisiä kokoontumistiloja**"*
(Vastaaaja MAB-tiedekunnasta)

NEUVOTTELUJEN JA TAPAAMISTEN TILAT

Neuvottelutiloihin kaivataan monipuolisuutta: niiden toivotaan mahdollistavan rennompi ideointi sekä myös hybridiosallistuminen.

Neuvottelutiloja tulee sijoittaa henkilökunnan työtilojen lähelle, mutta myös tasalattiaiset opetustilat voivat toimia neuvottelutiloina. Myös opiskelijat käyttävät neuvottelu- tai opetustiloja esimerkiksi järjestöjensä kokouksiin.

Ryhmätyötiloja kaipaavat erityisesti opiskelijat, mutta myös henkilökunnan jäsenillä on tarvetta muutaman hengen tapaamistiloille.

OPISKELUN TILAT

Opiskelijat kaipaavat itsenäiseen opiskeluun hiljaisia tiloja sekä yhteisölliseen opiskeluun soveltuvia tiloja. Samoin ryhmätyötilojen tarve korostuu. Hybridiaika myös etäosallistumiseen soveltuvat paikat sekä yksin että ryhmässä korostuvat.

*”Mäkin oon siis ihan ihmeellisissä paikoissa yliopistolla joutunut vetää **Teams-kokouksia**, [-] koska niitä tiloja ei vaan niinku, ne on aika kiven alla. [-] Se tavallaan tekee aika sellaisen hektisen siitä elämästä, [-] Totta kai se on myös aikataulutus- ja kalenterointikysymys.”*
(Opiskelija BEN-tiedekunnasta)

*”Ehkä semmoiset niinku **monipuoliset ja muunneltavat tilat** ja sitten **ryhmätyötilat**, että koska niitä ryhmätöitä tulee, tulee tehtyä aika paljon niin se olis kiva, että yliopistolla olisi olisi enempi semmoisia tiloja missä voisi tehdä ryhmätöitä. Ja sitten taas, että kun itsekseen työskentelee niin sitten yleensä pärjää niinku sillä, että että olisi niinku joku pöytä, pistorasia ja että voi laittaa läppäriin siihen, että se niinku riittää”*
(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

*Niin tuota Raksatalossa on **luentosali**, jonka ovi aukeaa aina opiskelijakortilla. Sitä ei siis tarvitse varata. [-]se on kans hyvä semmoinen hiljaisemmän opiskelun tila, et sitten sinne mennään yleensä pienissä porukoissa tekee jotain tiettyä hommaa.”*
(Opiskelija BEN-tiedekunnasta)

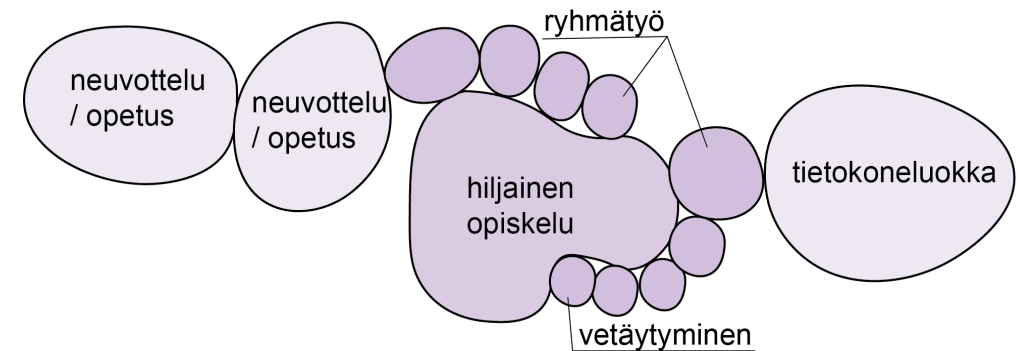
OPISKELUN TILAT

Opiskelijat tarvitsevat monipuolisia opiskelutiloja: hiljaiseen opiskeluun soveltuvia tiloja, ryhmätyötiloja sekä esimerkiksi yksityiseen puheluun tai etäosallistumiseen soveltuvia vetäytymistiloja, joihin mahtuu suurempikin ryhmä.

Opetustilat voivat esimerkiksi iltapäivään tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia itsenäiseen opiskeluun, jos opiskelijoilla on kyseisiin tiloihin pääsy.

Järjestötilojen ei ole välttämätöntä sijoittaa lähellä opiskelutiloja opiskelijoiden mukaan, mutta ideaalitalanteessa järjestötilojen lähellä sijaitseisi myös opiskeluun soveltuvia pöytiä sekä mahdollisesti vetäytymistiloja.

Osalla opiskelualoista käytetään raskaita ohjelmistoja, jotka vaativat tehokkaita tietokoneita. Tällaisilla aloilla on tarve tietokoneiluokille. Alasta riippumatta opiskelijat toivovat näyttöjä, joihin saisi kiinnitettyä oman tietokoneensa.

JÄRJESTÖTILAT JA OPISKELIJOIDEN VAPAA-AJAN TILAT

Järjestötiloilla on opiskelijoiden yhteisöllisyyden kannalta todella suuri merkitys. Osa opiskelijoista viettää myös opiskelujen ulkopuolista vapaa-aikaansa kampuksella, joten kampukset näyttäytyvät merkityksellisinä paikkoina opiskelijoille.

*” [-] **kiltahuone** meillä on nyt tosiaan niinku aika aktiivisessa käytössä, että. Meillä tosi hyvin käy siellä porukkaa”*
(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

*”[-] kiltatoiminnassa arvostetaan sitä, jos jostain löytyy noita isompiakin tiloja, että tulee mieleen vaikka Bommari on tärkeä koululla silti, että siellä voi järjestää **hyvin monipuolista toimintaa**, että kun voi olla vaikeata esimerkiksi siinä vaiheessa, jos haluaa järjestää vaikka jonkun parin kolmen killan **yhteistapahtuman**, niin mistä sä löydät niin ison tilan, että sinne mahtuu oikeasti kunnolla sitten sitä jäsenistöä niin niin tommoiset, silti monikäyttöiset tilat, että Bommarissakin, siellä on niitä sählykenttiä, siellä käy jengi urheilemassa, mutta silti samaan aikaan se toinen puoli toimii esimerkiksi sitsitilana niin niin se on kyllä tosi tärkeä asia meille.*
(Opiskelija MAB-tiedekunnasta)

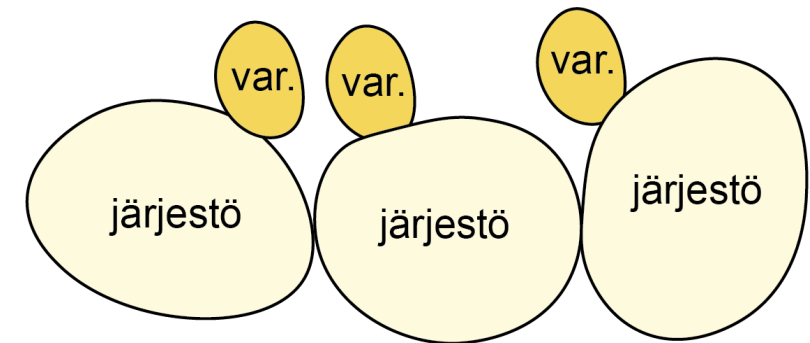
JÄRJESTÖTILAT JA OPISKELIJOIDEN VAPAA-AJAN TILAT

Järjestötiloilla on suuri merkitys opiskelijoiden **yhteisöllisyyden** ja hyvinvoinnin kannalta. Opiskelijat sijoittaisivat järjestötilat mieluiten lähelle toisia järjestötiloja mahdollistaen näin poikkitieteellisen yhteistyön.

Järjestötilojen sijoittaminen keskeiselle paikalle viestii opiskelijoille heidän olevan arvostettu osa yliopistoyhteisöä. Tällöin järjestötiloja voisi hyödyntää myös opetuksessa ja opiskelussa.

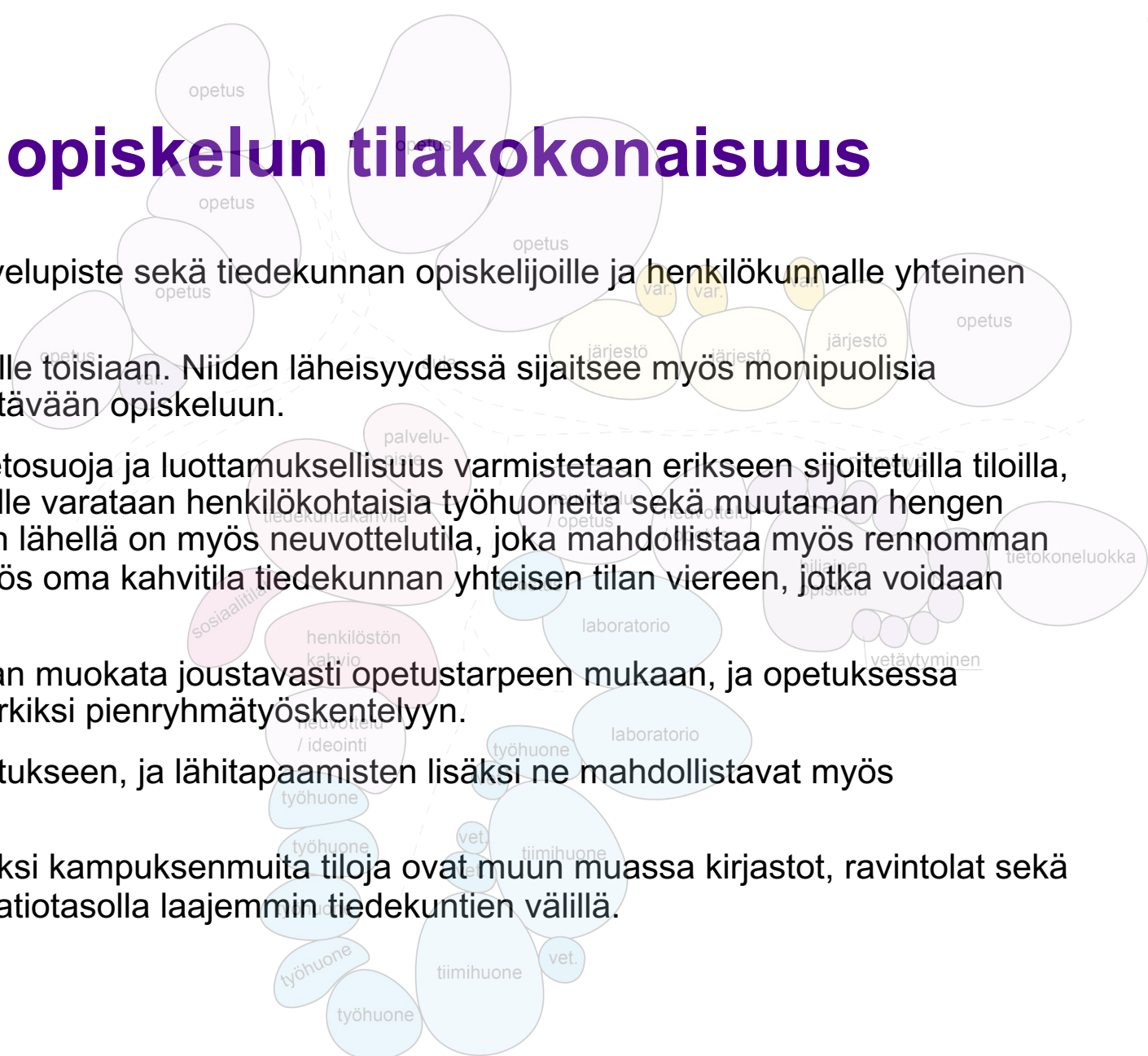
Kaikilla järjestöillä ei ole omaa järjestötilaa, eikä kulkuoikeuksien suhteen kaikilla järjestöillä ei ole pääsyä tiloihinsa esimerkiksi ilta-aikaan.

Järjestöt hyötyisivät myös tilojensa yhteyteen tai niiden läheisyyteen sijoitetuista varastotiloista.

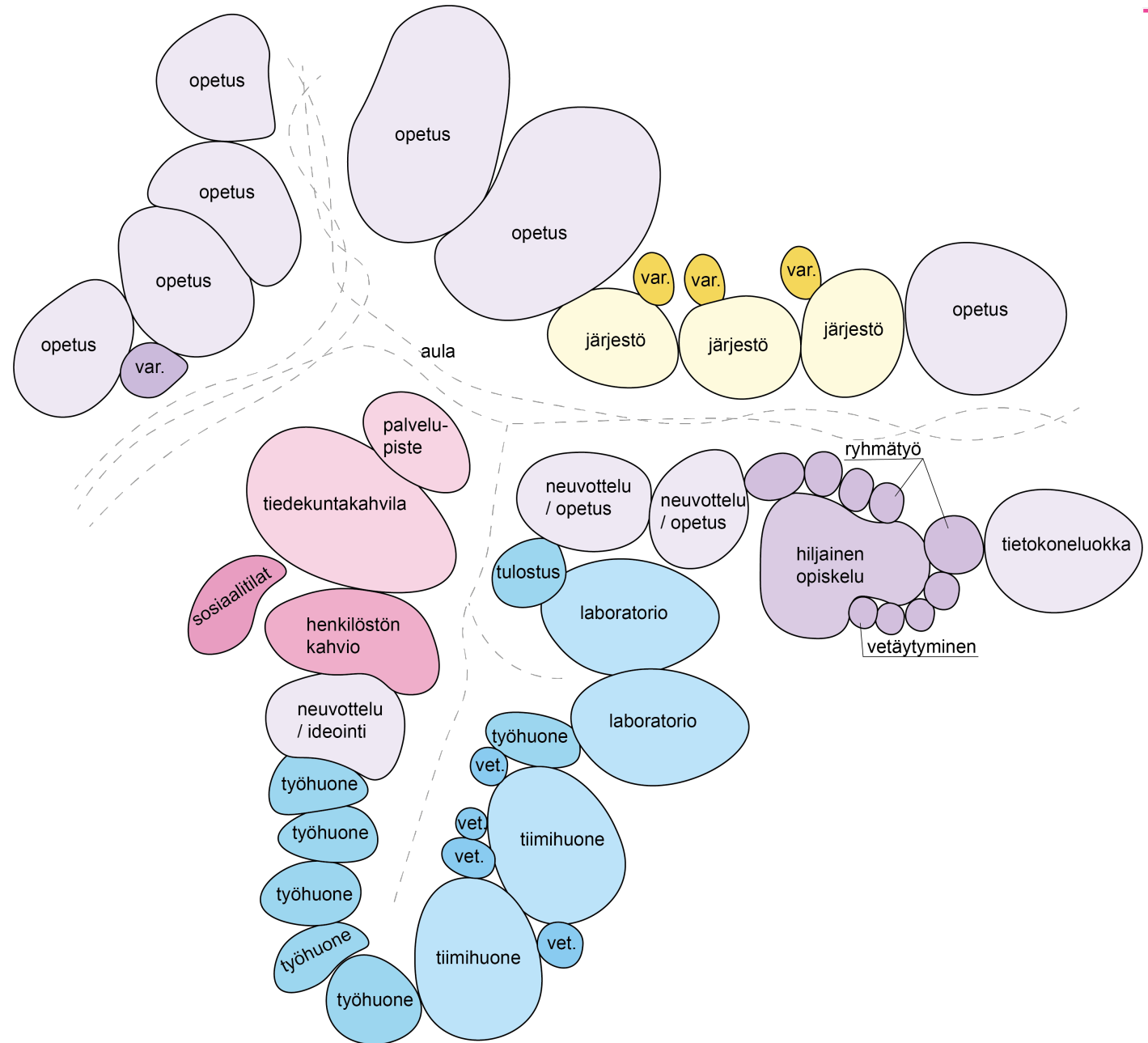
Akateemisen työn ja opiskelun tilakokonaisuus

- Tiedekunnan sydämen muodostaa lähipalvelupiste sekä tiedekunnan opiskelijoille ja henkilökunnalle yhteinen kahvitila.
- Opiskelijoiden järjestötilat on sijoitettu lähelle toisiaan. Niiden läheisyydessä sijaitsee myös monipuolisia opiskelun tiloja niin yhdessä kuin yksin tehtävään opiskeluun.
- Henkilökunnan keskittymisrauha ja työn tietosuoja ja luottamuksellisuus varmistetaan erikseen sijoitetuilla tiloilla, jotka ovat myös lukittavissa. Henkilökunnalle varataan henkilökohtaisia työhuoneita sekä muutaman hengen tiimihuoneita vetäytymistiloihin. Työtilojen lähellä on myös neuvottelutila, joka mahdollistaa myös rennomman ideoimisen. Henkilökunnalle on varattu myös oma kahvitila tiedekunnan yhteisen tilan viereen, jotka voidaan tarvittaessa yhdistää.
- Opetustilat sijaitsevat lähellä ja niitä voidaan muokata joustavasti opetustarpeen mukaan, ja opetuksessa voidaan hyödyntää myös oheistiloja esimerkiksi pienryhmätyöskentelyyn.
- Neuvottelutiloja voidaan käyttää myös opetukseen, ja lähitapaamisten lisäksi ne mahdollistavat myös vaivattoman hybridiosallistumisen.
- Tilakokonaisuudessa esitettyjen tilojen lisäksi kampuksenmuuta tiloja ovat muun muassa kirjastot, ravintolat sekä liikuntatilat, joita jaetaan yliopisto-organisaatiotasolla laajemmin tiedekuntien välillä.

TILAKOKONAISUUS

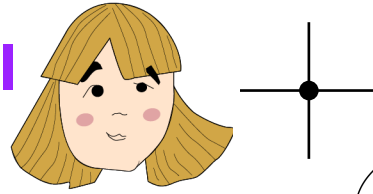

Tilankäyttöesimerkit

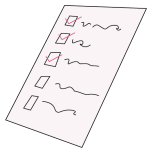
- Tilakokonaisuudessa on pyritty havainnollistamaan teoreettisella tasolla tilojen liittymistä toisiinsa sekä tilojen tyypillistä käyttöä. Seuraavaksi esitellään luvussa 3 kuvattujen käyttäjäprofiilien avulla erilaisia tapoja hyödyntää tilakokonaisuutta. Tilankäyttöesimerkeissä on pyritty kuvaamaan mahdollisimman ideaalia tilannetta: esimerkiksi henkilö, jonka tarpeita kampus ei ole aiemmin vastannut, on nyt esitetty paremmin hänen työtään sopiva ratkaisu. Samoin esimerkeistä on nähtävissä tiimien ja yksikköjen käytännöt esimerkiksi etätöiden ja lähityön yhteensovittamiselle.
- Esimerkit heijastavat tutkimusaineistosta nousevia merkittäviä yhtäläisyyksiä käyttötavoissa tuoden samalla esiin käyttäjien erilaiset tarpeet. Yhdeksän työtapa- ja tilaratkaisukuvausta ja niiden preferointimäärät heijastelevat toisiaan: valtaosa vastaajista pitää parhaana vaihtoehtona omaa työhuonetta tai tiimihuonetta, jossa lähikollegat työskentelevät. Myös käyttäjäprofiiliesimerkeissä kuvataan tämänkaltaisia työtapoja suhteessa eniten.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

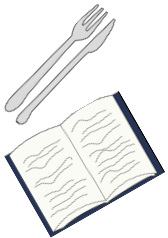
Ulle

Ulle saapuu kampukselle ja piipahtaa tiedekuntansa **kahvitilassa**. Samalla hän poikkeaa kysymässä neuvoa IT-ongelman suhteen tiedekunnan **palvelupisteellä**.

Ulle työskentelee aamupäivän **tiimihuoneessa**. Hän käy muutaman tutkimukseen liittyvän akuutin asian läpi vetäytymistilassa kollegansa kanssa.

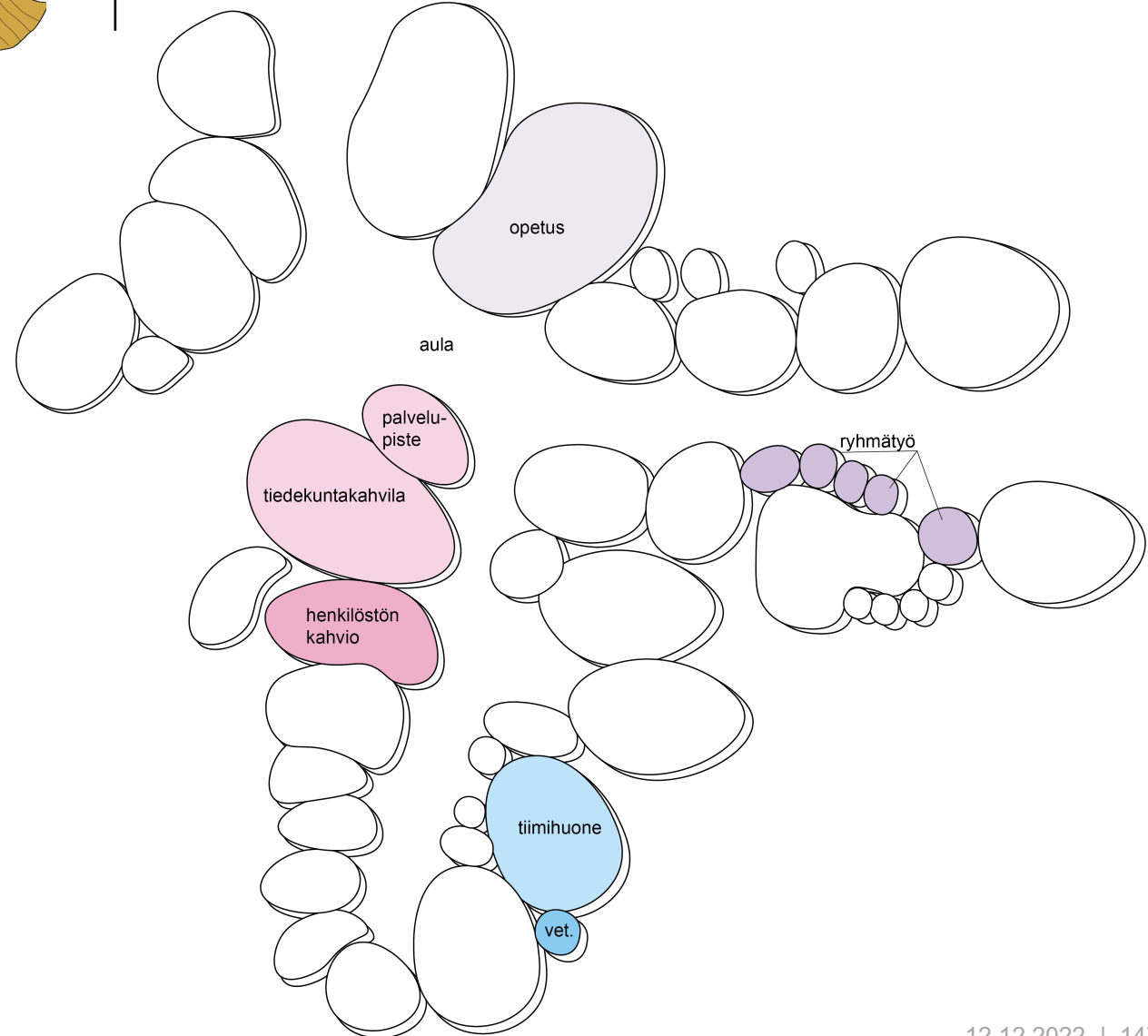
Ulle lähtee **lounaalle** kollegojensa kanssa yhteen kampuksen ravintoloista. Lounaan jälkeen Ulle suuntaa nopealle kahvitauolle ja sen jälkeen **opetukseen** käväistyään hakemassa tietokoneensa ja opetusmateriaalit työpisteeltään.

Opetuksessa Ulle pitää lyhyen tietoiskun opiskelijoille, jonka jälkeen opiskelijat työskentelevät pienryhmissä hajautuen puoleksi tunniksi lähellä sijaitseviin tiloihin. Tämän jälkeen opiskelijoiden tuloksia käsitellään yhteisesti.

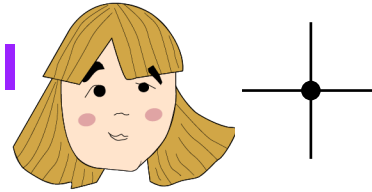

Hän lopettelee päivänsä lisäämällä materiaalia Moodlen kurssialustalle sekä vastaamalla muutamaaan **sähköpostiviestiin**.

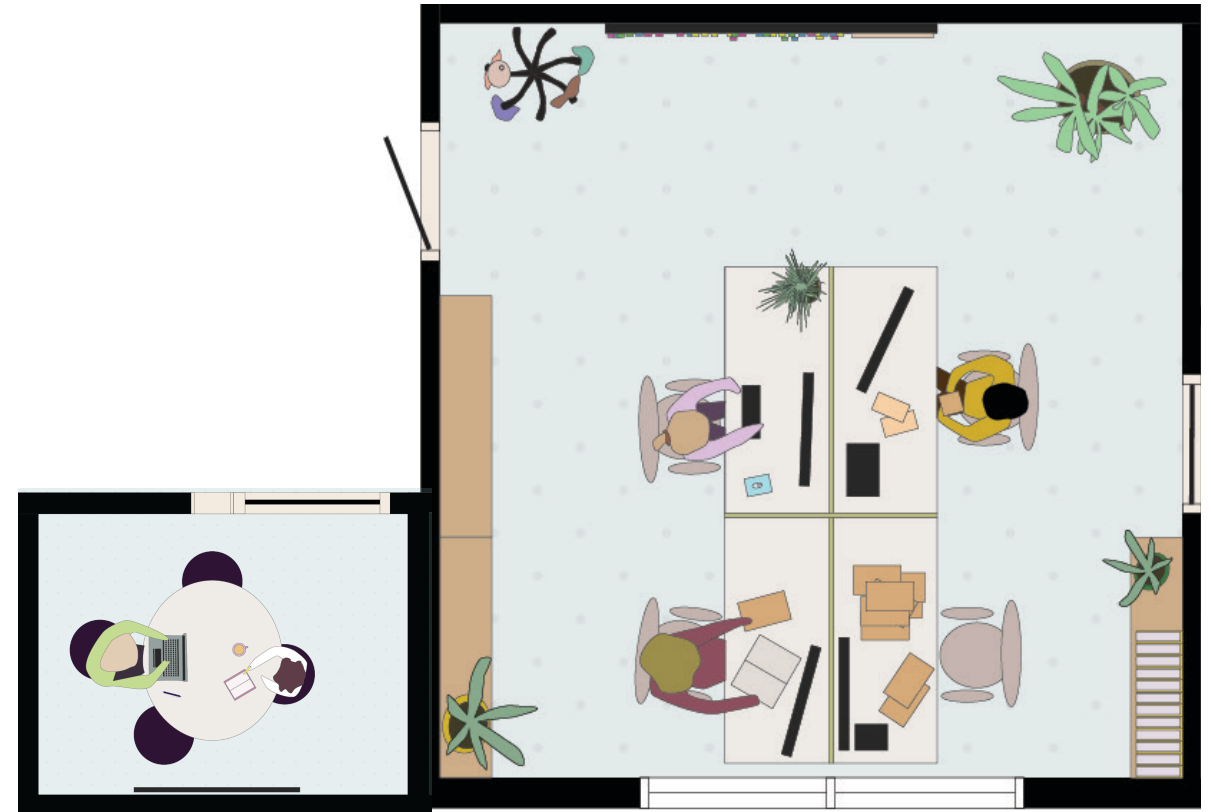
TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Ulle

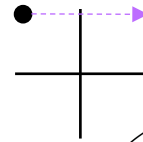
5. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Minulla on työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme ovat samankaltaisia. Osalla meistä on omat työpisteet, mutta harvoin kampuksella työskentelevät jakavat työpisteen. Työni on vaihtelevaa ja liikun paljon eri tilojen välillä. Oma työpisteeni toimii "tukikohtana".

Ullen työtapaa kuvaa parhaiten esimerkki 5: hän työskentelee muutaman päivän viikossa kampuksella tiimihuoneesta käsin. Oikealla on kuvattu esimerkki Ullen työpisteratkaisusta neljän hengen tiimihuoneesta sekä sen lähellä sijaitsevasta vetäytymistilasta.

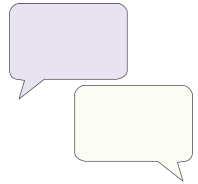

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Tani

Tani saapuu **työpisteelle**, johon on jättänyt eilen kesken jääneet työnsä odottamaan. Hän syventyy luku-urakkaan etsiytyen mukavammalle sohvalle istumaan.

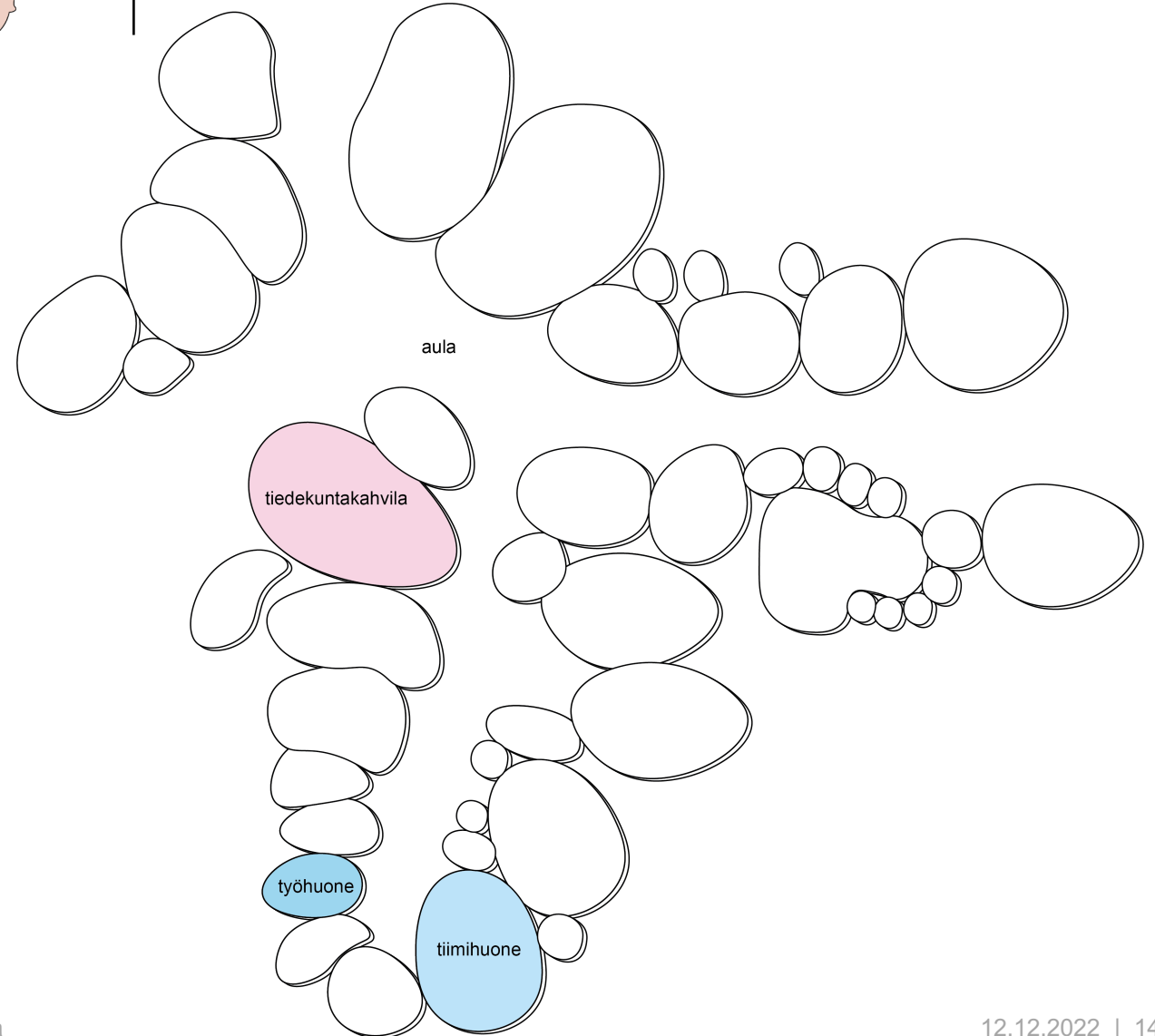
Lukemiseen uppoutuneena Tani on menettänyt ajantajunsa ja käy hakemassa kampuksen kahviosta itselleen lounaaksi sämpylän. Hän kiirehtii väitöskirjansa **ohjaustapaamiseen**, jota varten hänen ohjaajansakin on saapunut kampukselle. He tapaavat ohjaajan huoneessa, jossa voidaan keskustella kaikessa rauhassa.

Tani on helpottunut ohjaustapaamisen jälkeen. Hän alkaa jäsentää muutosehdotuksia ajatuskartalle työpisteellään. Samassa tilassa työskentelevä kollega tulee ehdottomaan Tanille **kahvitaukoa**.

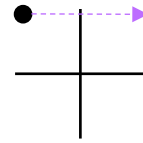

He suuntaavat tiedekunnan kahvitilaan, jossa onkin kova vilinä **opiskelijoiden järjestämän tapahtuman** vuoksi. Opiskelijat kutsuvat henkilökunnankin edustajia osallistumaan pikkujouluille, ja Tani päättää jäädä ainakin hetkeksi istumaan iltaa kollegoidensa ja opiskelijoiden kanssa.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Tani

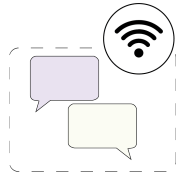
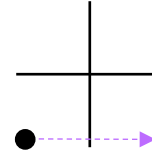
2. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Minulla on henkilökohtainen työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtäviemme vuoksi teemme paljon yhteistyötä keskenämme. Keskitymme työtilassamme myös omiin tehtäviimme.

Tanin työtapaa kuvaa parhaiten esimerkki 2. Hän työskentelee kampuksella päivittäin tiimihuoneessa, jossa hänellä on oma pysyvä työpisteensä.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Keith

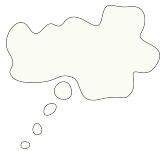
Keith saapuu kampukselle aamulla ja suuntaa suoraan **etäkokoukseen** omaan työhuoneeseensa.

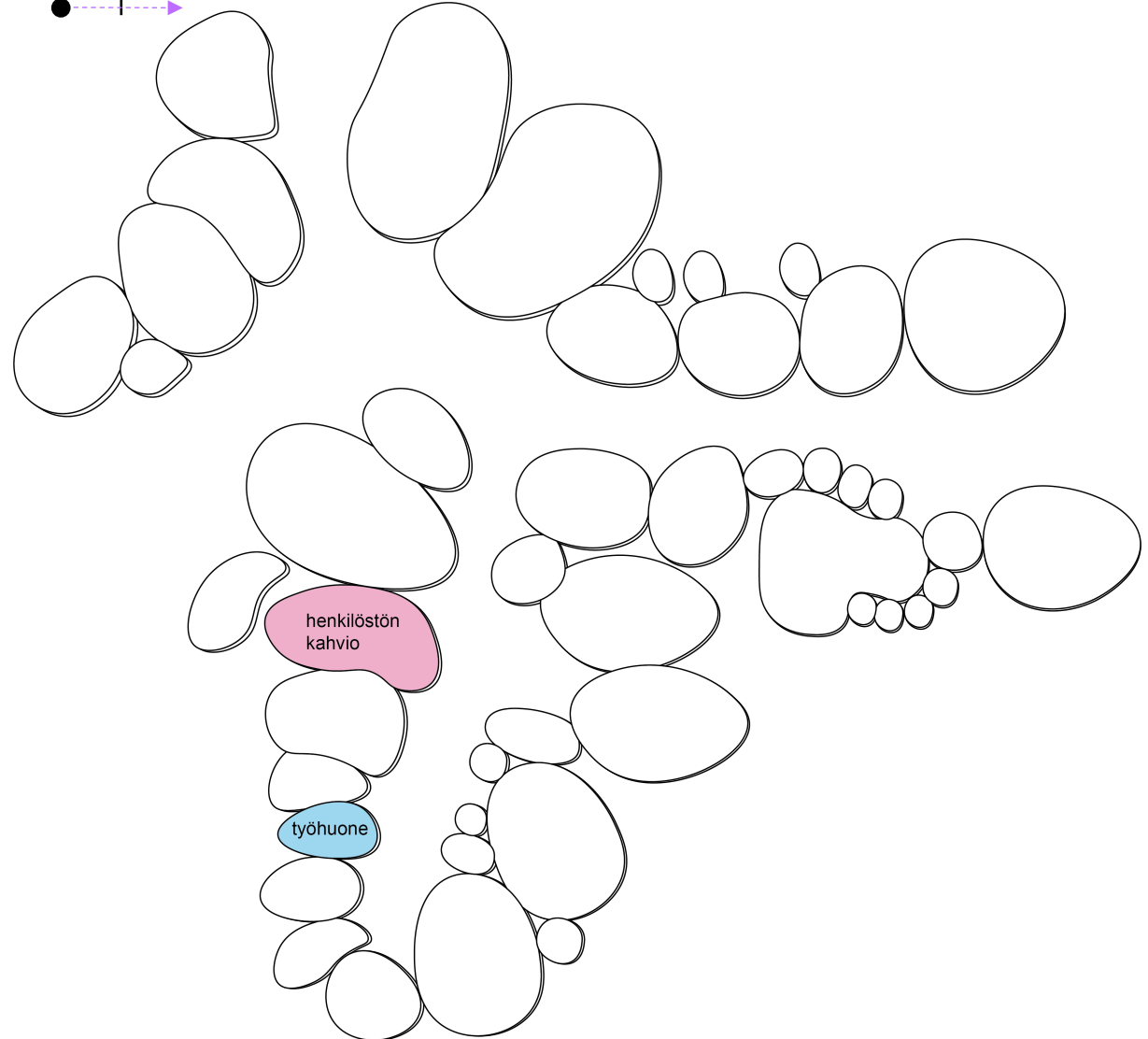
Palaverin jälkeen hän keskittää ajatuksensa **tutkimukseen** uppoutuen aineistoanalyysiin.

Lounaan hän nauttii henkilökunnan kahviossa vaihtaen samalla muutaman sanan kollegoidensa kanssa viikonlopun suunnitelmista.

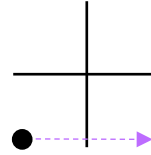

Iltapäivällä hän jatkaa tutkimustyönsä parissa. Hän on tyytyväinen saadessaan **keskittyä rauhassa** omaan tutkimukseensa miltei kokonaisen päivän ajan.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

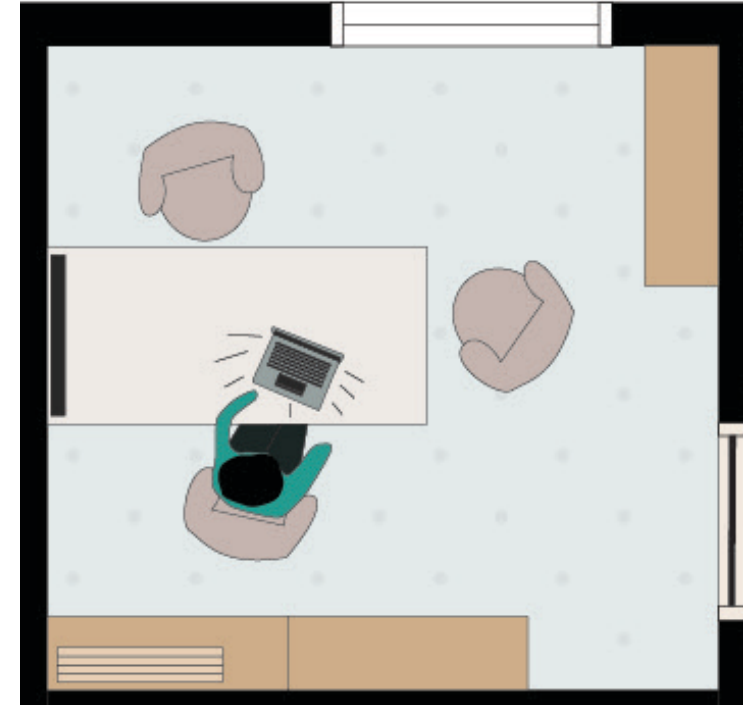
Keith

4. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Keskittymistä vaativat tehtävät suoritan kotonani, kampuksella haluan tavata muita ihmisiä. Käytössäni on henkilökohtainen huone, jota kollegani käyttävät ollessani etätöissä.

Keithin työtapaa kuvaa parhaiten esimerkki 4. Hän työskentelee osan viikkoa kotoaan käsin ja osan kampuksella. Oikealla on esimerkki Keithin työhuoneratkaisusta.

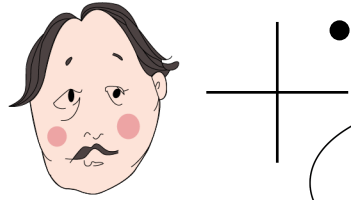
Keithin huonetta saa käyttää hänen poissa ollessaan esimerkiksi vetäytymistilana etäpalavereihin osallistumiseksi. Luottamuksellista aineistoa Keith säilyttää lukituissa kaapeissa.

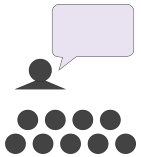

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

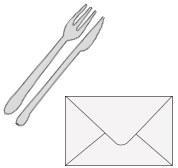
Eeli

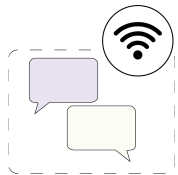
Eeli saapuu kampukselle pyöräillen ja käy suihkussa **sosiaaliiloissa**. Tämän jälkeen hän jää tiedekunnan **kahvitilaan** rupattelemaan kollegoidensa sekä muutaman opiskelijan kanssa.

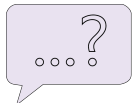
Hänellä on yksi **luento**, jonka hän lähtee pitämään opetustilaan. Luennon jälkeen yksi opiskelijoista lähestyy häntä graduaiheen tiimoilta.

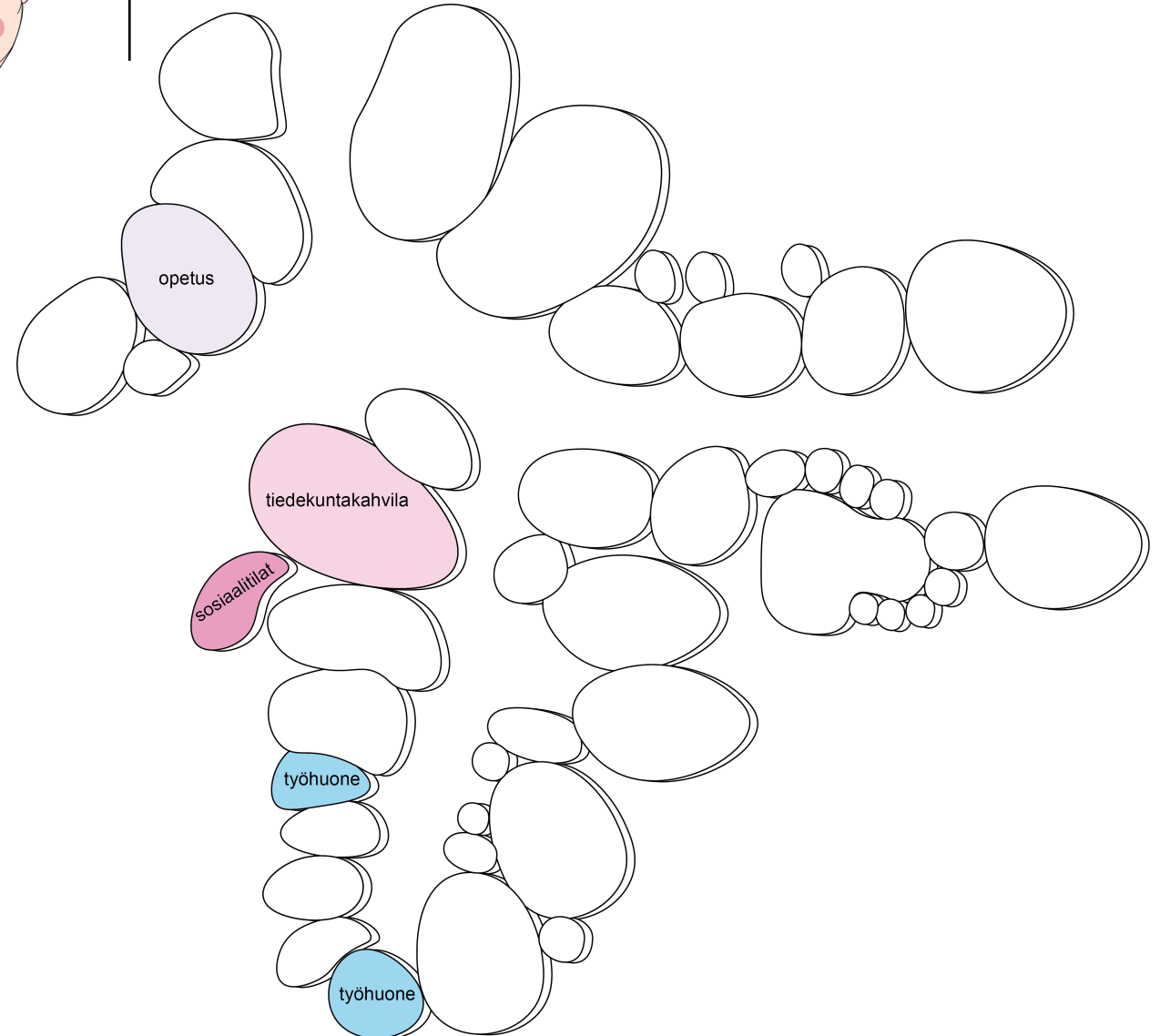
Eeli käy **lounaalla** väitöskirjaohjattavansa kanssa, minkä jälkeen hän vetäytyy omaan työhuoneeseensa. Hän vastailee muutama **sähköpostiin** sekä kirjoittaa tutkimukseen liittyvää rahoitushakemusta.

Eeli osallistuu tiedekunnan **kokoukseen**, joka järjestetään hybridinä. Hän osallistuu siihen tällä kertaa omasta työhuoneestaan käsin, sillä lähitapaaminen on toisella kampuksella.

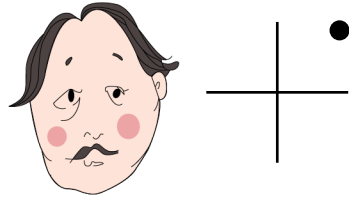

Kokouksen jälkeen hän käy **pistäytymässä kollegansa huoneessa** selvittämässä muutamia ensi viikon opetukseen liittyviä yksityiskohtia.

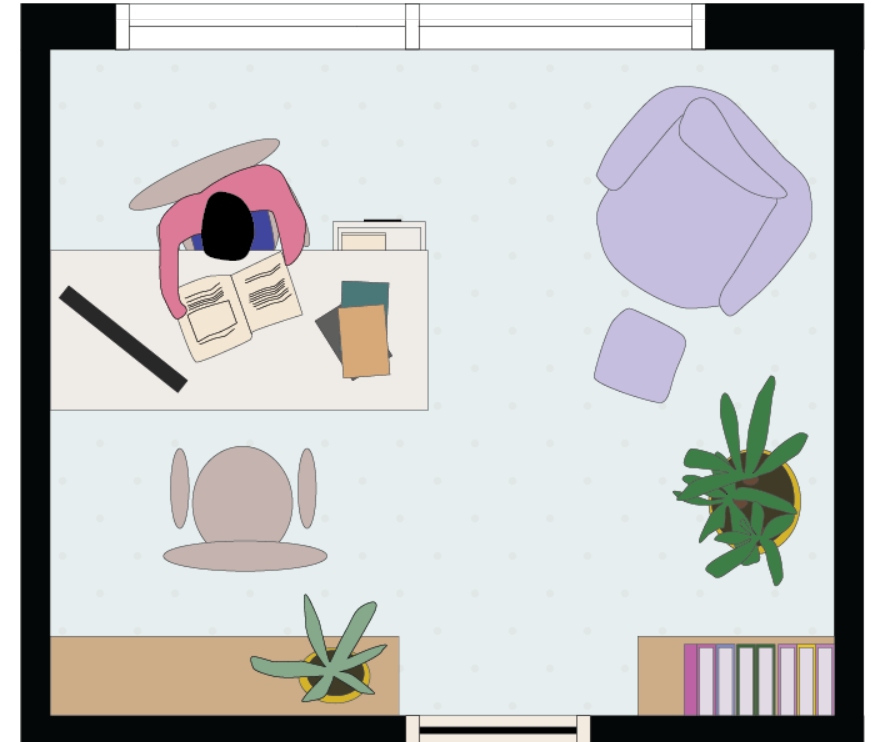
TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Eeli

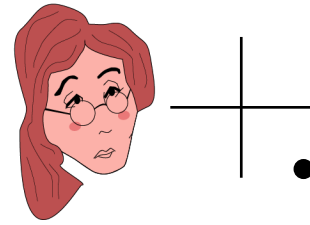
1. Minulla on tarve työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Sen vuoksi käytössäni on henkilökohtainen työhuone, jossa hoidan pääasiassa kaikki itsenäistä työskentelyä vaativat tehtäväni. Tarvittaessa tapaan muita ihmisiä kampuksen eri tiloissa.

Eelin työtapaa kuvaa parhaiten esimerkki 4: Oikealla on esitetty esimerkki Eelin työhuoneratkaisusta. Hän työskentelee kampuksella lähes päivittäin, ja hän onkin luonut työhuoneestaan mahdollisimman viihtyisän. Työhuoneessa sijaitsee myös tutkimusaineistoa ja kirjallisuutta.

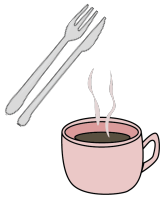

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Mirjam

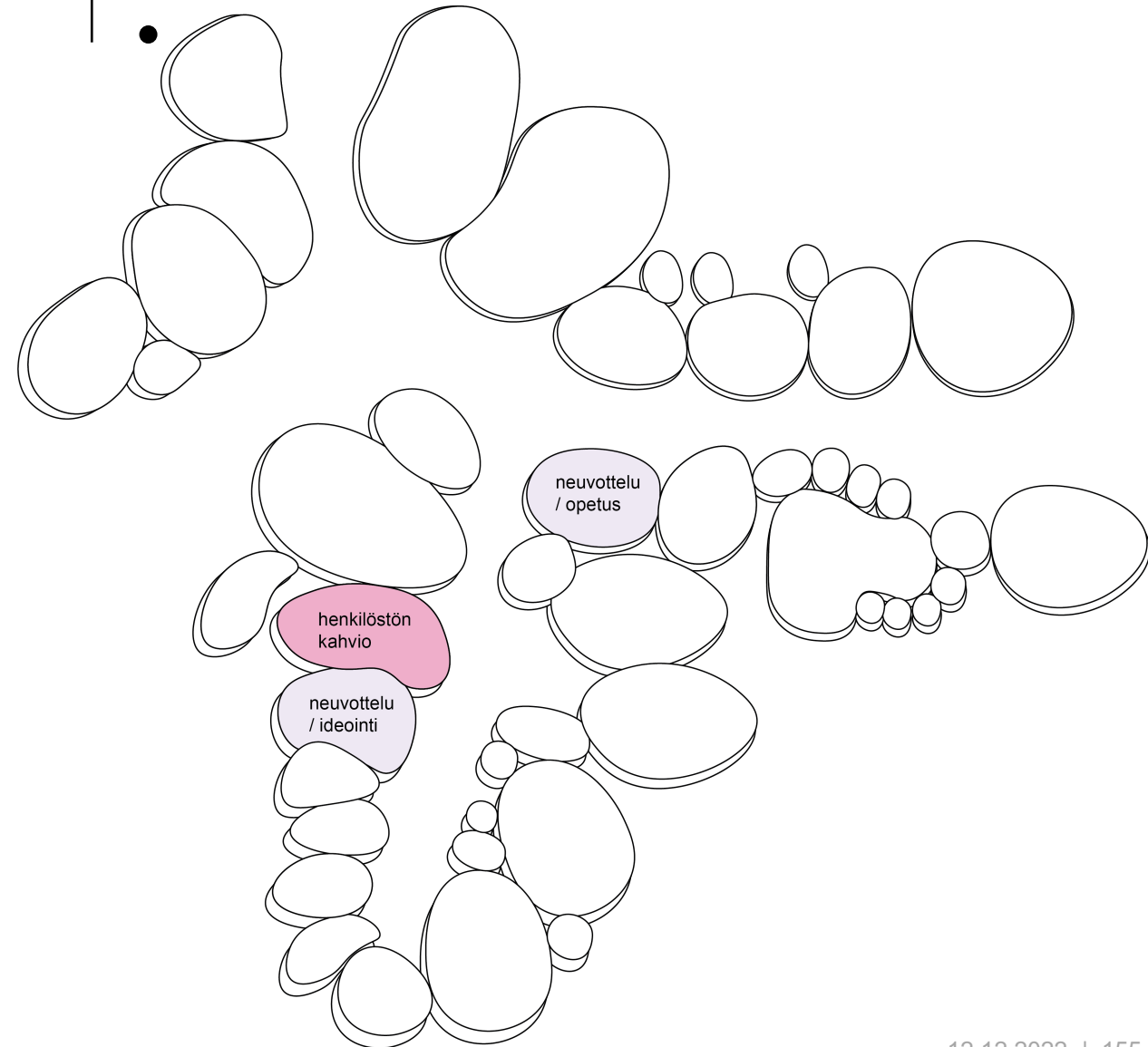
Mirjam saapuu kampukselle tiimensä **ideointipalaveriin**, jota varten he ovat varanneet yksikön neuvotteluhuoneen. Mirjam fasilitoi tiimilleen työpajan, jossa kerätään ideoita fläppitauluille.

Tiimi lähtee yhdessä **lounaalle** ja viettävät hetken aikaa kahvitilassa lounaan jälkeen. Tiimi työskentelee paljon etänä, joten yhteiset kohtaamiset ja ajatustenvaihtaminen on kullanarvoista.

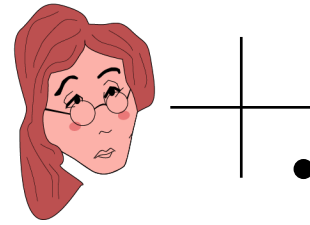

Mirjam tiimeineen palaa vetämään aamupäivän antia vielä yhteen, minkä jälkeen tiimi hajautuu jatkamaan muita töitään. Mirjam suuntaa seuraavaan **kokoukseen** vastaten kahvitilasta muutamaa **sähköpostiin**.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Mirjam

7. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Minulla on käytössäni työhuone, jota käytämme kollegoideni kanssa vuorotellen. Säilytän huoneessa aineistojani.

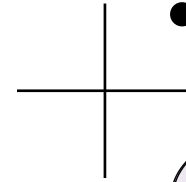
8. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Työskentelen tiimihuoneessa, jossa osalla tiimistämme on omat työpisteet. Me harvoin kampuksella työskentelevät jaamme vapaana olevat työpisteet kampuksella työskennellessämme.

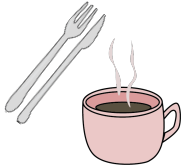
Mirjamilla on tiimin esihenkilönä oma työhuone, joka on kuitenkin otettu yhteiskäyttöön. Hän varaa työhuoneen tarvitessaan sitä esimerkiksi tapaamisten järjestämiseen. Käytännössä hän työskentelee etänä, kampukselle saapuessaan hän valitsee usein vapaan työpisteen tiiminsä tilasta.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

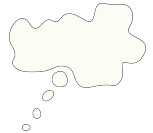
Mikke

Mikke saapuu kampukselle harjoitustyön **ohjaukseen**, jossa hän pääsee kysymään neuvoa opettajalta sekä saamaan sparrausta ideoihinsa opiskelukavereiltaan.

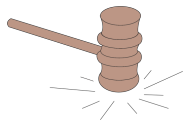
He suuntaavat ryhmäkavereidensa kanssa **lounaalle** ja hakevat **ainejärjestötilasta** kahvia.

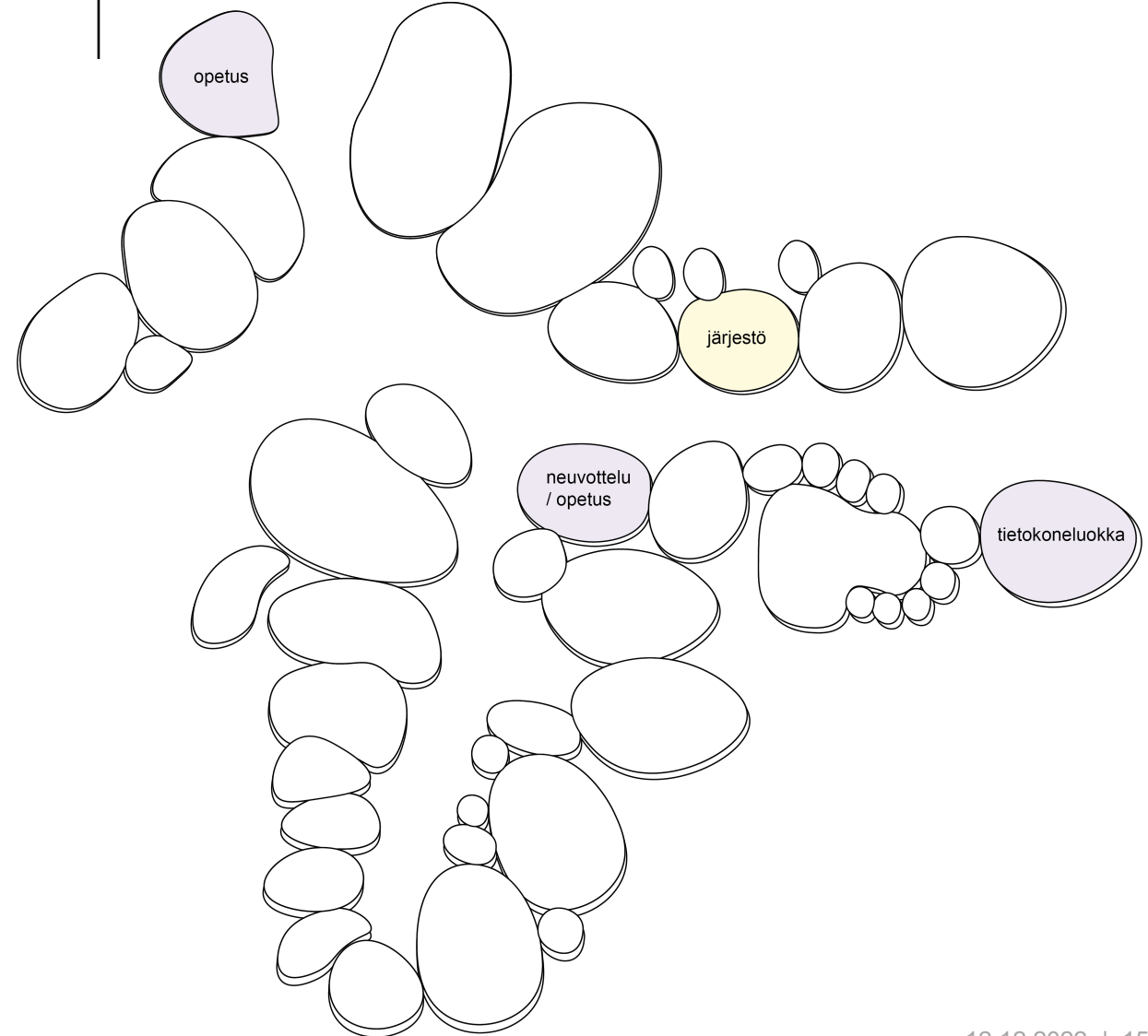
Hetken kahviteltuaan Mikke suuntaa **tietokoneiluokkaan**, jossa hän jatkaa harjoitustyönsä mallintamista. Muutaman tunnin kuluttua hän on tauon tarpeessa.

Hän suuntaakin ainejärjestötilan sohvalle pelaamaan vuosikurssikavereidensa kanssa videopeliä.

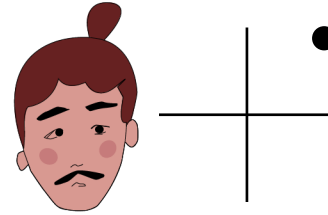

Päivä päättyy **ainejärjestön kokoukseen**, jota varten Mikke on varannut yhden luentosaleista kokouskäyttöön.

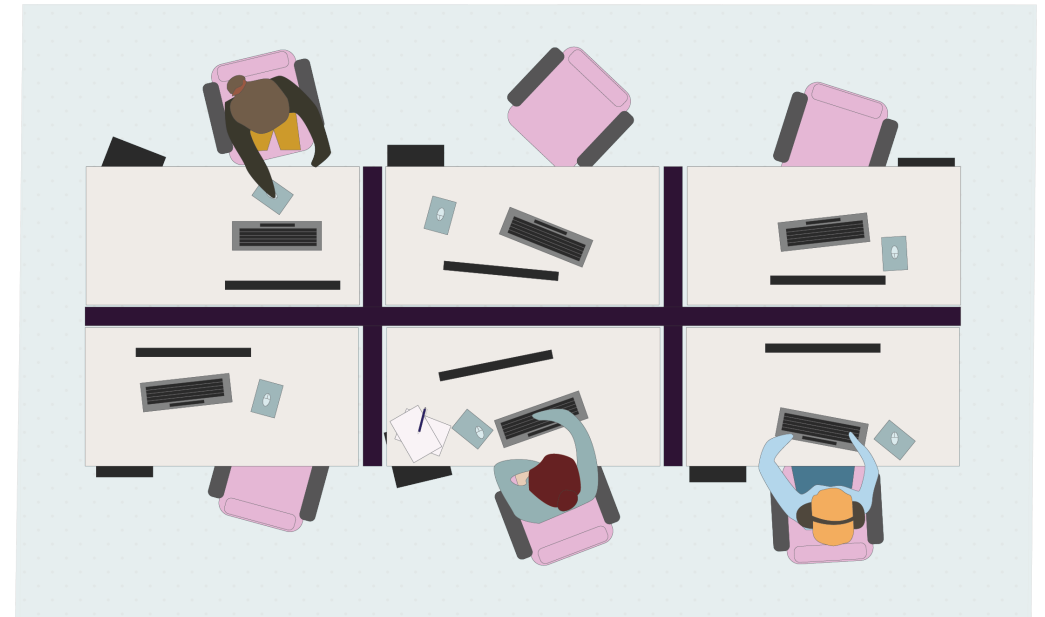

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Mikke

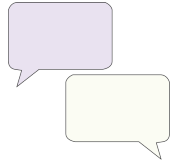

Mikke käy kampuksella lähes päivittäin sekä opiskelujensa että järjestötoiminnan vuoksi. Hän hyödyntää virallisissa opetustilanteissa käytettävien luokkien lisäksi itsenäisen opiskelun tiloja ja erityisesti tietokoneluokkaa, jossa hän pääsee käyttämään kalliita ja raskaita ohjelmistoja yliopiston tietokoneilla.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Isla

Isla saapuu aamulla junalta kampukselle. Hän on sopinut tapaavansa aamulla **graduohjaajansa**, ja suuntaakin tämän työhuoneeseen yhteistä keskustelua varten. Usein tapaamiset on pidetty etänä, mutta tänään poikkeuksellisesti Isla on saapunut kampukselle.

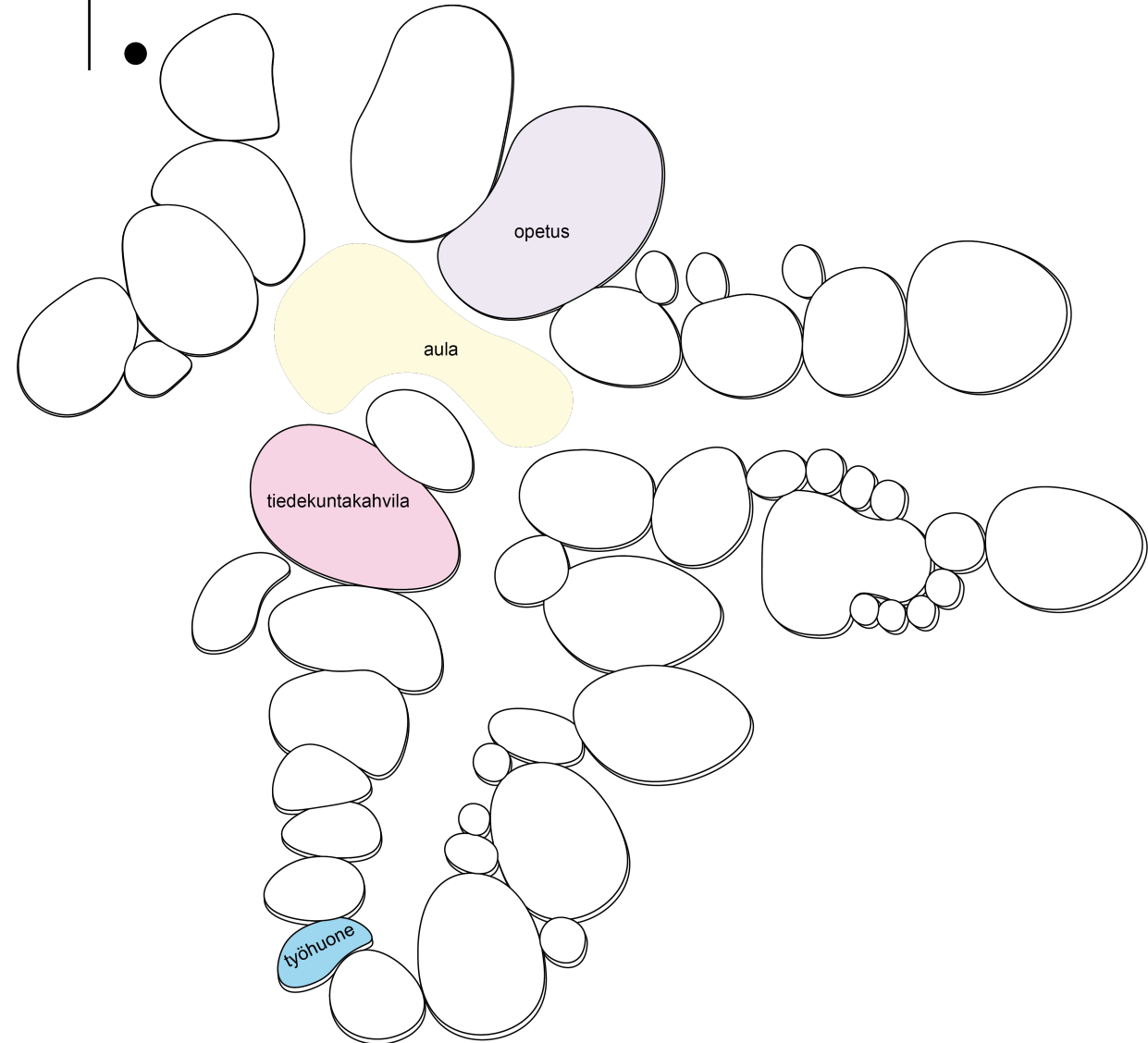
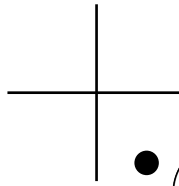
Tapaamisen jälkeen Isla viestittää vuosikurssinsa ryhmään, josko sieltä löytyisi lounasseuraa. Seuraa löytyykin ja lounaan merkeissä tavataan **kampusravintolassa**.

Iltapäiväksi Isla suuntaa **luentotapahtumaan**. Luennolle on kutsuttu puhujia ympäri maailmaa, joista osa on mukana etäyhteydellä. Tätä tilaisuutta varten on varattu isompi auditorio, johon saapuukin paljon uteliaita opiskelijoita sekä henkilökunnan edustajia tilaisuutta seuraamaan. Tauolla aulaan on katettu kahvit, ja Isla tapaakin muutamia vanhoja kurssikavereitaan saaden muutamia ajatuksia graduunsa.

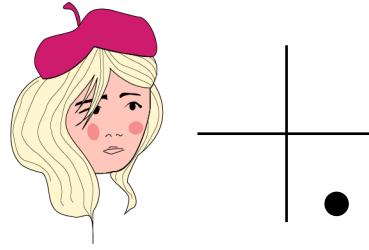

Luennon jälkeen Isla piipahtaa **tiedekunnan kahvitilaan**, jossa hän vastaa muutamiiin viesteihin ennen rautatieasemalle siirtymistä.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Isla

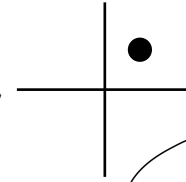
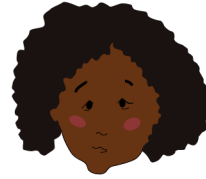
Isla hyötyisi maisterivaiheen opiskelijana etäopetuksen mahdollistamasta joustosta. Erityisesti opinnäytetyön ohjauksia on helppo järjestää etänä, ja luentotallenteiden katsomisajankohdan valitseminen vapauttaa Islan ajankäyttöä. Hän saapuu kampukselle lähiopetukseen esimerkiksi harjoitustyön ohjaukseen sekä joihinkin suurempiin kampuksella tapahtuviin tilaisuuksiin.

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Kaisa

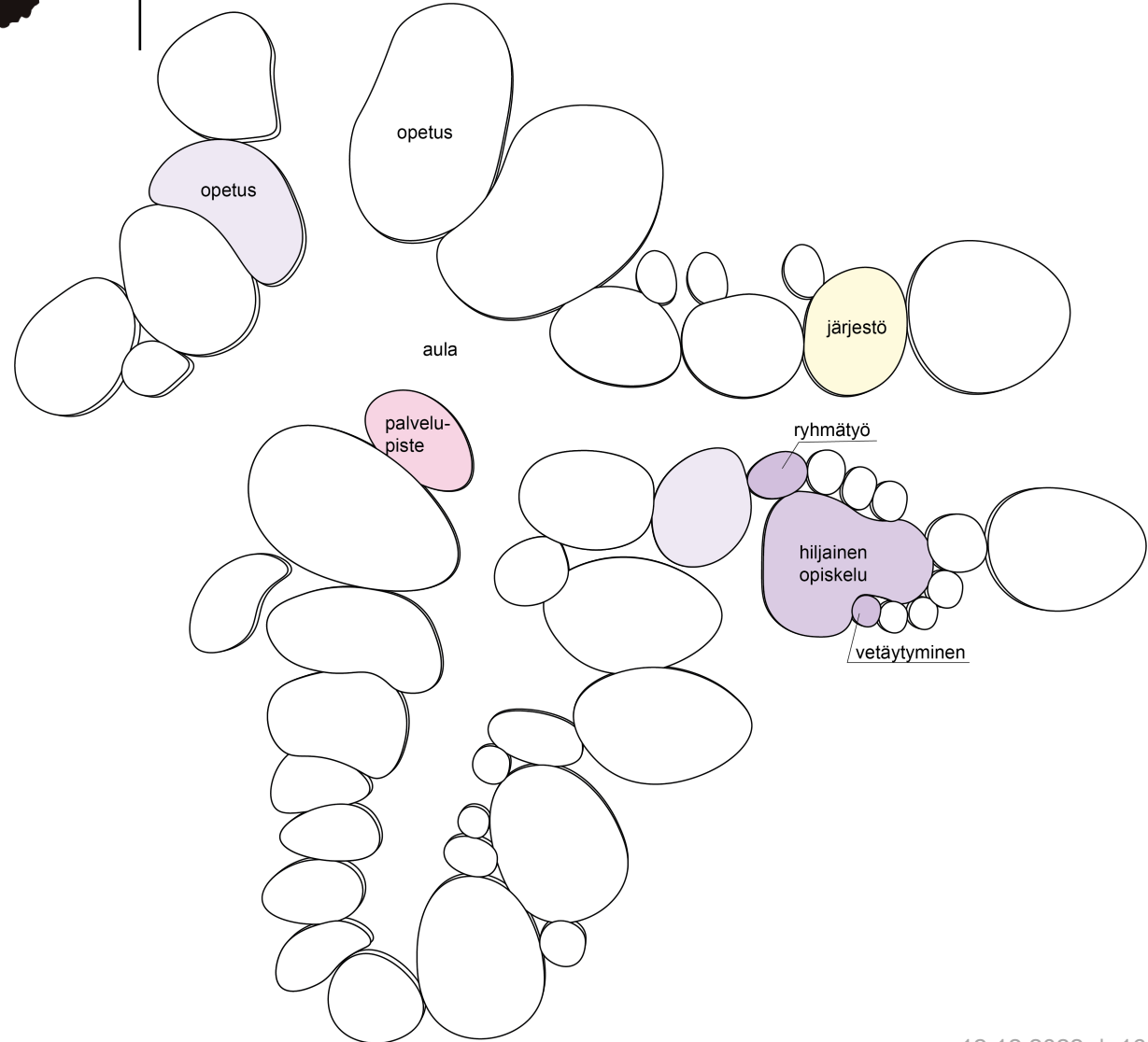
Kaisa saapuu kampukselle opetukseen. **Interaktiivisen luennon** jälkeen Kaisa jää juttelemaan hetkeksi opiskelukaverinsa kanssa harjoitustyöstä, ja he sopivat menevänsä yhdessä **lounaalle** keskustelemaan asiasta lisää.

Lounaan jälkeen Kaisa suuntaa **ryhmätyötilaan**, jonka hän on varannut toiseen harjoitustyöhön liittyvään ryhmätapaamiseen. He tapaavat ryhmäkavereidensa kanssa kyseisessä tilassa. Hän poikkeaa tapaamisen jälkeen tiedekunnan palvelupisteellä etsimässä kadonnutta muistitikkuja, jonka joku onkin tuonut palvelupisteelle. Helpottuneena Kaisa suuntaa hiljaiseen opiskelutilaan, jossa hän saa parhaiten keskittyä. YTHS:n hoitaja vastaa takaisinsoittopyyntöön ja Kaisa vetäytyy äkkiä puhumaan **puhelia** vetäytymiskoppiin.

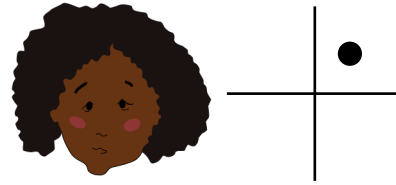

Kaisa hakee jotain haukattavaa ainejärjestötilan välipalamyynnistä ja suuntaa kampuksen **kuntosalille**. Saliharjoittelun jälkeen Kaisa tapaa kavereitaan sarjakuvapiirtämiseen suuntautuneen **kerhon tiloissa**.

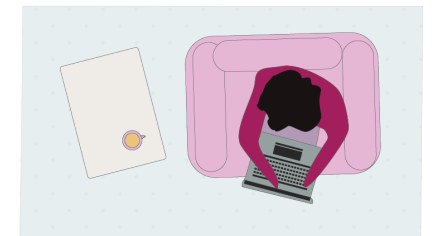
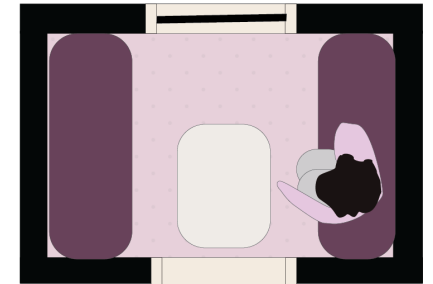

TILANKÄYTTÖESIMERKKI

Kaisa

Kaisa käy lähiopetuksen sekä ryhmätöiden vuoksi kampuksella lähes joka päivä. Hän hyödyntää kampuksen runsasta opiskelutilojen tarjontaa paitsi ryhmätöiden tekemiseen myös ollakseen läsnä muiden kanssa myös keskittyessään omaan työskentelyynsä.

6 Kampusten tilankäytön tulevaisuus

Tässä osiossa esitellään tilankäytön tulevaisuutta ja erityisesti tilojen sujuvamman ja tehokkaamman käytön näkökulmasta.

JOUSTAVAT JA MUUNNELTAVAT TILAT

TOIMIVAT VARAUSKÄYTÄNNÖT

JAETUT TILAT

Kampusten tilankäytön tulevaisuus

1

***JOUSTAVAT JA
MUUNNELTAVAT TILAT***

2

***TOIMIVAT VARAUS-
KÄYTÄNNÖT***

3

JAETUT TILAT

TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISVAIHTOEHTOJA

Joustavat ja muunneltavat tilat mahdollistavat monipuolisen käytön. Esimerkiksi:

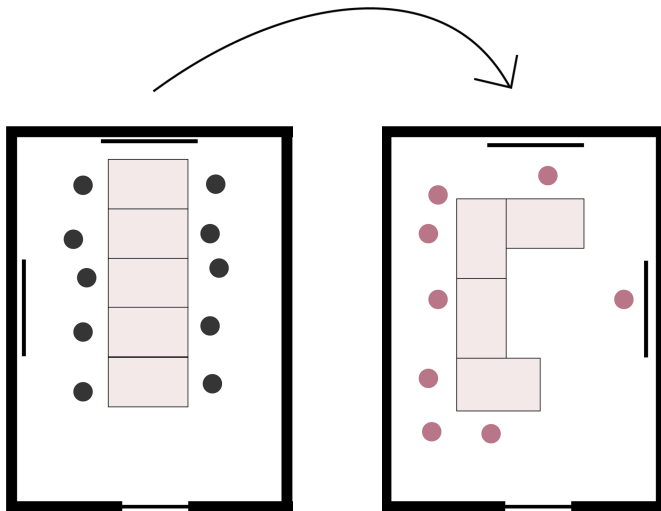
*Sama tila voi mahdollistaa **erilaisen käytön samalle käyttäjälle**: esimerkiksi henkilökohtainen työhuone koetaan tilaksi, joka mahdollistaa työn erilaiset tehtävät yksin tehtävästä muutaman hengen vuorovaikutukseen.*

*Sama tila voi mahdollistaa **erilaisen käytön myös eri käyttäjille**: tilaa voidaan esimerkiksi joustavalla kalustuksella muuttaa tilanteesta ja tilaisuudesta riippuen.*

JOUSTAVAT JA
MUUNNELTAVAT
TILAT

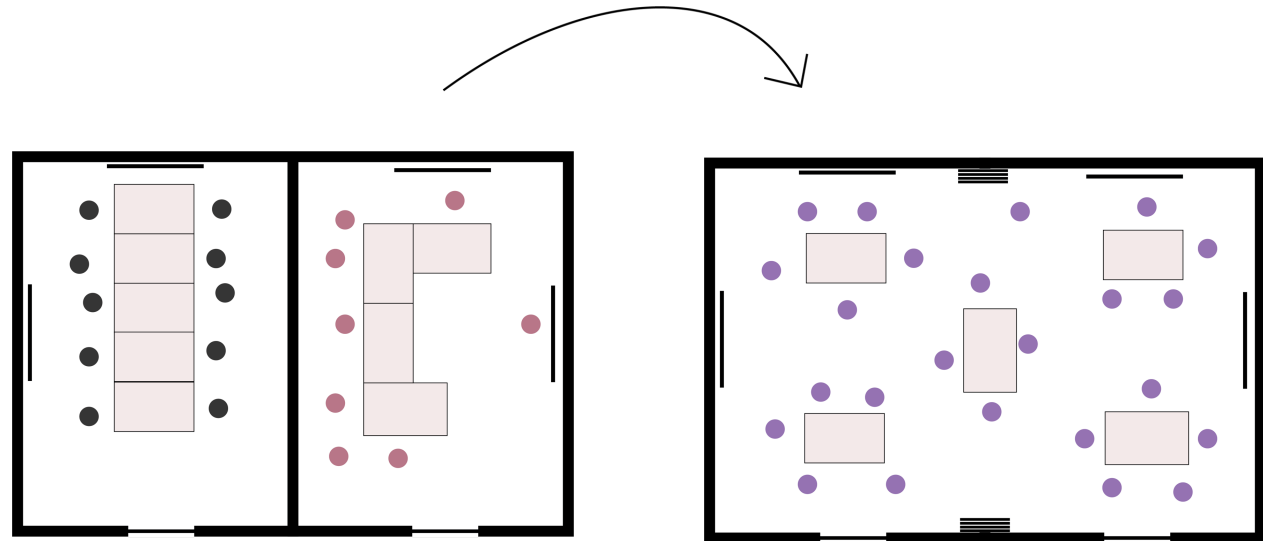
JOUSTAVAT JA MUUNNELTAVAT TILAT

Kalustuksen muunneltavuus

Esimerkiksi pyörälliset pöydät ja pinottavat pöydät mahdollistavat erilaisten tilaisuuksien järjestämisen samassakin tilassa.

Tilojen yhdistettävyyden ja jaettavuuden

Tiloja voidaan käyttää esimerkiksi seminaarityyppisessä opetuksessa tai kokoustilanteessa erillisinä tiloina. Yhdistetyssä tilassa voi järjestää esimerkiksi työpajan.

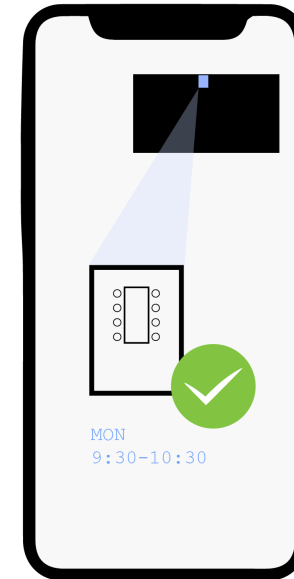
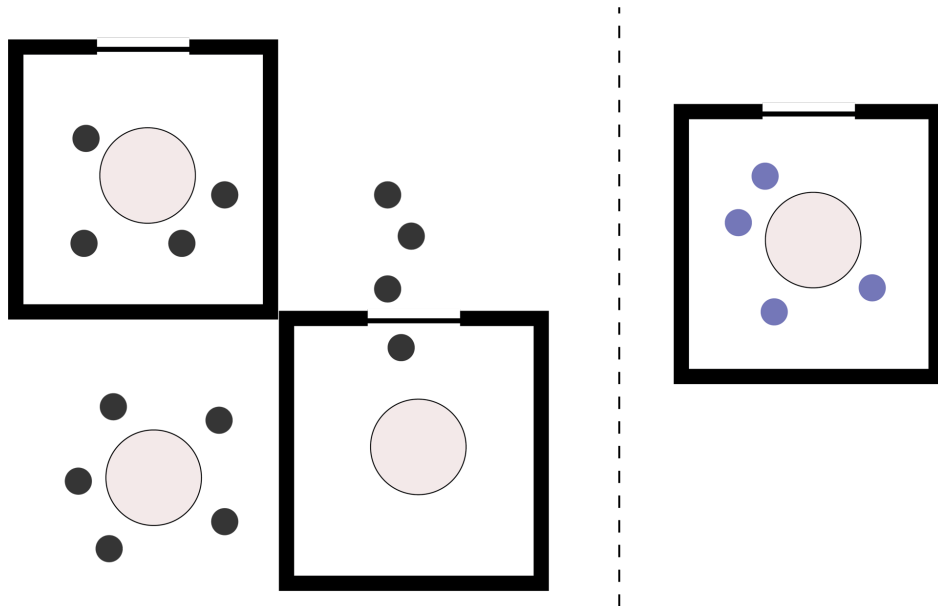
TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISVAIHTOEHTOJA

Yksi keskeisimpiä tapoja tehostaa tilankäyttöä on toimivat järjestelmät, jotka tukevat tilojen hyödyntämistä helposti ja vaivattomasti.

Esimerkiksi helpolla varausjärjestelmällä, joka näyttää vapaana olevat tilat sekä opiskelijoille että työntekijöille parantaisi ensinnäkin tietoisuutta käytettävissä olevista tiloista sekä helpottaisi tilojen käyttöönottoa.

TOIMIVAT VARAUS-
KÄYTÄNNÖT

SUJUVAT VARAUSKÄYTÄNNÖT

Helpoilla varauskäytöillä voidaan helpottaa tilojen käyttöönottoa. Sujuvan käytön mahdollistamiseksi tarvitaan sekä varattavia että ilman varausta käytettävissä olevia tiloja, esimerkiksi eri kokoisia tapaamisia varten.

Tilojen käyttöastetta voitaisiin parantaa myös tietoisuudella ja helpoilla varauskäytännöillä. Esimerkiksi mobiiliapplikaatio, jossa kampuksen tilat varusteluineen olisivat helposti löydettävissä ja varattavissa voisi parantaa tilojen käytettävyyttä.

TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISVAIHTOEHTOJA

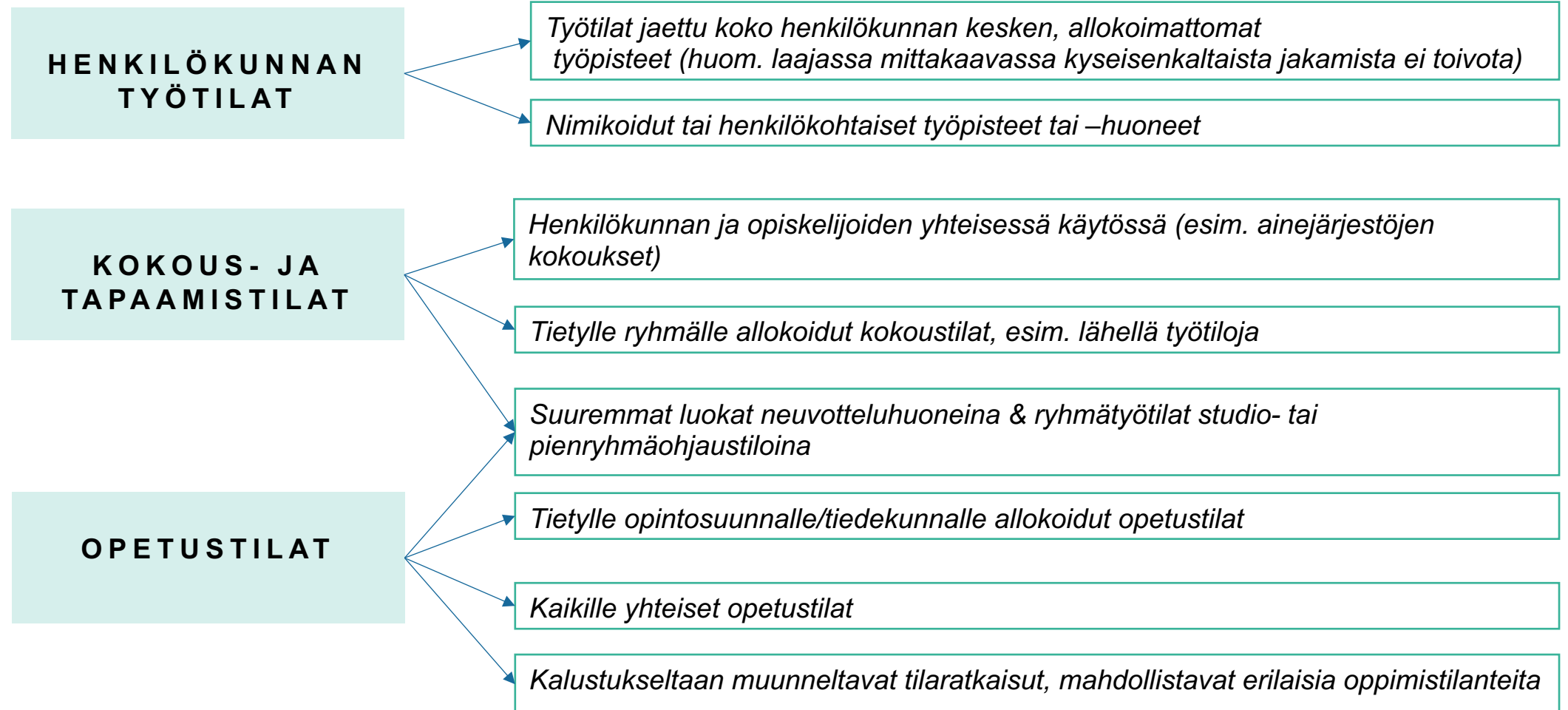
Tilatarve tulee vähenemään, jolloin tilojen jakaminen mahdollistaa resurssiviisaamman tilojen käytön.

Tutkimuksessa tunnistettiin tapoja jakaa tiloja yliopistoyhteisön kesken.

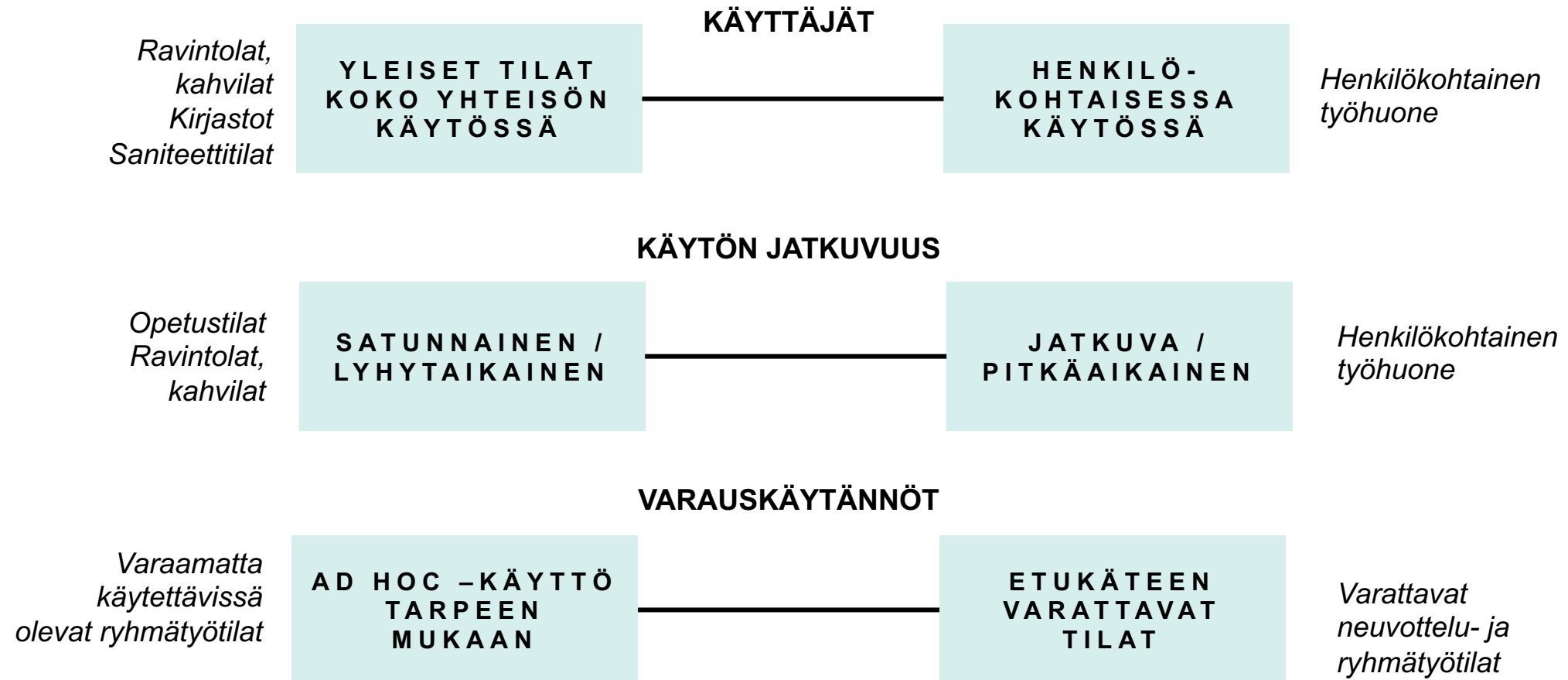
Huomionarvoista on, että jakamisen teemaan liittyy myös sen ääripää: kaikkia tiloja ei voida jakaa. Tutkimuksessa tunnistettiin monia luottamuksellisiksi vaadittuja tilanteita ja niihin liittyviä tilatarpeita.

JAETUT TILAT

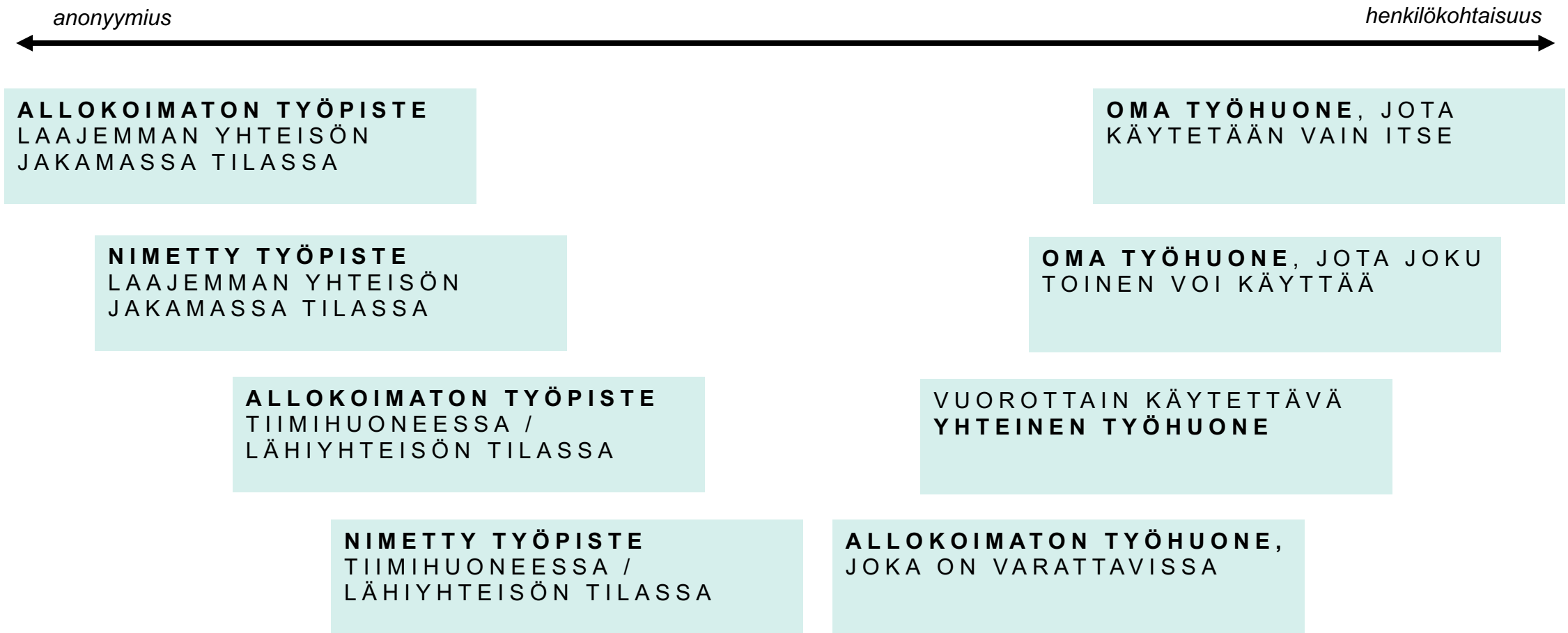
TILOJEN JAKAMISEN ERILAISIA TAPOJA

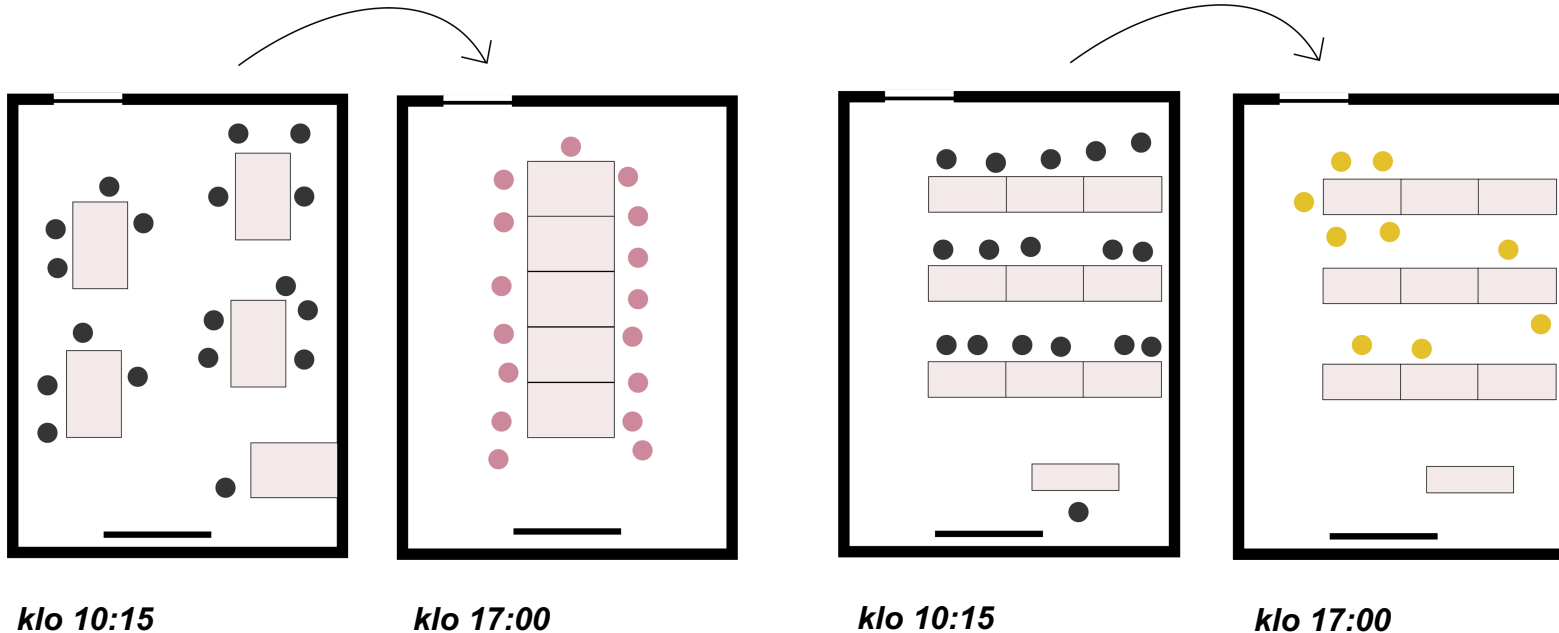
TILOJEN JAKAMISEEN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

TILOJEN JAKAMISEN ERI ASTEITA

ERIAIKAINEN KÄYTTÖ: ILTAKÄYTTÖ

klo 10:15

klo 17:00

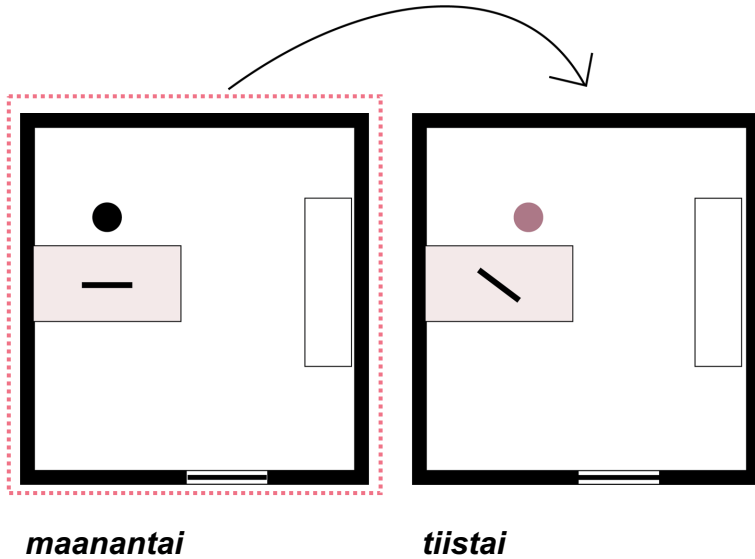
klo 10:15

klo 17:00

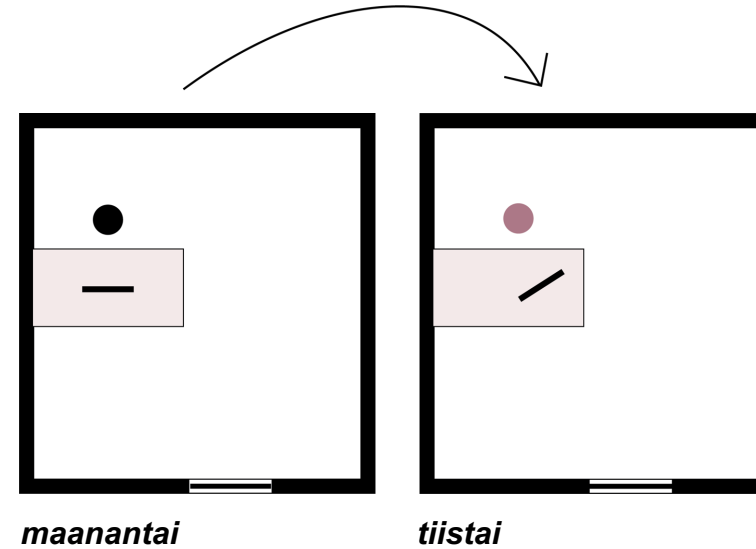
Samoja tiloja voidaan käyttää opetustilana päiväsaikaan ja esimerkiksi opiskelijoiden järjestötoiminnan kokouksiin ilta-aikaan, mikäli opiskelijoilla on niihin varausoikeus.

Opetustiloja voidaan käyttää esimerkiksi opiskelijoiden itsenäisen opiskelun tiloina varsinaisten opetustilaisuuksien ulkopuolella.

ERIAIKAINEN KÄYTTÖ: VUOROTTAINEN KÄYTTÖ

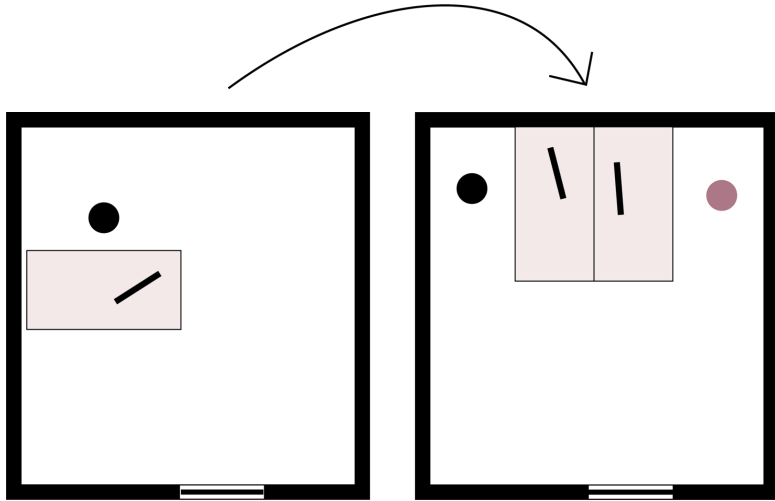

Henkilökohtaisia työhuoneita voidaan jakaa esimerkiksi **vuoropäivinä**, jos henkilöt työskentelevät eri päivinä etänä ja kampuksella. Tämä voi edellyttää esimerkiksi luottamuksellisen aineiston säilyttämistä erikseen lukittavissa kaapeissa.

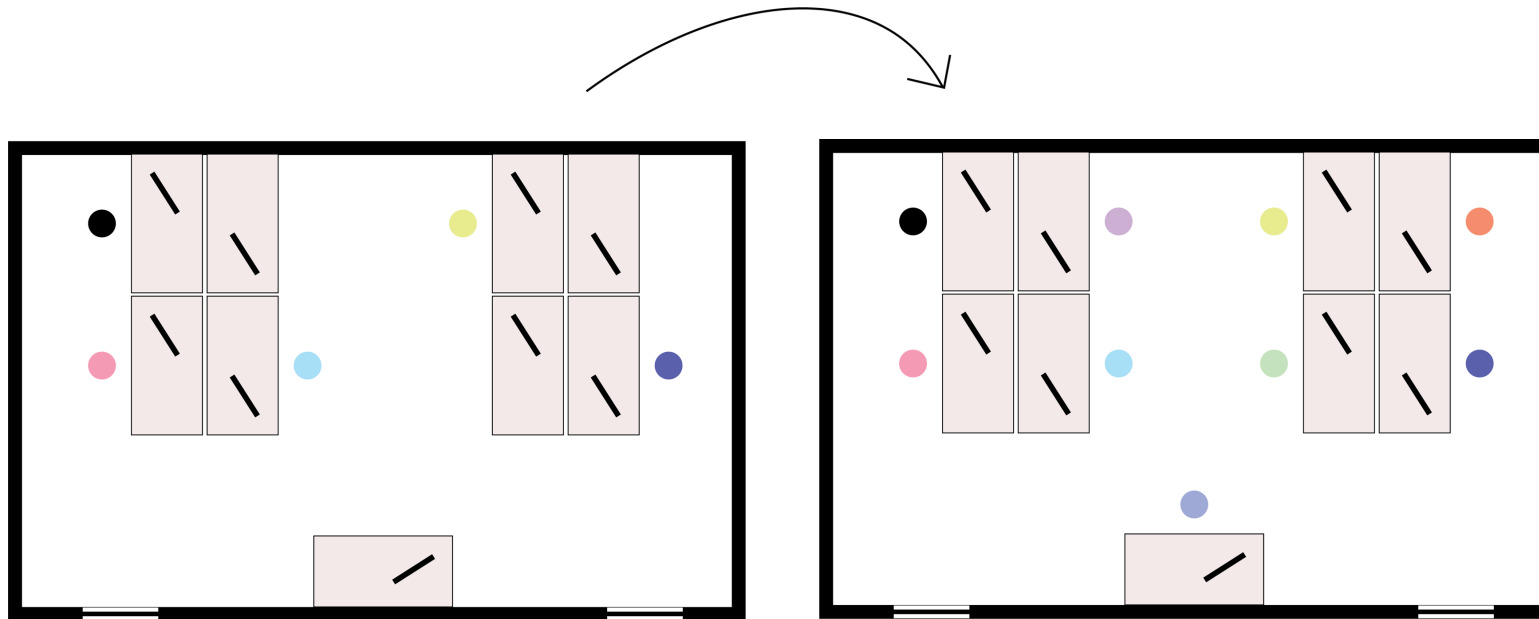
Työhuoneet voivat olla myös **allokoimattomia**, jolloin työhuoneen voi ottaa tietyksi päiväksi käyttöönsä sitä tarvitessaan. Säilytysratkaisut on tällöin järjestettävä muulla tavoin.

SAMANAIKAINEN KÄYTTÖ: TYÖHUONEEN JAKAMINEN

Työhuoneisiin voidaan tilan koosta riippuen järjestää myös useampi työpiste. Tällaisessa ratkaisussa tarvitaan myös vetäytymistiloja esimerkiksi etäkokousten hoitamista varten, jottei kollega häiriinny.

SAMANAIKAINEN KÄYTTÖ: TYÖTILAN JAKAMINEN

Tiimihuoneissa osalla voi olla oma henkilökohtainen työpisteensä ja kampuksella harvemmin olevat voivat jakaa työpisteitä. Jotta kaikki voivat myös työskennellä samaan aikaan kampuksella tulee järjestää tiloja tai työpisteitä siten, että kaikille löytyy paikka tiiminsä läheltä.

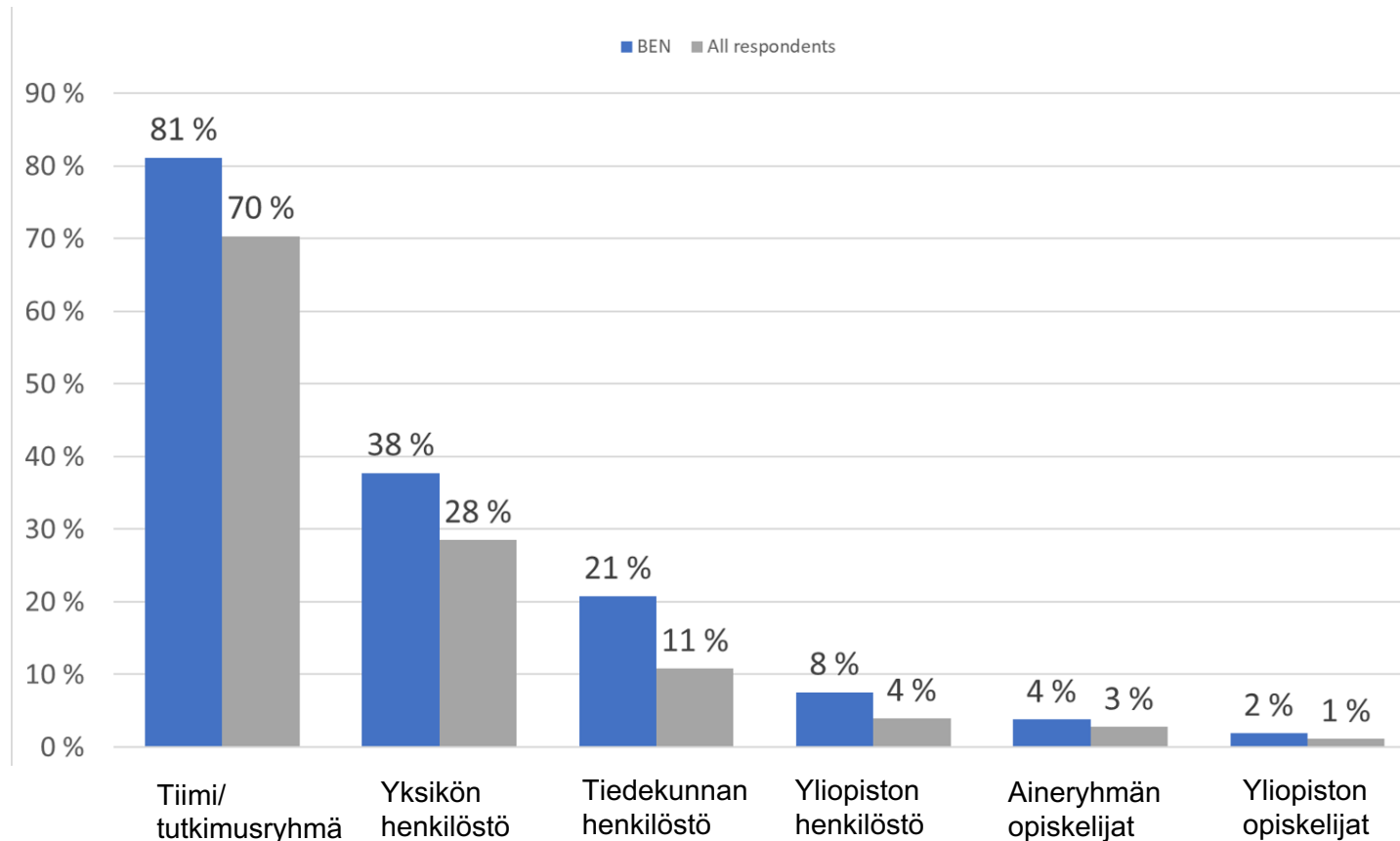

KYSELY: SUHTAUTUMINEN TILOJEN JAKAMISEEN

- Tauko-, neuvottelu- ja opetustilat ovat jaettuja tiloja lähtökohtaisesti siinä missä työtilat voivat olla ratkaisuihin riippuen henkilökohtaisia. Kyselyssä esitettiin myös kysymyksiä tilojen jakamiseen liittyen. Vastaajaa pyydettiin valitsemaan ne tahot, joiden kanssa olisi valmis jakamaan tiloja: työpisteitä, kokoustiloja, opetustiloja sekä taukotiloja.

TYÖPISTEEN YHTEISKÄYTTÖ

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

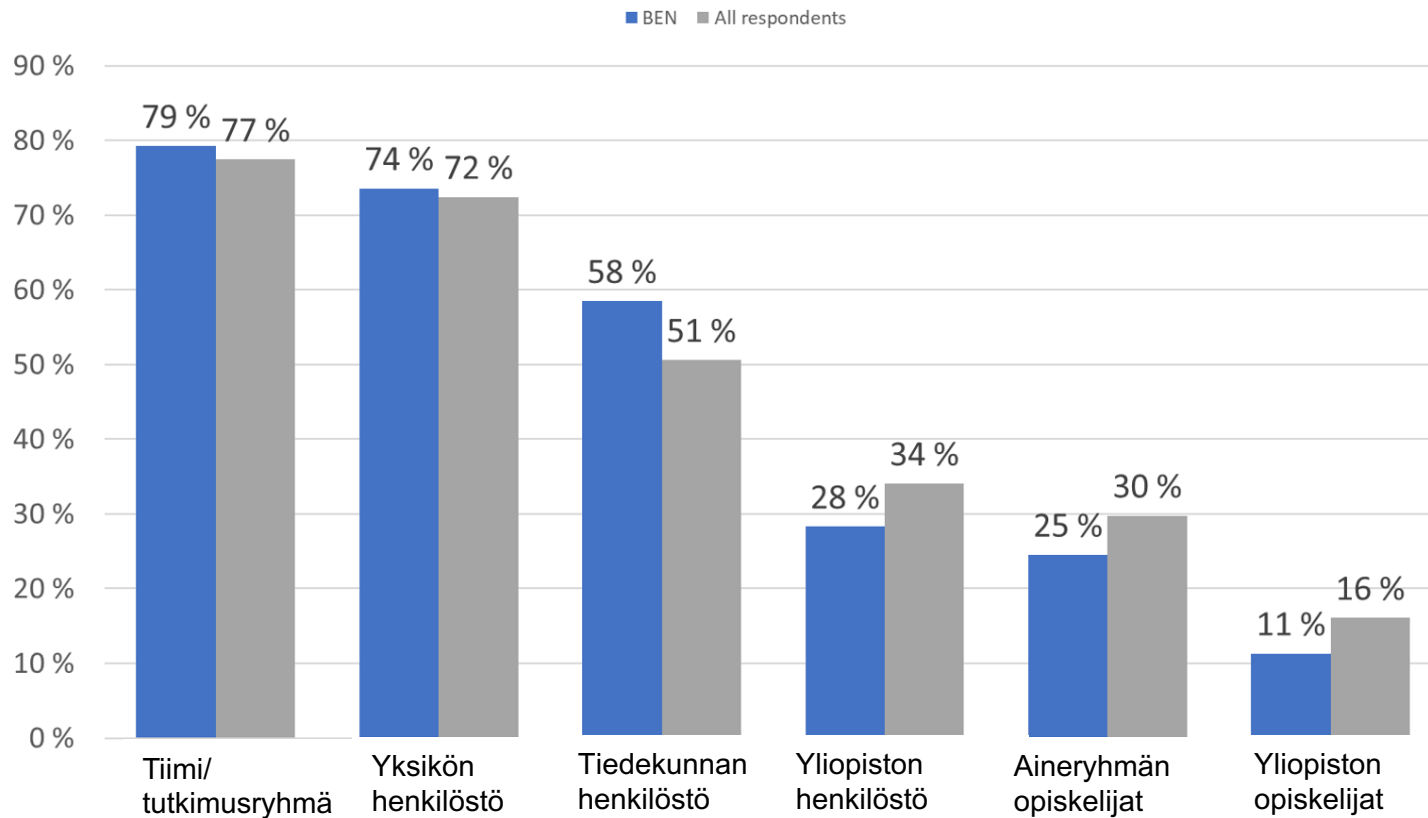

Rakennetun ympäristön tiedekunnassa 81 % opetus- ja tutkimushenkilöstöstä olisi kyselyn perusteella valmis jakamaan työpisteensä oman tiiminsä tai tutkimusryhmänsä kesken. Tätä voi selittää kyseisen tiedekunnan orientoituminen tutkimusryhmäperustaiseen työskentelyyn. Kauttaaltaan jakamista puoltavat vastaajamäärät ovat korkeammalla tasolla BEN:ssä verrattuna kaikkiin vastaajiin.

Kuvaaja: M. Palvalin

KOKOUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

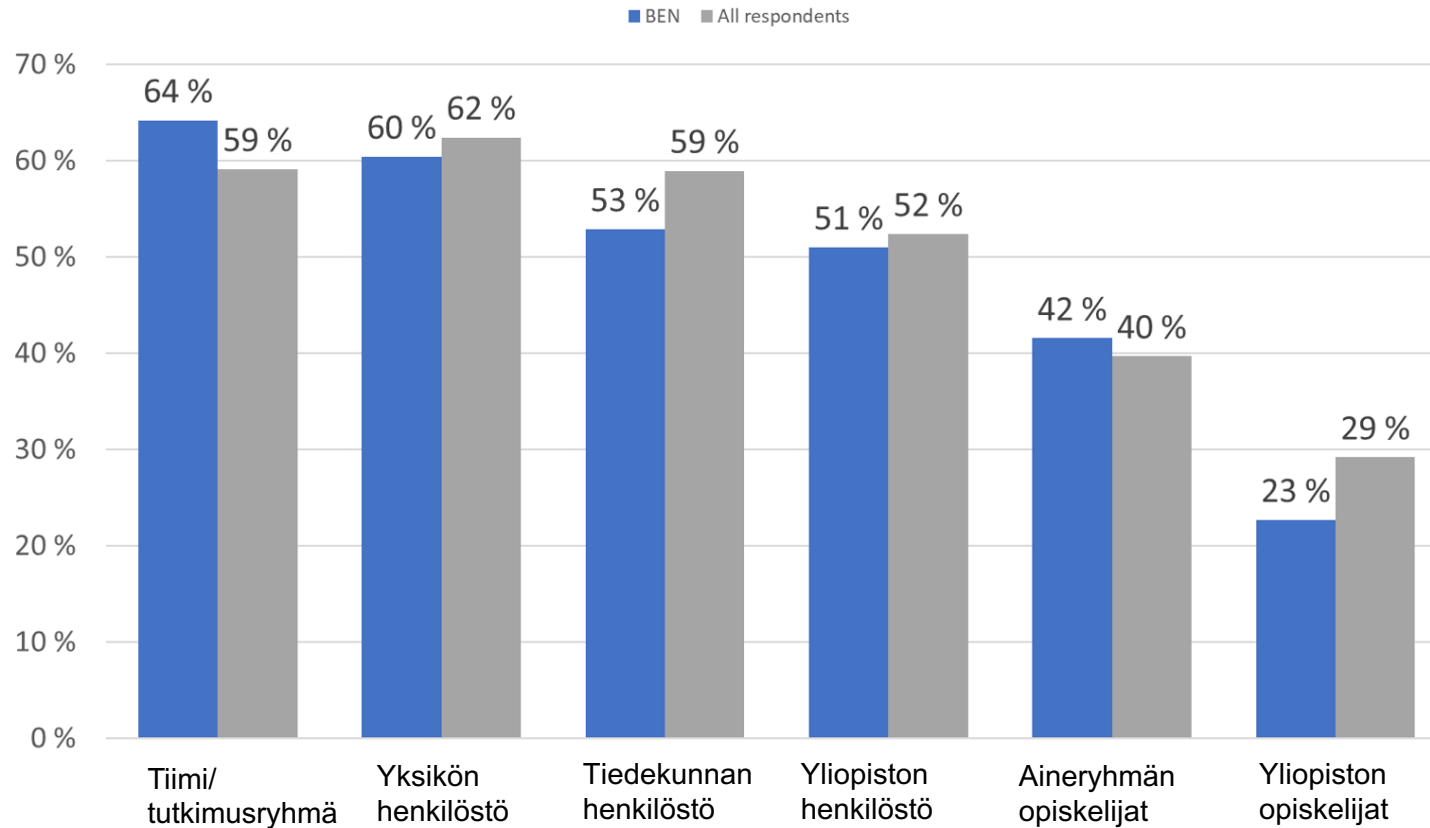

Rakennetun ympäristön tiedekunnassa yli 70 % opetus- ja tutkimushenkilöstöstä on valmis jakamaan kokoustiloja tiiminsä, tutkimusryhmänsä tai yksikkönsä työntekijöiden kesken. Kyseisten tilojen jakamista tiedekunnan henkilöstön kesken puoltavat 58% vastaajista ja koko yliopiston henkilökunnan kesken ja 28% vastaajista. Oman aineryhmänsä opiskelijoiden kesken neljännes vastaajista on valmis jakamaan neuvottelutilat, ja koko yliopiston opiskelijoiden kesken vastaajista 11 %.

Kuvaaja: M. Palvalin

OPETUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

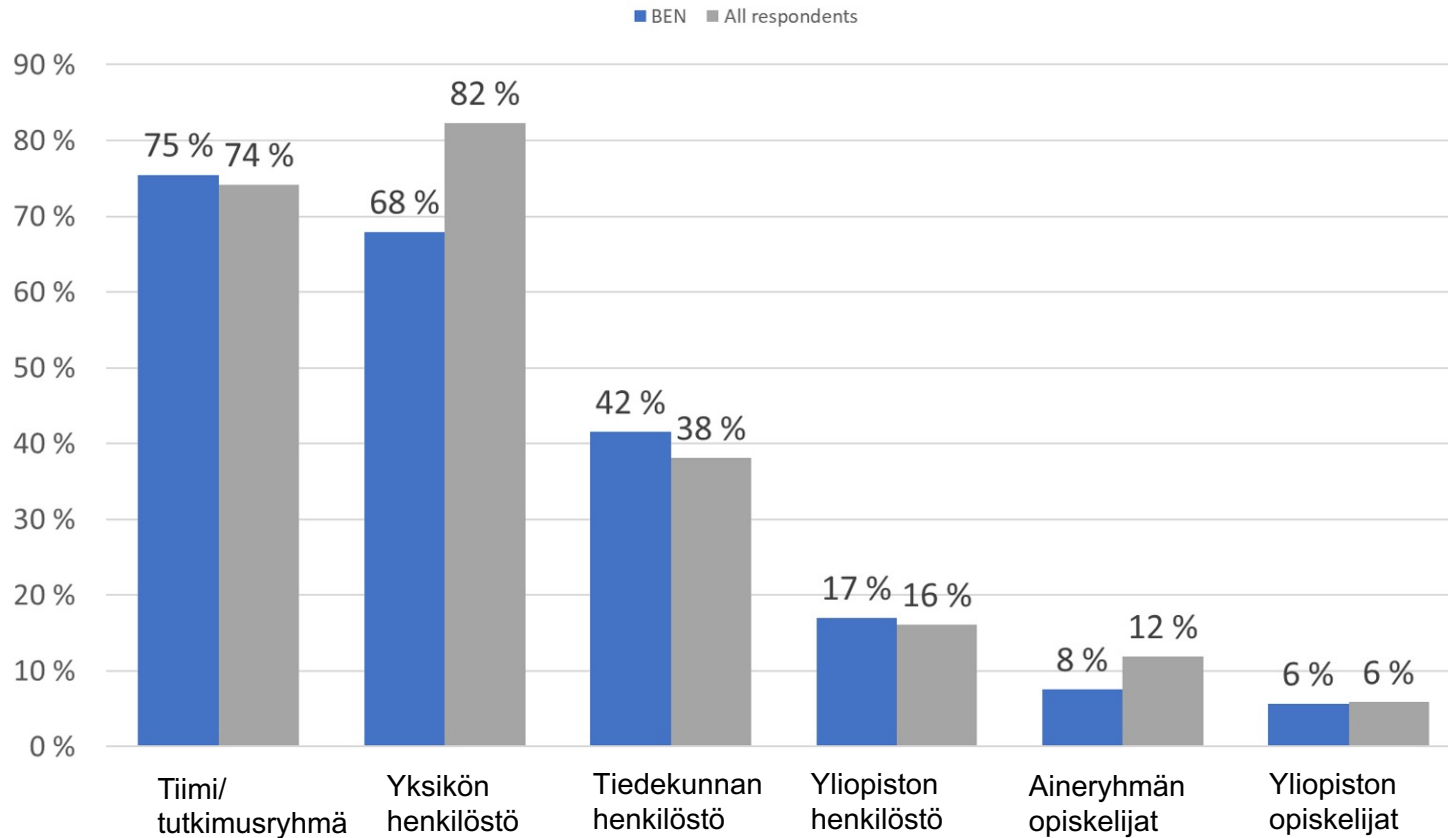

Tiiminsä ja tutkimusryhmänsä sekä yksikkönsä työntekijöiden kesken yli 60% on valmis jakamaan opetus- ja oppimistilat. Tiedekunnan yhteisiä tiloja puoltaa yli puolet vastaajista, mutta vastausmäärä jää silti koko vastaajajoukon määrä alemmalle tasolle: tämä voi osaltaan selittyä arkkitehtuurin ja rakennustekniikan omien opetustilojen perinteeseen sekä erityisiä tilaratkaisuja vaativien opetusmuotojen vuoksi (esim. taide- ja laboratorio-opetus).

Kuvaaja: M. Palvalin

TAUKOTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

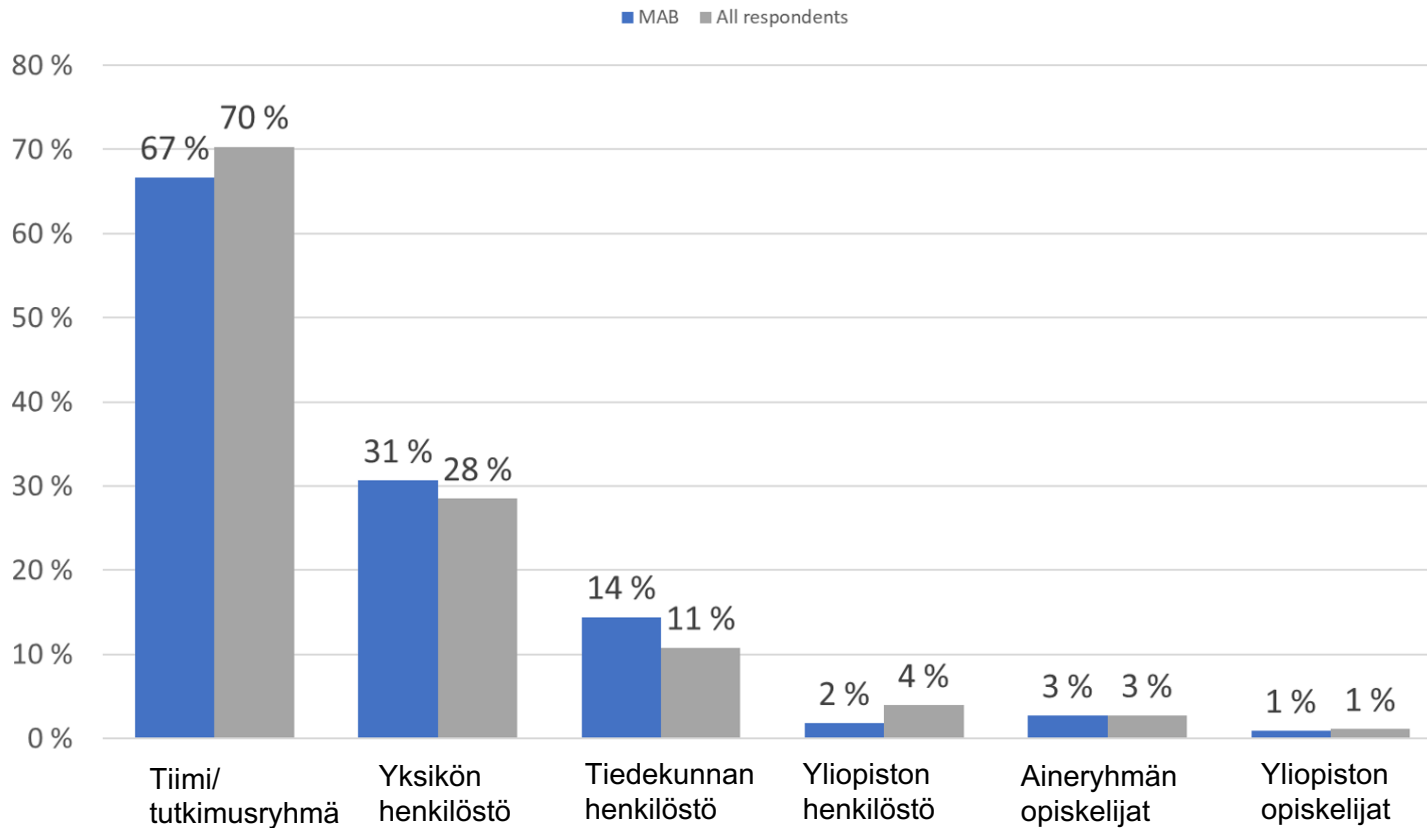

Kolme neljännestä vastaajasta olisi valmis jakamaan taukotilat tiimensä tai tutkimusryhmänsä kanssa ja yksikkönsä henkilöstön kesken puolestaan 68 %. Vastaavat määrät tiedekunnan henkilöstön kesken on 42 % ja koko henkilöstön puolesta 17 %. Opiskelijoiden kesken taukotilojen jakamista puoltaa alle 10 %.

Kuvaaja: M. Palvalin

TYÖPISTEEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

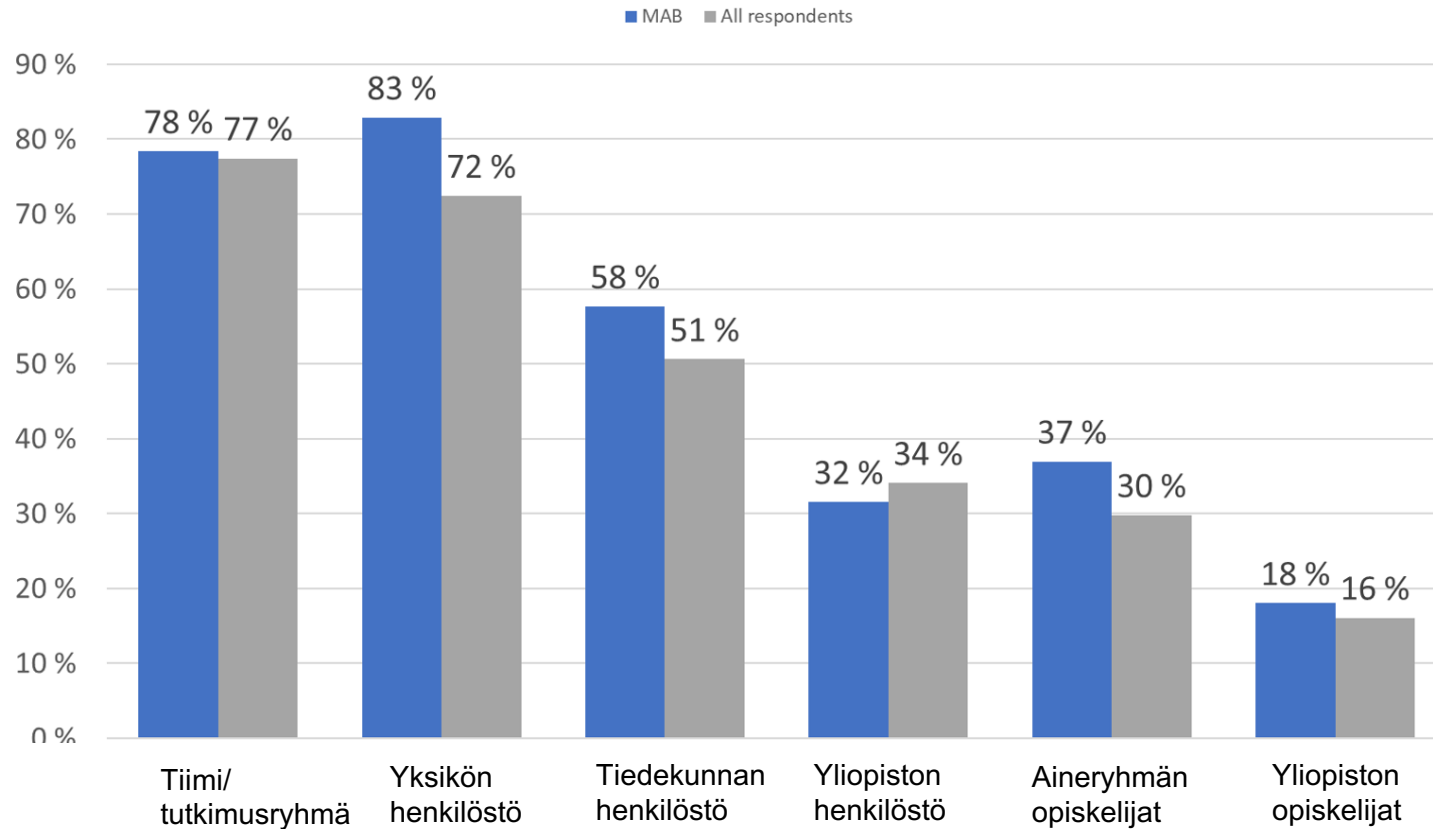

Työpistettään johtamisen ja talouden tiedekunnan vastaajat jakaisivat mieluiten tiiminsä tai tutkimusryhmänsä kesken. Yksikön henkilöstön tai tiedekunnan henkilöstön kesken halukkuus jakamiseen on selvästi matalampaa, ja juuri kukaan ei haluaisi jakaa työpistettään koko yliopiston henkilöstön tai opiskelijoiden kanssa.

Kuvaaja: M. Palvalin

KOKOUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

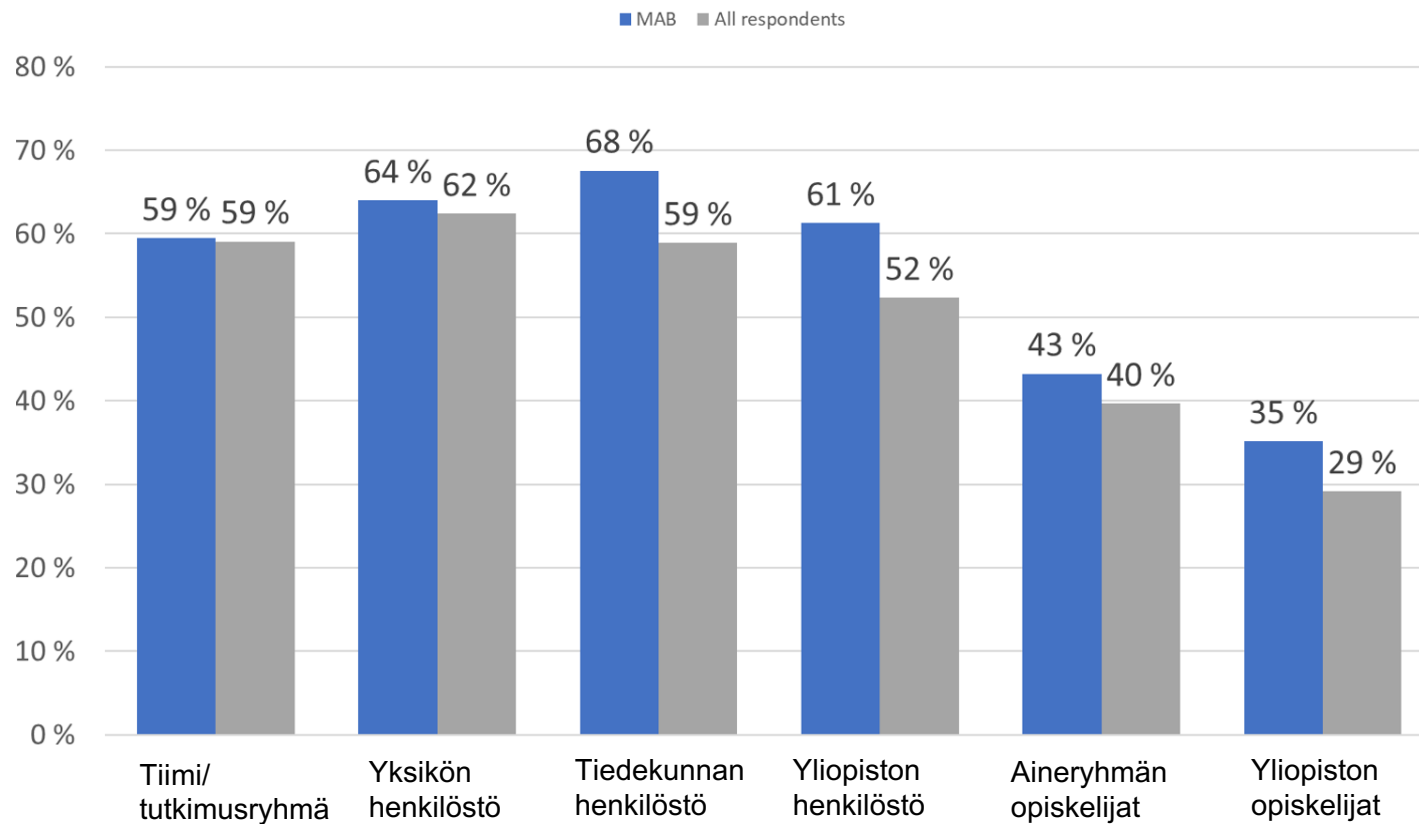

Kokoustiloja jaettaisiin mieluiten yksikön henkilökunnan tai oman tiimin tai tutkimusryhmän kesken johtamisen ja talouden tiedekunnassa. Myös tiedekunnan oman henkilöstön kanssa kokoustilojen jakamiseen on valmis yli puolet vastaajista.

Kuvaaja: M. Palvalin

OPETUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Opetustiloja jaettaisiin mieluiten tiedekunnan henkilöstön kesken. Yli puolet vastaajista olisi valmis jakamaan opetustiloja koko yliopiston henkilöstön kesken.

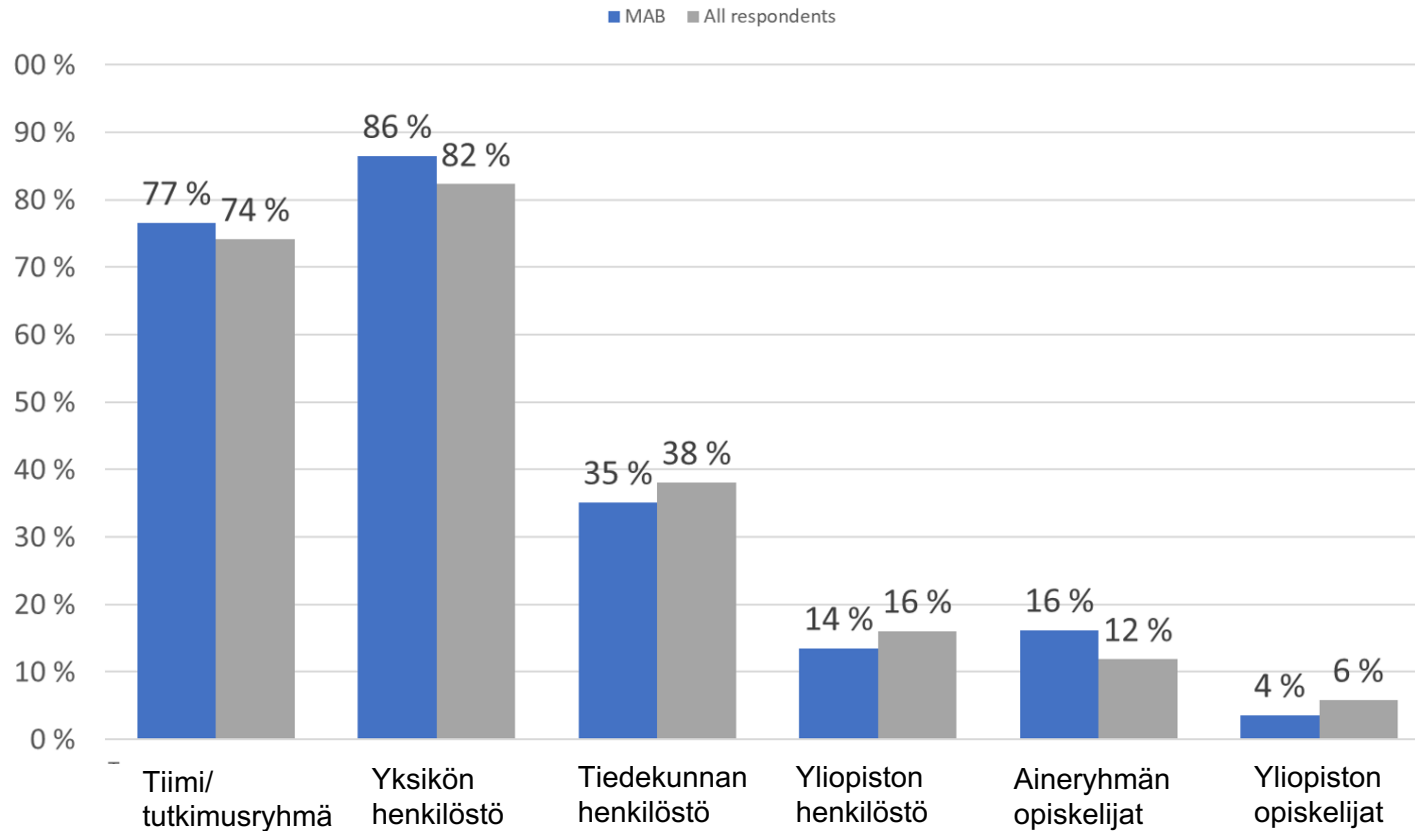
Opetustiloja käytetään nykytilanteessa paljon yhteisesti, mikä voi heijastella johtamisen ja talouden tiedekunnan vastauksia.

Kuvaaja: M. Palvalin

TAUKOTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Taukotiloja jaettaisiin mieluiten yksikön henkilöstön kesken. Miltei yhtä paljon vastauksia saa tiimin tai tutkimusryhmän jäsenten kanssa jaetut taukotilat. Halukkuus jakaa taukotilat koko henkilöstön tai opiskelijoiden kanssa on selvästi matalammalla tasolla.

Kuvaaja: M. Palvalin

7 Tutkimuksen toteutus

Tässä osiossa esitellään tutkimuksen toteutusta, aineistonkeruun ja analysoinnin tapoja.

Tutkimuksen toteutus

1

HAASTATTELUT

2

TYÖPAJAT

3

KYSELY

TUTKIMUKSEN KOHDETIEDEKUNNAT

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN TIEDEKUNTA BEN

- Tiedekunnassa noin 200 työntekijää ja 1380 opiskelijaa
- Yksiköt
  - Arkkitehtuuri
  - Rakennustekniikka
  - Sustainable Urban Development –kandidaattiohjelma yhteistyössä yhteiskuntatieteiden tiedekunnan (SOC) ja johtamisen ja talouden tiedekunnan (MAB) kanssa

JOHTAMISEN JA TALOUDEN TIEDEKUNTA MAB

- Tiedekunnassa noin 300 työntekijää ja 4370 opiskelijaa
- Yksiköt
  - Hallintotieteet
  - Kauppatieteet
  - Poliitiikan tutkimus
  - Tietojohtaminen
  - Tuotantotalous

TUTKIMUKSEN TIEDONKERUU

TAUSTOITUS: mm. Aiempiin tutkimuksiin perustuva alustava käyttäjäprofilointi ja
HAASTATTELUT

KARTOITUS & IDEOINNIT: OSALLISTAVAT TYÖPAJAT (SUPPEAMPI JOUKKO)

KYSELY (LAAJEMMAN JOUKON OSALLISTAMINEN)

YLIOPISTOYHTEISÖN KÄYTTÖTAVAT, KÄYTTÄJÄPROFIILIT,
TILATYYPIT JA TILAKOKONAISUUDET

TUTKIMUKSEN OSAKOKONAISUUDET

1

HAASTATTELUT

2

TYÖPAJAT

3

KYSELY

HAASTATTELUT

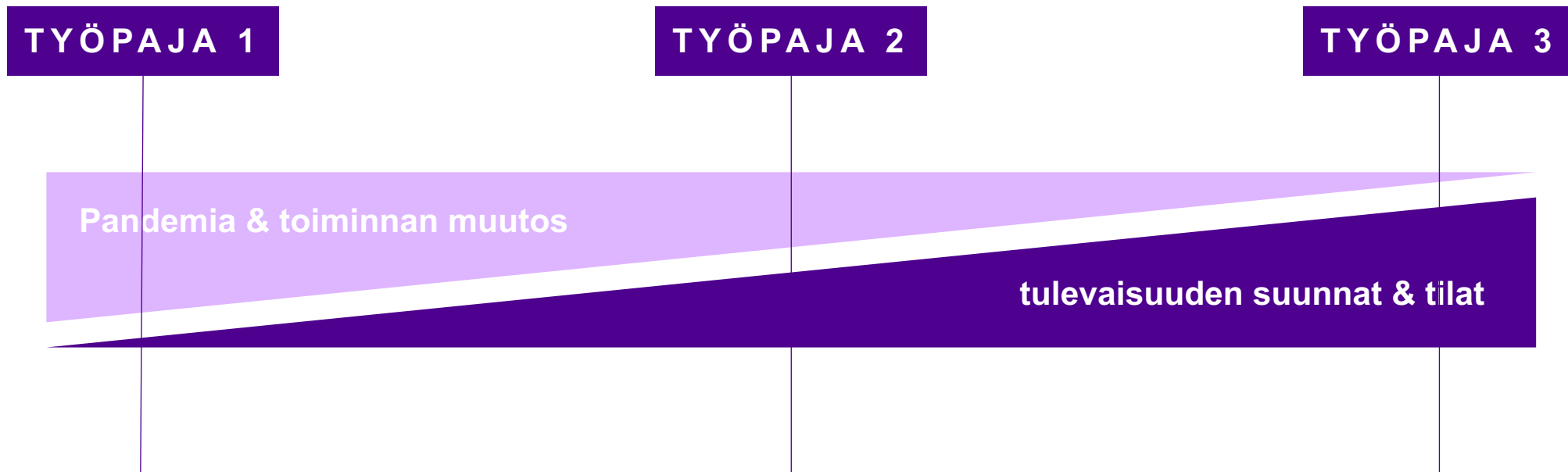
- Haastattelut toteutettiin rakennetun ympäristön tiedekunnan sekä johtamisen ja talouden tiedekuntien keväällä 2022.
- Haastatteluihin kutsuttiin kohdetiedekuntien koulutus- ja tutkimusvaradekaanit, yksiköiden päälliköt sekä sisänotollisten ainejärjestöjen ja kiltojen sekä tiedekuntajärjestöjen puheenjohtajat. Haastateltavia oli yhteensä 20 henkilöä, joista 10 henkilökunnan jäsentä ja 10 opiskelijoita.
- Haastattelut toteutettiin Teams-alustan kautta etähaastatteluina, jotka litteroitiin ja analysoitiin laadullisesti käyttäen Atlas TI –ohjelmaa.

TYÖPAJAT

- Työpajat toteutettiin vuonna 2022 kevät- ja syyslukukausien aikana. Työpajoihin osallistui yhteensä 60 henkilöä.
- Työpajoja järjestettiin työ- ja oppimisympäristöihin sekä näiden rajapintoihin liittyen yhteensä 10 kpl
  - 15.3.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan työpaja: työympäristöt 1
  - 17.3. 2022 Johtamisen ja talouden tiedekunnan työpaja työympäristöt 1
  - 29.3.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan työpaja: oppimisympäristöt 1
  - 31.3.2022 Johtamisen ja talouden tiedekunnan työpaja: oppimisympäristöt 1
  - 19.4.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan työpaja: työympäristöt 2
  - 21.4.2022 Johtamisen ja talouden tiedekunnan työpaja työympäristöt 2
  - 3.5.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan työpaja: oppimisympäristöt 2 osana tiedekunnan koulutusiltapäivää
  - 1.6.2022 Johtamisen ja talouden tiedekunnan työpaja: oppimisympäristöt 2: poikkeuksellisesti etätyöpajana Teams-alustalla
  - 23.8.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan ja johtamisen ja talouden tiedekunnan yhteinen työpaja: työympäristöt 3
  - 25.8.2022 Rakennetun ympäristön tiedekunnan ja johtamisen ja talouden tiedekunnan yhteinen työpaja: oppimisympäristöt 3
- Työympäristöjä käsitteleviin työpajoihin kutsuttiin koko tiedekunnan henkilöstö, oppimisympäristöihin sekä tiedekuntien henkilöstö että opiskelijat. Työpajoihin pystyi osallistumaan sekä suomen että englannin kielellä.

TYÖPAJASARJAN RAKENNE

TYÖPAJASARJAN SISÄLLÖT

TYÖYMPÄRISTÖT

OPPIMIS-
YMPÄRISTÖT

RAJAPINNAT

TYÖPAJASARJAN SISÄLLÖT

TYÖYMPÄRISTÖT

TYÖPAJA 1: PANDEMIAN VAIKUTUKSET SINUUN JA LÄHIYHTEISÖÖSI & ETÄ-
JA LÄHITYÖN EDUT JA HAITAT

TYÖPAJA 2: KÄYTTÄJÄMATRIISI- JA KÄYTTÄJÄPERSOONALUONNOSTEN
YHTEISKEHITTÄMINEN

TYÖPAJA 3: TYÖYMPÄRISTÖJEN LAATUTEKIJÄT YKSILÖLLE JA
YHTEISÖILLE, YLIOPISTOYHTEISÖN IDENTITEETTI & UNELMIEN
TILAKOKONAISUUS

TYÖPAJASARJAN SISÄLLÖT

OPPIMIS- YMPÄRISTÖT

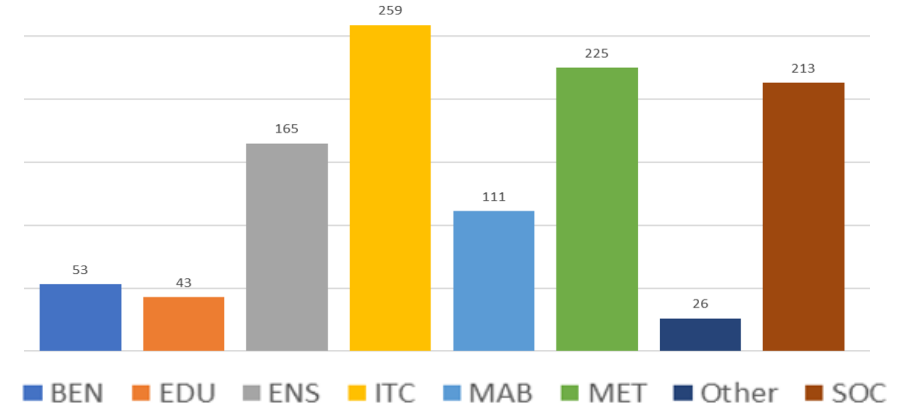
TYÖPAJA 1: PANDEMIAN VAIKUTUKSET OPIKELUUN, OPPIMISEEN JA OPETTAMISEEN & UNELMAT JA RATKAISUT EDELLISESSÄ TEHTÄVÄSSÄ LÖYDETTYIHIN HAASTEISIIN

TYÖPAJA 2: OPIKELUN JA OPETUKSEN VIIKKOPOLKUKUVAUKSET (MAB & BEN) & TILAKIERROS (BEN)

TYÖPAJA 3: KAMPUKSEN LAATUTEKIJÄT YKSILÖLLE JA YHTEISÖILLE, YLIOPISTOYHTEISÖN IDENTITEETTI & UNELMIEN TILAKOKONAISUUS

KYSELY: ”TYÖTAVAT JA TILAKEHITYS”

- Kysely toteutettiin yhteistyössä Tampereen yliopiston Kampuskehityksen hankkeiden kanssa siten, että kysely suunnattiin koko yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstölle. Kyselyn laadinnasta vastasi Tampereen yliopiston tutkijatohtori Miikka Palvalin.
- Kyselyä esiteltiin ennakkoon useammassa kampuskehitykseen liittyvässä työntekijäryhmässä ja heille annettiin mahdollisuus kyselyn testaamiseen ja kommentointiin
- Kysely toteutettiin Lime Survey –kyselynä 5. - 26.10. välisenä aikana.
- Kyselyyn vastasi yhteensä **1 095 henkilöä**
  - 717 opetus- ja tutkimushenkilökunnan jäsentä
  - 233 jatko-opiskelijaa / väitöskirjatutkijaa
  - 88 tukipalveluiden henkilökunnan jäsentä
  - 36 tutkimusapulaista
  - 6 yliopiston johdon jäsentä
  - 15 ei antanut tietoa
- MAB-tiedekunnasta vastaajia **111**, BEN-tiedekunnasta vastaajia **53**.

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN HYÖDYNTÄMISTARKOITUKSET

Kyselyssä yhdistyi neljä eri lähtökohtaa ja neljä eri toimijaa, jotka ovat osittain päällekkäisiä ja siksi hyötyivät yhteisestä kyselystä:

TAMPEREEN YLIOPISTON
TOIMITILOHJELMAN
HANKKEIDEN
TARVESELVITYKSET

TAMPEREEN YLIOPISTON
TYÖYMPÄRISTÖOHJELMAN
LUOMINEN

TOSI-TILAT-TUTKIMUSHANKE

TIETOTYÖN TEHOKKUUDEN
TUTKIMUS

KYSELYN RAKENNE

1

TAUSTA-
MUUTTUJAT

*vastaajan taustatiedot
tutkimustarkoitukseen ja
profiilien kartoittamiseen*

2

TYÖPROFIILI

*Davenportin nelijaottelun
mukaan: yksilö-yhteistyö
&
keskittynyt –
rutiininomainen työ*

3

TYÖTAPA-
KUVAUKSET JA
-PREFERENSSIT

*9 työtapakuvausta, joista
vastaajaa pyydetään
priorisoimaan kolme
itselleen mieluisinta
+ näkemyksiä tilojen
yhteiskäyttöisyyteen*

4

TOIVEET JA
ODOTUKSET

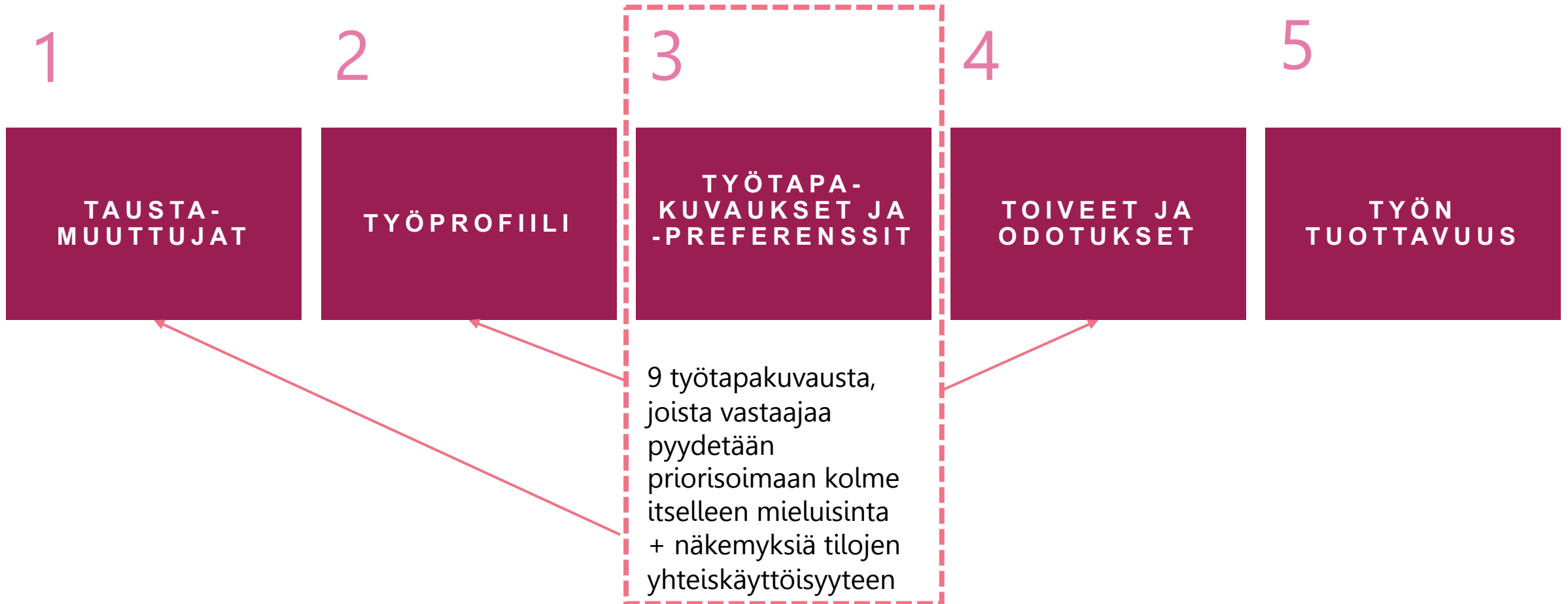
*toiveet ja odotukset
tiloille
**Toiveiden toteuttamista ei voida
taata, mutta ne välitetään
eteenpäin toimitilaohjelman raamit
huomioiden.*

5

TYÖN
TUOTTAVUUS

*yksilön ja yhteisön
kannalta (M. Palvalin)*

KYSELYN RAKENNE TOSI-TILAT-HANKKEEN NÄKÖKULMASTA

KYSELYN SISÄLTÖ

1

TAUSTA-
MUUTTUJAT

Tiedekunta (pakollinen tieto)
Yksikkö (pakollinen tieto)
Tehtävä
Rakennus
Nykyinen tilaratkaisu
Työsuhde (koko-/osa-aikainen)
Sukupuoli
Ikä

KYSELYN SISÄLTÖ

2

TYÖPROFIILI

	KAMPUKSELLA	KOTONA	MUUALLA
ERILAISET TEHTÄVÄT YKSIN (KESKITTYMINEN + KESKEYTYSTÄ SIETÄVÄT TEHTÄVÄT)	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>
ERILAISET TEHTÄVÄT YHDESSÄ (SUUNNITELTU JA SUUNNITTELEMATON VUOROVAIKUTUS, LUOTTA- MUKSELLISUUS)	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>	<i>vastaaja arvioi käyttämänsä aikaa</i>

KYSELYN SISÄLTÖ

3

TYÖTAPA-
KUVAUKSET JA
-PREFERENSSIT

”Joka päivä
kampuksella”

”Kolmesti
viikossa
kampuksella”

”Kerran
viikossa
kampuksella”

”Oma työhuone”

1. Minulla on tarve työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Sen vuoksi käytössäni on henkilökohtainen työhuone, jossa hoidan pääasiassa kaikki itsenäistä työskentelyä vaativat tehtäväni. Tarvittaessa tapaan muita ihmisiä kampuksen eri tiloissa.

4. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Keskitymistä vaativat tehtävät suoritan kotonani, kampuksella haluan tavata muita ihmisiä. Käytössäni on henkilökohtainen huone, jota kollegani käyttävät ollessani etätöissä.

7. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Minulla on käytössäni työhuone, jota käytämme kollegoideni kanssa vuorotellen. Säilytän huoneessa aineistojani.

”Tiimihuone”

2. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Minulla on henkilökohtainen työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävienne vuoksi teemme paljon yhteistyötä keskenämme. Keskitymme työtilassamme myös omiin tehtäviimme.

5. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Minulla on työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme ovat samankaltaisia. Osalla meistä on omat työpisteet, mutta harvoin kampuksella työskentelevät jakavat työpisteen. Työni on vaihtelevaa ja liikun paljon eri tilojen välillä. Oma työpisteeni toimii ”tukikohtana”.

8. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Työskentelen tiimihuoneessa, jossa osalla tiimistämme on omat työpisteet. Me harvoin kampuksella työskentelevät jaamme vapaana olevat työpisteet kampuksella työskennellessämme.

”Monitilaratkaisu”

3. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Työhöni kuuluu monenlaisia tehtäviä, sekä keskittymistä vaativia että aktiivista vuorovaikutusta. Voin valita vapaasti minulle sopivan työpisteen ja vaihtaa sitä tarvittaessa työtehtävieni mukaan.

6. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Työni on liikkuvaa ja valitsen kulloiseenkin tehtävään sopivan tilan kampuksen tilatarjonnasta. Usein haluan työskennellä lähikollegoideni kesken jaetussa tilakokonaisuudessa, jossa voin hoitaa sekä keskittymistä että vuorovaikutusta edellyttävät tehtävät.

9. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Saapuessani kampukselle valitsen monipuolisesta tilatarjonnasta omalle työtilanteelleni sopivimman paikan riippuen siitä, haluanko keskustella muiden kanssa vai enemmän keskittyä omiin tehtäviini.

KYSELYN SISÄLTÖ

3

TYÖTAPA- KUVAUKSET JA -PREFERENSSIT

- Samassa osiossa tarkemmin jakamisen periaatteista ja henkilöstön valmiuksista jakaa tiloja muun henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa
  - Työtilojen osalta
  - Neuvottelutilojen osalta
  - Opetustilojen osalta
  - Taukotilojen osalta

KYSELYN SISÄLTÖ

4

TOIVEET JA ODOTUKSET

- *Kuinka monena päivänä viikossa haluaisit työskennellä yliopiston tiloissa (keskimäärin)?*
- *Mikä työympäristössä ja tiloissa on tärkeää oman työskentelysi näkökulmasta?*
- *Mikä työympäristössä ja tiloissa on tärkeää tiimisi / tutkimusryhmäsi / lähimpien kollegoiden kanssa työskentelyn näkökulmasta?*
- *Mitä asioita ei ole osattu mielestäsi huomioida riittävästi kampuksen kehittämisessä?*

KYSELYN SISÄLTÖ

5

TYÖN TUOTTAVUUS

- *Työn tuottavuuden arvioiminen sekä oman työskentelyn että tiimin työskentelyn kannalta*

KYSELYN VASTAUKSET

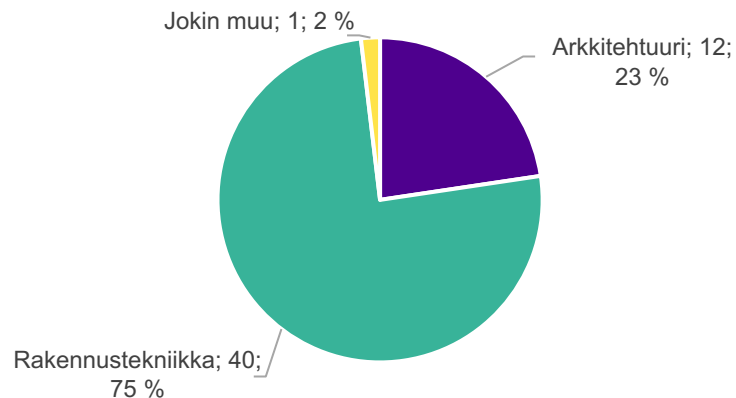
rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

BEN:stä kyselyyn vastasi 12 arkkitehtuurin yksikön edustajaa, 40 rakennustekniikan yksikön edustajaa. Yksi vastaajista valitsi yksikökseen vaihtoehdon ”jokin muu”. Vastaajat olivat suurimmaksi osaksi opetus- ja tutkimushenkilöstöä tai jatko-opiskelijoita/väitöskirjatutkijoita.

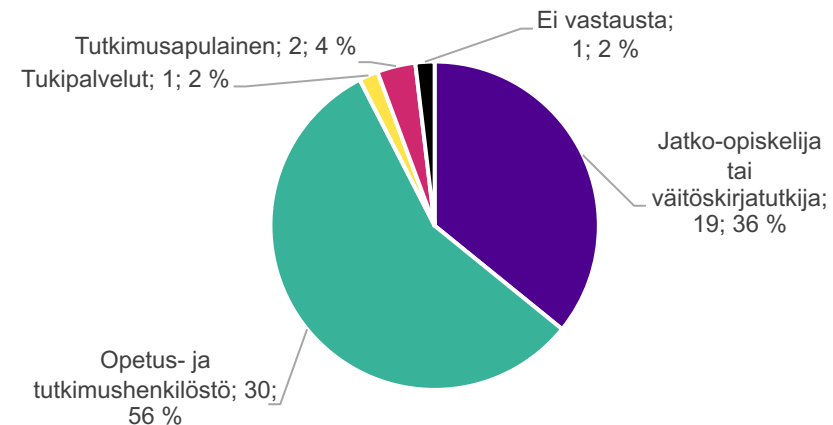
Vajaalla puolella vastaajista nykyinen tilaratkaisu on jaettu tila 7 tai useamman henkilön kanssa.

Suurin osa vastaajista työskentelee yliopistolla kokoaikaisesti.

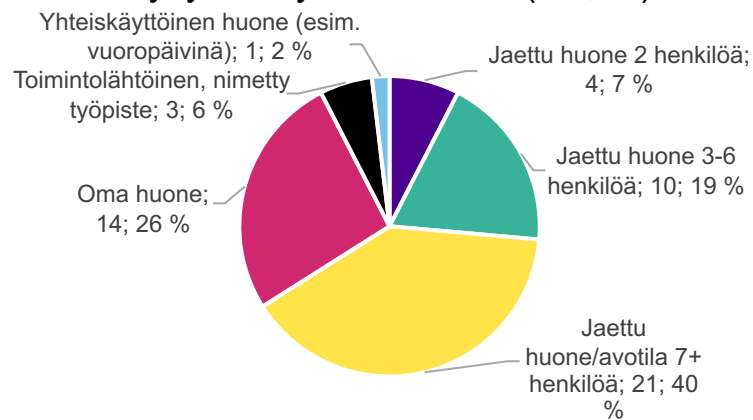
Vastaajat yksiköittäin (hlö; %)

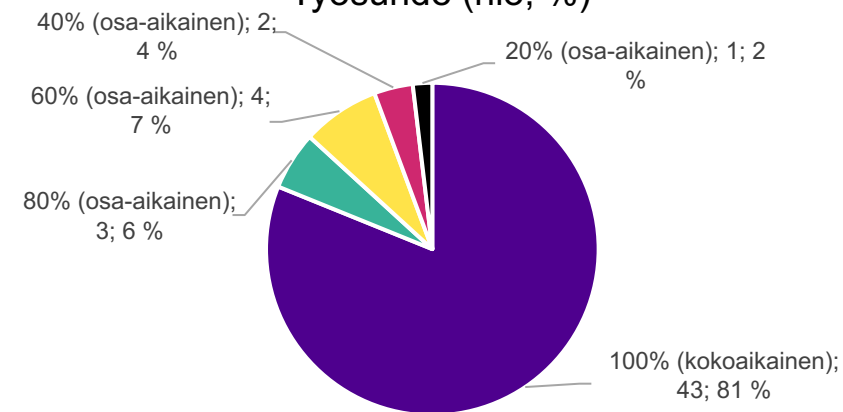
Vastaajien työnkuva (hlö; %)

Nykyinen työtilaratkaisu (hlö; %)

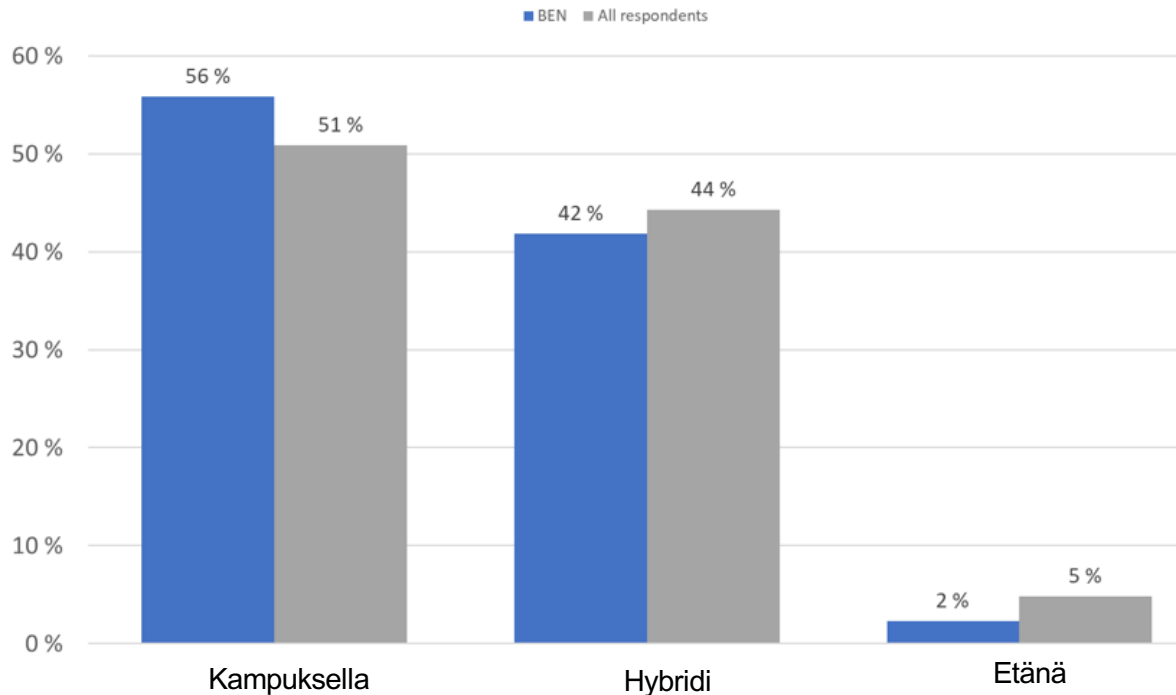
Työsuhte (hlö; %)

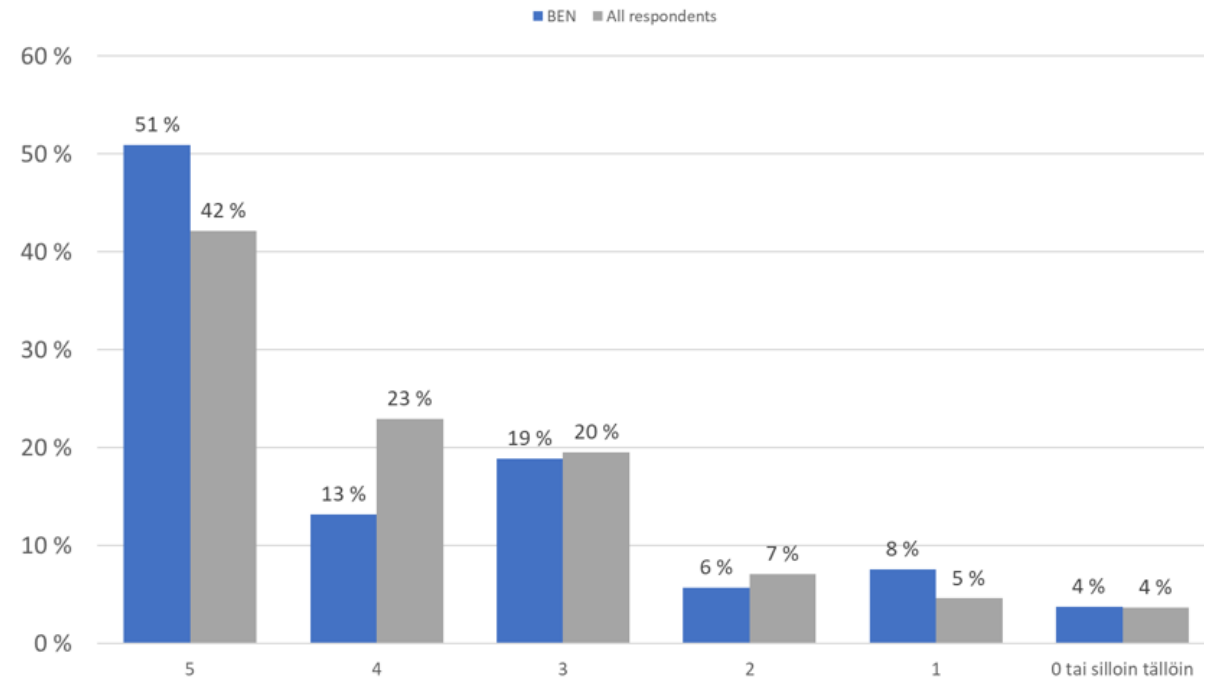
KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Työprofiili

Kuinka monena päivänä viikossa haluaisit työskennellä yliopiston tiloissa (keskimäärin)?

BEN:n vastauksissa painottuvat kampuksella työskentely ja hybridityö. Yli puolet työntekijöistä kertoo haluavansa työskennellä joka päivä kampuksella.

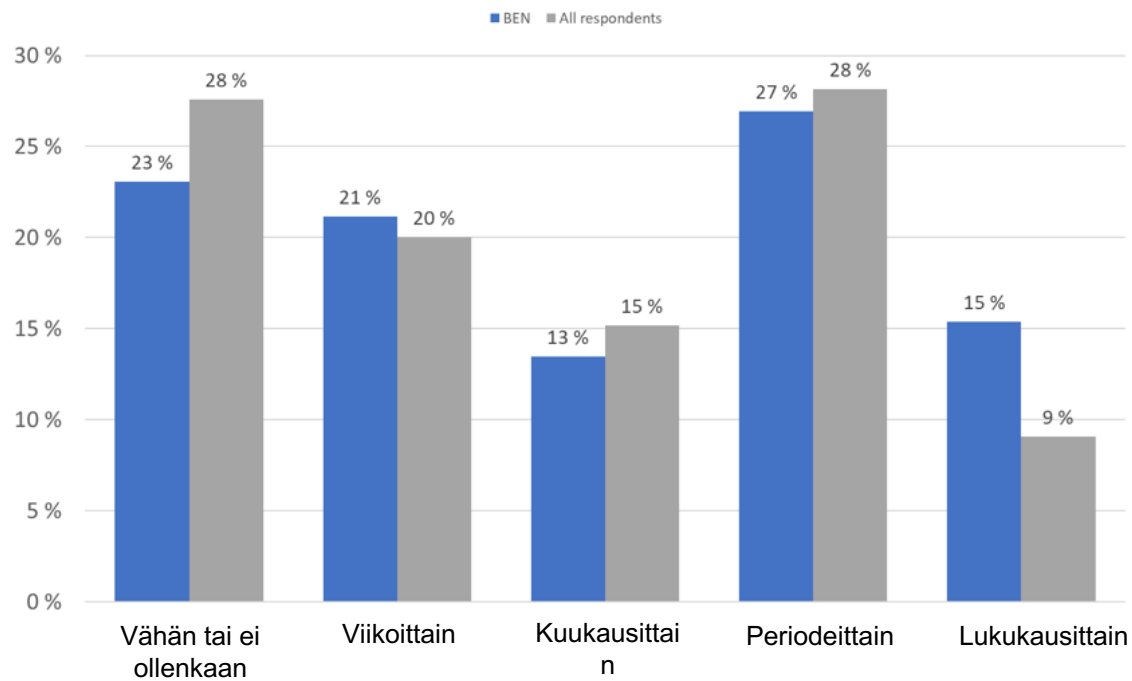
Kuvaaja: M. Palvalin

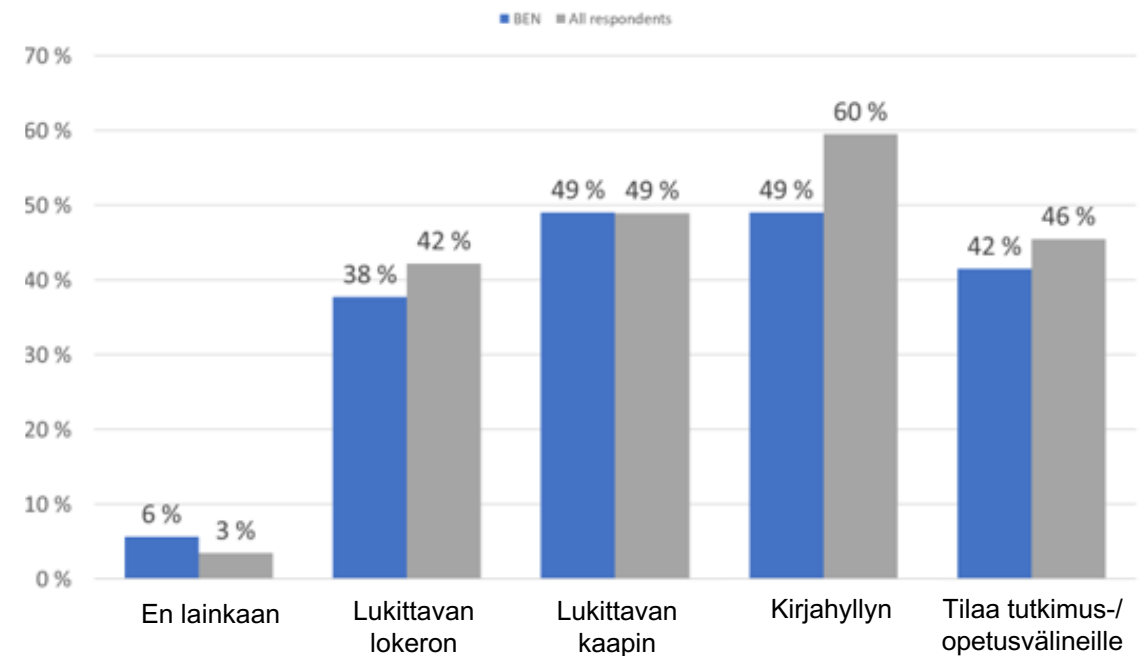
KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Millaista kausivaihtelua työsi sisältää?

Minkä verran tarvitset henkilökohtaista säilytystä?

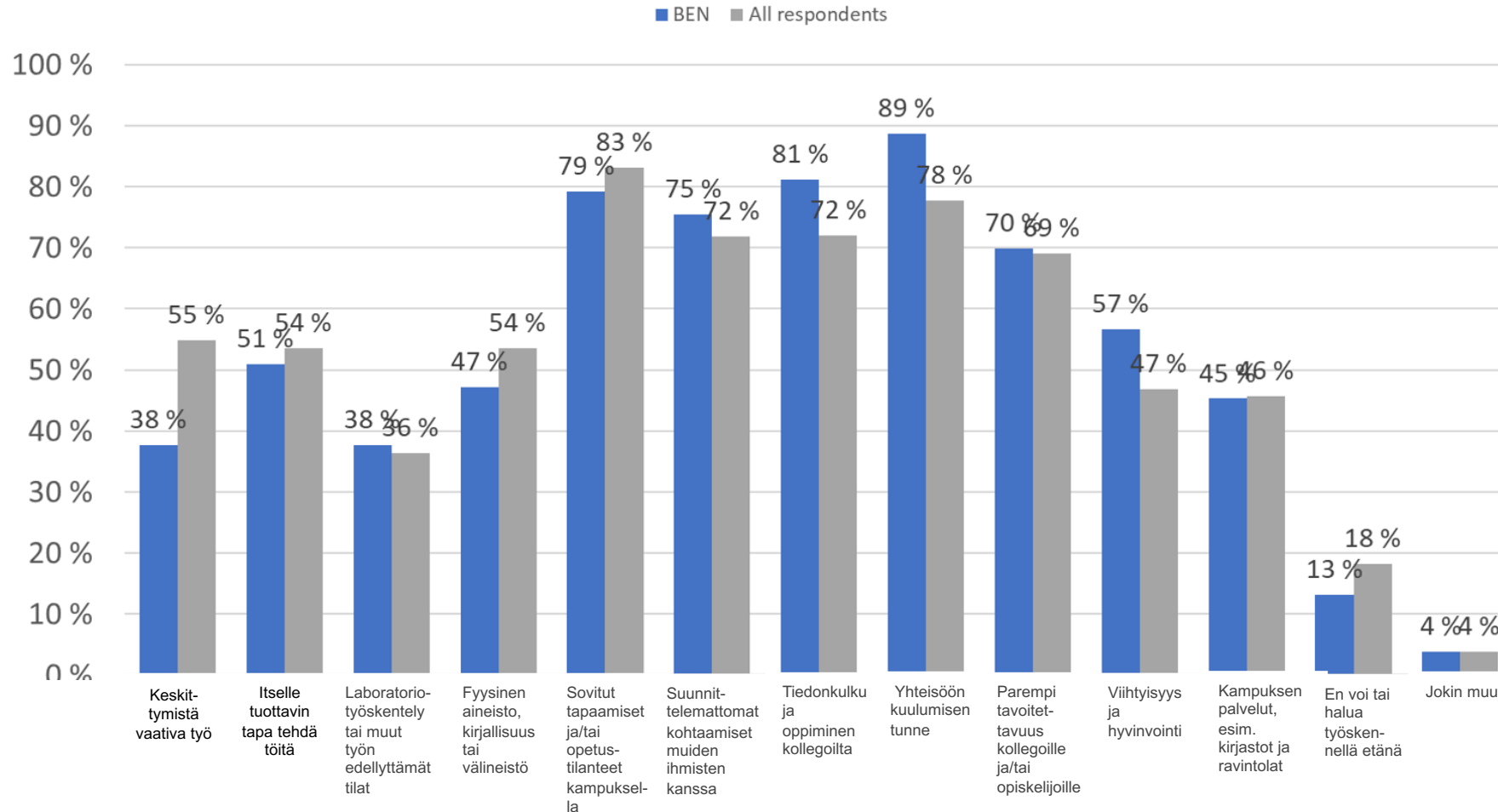

*BEN:n vastaajista 23 % työssä ei juuri ole **kausivaihtelua**, ja 21 % sitä on puolestaan viikoittain. 27 % vastaajista kausivaihtelua on periodeittain. Suurella osalla vastaajista on jonkinlaisia säilytystarpeita: noin puolet tarvitsee lukittavan kaapin ja/tai kirjahyllyn, ja 42 % paikan tutkimus- ja opetusvälineistölle.*

Kuvaajat: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

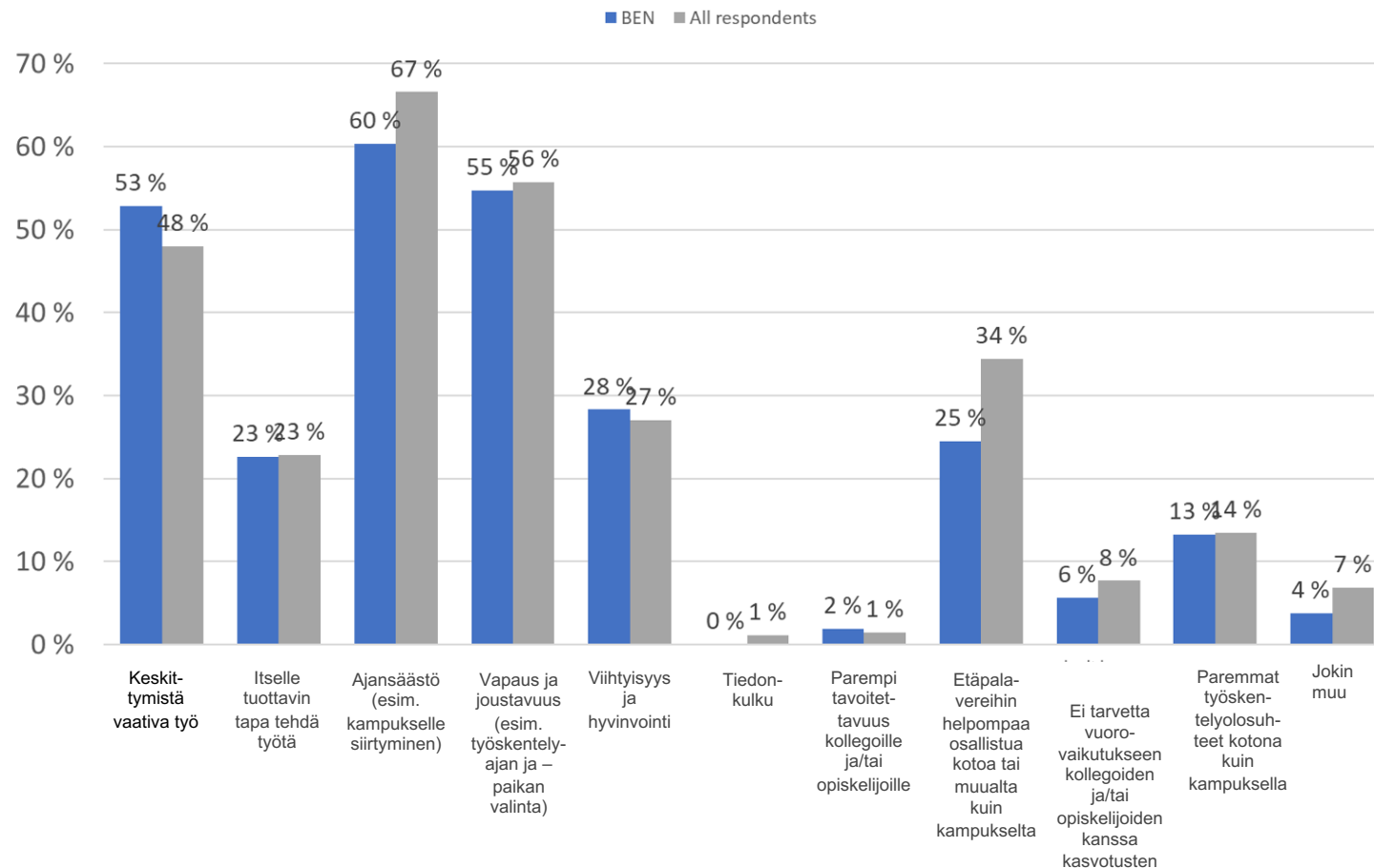

Kyselyyn vastanneet työntekijät BEN-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi **syiksi kampuksella työskentelyyn yhteisöön kuulumisen tunteen, tiedonkulun ja kollegoilta oppimisen sekä sovitut lähitapaamiset ja –opetuksen. Samoin suunnittelemattomat kohtaamiset muiden ihmisten kanssa koetaan tärkeiksi tekijöiksi kampuksella työskenneltäessä.**

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Kyselyyn vastanneet työntekijät BEN-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi **syiksi etätyöskentelyyn** ajansäästön esimerkiksi kampuksille siirtymisestä johtuen sekä vapauden ja joustavuuden oman työskentelyajan ja -paikan valinnan suhteen. Samoin noin puolet vastaajista valitsi yhdeksi keskeiseksi syyksi keskittymistä vaativan työskentelyn.

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

1. Minulla on tarve työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Sen vuoksi käytössäni on henkilökohtainen työhuone, jossa hoidan pääasiassa kaikki itsenäistä työskentelyä vaativat tehtäväni. Tarvittaessa tapaan muita ihmisiä kampuksen eri tiloissa.

2. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Minulla on henkilökohtainen työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävien vuoksi teemme paljon yhteistyötä keskenämme. Keskitymme työtilassamme myös omiin tehtäviimme.

3. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Työhöni kuuluu monenlaisia tehtäviä, sekä keskittymistä vaativia että aktiivista vuorovaikutusta. Voin valita vapaasti minulle sopivan työpisteen ja vaihtaa sitä tarvittaessa työtehtävieni mukaan.

4. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Keskittymistä vaativat tehtävät suoritan kotonani, kampuksella haluan tavata muita ihmisiä. Käytössäni on henkilökohtainen huone, jota kollegani käyttävät ollessani etätöissä.

5. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Minulla on työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme ovat samankaltaisia. Osalla meistä on omat työpisteet, mutta harvoin kampuksella työskentelevät jakavat työpisteen. Työni on vaihtelevaa ja liikun paljon eri tilojen välillä. Oma työpisteeni toimii "tukikohtana".

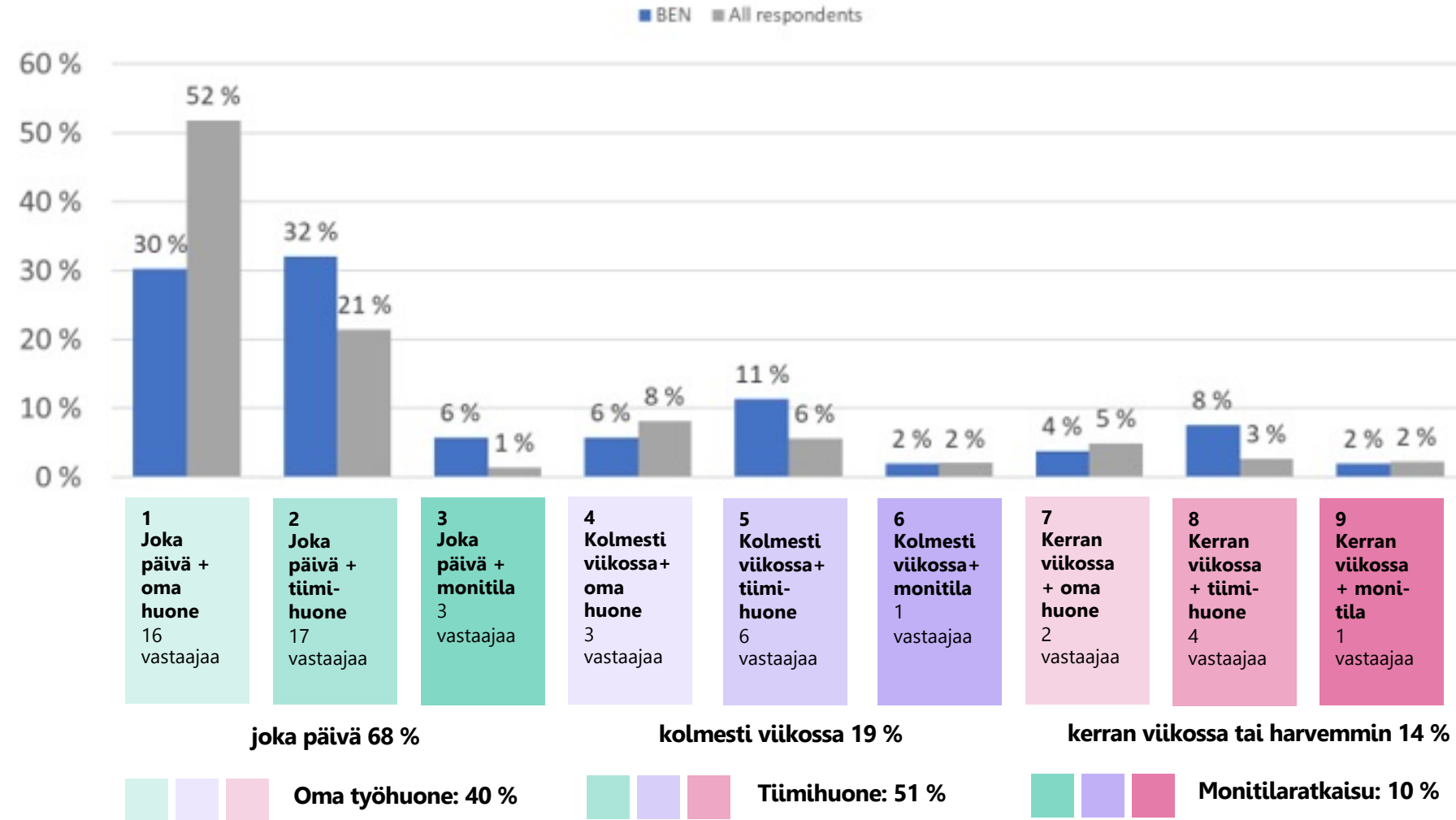
6. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Työni on liikkuvaa ja valitsen kulloiseenkin tehtävään sopivan tilan kampuksen tilatarjonnasta. Usein haluan työskennellä lähikollegoideni kesken jaetussa tilakokonaisuudessa, jossa voin hoitaa sekä keskittymistä että vuorovaikutusta edellyttävät tehtävät.

7. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Minulla on käytössäni työhuone, jota käytämme kollegoideni kanssa vuorotellen. Säilytän huoneessa aineistojani.

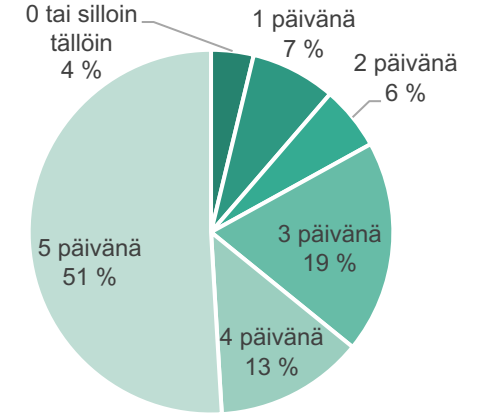
8. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Työskentelen tiimihuoneessa, jossa osalla tiimistämme on omat työpisteet. Me harvoin kampuksella työskentelevät jaamme vapaana olevat työpisteet kampuksella työskennellessämme.

9. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Saapuessani kampukselle valitsen monipuolisesta tilatarjonnasta omalle työtilanteelleni sopivimman paikan riippuen siitä, haluan keskustella muiden kanssa vai enemmän keskittyä omiin tehtäviini.

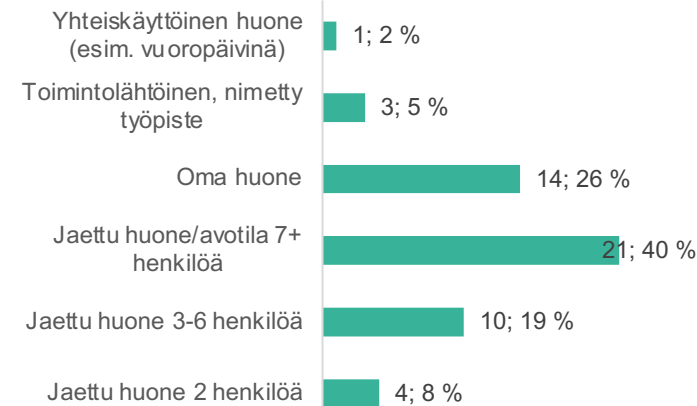
KYSELYN VASTAUKSET rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Kuinka monena päivänä haluaisit työskennellä kampuksella?

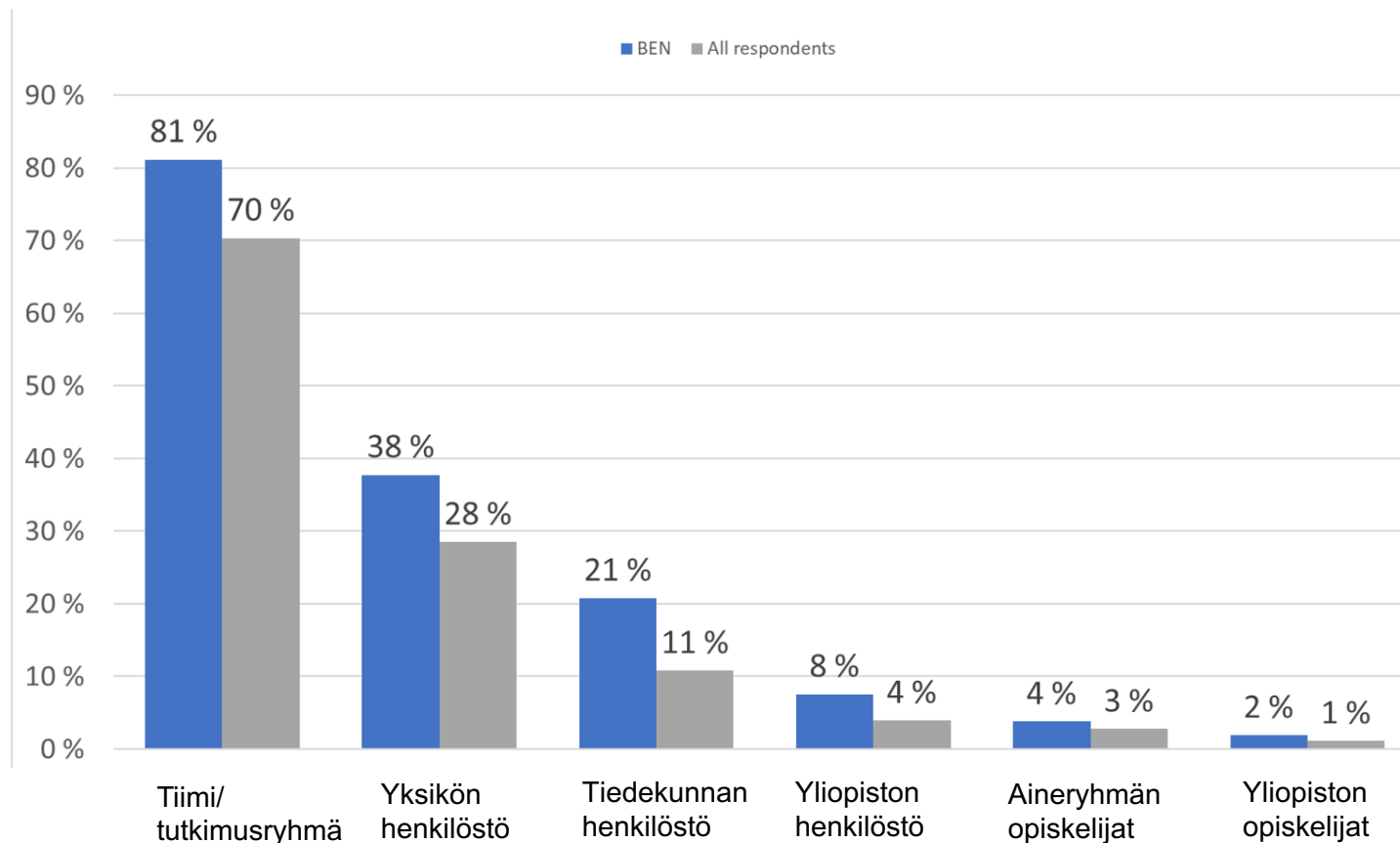

Nykyinen työtilaratkaisu

KYSELYN VASTAUKSET

rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

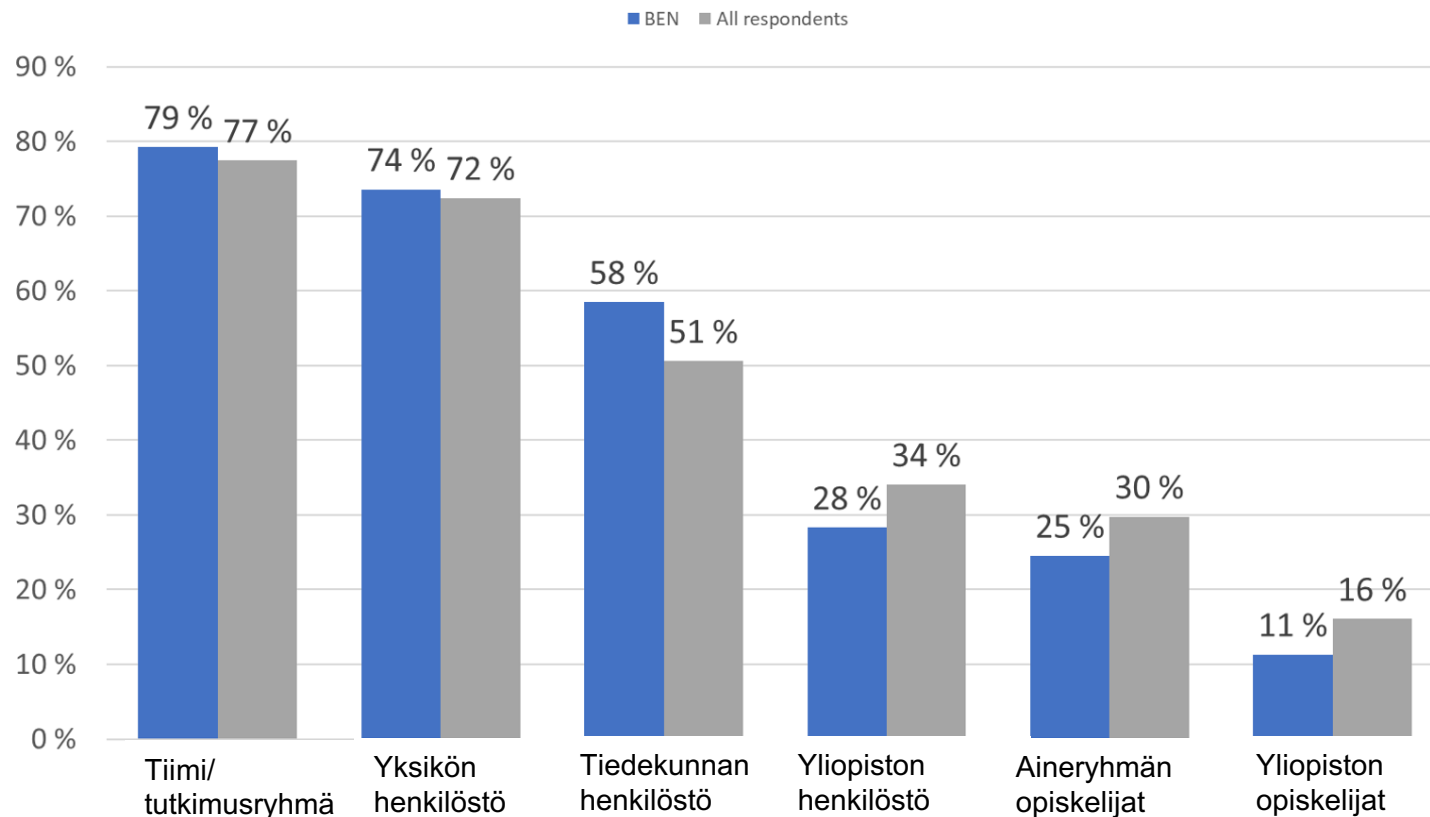

*Rakennetun ympäristön tiedekunnassa 81 % opetus- ja tutkimushenkilöstöstä olisi kyselyn perusteella valmis **jakamaan työpisteensä** oman tiiminsä tai tutkimusryhmänsä kesken. Tätä voi selittää kyseisen tiedekunnan orientoituminen tutkimusryhmäperustaiseen työskentelyyn. Kauttaaltaan jakamista puoltavat vastaajamäärät ovat korkeammalla tasolla BEN:ssä verrattuna kaikkiin vastaajiin.*

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET

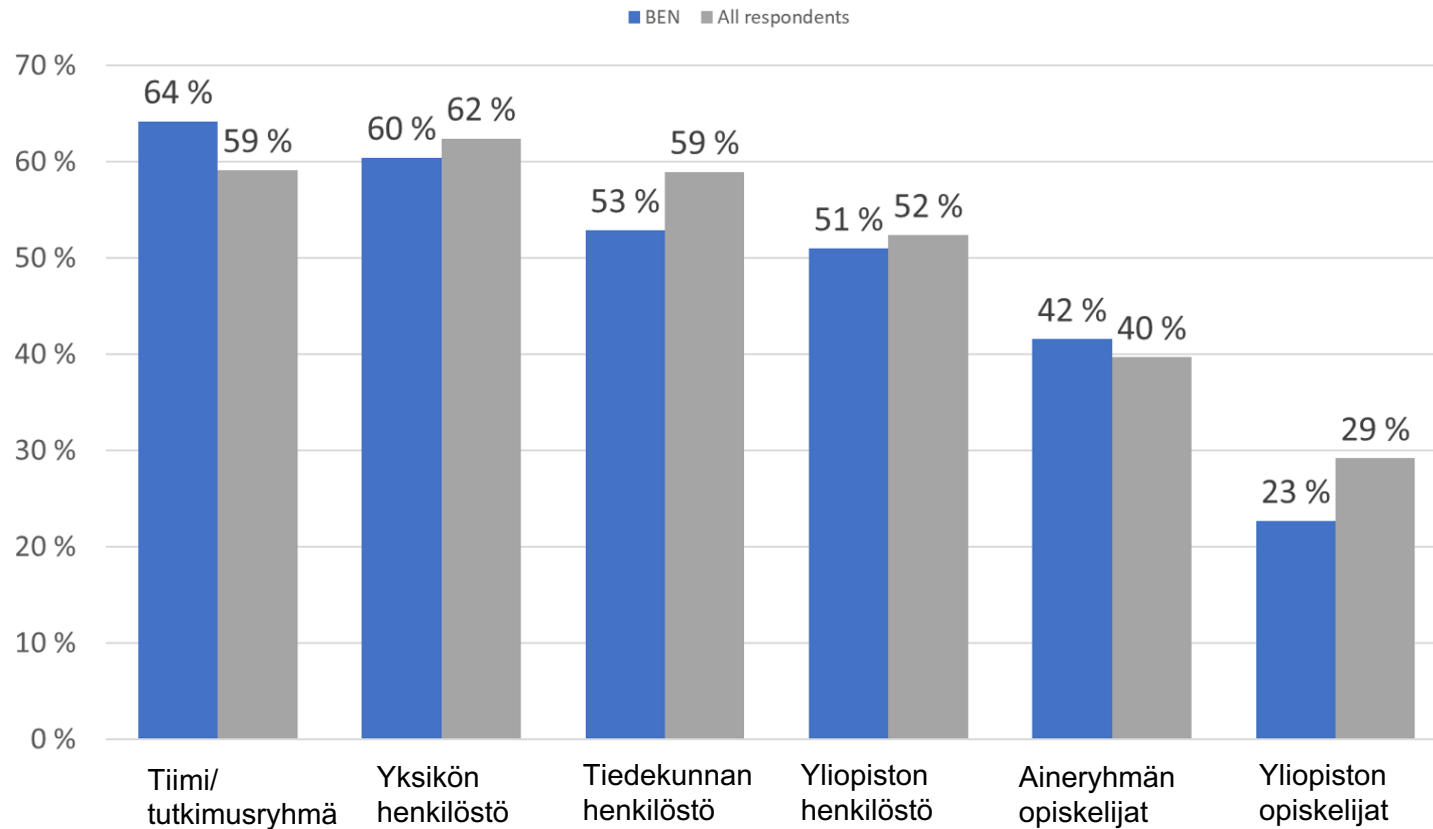
rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

Rakennetun ympäristön tiedekunnassa yli 70 % opetus- ja tutkimushenkilöstöstä on valmis **jakamaan kokoustiloja** tiiminsä, tutkimusryhmänsä tai yksikkönsä työntekijöiden kesken. Kyseisten tilojen jakamista tiedekunnan henkilöstön kesken puoltavat 58% vastaajista ja koko yliopiston henkilökunnan kesken ja 28% vastaajista. Oman aineryhmänsä opiskelijoiden kesken neljännes vastaajista on valmis jakamaan neuvottelutilat, ja koko yliopiston opiskelijoiden kesken vastaajista 11 %.

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

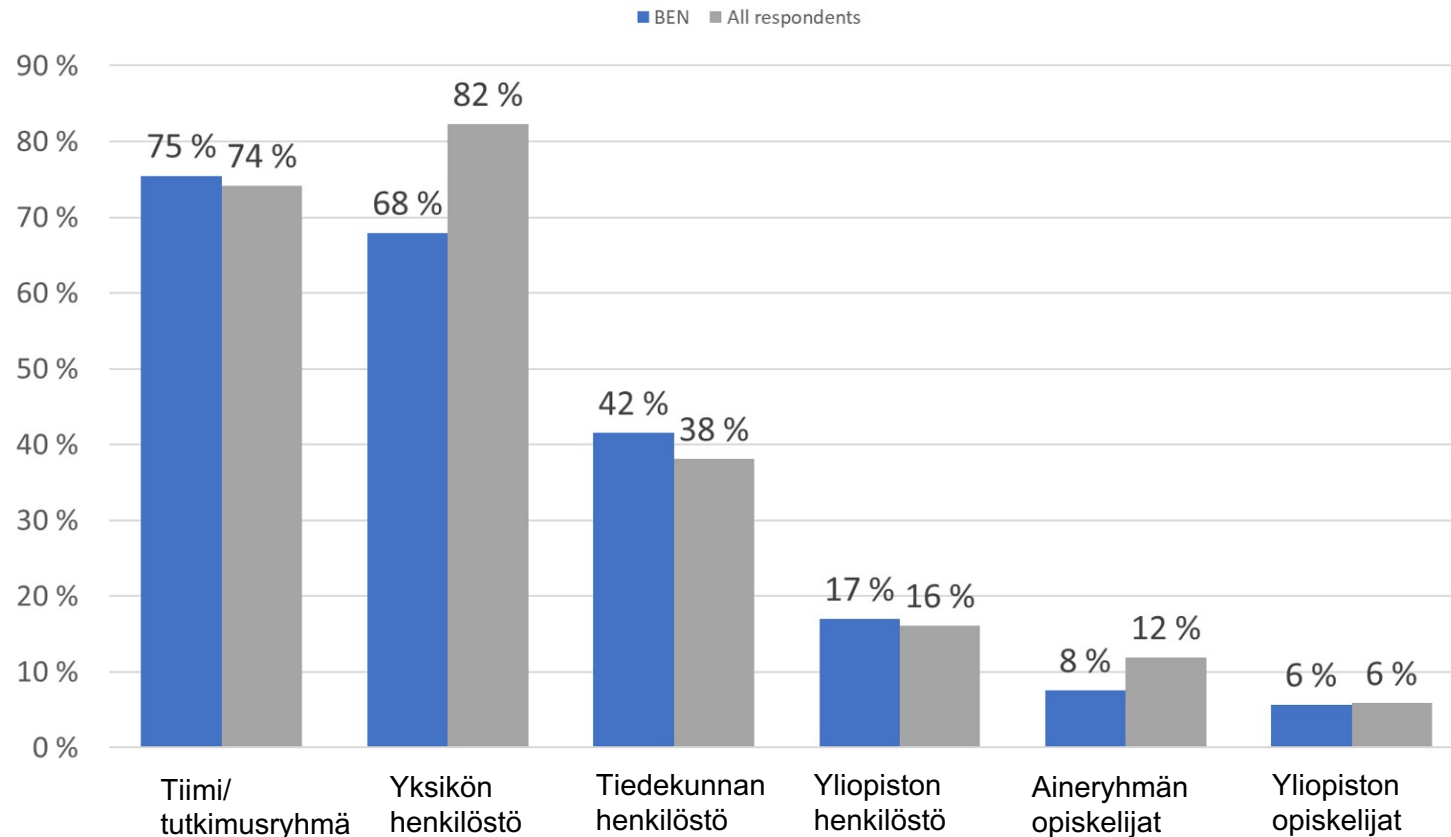

*Tiiminsä ja tutkimusryhmänsä sekä yksikkönsä työntekijöiden kesken yli 60% on valmis **jakamaan opetus- ja oppimistilat**. Tiedekunnan yhteisiä tiloja puoltaa yli puolet vastaajista, mutta vastausmäärä jää silti koko vastaajajoukon määrä alemmalle tasolle: tämä voi osaltaan selittyä arkkitehtuurin ja rakennustekniikan omien opetustilojen perinteeseen sekä erityisiä tilaratkaisuja vaativien opetusmuotojen vuoksi (esim. taide- ja laboratorio-opetus).*

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET rakennetun ympäristön tiedekunta BEN

*Kolme neljännestä vastaajasta olisi valmis **jakamaan taukotilat** tiimensä tai tutkimusryhmänsä kanssa ja yksikkönsä henkilöstön kesken puolestaan 68 %. Vastaavat määrät tiedekunnan henkilöstön kesken on 42 % ja koko henkilöstön puolesta 17 %. Opiskelijoiden kesken taukotilojen jakamista puoltaa alle 10 %.*

Kuvaaja: M. Palvalin

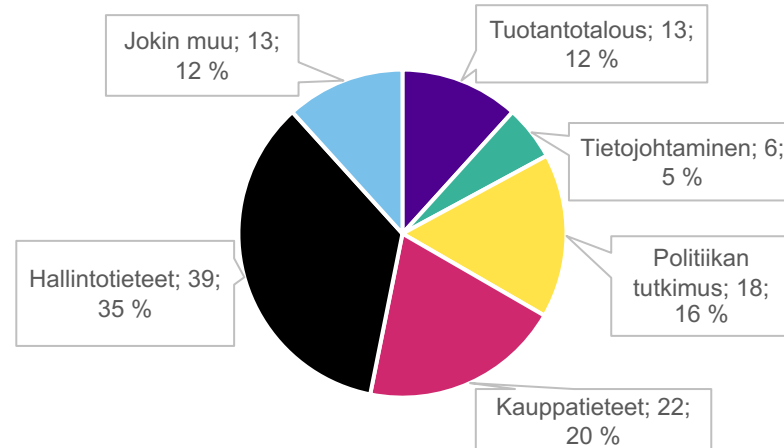
KYSELYN VASTAUKSET

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

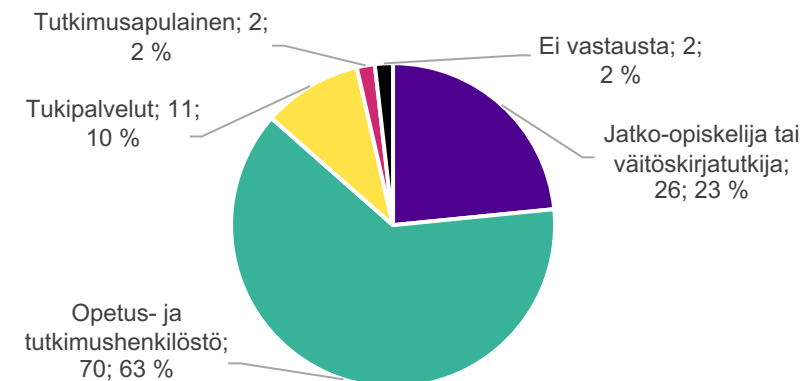
MAB:sta kyselyyn vastasi yhteensä 111 henkilöä: 39 hallintotieteistä, 22 kauppatieteistä, 18 politiikan tutkimuksesta, 6 tietojohdamiselta ja 13 tuotantotaloudesta. 13 henkilöä valitsi vaihtoehdon ”jokin muu”. Vastaajat olivat suurimmaksi osaksi opetus- ja tutkimushenkilöstöä.

Yli puolella kyselyyn vastanneista oli oma työhuone. Suurin osa vastaajista työskentelee yliopistolla kokoaikaisesti.

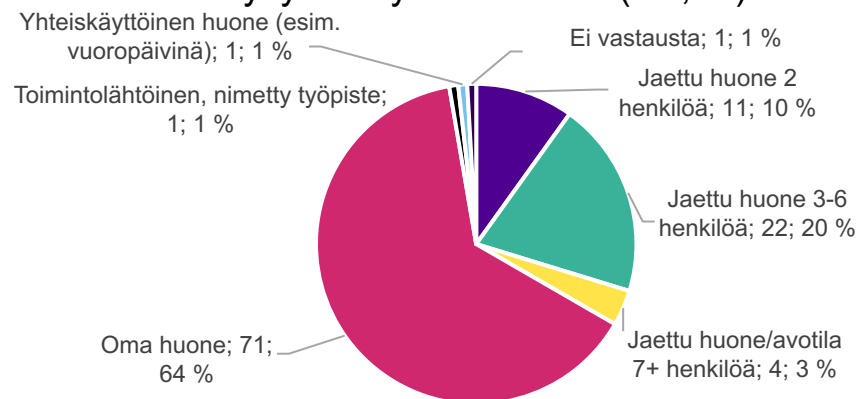
Vastaajat yksiköittäin (hlö; %)

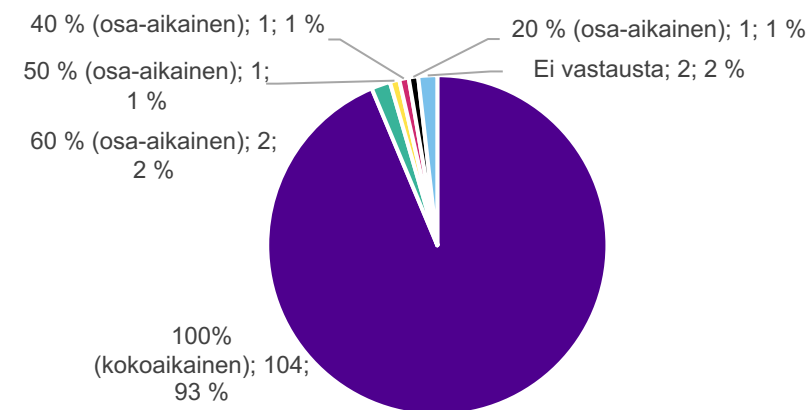
Vastaajien työnkuva (hlö; %)

Nykyinen työtilaratkaisu (hlö; %)

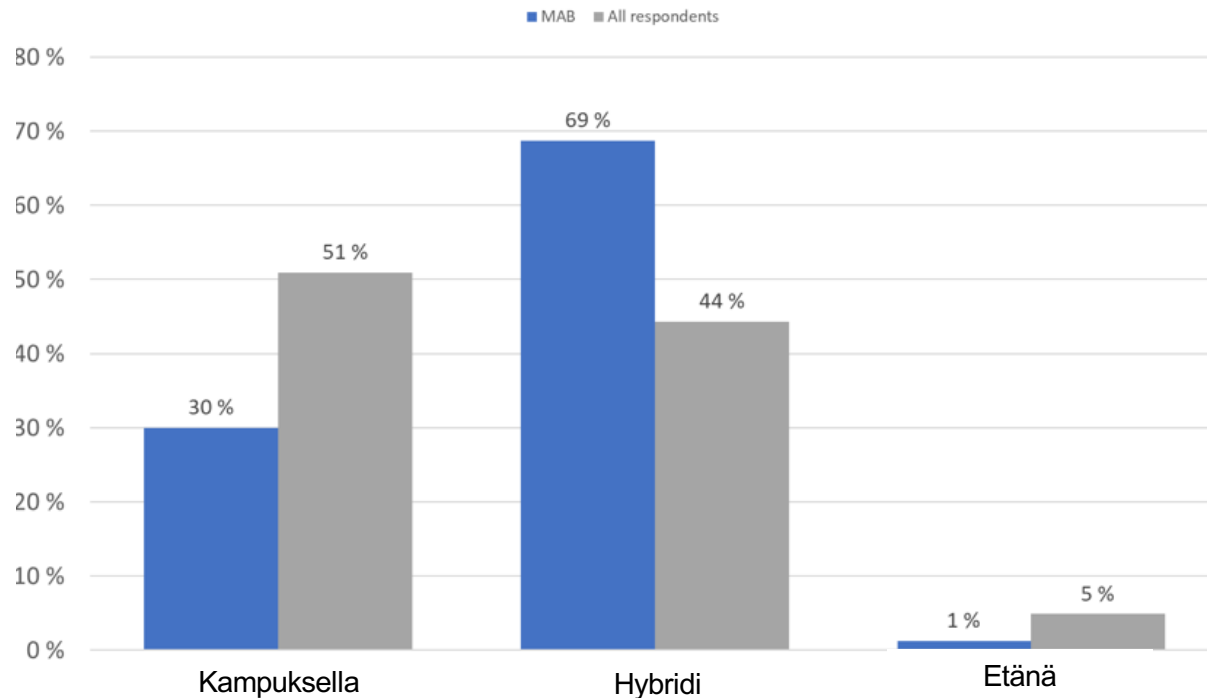

Työsuhde (hlö; %)

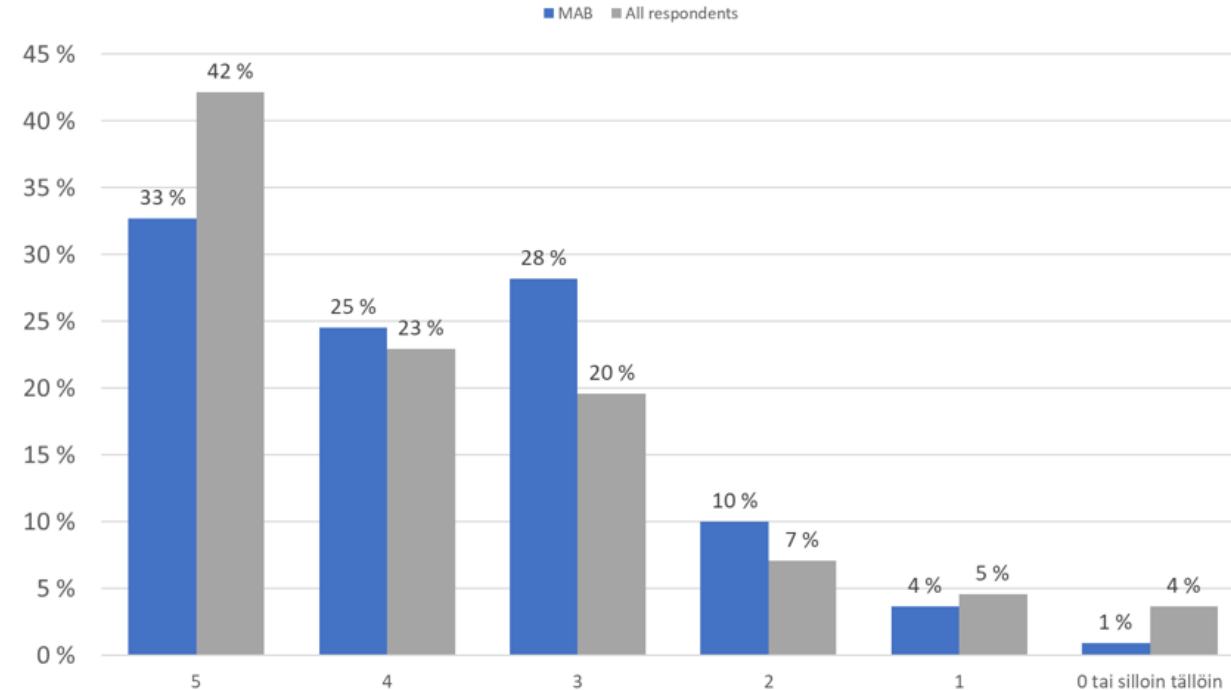

KYSELYN VASTAUKSET johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Työprofiili: kampuksella – hybridinä - etänä

Kuinka monena päivänä viikossa haluaisit työskennellä yliopiston tiloissa (keskimäärin)?

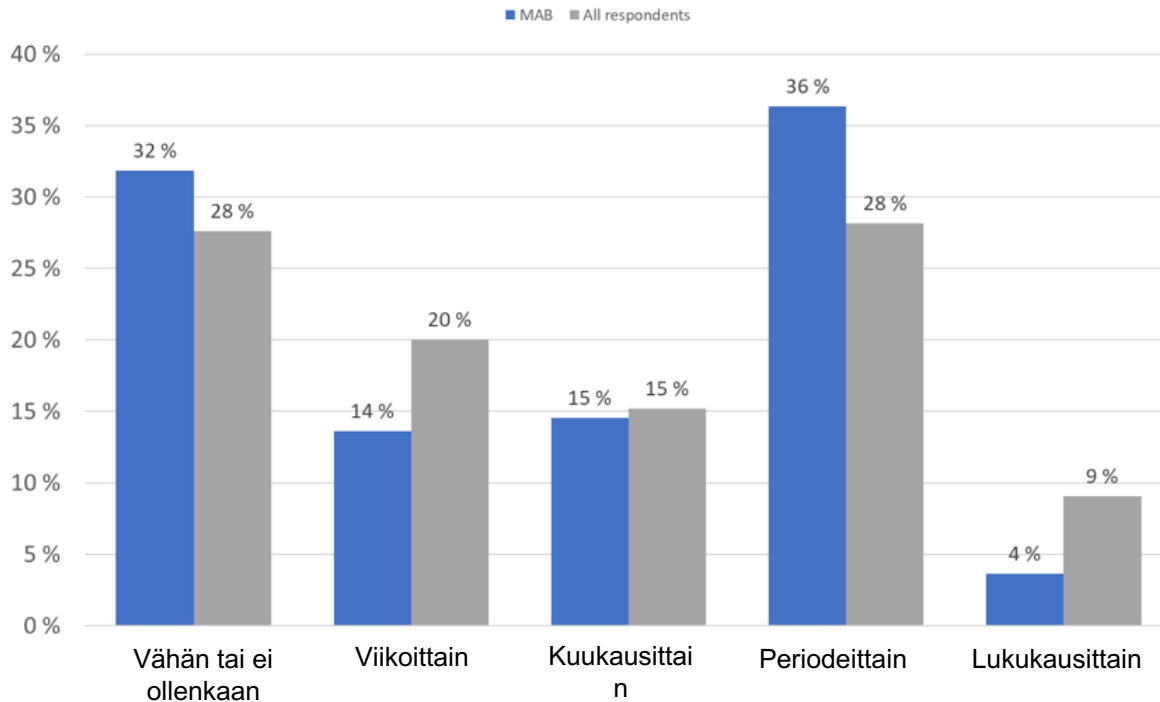

MAB:n vastauksissa painottuu selkeästi eniten hybrityöskentely. Noin kolmannes kertoo työskentelevänsä kampuksella, ja kolmannes haluaa jatkossa työskennellä viisi päivää viikossa kampukselta käsin.

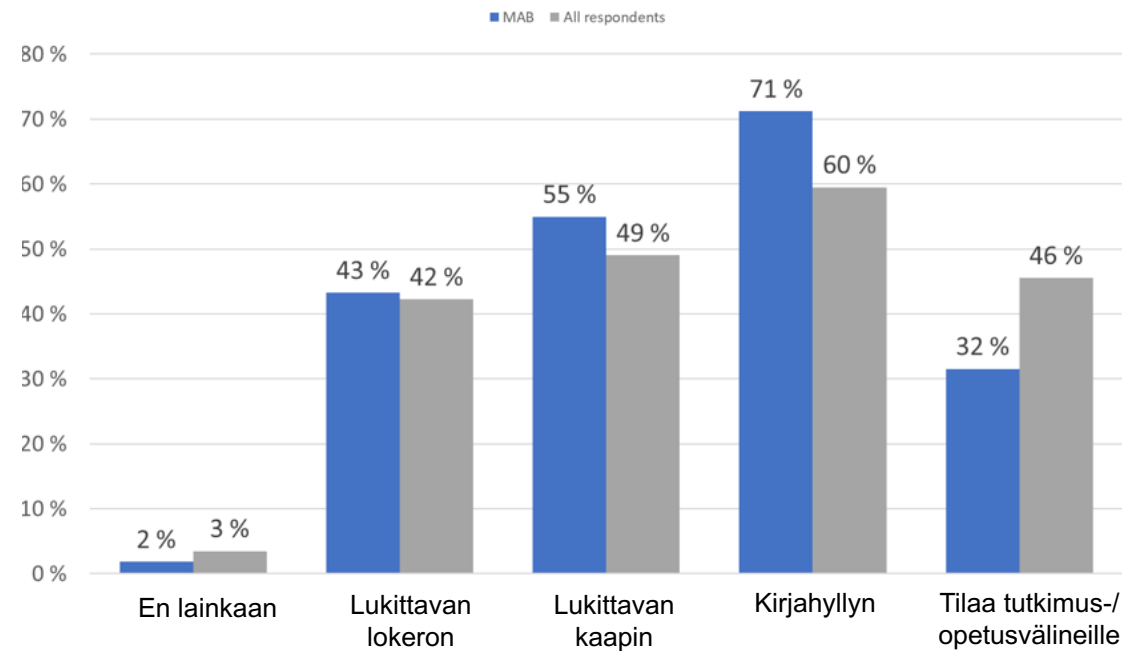
Kuvaajat: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Millaista kausivaihtelua työsi sisältää?

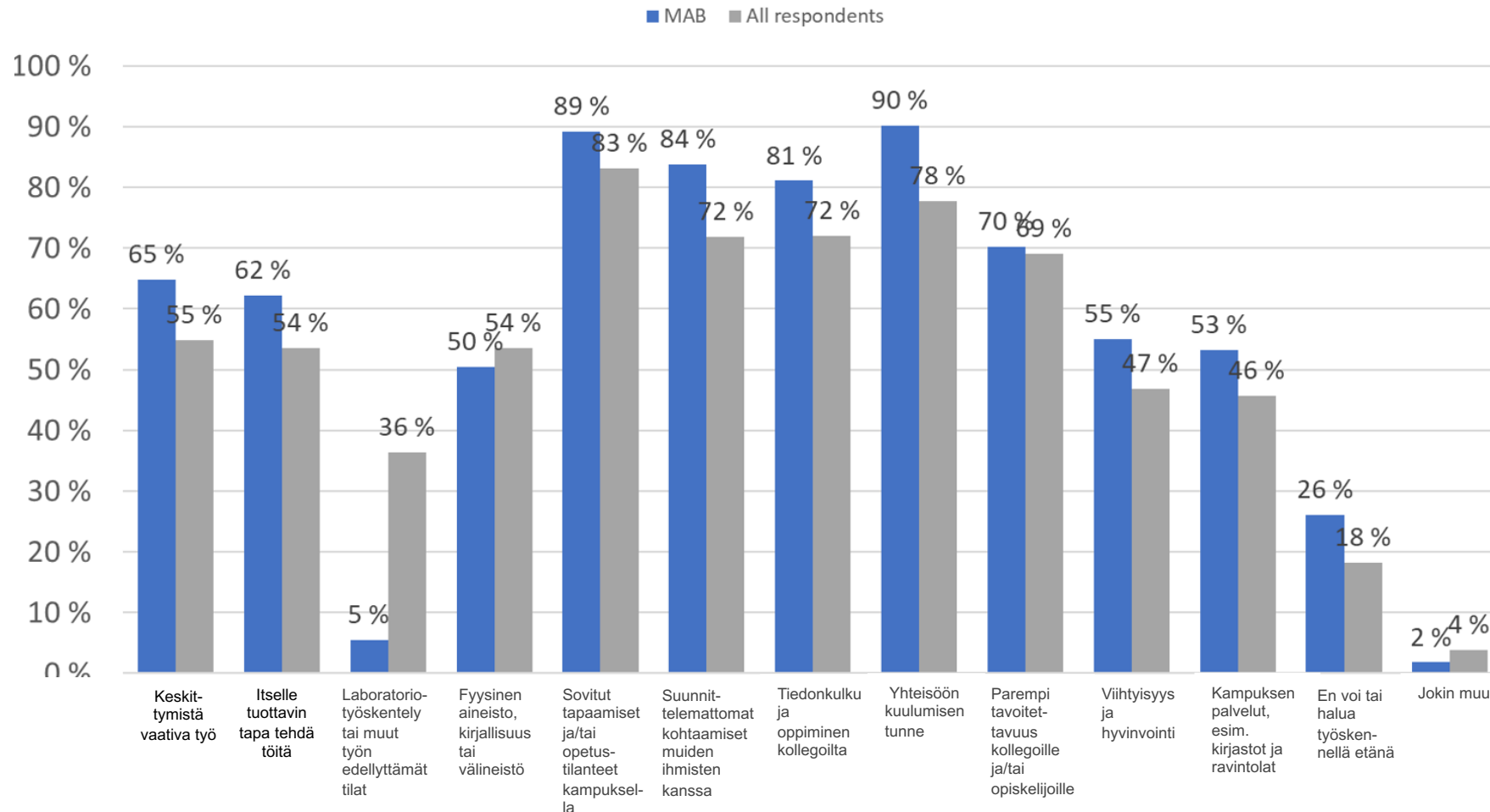
Minkä verran tarvitset henkilökohtaista säilytystilaa?

MAB:n vastaajista noin kolmanneksella työ ei sisällä **kausivaihtelua** ja reilulla kolmanneksella sitä on **periodeittain**. **Säilytystarpeiden osalta yli 70 %** kertoo tarvitsevänsä kirjahyllyn, ja yli puolet joko tai myös lukittavan lokeron.

Kuvaajat: M. Palvalin

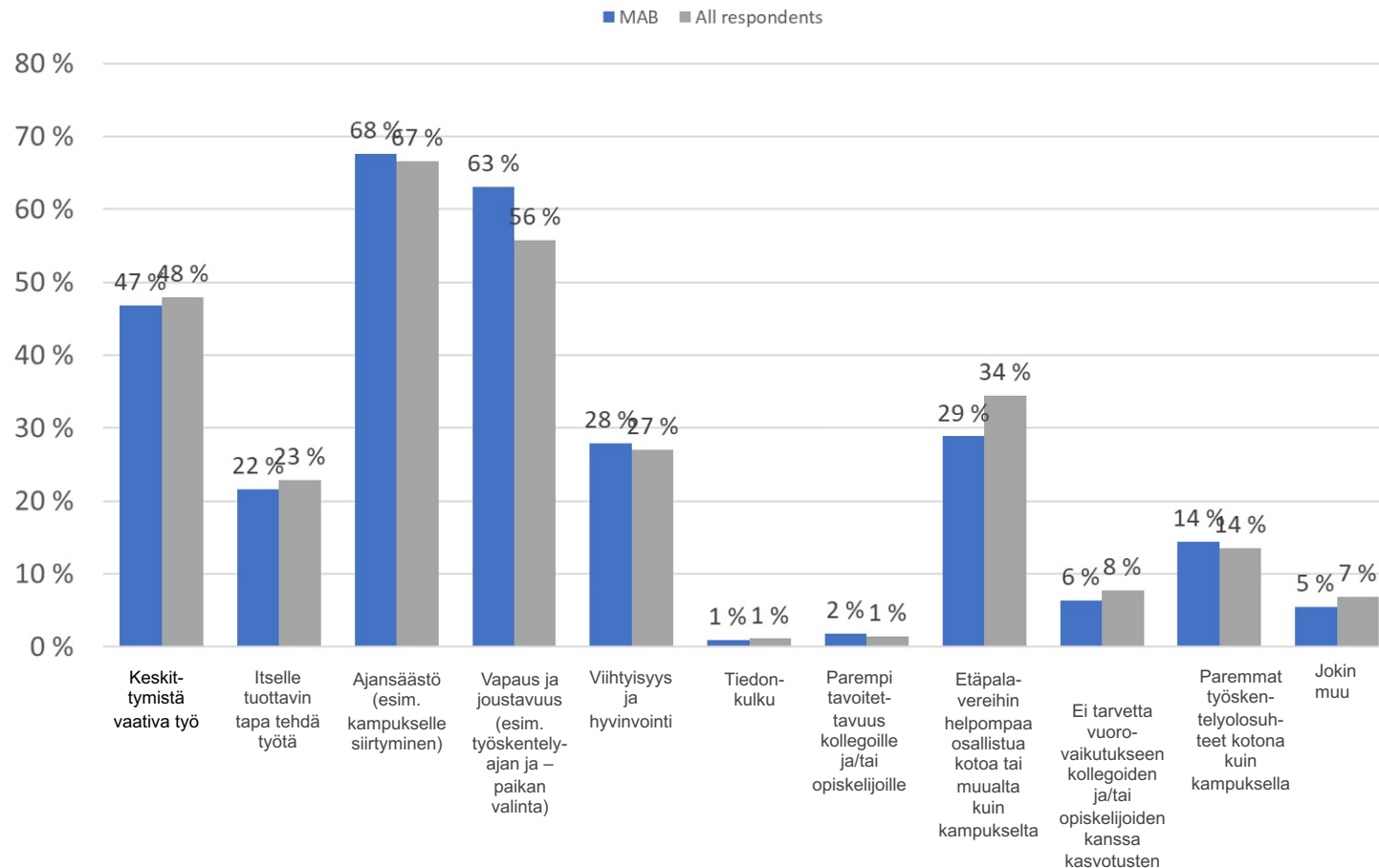
KYSELYN VASTAUKSET johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Kyselyyn vastanneet työntekijät MAB-tiedekunnasta arvioivat suurimmiksi **syiksi kampuksella** työskentelyyn yhteisöön kuulumisen tunteen, sovitut lähitapaamiset ja –opetuksen sekä suunnittelemattomat kohtaamiset muiden ihmisten kanssa. Myös tiedonkulku ja oppiminen kollegoilta valitaan keskeisiksi syiksi saapua kampukselle.

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

*BEN-tiedekunnan vastaajien tavoin myös MAB-tiedekunnan vastaajat arvioivat suurimmiksi **syiksi etätyöskentelyyn** ajansäästön sekä vapauden ja joustavuuden oman työskentelyajan ja -paikan valinnan suhteen. Samoin noin puolet vastaajista valitsi yhdeksi keskeiseksi syyksi keskittymistä vaativan työskentelyn.*

Kuvaaja: M. Palvalin

KYSELYN VASTAUKSET

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

1. Minulla on tarve työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Sen vuoksi käytössäni on henkilökohtainen työhuone, jossa hoidan pääasiassa kaikki itsenäistä työskentelyä vaativat tehtäväni. Tarvittaessa tapaan muita ihmisiä kampuksen eri tiloissa.

2. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Minulla on henkilökohtainen työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme vuoksi teemme paljon yhteistyötä keskenämme. Keskitymme työtilassamme myös omiin tehtäviimme.

3. Haluan työskennellä kampuksella päivittäin tai lähes päivittäin. Työhöni kuuluu monenlaisia tehtäviä, sekä keskittymistä vaativia että aktiivista vuorovaikutusta. Voin valita vapaasti minulle sopivan työpisteen ja vaihtaa sitä tarvittaessa työtehtävieni mukaan.

4. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Keskittymistä vaativat tehtävät suoritan kotonani, kampuksella haluan tavata muita ihmisiä. Käytössäni on henkilökohtainen huone, jota kollegani käyttävät ollessani etätöissä.

5. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Minulla on työpiste lähikollegoideni kesken jaetussa tilassa, koska työtehtävämme ovat samankaltaisia. Osalla meistä on omat työpisteet, mutta harvoin kampuksella työskentelevät jakavat työpisteen. Työni on vaihtelevaa ja liikun paljon eri tilojen välillä. Oma työpisteeni toimii "tukikohtana".

6. Työskentelen kampuksella noin kolmesti viikossa. Työni on liikkuvaa ja valitsen kulloiseenkin tehtävään sopivan tilan kampuksen tilatarjonnasta. Usein haluan työskennellä lähikollegoideni kesken jaetussa tilakokonaisuudessa, jossa voin hoitaa sekä keskittymistä että vuorovaikutusta edellyttävät tehtävät.

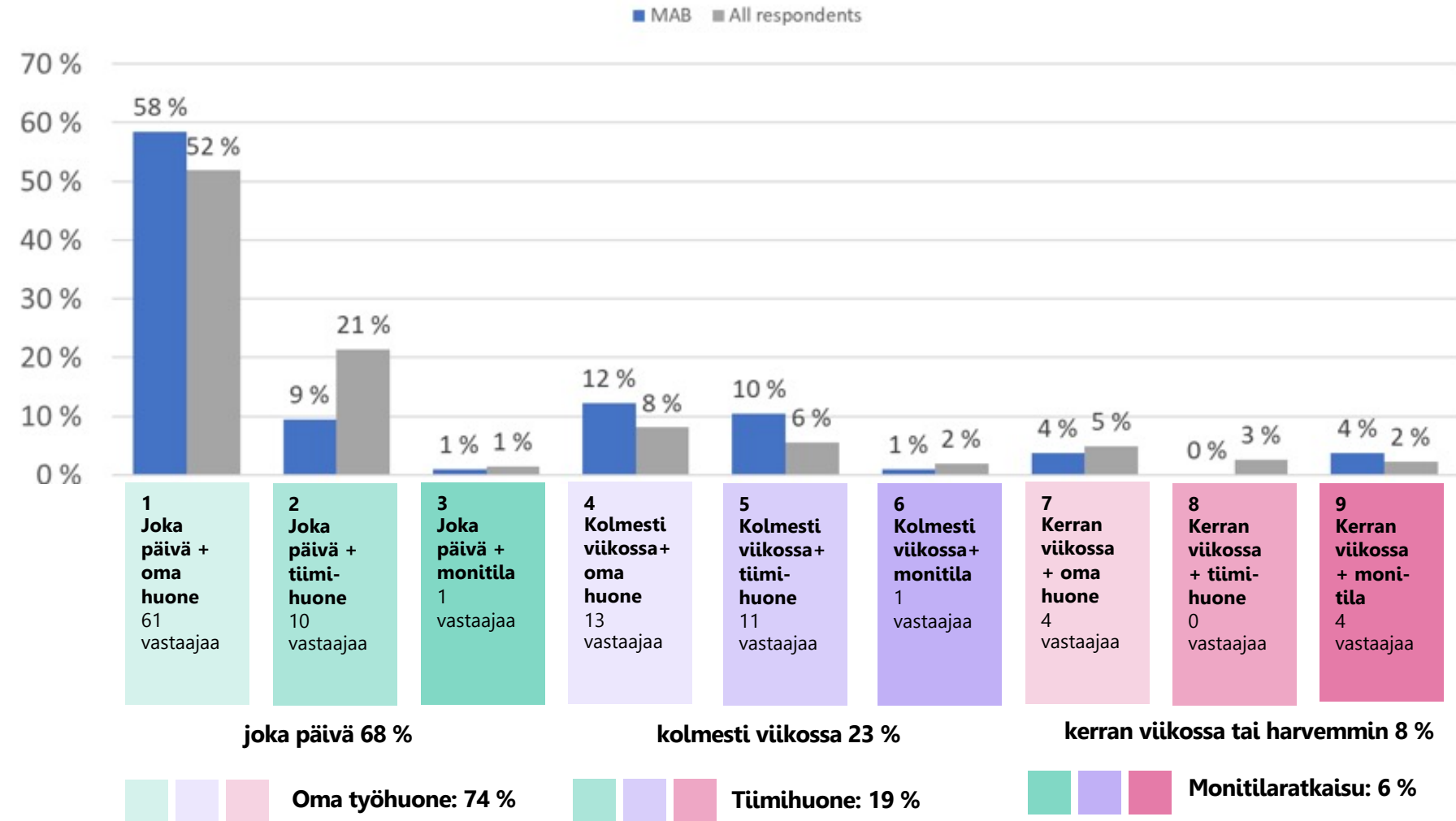
7. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Minulla on käytössäni työhuone, jota käytämme kollegoideni kanssa vuorotellen. Säilytän huoneessa aineistojani.

8. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Työskentelen tiimihuoneessa, jossa osalla tiimistämme on omat työpisteet. Me harvoin kampuksella työskentelevät jaamme vapaana olevat työpisteet kampuksella työskennellessämme.

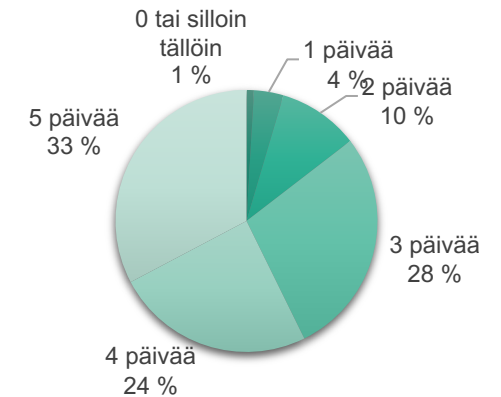
9. Työskentelen kampuksella noin kerran viikossa tai harvemmin. Saapuessani kampukselle valitsen monipuolisesta tilatarjonnasta omalle työtilanteelleni sopivimman paikan riippuen siitä, haluan keskustella muiden kanssa vai enemmän keskittyä omiin tehtäviini.

KYSELYN TULOKSET: ETÄ- JA LÄHITYÖN SUHDE

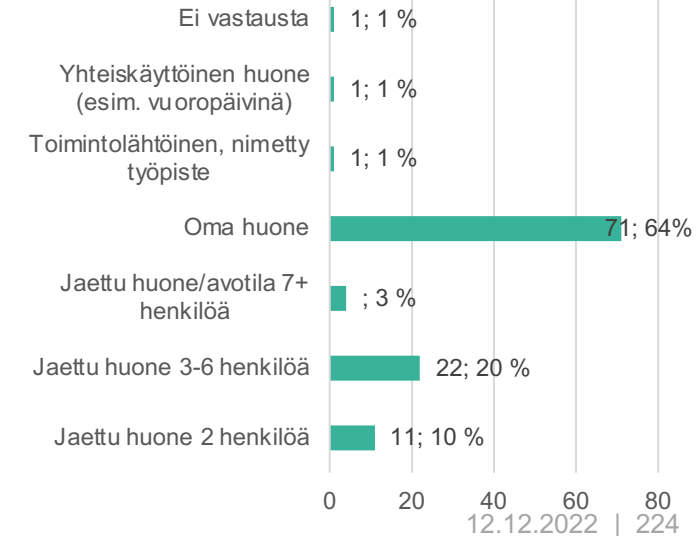
johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Kuinka monena päivänä haluaisit työskennellä kampuksella?

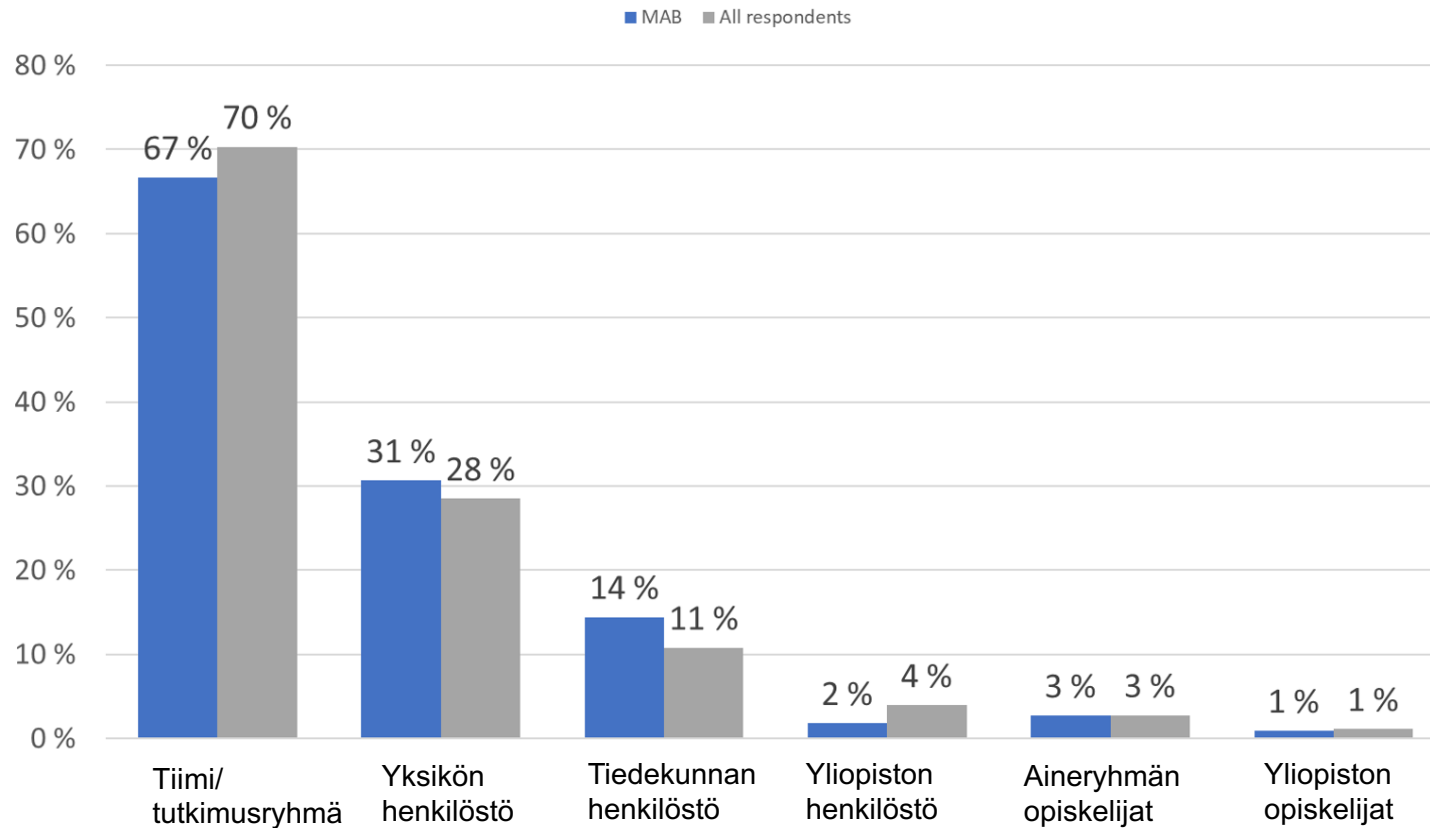
Nykyinen työtilaratkaisu

TYÖPISTEEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

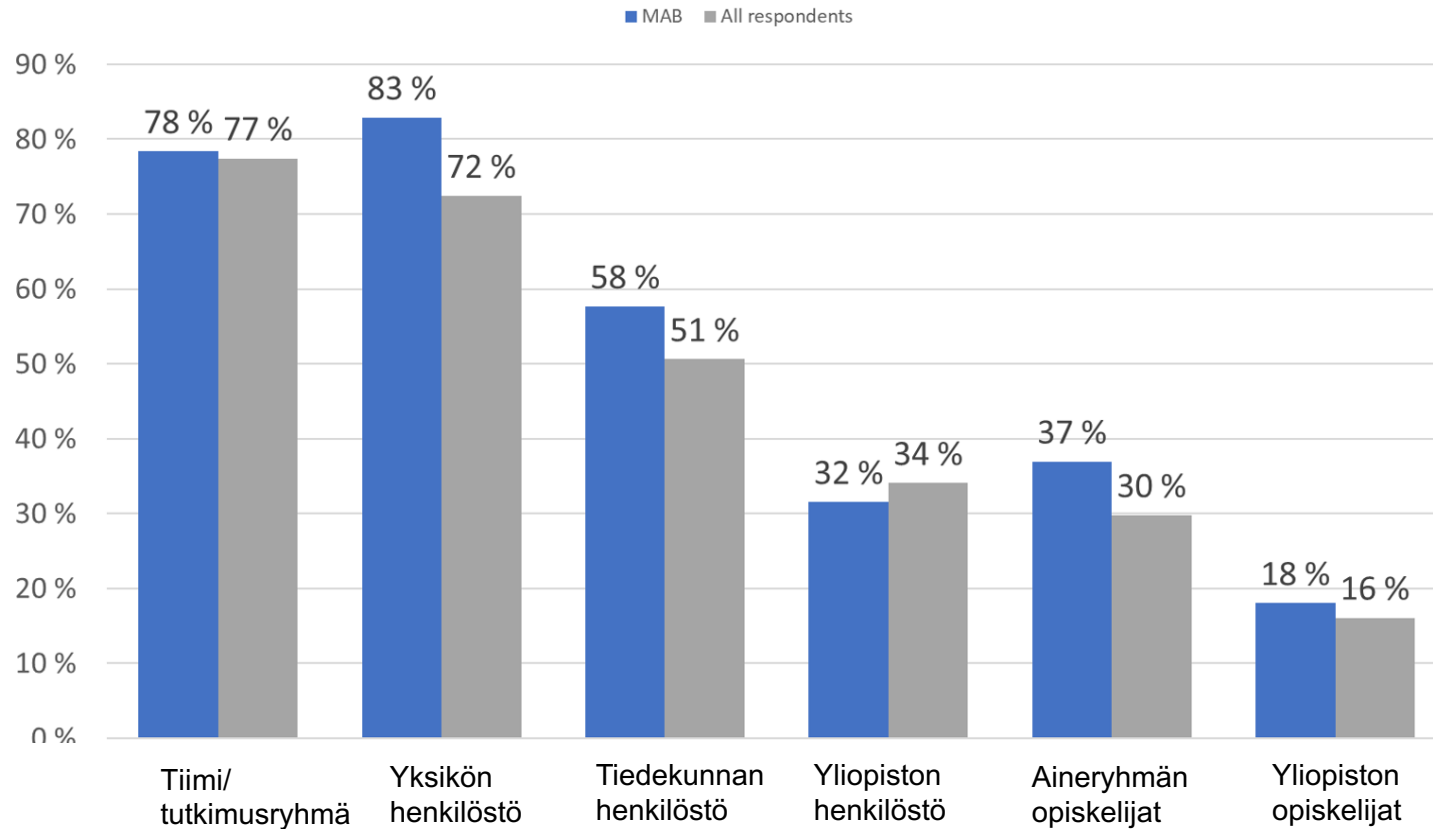

***Työpistettään** johtamisen ja talouden tiedekunnan vastaajat **jakaisivat** mieluiten tiiminsä tai tutkimusryhmänsä kesken. Yksikön henkilöstön tai tiedekunnan henkilöstön kesken halukkuus jakamiseen on selvästi matalampaa, ja juuri kukaan ei haluaisi jakaa työpistettään koko yliopiston henkilöstön tai opiskelijoiden kanssa.*

Kuvaaja: M. Palvalin

KOKOUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

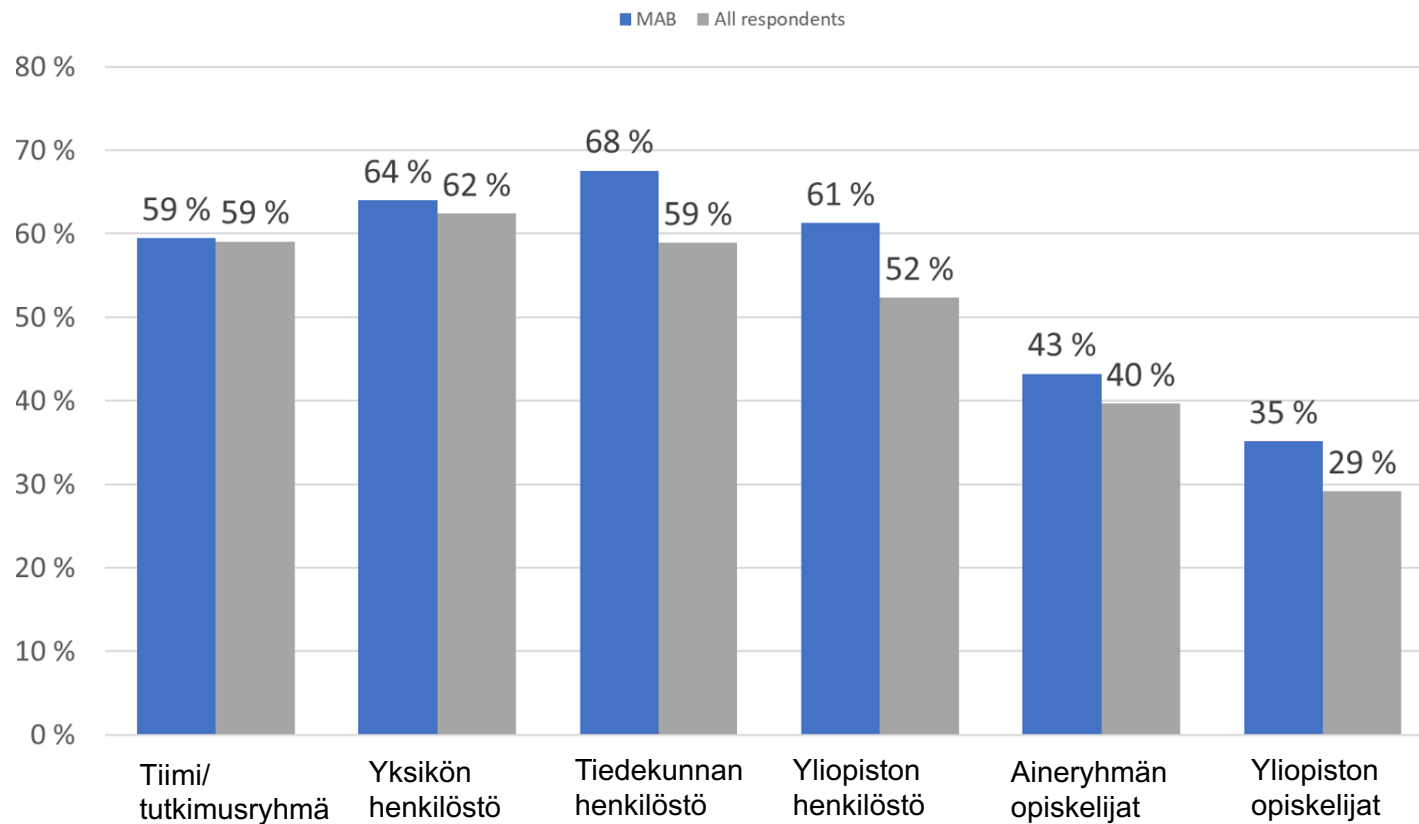

Kokoustiloja jaettaisiin mieluiten yksikön henkilökunnan tai oman tiimin tai tutkimusryhmän kesken johtamisen ja talouden tiedekunnassa. Myös tiedekunnan oman henkilöstön kanssa kokoustilojen jakamiseen on valmis yli puolet vastaajista.

Kuvaaja: M. Palvalin

OPETUSTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

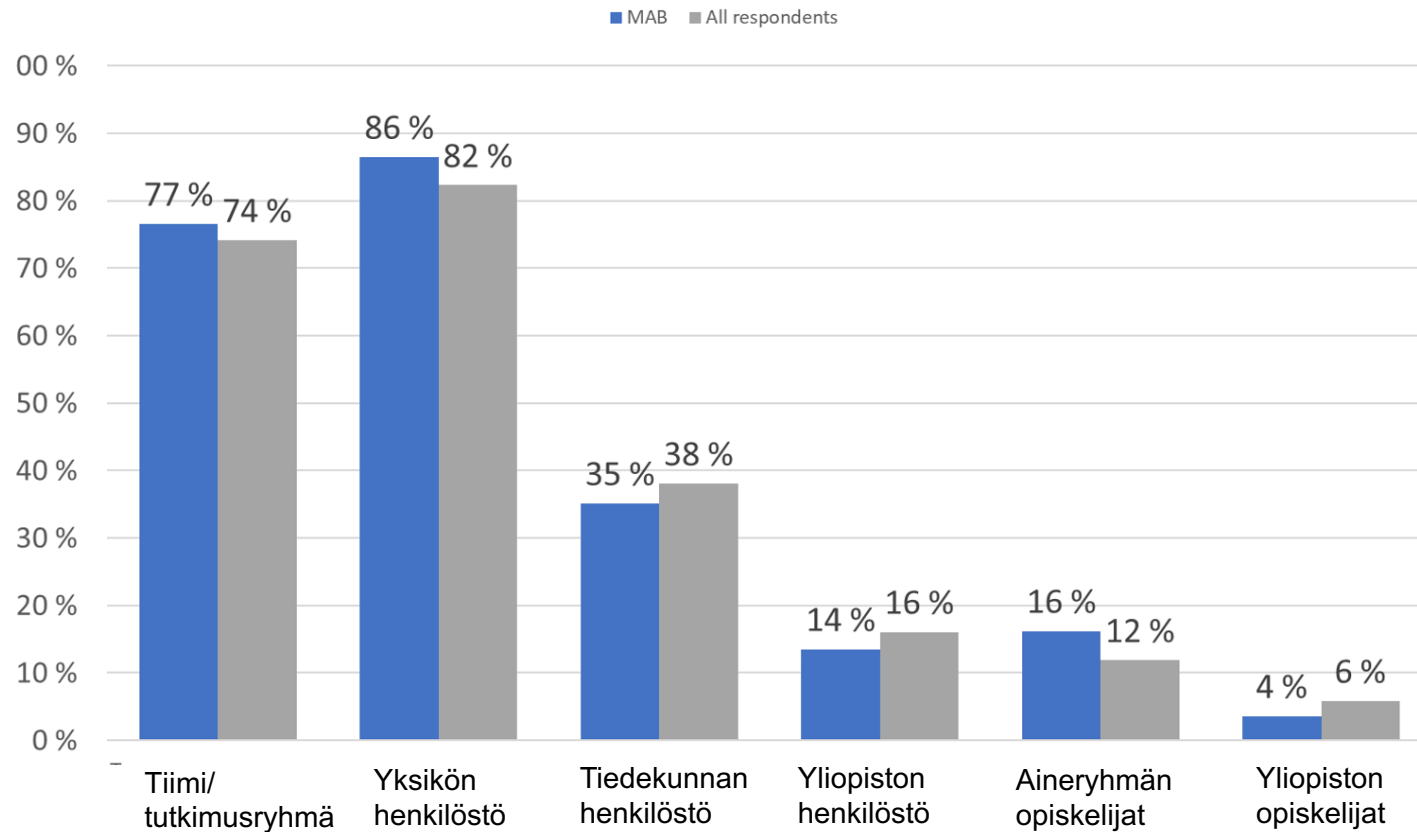
Opetustiloja jaettaisiin mieluiten tiedekunnan henkilöstön kesken. Yli puolet vastaajista olisi valmis jakamaan opetustiloja koko yliopiston henkilöstön kesken.

Opetustiloja käytetään nykytilanteessa paljon yhteisesti, mikä voi heijastella johtamisen ja talouden tiedekunnan vastauksia.

Kuvaaja: M. Palvalin

TAUKOTILOJEN YHTEISKÄYTTÖ

johtamisen ja talouden tiedekunta MAB

Taukutiloja jaettaisiin mieluiten yksikön henkilöstön kesken. Miltei yhtä paljon vastauksia saa tiimin tai tutkimusryhmän jäsenten kanssa jaetut taukotilat. Halukkuus jakaa taukotilat koko henkilöstön tai opiskelijoiden kanssa on selvästi matalammalla tasolla.

Kuvaaja: M. Palvalin

8 Lähteet

Lähteet

Aaltonen, I., Ala-Kotila, P., Järnström, H., Laarni, J., Määttä, H., Nykänen, E., Schembri, I., Lönnqvist, A., Ruostela, J., Laihonen, H., Jääskeläinen, A., Oyue, J. & Nagy, G. (2012) *New Ways of Working State-of-the-art Report on Knowledge Work*. Espoo 2012. VTT Technology 17.

Den Heijer, A. (2011) *Managing the University Campus – Information to Support Real Estate Decisions*. Eburon Academic Publishers, Delft, Netherlands.

Den Heijer, A., & Tzovlas, G. (2014) *The European campus – heritage and challenges, Information to support decision makers*. Delft: Delft University of Technology.

Deshmukh, J. (2020) *What's the future of university campuses? An architect asks 50 post-secondary stakeholders, and here's what they said*. <https://www.canadianarchitect.com/whats-the-future-of-college-campuses-40-post-secondary-stakeholders-weigh-in/> (Viitattu 22.4.2022)

Dugdale, S. (2009) 'Space strategies for new Learning Landscape', *Educause Review*. March/April 2009 p.51-63. <http://www.educause.edu/ero/article/space-strategies-new-learning-landscape>

Ellis, R. A. and Goodyear, P. (2016) 'Models of learning space: integrating research on space, place and learning in higher education', *Review of Education* Vol. 4, No. 2, pp. 149–191. DOI: 10.1002/rev3.3056

Greene, C. Myerson, J. (2011.) "Space for thought: designing for knowledge workers", *Facilities*, Vol. 29 Iss 1/2 pp. 19 – 30. DOI <http://dx.doi.org/10.1108/02632771111101304>

Gillis, A., & Krull, L. M. (2020) 'COVID-19 remote learning transition in Spring 2020: Class structures, student perceptions, and inequality in college courses', *Teaching Sociology*, 48(4), 283–299. <https://doi.org/10.1177/0092055x20954263>

Lähteet

Haapamäki J., Hietanen P., Mikkonen V., Nenonen S., Niemi O., Nissinen S., Rantanen A., Ruoppila S., Staffans A., Teräväinen H., Tyvimaa T., Vartiainen M. & Vuorela M. (2011) *Käyttäjälähtöiset tilat – Uutta ajattelua tilojen suunnitteluun, osat 2 ja 6*. Tekesin julkaisuja. Helsinki. Kirjapaino Markprint Oy.

Saatavissa: <https://docplayer.fi/41064414-Kayttajalahtoiset-tilat-uutta-ajatte-lua-tilojen-suunnitteluun.html>

HASSELL STUDIO (2022) *The Magnetic Workplace: 2022 Workplace Futures Survey*. <https://www.hassellstudio.com/research/the-magnetic-workplace-2022-workplace-futures-survey>

Harrison, A. & Hutton, L. (2014) *Design for the Changing Educational Landscape - Space, Place and the Future of Learning*. Routledge, London, New York.

HLM (2021) *Large learning spaces – what does the future hold?*. <https://hlmarchitects.com/large-learning-spaces-what-does-the-future-hold/> (Viitattu 22.4.2022)

Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T. and Bond, M. (2020) 'The Difference between Emergency Remote Teaching and Online Learning', *Educase Review*, Boulder, CO. <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>

ICEF (2022) *How the pandemic is shaping the expectations and decisions of international students*. <https://monitor.icef.com/2021/02/how-the-pandemic-is-shaping-the-expectations-and-decisions-of-international-students/> (Viitattu 25.4.2022)

Jackman, P.; Sanderson, R., Haughey T., Brett, C., White, N., Zile, A., Tyrell, K. and Byrom N. (2021) 'The impact of the first COVID19 lockdown in the UK for doctoral and early career researchers', *Higher Education* <https://doi.org/10.1007/s10734-021-00795-4>

Keskinen, S. (2014) *Campus as a City - Enhancing the spatial structure of campuses*. Tampere University of Technology, School of Architecture.

Kosunen, T. (2020) *Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua*. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163235> (Viitattu 22.4.2022)

Lähteet

Kotilainen, M. (2020) *Työ & Paikka: Monipaikkaista tietotyötä tukevat organisaation tilat Case: Tampereen korkeakouluuyhteisö*. Tampereen yliopisto.

Kunttu, K. Pesonen, T. Saari, J. (2016) *Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2016*. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 48.

Laing, Andrew (2013), *WORK AND WORKPLACES IN THE DIGITAL CITY*, CURE. The Centre for Urban Real Estate, Columbia University.

Marcut, A. (2020) *COVID-19's Impact on Student Housing Under Review: Q&A. 14.10.2020* <https://www.multihousingnews.com/covid-19s-impact-on-student-housing-under-review-qa/> . (Viitattu 22.4.2022)

Pandya, B., Patterson, L. and Choo, B.Y. (2021) 'Pedagogical transitions experienced by higher education faculty members – “Pre-Covid to Covid”', *Journal of Applied Research in Higher Education* Vol. 14 No. 3, 2022 pp. 987-1006. DOI <https://doi.org/10.1108/JARHE-01-2021-0028>

Otus (2021) *Koronatilanteen huolet jakautuvat epätasaisesti Suomen korkeakouluopiskelijoiden kesken*. <https://www.epressi.com/tiedotteet/koulutus/raportti-koronatilanteen-huolet-jakautuvat-epatasaisesti-suomen-kekorkeakouluopiskelijoiden-kesken.html> (Viitattu 22.4.2022)

Pekkola, E., Siekkinen, T., Kujala, E.-N., Kannianen, J.-P., & Laihonen, H. (2021) 'An assessment of COVID-19's impact on Finnish University Leadership', *Knowledge Management Research and Practice*, 19(4), 510-516. <https://doi.org/10.1080/14778238.2021.1906773>

Peters, P., Poutsma, E., Van Der Heijden, B. I. J. M., Bakker, A. B., & De Bruijn, T. (2014) 'Enjoying new ways to work: an hrm-process approach to study flow', *Human Resource Management*, March–April 2014, Vol. 53, No. 2. pp. 271–290. Wiley Periodicals, Inc.

Poutanen, J., Pihlajarinne, N. & Peltoniemi, S. (2015) 'Uudet arkkitehtoniset ratkaisumallit muuttavat kampuksien ilmettä', Teoksessa S. Nenonen ym. (toim.), *How to co-create campus?* (ss. 319-335). Tampere: Juvenes Print. http://sykoy.fi/wp-content/uploads/co-create_english.pdf

Lähteet

Poutanen, J. (2018) 'The architect's perspective'. Teoksessa G. Walton, & G. Matthews (toim.), *Exploring informal learning space in the university - A collaborative approach*, pp. 48-62. Routledge. www.routledge.com/9781472482617.

Poutanen, Kotilainen, Hyökki, Urrila & Nenonen (2021) 'Distributed Academic Workplace and Community - towards a coherent campus within a city', Teoksessa Jylhä T. (toim.) *Research papers the 20th EuroFM Research Symposium*

Ruostela, J., Lönnqvist, A., Palvalin, M., Vuolle, M., Patjas, M. & Raij, A-L. (2014) 'New Ways of Working' as a tool for improving the performance of a knowledge-intensive company. *Knowledge Management Research Practices* 13, 382–390. <https://doi.org/10.1057/kmrp.2013.57>

SFC (2006) *Spaces for learning: A review of learning spaces in further and higher education*. Edinburgh: Scottish Funding Council.

Sandström, N. (2020) *FROM NEEDS TO DEEDS User experience informing pedagogical and sustainable campus development*. Faculty of Educational Sciences, University of Helsinki. Doctoral dissertation.

Sarasjärvi, K., Vuolanto, P., Solin, C.M., Appelqvist-Schmidlechner, K., Tamminen, N., Elovainio, M. and Therman, S. (2022) 'Subjective mental well-being among higher education students in Finland during the first wave of COVID-19'. Sage. *Scandinavian Journal of Public Health*, 1–7. DOI <https://doi.org/10.1177/14034948221075433>

Smith, J. (2021) *5 tips for studying at home*. <https://www.prospects.ac.uk/applying-for-university/university-life/5-tips-for-studying-at-home> (Viitattu 26.4.2022)

Syvänen Mauno (2012) esitys osana RYM-SHOK Oppimisen tilat –hanketta

Tagliaro, C., Migliore, A., Danivska, V., Poutanen, J., Pelsmakers, S., Kaasalainen, T. and Nenonen, S. (2022) 'Home, university, and other spaces: Where Finnish and Italian academics did research prior to and during the COVID-19 pandemic'. Teoksessa Mariotti, I., Di Marino, M. & Bednář, P. (toim.), *The COVID-19 Pandemic and the Future of Working Spaces*. Taylor & Francis Group. DOI <https://doi.org/10.4324/9781003181163-19>

Lähteet

Van der Voordt T.J.M. (2004) 'Productivity and employee satisfaction in flexible workplaces', *Journal of Corporate Real Estate* 6(2), 133–148.

Van der Voordt & Jensen (2021) 'The impact of healthy workplaces on employee satisfaction, productivity and costs', *Journal of Corporate Real Estate*, Emerald Publishing Limited 1463-001X, <http://dx.doi.org/10.1108/JCRE-03-2021-0012>

Vuolle Maiju (2016) haastattelu

Wasik. E. 2020. Bridging the Digital Divide to Engage Students in Higher Education. Viitattu [26.4.2022] <https://impact.economist.com/perspectives/technology-innovation/bridging-digital-divide-engage-students-higher-education>

Watermeyer, R., Knight, C., Crick, T. and Borrás, M. (2022). 'Living at work': COVID19, remoteworking and the spatiorelational reorganisation of professional services in UK universities. *Higher Education*. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00892-y>

Xie, X. Siau, K. Nah, F. 2020. COVID-19 pandemic – online education in the new normal and the next normal. Viitattu [26.4.2022] <https://doi.org/10.1080/15228053.2020.1824884>